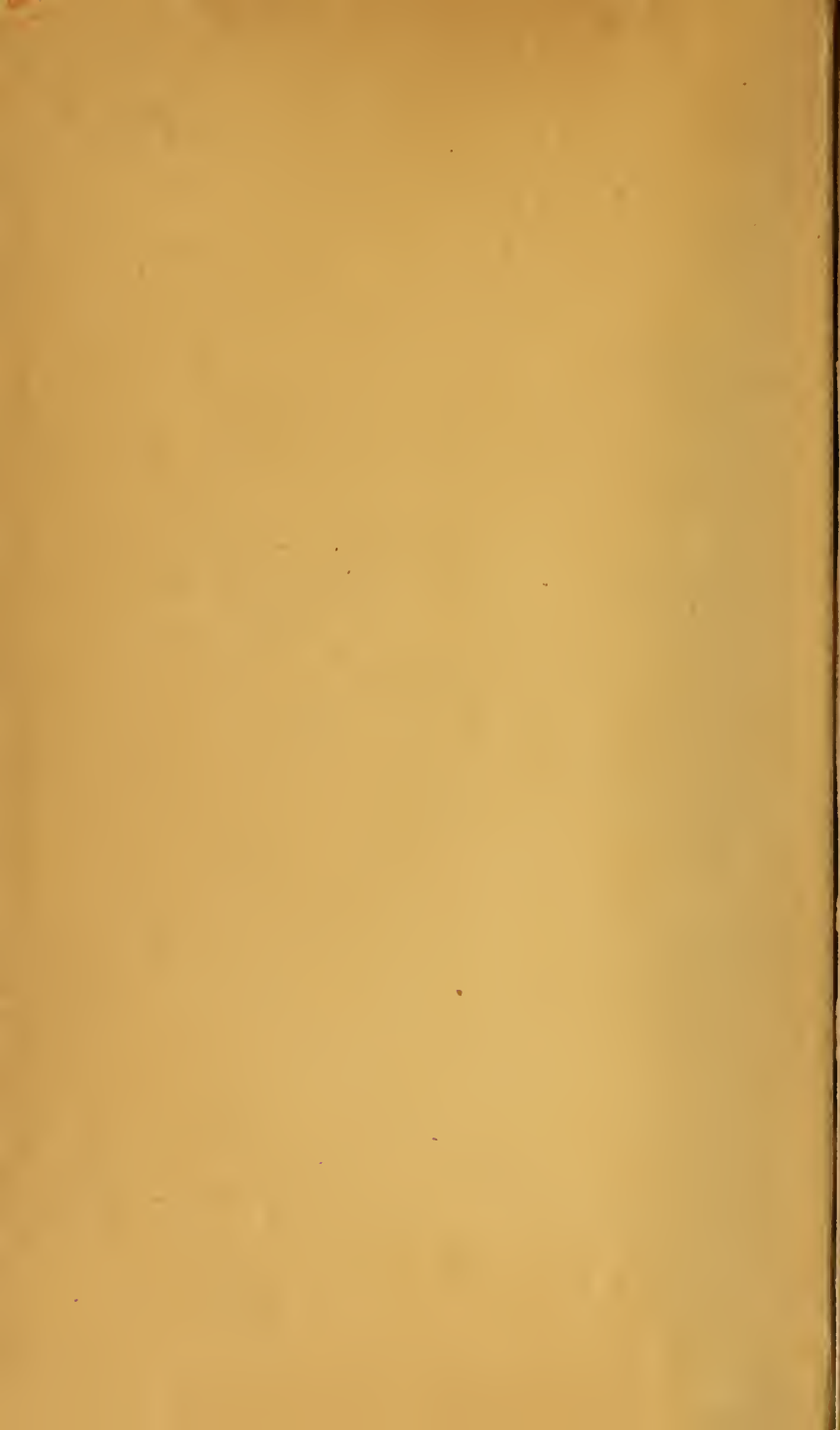

LGr
H766hH

H O M E R I

HYMNI ET EPIGRAMMATA

EDIDIT

GODOFREDVS HERMANNVS

L I P S I A E

I N L I B R A R I A W E I D M A N N I A

C M D C C C V I

$$\begin{array}{r} 13431 \\ \hline 16 \mid 6 \mid 91 \end{array}$$

6

VIRO SUMME REVERENDO
CAROLO DAVIDI ILGENIO

S. S. THEOLOGIAE ET PHILOSOPHIAE DOCTORI
RECTORI SCHOLAE PRINCIPVM PORTENSIS

S. D.

GODOFREDVS HERMANNVS.

Magna cum voluptate recordari soleo illius temporis, quo te, Ilgeni, vir summe reverende, magistrum habui. Nemo enim quisquam est, cui tantum, quantum tibi, debeam, qui simulac me, ferocis ingenii puerum, et ad arma quam ad litteras paratiorem, in disciplinam acceperas, non modo domuisti facillime, sed mox etiam tanto litterarum amore incendiisti, ut ex illo tempore nihil his studiis, quibus nunc quoque vir factus teneor, haberem iucundius. Ac nescio litteras ipsarum magis an tua causa amare coeperim: quod, quum severitatem tuam et iustitia viderem et humanitate temperatam esse, ita mihi maxime placebam, si tuo me iudicio probari intelligerem. Ita factum est, ut et tu me diligeres, quemad-

modum etiam nunc diligis, nec mihi quisquam te esset carior. Ac par erat huius amoris, quem nulla absentiae diuturnitas potuit minuire, iam pridem aliquod a me edi monimentum, non quo tu meam erga te pietatem, de qua non dubitare te scio, intelligeres, sed quod aequum esse videretur, ei, cuius institutione primum ad strenuam litterarum tractationem, et, quod maius est, ad honestatem formatus essem, me palam agere gratias. Itaque quum nuper ad Homeri hymnos revocatus essem, in quibus olim, ut scis, tuo hortatu primum puerilis exercitationis posui rudimentum: nihil reperiri posse putavi, quod magis tamquam tuum ad te mitterem, quam si quid in his hymnis, quod operae pretium esset, me observasse sperarem; praesertim quum a te ipso eadem carmina amplissimis essent et plenis multiplicis doctrinae commentariis illustrata. Et confirmatus sum in hac sententia, quum mihi Langius noster, collega tuus, cui scripseram, quid de his hymnis sentirem, ea a te probari significaret. Accipe ergo, Ilgeni, hoc munusculum ita, ut ei pretium ex mea in te voluntate statuas. Nam ad caetera quod attinet, sat praemii me consequutum putabo, si viri intelligentes hanc Homeri hymnorum editionem non esse superfluum iudicabunt. Consilium certe non idem habui, quod alii editores. Nam emendare quidem haec car-

mina studuimus omnes: sed quum viae ad eum finem ducerent plures, hanc alii viam ingressi sunt, quae, ut ego existimo, non perduceret. Nec mirum. Magnum enim et excellentem duccem plerique sequuntur, magis quam par est securi. Ita fit ut eo aberrant, quo ille non ducturus fuisset. Ac Ruhnkenius, qui primus nostra memoria bene meritus est de hymnis Homericis, quosdam versus ut spurios eiecerat. Id genus emendandi quum aliis sive ob facilitatem, sive quod insignem criticum prodere videretur, valde placuisset, exstiterunt plures, qui quidquid in his hymnis expedire non possent, eiiciendum putarent. Quae emendandi ratio quam sit temeraria, non opus est ut demonstrum. Illud vero mirabile est, non cogitasse illos, qui fieri potuerit, ut tot tantisque additamentis hi hymni deformarentur. Nam quod dicere solent, Graeculum ista composuisse, grammaticum addidisse, versus aliunde venisse, quid tandem hoc est, aut quamnam vim habet, si Graeculos Graecis digna, grammaticos Homerum decentia loqui videmus? Illud autem, quum versus aliunde venisse dicunt, quid aliud quam desperatio est, unde venisse dicant nescientium? Horum igitur criticorum ratio quod mihi displicuerit, non arbitror me excusatione egere. Duae vero sunt aliae viae, a quibus meliorem fructum sperari posse existimo.

Vtramque iam aliis locis indicavi, unam olim et clare, sed frustra, alteram nuper, sed obscurius. Prior illa in investigatione lacunarum posita est, quarum satis magnum esse in his hymnis numerum tum res ipsa monstrat, tum codicum comparatio docet, alia, quae non erant in vulgatis editionibus, addentium, alia, quae sunt in his editionibus, omittentium. Et vix dubitari potest, quin lectio hymnorum Homeri, quam nos habemus, ex uno quodam eoque lacunoso codice manaverit: id quod etiam me tacente infra clarius patebit. Sed hoc quidem genus emendationis, quod ex lacunarum notatione depromitur, planum est, et in singulis locis semet ipsum tuetur. Alterum plus habet difficultatis, multisque in locis tam est impeditum, ut a mutanda lectione etiam avocet criticum. Repetam rem ab ipsis eius initiis.

Ex quo vir summus, Fr. Aug. Wolfius, Homerum nobis non uno modo restituit, quum de aliis rebus multis rectius iudicari coeptum est, tum rhapsodorum ars et disciplina in clariorem lucem poterit protrahi. Neque enim nunc quidem fieri potest, quin diligens et attentus Homericorum poematum lector, si dissimilitudinem partium et similitudinem perspicere didicerit, simul etiam intelligat, quo consilio, quaque ratione in his carminibus faciendis poetae, quorum ea car-

mina sunt, usi fuerint. Ex quo genere ea nunc promam, quibus hic opus habeo. Rhapsodi sive Homeridae quum discendis recitandisque Homeri carminibus multum artis poeticae usum consequuti essent, si quid ipsi componerent, triplici maxime ratione utebantur. Aut imitabantur Homerum, aut ab Homero dicta copiosius persequerentur, aut carmina eius interpolabant. Atque imitatio quidem non in simili quadam rerum tractatione et conformatione dictionis consistebat, sed eo usque progrediebatur, ut et versus integros et locos insignes ex Homeri carminibus depromere in magna laude poneretur. Placet singula genera, quum pluribus exemplis possim, uno certe, sed eo illustri, confirmare. Atque imitationis luculentum cernitur documentum in principio octavi libri Iliadis, in quem locum plurima congesta sunt, quae Homerus vel alius poeta (Homerus enim de duobus is est, qui est antiquior) aliis in locis aptius et maiore cum vi posuerat. Secundo loco commemoravi tractationem eorum, quae Homerus breviter indicasset. Huius quoque rei memorabile exemplum habet Ilias. Nam illa deorum pugna in libro vicesimo primo, quam quidam non immerito reprehenderunt, quid est aliud, quam explicata narratio eorum, quae Homerus his versibus, quibus nihil inveniri potest divinius, adumbraverat :

δεινὸν δ' ἐβρόντησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
 ὑψόθεν· αὐτὰρ ἔνερθε Ποσειδάων ἐτίναξεν
 γαῖαν ἀπειρεσίην, ὀρέων τ' αἰπεινὰ κάρηνα.
 πάντες δ' ἐσσεύοντο πόδες πολυπίδακος Ἴδης,
 καὶ κορυφαί, Τρώων τε πόλεις, καὶ νῆες Ἀχαιῶν.
 ἔδδειςεν ὑπένερθεν ἀναξ ἐνέρων Ἀἰδωνεύς,
 δείσας δ' ἐκ θρόνου ἄλτο, καὶ ἴαχε, μή οἱ ὕπερθε
 γαῖαν ἀναβρῆξαι Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
 οἰκία δὲ θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισι φανείη
 σμερδαλέ', εὐρώέντα, τὰ τε συγέουσι θεοὶ περ.
 τόσσος ἄρα κτύπος ὦρτο θεῶν ἔριδι ζυγιόντων.
 ἦτοι μὲν γὰρ ἔιναντα Ποσειδάωνος ἀνάκτος
 ἵσατ' Ἀπόλλων Φοῖβος, ἔχων ἰὰ πτερόεντα·
 ἄντα δ' Ἐνυαλίῳ θεᾷ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Ἥρη δ' ἀντέση χρυσηλάκατος κελαδαινῇ
 Ἄρτεμις ἰοχέαιρα, κασιγνήτη ἐκχότιο·
 Λητοῖ δ' ἀντέση σῶκος ἐριούνιος Ἑρμῆς·
 ἄντα δ' ἄρ' Ἥφαιστοιο μέγας ποταμὸς βαθυδίνης,
 ὃν Ξάνθον καλέουσι θεοί, ἄνδρες δὲ Σκάμαιδρον.

Tertius denique modus, quo rhapsodi Homero
 utebantur, in interpolatione politus est. Inter-
 polationem autem dico non modo quam nunc
 plerique intelligunt, quae est in adiectione novo-
 rum versuum, sed quam antiqui appellabant, cuius
 est omnino rem veterem nova specie induere.
 Hoc genus late patet, sed plerumque facile deli-
 tescit. Vt ex Homericis carminibus exemplum
 afferam, quis non videt, longam illam Nestoris

orationem, quae est in undecimo libro Iliadis, alius poetae additamentum esse? in qua oratione tot insolentia, tot negligenter dicta, tot semel posita inveniuntur, quot vix in ullo alio Homericorum poematum loco. Diverſae ab his interpolationibus eae sunt, quae debentur dialceuaſtis. Qui fieri non potuit quin multa mutarent, dederent, adderent, non modo ut diverſa carmina connecterentur, et tolleretur, ſi quid cum aliis locis pugnaret, ſed etiam quum plura carmina, in quibus eadem res tractata eſſet, in unum confundebantur. Cuius generis duo maxime ſunt in Iliade loci, longiores illi et perturbatiores, quam ut videantur ab uno poeta componi potuiſſe, pugnam ad naves dico, et Patrocleam. Vtrumque carmen e duobus, niſi e pluribus, conflatum eſt. In priori enim, ut aliquod ſaltem argumentum afferam, manifeſto quaedam ſunt, quae qui fecit, murum, quem Graeci condidiſſe feruntur, ignoravit, quum alter poeta eius mentionem faciat. In altero carmine ſunt quae eo ducere videantur, ut duas narrationes confuſas fuiſſe exiſtimemus, quarum altera Patroclum ab Euphorbo, altera ab Hectore occiſum referebat. In huiusmodi quidem carminibus criticus in eo debet conſiſtere, ut, quoad fieri poteſt, ſingularum partium indicia cruat: numquam autem eo poterit perveniri, ut priſtina illarum partium for-

ma restituatur. Melius res succedet in aliis veteris poetarum reliquiis. Etenim illa ideo commemoravi, ut similem interpolationem, sed quae explicationem magis certam habet, in Homeri hymnis aperirem. Neque in his tantum, sed etiam in *Batrachomyomachia* et *Theogonia* Hesiodi. In his enim carminibus omnibus alia temere repeti, alia sibi repugnare, alia denique diverso dictionis genere exponi quis neget? Haec enim vero quemquam moveant, ut continuo, si quid cum ceteris partibus non bene conveniat, eiiciendum existimet? Immo rectius ista servabit omnia, et quae spuria videntur, non minus gemina, quam quae genuina, spuria esse censebit. Mutant enim speciem, prout consideres. Sed dicam de hac re explicatius. Hesiodi *Theogoniam* hymnosque Homeri et *Batrachomyomachiam* alii poetae nunc addendo, nunc detrahendo, nunc mutando, prouti cuique consilium, quod ipse habebat, postulare videbatur, interpolaverant: quae carmina si sic interpolata ad nostram aetatem pervenissent, profecto nulla ex parte facilius esset interpolatoris verba ab antiqui poetae dictis distinguere, quam in *Iliade* et *Odyssaea*. Sed magno fortunae beneficio factum est, ut in plurimis locis simul et veterem carminum istorum formam, et ea, quae interpolatorum sunt, habeamus. Librarii enim, qui diversas illorum poematum re-

cenfiones ante oculos habebant, quum eas multis in locis congruere inter fe animadverterent, eas recenfiones, ut labori parcerent, in unum corpus coniunxerunt, femel fcribentes, quae diverfarum recenfionum communia effent. Quamquam fic quoque factum eft, ut hic illic aliquid five de antiquioris poetae verbis, five de mutationibus et additamentis interpolatorum interiret, maxime fi non toto verfu, fed hemiftichio tantum, vel alia leviori re inter fe discreparet diverforum poetarum oratio. Quod etfi valde dolendum eft critico, quem ea res nunc ad periculofam coniectandi neceffitatem compellit, nunc etiam omnino incertum reddit: nihil tamen impedit, quin ipfam de pluribus recenfionibus difputationem, quoad licet, perfequatur. Equidem Batrachomyomachiam hic plane praetermittam, quae minoris momenti eft, quam ut in ea longius morari velim. Eius carminis varias lectiones qui confideraverit, fponte intelliget, non verfus quosdam tamquam fpurios expelli debere, fed plures conftituendas effe Batrachomyomachias, quarum multa communia, alia diverfa fint. Theogoniae recenfiones, quas in unum corpus coniunctas habemus, numerari poffe feptem puto, fi e prooemio, quod ex multis fragmentis conftare iam alii viderunt, fatis tuta poteft coniectura peti. Ipſum enim opus eo eft argumento, ut, quum magnam partem per-

petuitate narrationis careat, non multum praesidii ad istam coniecturam conferre possit. Quamquam quum in his locis, quibus nihil praeter deorum origines continetur, quaedam vel aperte sibi repugnant, vel ipsa re ab aetate Heliodi abhorrent, tum vero magis etiam illae partes, quae maiorem ornatum admittunt, sententiam nostram eximie confirmant. Ut unum saltem exemplum afferam, quis sibi persuadebit, quae versu 727. leguntur,

αὐτὰρ ὑπερθεν

γῆς ῥίζαι πεφύασι καὶ ἀτρυγέτοιο θαλάσσης,
quaeque deinde scripta inveniuntur v. 756.

*ἔνθα δὲ γῆς δυοφερῆς καὶ ταρτάρου ἡερέεντος,
πόντου τ' ἀτρυγέτοιο καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος
ἐξείης πάντων πηγὰ καὶ πείρατ' ἔασιν,*

ἀργαλὲ' εὐρώεντα, τὰ τε στρυγέουσι θεοὶ περ,
horumque versuum repetitionem v. 807. quis igitur sibi persuadebit, haec ab eodem poeta cani potuisse? Immo omnis ista inferni descriptio nec duabus quidem aut tribus recensitionibus tam potuit ampla et copiosa enasci. Quamquam non omnia in hoc genere in claram lucem protrahi poterunt, propterea quod multa interpolatorum additamenta, ut e Galeno cognoscimus, perierunt. Sed redeo ad exordium Theogoniae: quod quoniam, librariis nondum taedio adnotandarum interpolationum captis, satis integrum ad nostram aetatem pervenisse videtur, experiar, Ilgeni, an,

quae illo in loco confusa sunt diversorum poetarum prooemia, separari queant. In qua re assentieris mihi, ut spero, haec duo tamquam veri simillima sument, primum, omnes illos poetas eodem versu, quem Hesiodi nomen sacraverat, esse exorfos; deinde alius rhapsodi prooemium rursus esse ab aliis rhapsodis interpolatum. Ita haec fere invenientur exordia: primum hoc:

1 Μουσάων Ἑλικωνιάδων ἀρχώμεθ' αἰεΐδειν

22 αἶ νύ ποθ' Ἡσίοδον καλὴν ἐδίδαξαν αἰοιδήν,

ἄρνας ποιμαίνονθ' Ἑλικῶνες ὑπὸ Ζαθέοιο.

τόνδε δέ με πρώτιστα θεαὶ πρὸς μῦθον ἔειπον·

ἴδμεν ψεύδεα πολλὰ λέγειν ἐτύμοισιν ὁμοῖα·

ἴδμεν δ', εὖτ' ἐθέλωμεν, ἀληθέα μυθήσασθαι.

Ὡς ἔφασαν κοῦραι μεγάλου Διὸς ἀρτιέπειαι,
καὶ μοι σκῆπτρον ἔδον, δάφνης ἐριθιλέος ὄζον
δρέψασαι θηητόν, ἐνέπνευσαν δέ μοι αὐδὴν
θεῖην, ὥς κλείοιμι τὰ τ' ἐσόμενα πρό τ' ἐόντα,
καὶ με κέλονθ' ὑμνεῖν μακάρων γένος αἰὲν ὄντων,
σφᾶς δ' αὐτάς πρῶτόν τε καὶ ὕστατον αἰὲν αἰεΐδειν.
ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα περὶ δρυὶν ἢ περὶ πέτρην;
τύνη Μουσάων ἀρχώμεθα, ταὶ Διὶ πατρὶ
ὑμνεῦσαι τέρπουσι μέγαν νόον ἐντὸς Ὀλύμπου,
εἰρεῦσαι τὰ τ' ἐόντα τὰ τ' ἐσόμενα πρό τ' ἐόντα,
Φωνῇ ὁμηρεῦσαι· τῶν δ' ἀκάματος ῥέει αὐδὴ
ἐκ στομάτων ἡδεῖα· γελαῖ δέ τε δώματα πατρὸς,
Ζηνὸς ἐριγδύποιο, θεῶν ὅπῃ λειριόεσση
σκιδναμένη· ἡχεῖ δὲ κάρη νιφόεντος Ὀλύμπου,

δώματά τ' ἀθανάτων. αἱ δ' ἄμβροτον ὄσσαν ἰεῖσαι,
 θεῶν γένος αἰδοῖον πρῶτον κλείουσιν αἰοιδῇ
 ἐξ ἀρχῆς, οὓς Γαῖα καὶ Οὐρανὸς εὐρύς ἔτικτον,
 οἳ τ' ἐκ τῶν ἐγένοντο θεοὶ, δωτῆρες ἐάων.
 δεύτερον αὖτε Ζῆνα, θεῶν πατέρ' ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν,
 ἀρχόμεναί θ' ὕμνεῦσι θεαί, λήγουσί τ' αἰοιδῆς,
 ὅσπον φέρτατός ἐστι θεῶν, κράτεί τε μέγιστος.
 αὐτὶς δ' ἀνθρώπων τε γένος, κρατερῶν τε
 γιγάντων

ὕμνεῦσαι, τέρπουσι Διὸς νόον ἐντὸς Ὀλύμπου
 Μοῦσαι Ὀλυμπιάδες, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο.

Secundum exordium hoc est:

- 1 Μουσάων Ἑλικωνιάδων ἀρχώμεθ' αἰεῖδιν,
 αἱ θ' Ἑλικῶνος ἔχουσιν ἔρος μέγα τε ζῴθεόν τε,
 καὶ τε περὶ κρήνην ἰοειδέα πόσ' ἀπαλοῖσιν
 ἐρχεῦνται, καὶ βωμὸν ἐρισθενέος Κρονίωνος,
 11 ὕμνεῦσαι Δία τ' αἰγιόχον καὶ πότνιαν Ἥρην,
 Ἀργεῖην, χρυσεόισι πεδίλοις ἐμβεβαυῖαν,
 κούρην τ' αἰγιόχοιο Διὸς γλαυκῶπιν Ἀθήνην,
 Φαίβον τ' Ἀπόλλωνα, καὶ Ἄρτεμιν ἰοχέαιραν,
 ἠδὲ Πασειδάωνα γεήοχον, ἐννυσίγαιον,
 καὶ Θέμιν αἰδοῖην, ἐλικοβλέφαρόν τ' Ἀφροδίτην,
 Ἥβην τε χρυσοστέφανον, καλήν τε Διώνην,
 Λητώ τ', Ἰαπετόν τε, ἰδὲ Κρόνον ἀγκυλομήτην,
 Ἥώ τ', Ἠελίον τε μέγαν, λαμπρὴν τε Σελήνην,
 Γαῖάν τ', Ὠκεανόν τε μέγαν, καὶ Νύκτα
 μέλαιναν,
 ἄλλων τ' ἀθανάτων ἱερὸν γένος αἰὲν ἐόντων.

Sequitur tertium :

- 1 Μουσάων Ἑλικωνιάδων ἀρχώμεθ' αἰεῖδεν,
αἳ θ' Ἑλικῶνος ἔχουσιν ὄρος μέγα τε ζάθεόν τε,
5 καὶ τε λοεσσάμεναι τέρενα χροῖα Περμησσοῖο,
ἣ Ἴππουκρήνης, ἣ Ὀλμειοῦ ζαθεοῖο,
ἀκροτάτῳ Ἑλικῶνι χορὸν ἐνεποιήσαντο,
καλοὺς, ἡμερόεντας, ἐπερξάσαντο δὲ ποσσίν.
ἔνθεν ἀπορνούμεναι, κεκαλυμμέναι ἥρι πολλῇ,
ἐννύχιαι στείχον, περικαλλέα ὅσσαν ἰεῖσαι
ὑμνεῦσαι Δία τ' αἰγίοχον καὶ πότνιαν Ἥρην,
Ἄργείην, χρυσεοῖσι πεδίλοις ἐμβεβαυῖαν,
κούρην τ' αἰγίοχοιο Διὸς γλαυκῶπιν Ἀθήνην,
Φοῖβόν τ' Ἀπόλλωνα, καὶ Ἄρτεμιν ἰοχέαιραν,
ἥδὲ Ποσειδάωνα γεῆοχον, ἐννοσίγαιον,
καὶ Θέμιν αἰδοίην, ἐλικοβλέφαρόν τ' Ἀφροδίτην,
Ἥβην τε χρυσοστέφανον, καλήν τε Διώνην,
Λητώ τ', Ἰαπετόν τε, ἰδὲ Κρόνον ἀγκυλομήτην,
Ἥώ τ', Ἥελιόν τε μέγαν, λαμπρὴν τε Σελήνην,
Γαῖάν τ', Ὠκεανὸν τε μέγαν, καὶ Νύκτα μέλαιναν,
ἄλλων τ' ἀθανάτων ἱερὸν γένος αἰὲν ἑόντων.
75 ταῦτ' ἄρα Μοῦσαι αἰεῖδον, Ὀλύμπια δώματ'
ἔχουσαι,
ἐννέα θυγατέρες μεγάλου Διὸς ἐκγεγαυῖαι,
Κλειώ τ', Εὐτέρπη τε, Θάλεια τε, Μελπο-
μένη τε,
Τερψιχόρη τ', Ἐρατώ τε, Πολύμνιά τ', Οὐρα-
νίη τε,
Καλλιόπη θ', ἣ τε προφρεστώτη ἐστὶν ἀπασέων.

ἡ γὰρ καὶ βασιλεῦσιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὕπηδεῖ.
 ὄντινα τιμήσουσι Διὸς κοῦραι μεγάλοιο,
 γεινόμενόν τ' ἐσίδωσι Διοτρεφέων βασιλῆαν,
 τῷ μὲν ἐπὶ γλώσση γλυκερὴν χεῖουσιν ἔερσην,
 τοῦ δ' ἔπε' ἐκ στόματος ῥεῖ μείλιχα· οἱ δέ νυ λαοὶ
 πάντες ἐς αὐτὸν ὄρωσι, διακρίνοντα θέμιστας
 ἰθιῆσι δίκησιν· ὃ δ' ἀσφαλέως ἀγορεύων,
 αἰψά τε καὶ μέγα νεῖκος ἐπισταμένως κατέ-
 παυσεν.

τούνεκα γὰρ βασιλῆες ἐχέφρονες, οὔνεκα λαοῖς
 βλαπτομένοις ἀγορῇφι μετὰ τροπα ἔργα τελεῦσιν
 ξηιδίως, μαλακοῖσι παραιφάμενοι ἐπέεσσιν.
 ἐρχόμενον δ' ἀνὰ ἄστυ θεὸν ὥς ἰλάσκονται
 αἰδοῖ μείλιχίη, μέτα δὲ πρέπει ἀγρομένοισιν,
 οἷά τε Μουσάων ἱερὴ δόσις ἀνθρῶποισιν.

E versu, qui ante ultimum est, coniicias Odyss.
 VIII. 170. unde poeta haufit, sic esse interpun-
 gendum:

οἱ δέ τ' ἐς αὐτὸν
 τερπίμενοι λεύσσουσιν — ὃ δ' ἀσφαλέως ἀγο-
 ρεύει —

αἰδοῖ μείλιχίη.

Quartum prooemium his versibus constituisse
 videtur:

1 Μουσάων Ἑλικωνιάδων ἀρχώμεθ' αἰεΐδειν,
 53 τὰς ἐν Πιερίῃ Κρονίδῃ τέκε πατρὶ μιγῆϊσα
 Μνημοσύνη, γουνόισιν Ἐλευθῆρος μεδέουσα,
 λησμοσύνην τε κακῶν, ἄμπαυμά τε μερμηράων.

ἐννέα γάρ οἱ νύκτας ἐμίσγετο μητίετα Ζεὺς,
 νόσφιν ἀπ' ἀθανάτων ἱερὸν λέχος εἰσαναβαίνων.
 ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐνιαυτὸς ἔην, πέρι δ' ἔτραπον
 ὦραι,

μηνῶν φθινόντων, πέρι δ' ἤματα πᾶλλ' ἐτελέσθη,
 ἥ δ' ἔτεκ' ἐννέα κοῦρας ὁμόφρονας, ἧσιν αἰοιδὴ
 μέμβλεται, ἐν στήθεσσι ἀκηδέα θυμὸν ἐχούσης,
 τυτθὸν ἀπ' ἀκροτάτης κορυφῆς νιφόντος
 Ὀλύμπου,

ἐνθα σφιν λιπαροὶ τε χοροὶ καὶ δώματα καλά·
 παρ δ' αὐτῆς Χάριτες τε καὶ Ἴμερος οἰκί
 ἔχουσιν.

68 αἱ τὸτ' ἴσαν πρὸς Ὀλυμπὸν ἀγαλλόμεναι ὅπῃ
 καλῇ,

ἀμβροσίῃ μολπῇ· πέρι δ' ἴαχε γαῖα μέλαινα
 ὑμνεύσης, ἐρατὸς δὲ ποδῶν ὑπο δοῦπος ὀρώρει
 νισσομένων πατέρ' εἰς ὄν· ὃ δ' οὐρανῷ ἐμβασιλεύει,
 αὐτὸς ἔχων βροντὴν ἥδ' αἰθαλόεντα κεραυνόν,
 κάρτεϊ νικήσας πατέρα Κρόνον· εὖ δὲ ἕκαστα
 ἀθανάτοισι διέταξεν ὁμῶς, καὶ ἐπέφραδε τιμᾶς.

Quintum exordium decem priores versus cum
 quarto prooemio communes habuisse videtur, quo-
 rum ultimi duo sic continuabantur cum duobus
 aliis versibus, quibus finiebatur prooemium:

ἥ δ' ἔτεκ' ἐννέα κοῦρας ὁμόφρονας, ἧσιν αἰοιδὴ
 μέμβλεται, ἐν στήθεσσι ἀκηδέα θυμὸν ἐχούσης,
 ἐν θαλίῃς· ἐρατὴν δὲ διὰ στόμα ὅσσαν ἰεῖσαι
 μέλπονται πάντων τε νόμους καὶ ἥθεα κεδνά.

Sextum prooemium ex eodem fonte, unde quintum est, ductum esse puto. Nam in his versibus, qui sunt 65 — 67.

ἐρατὴν δὲ διὰ στόμα ὄσσαν ἰεῖσαι
 μέλπονται πάντων τε νόμους, καὶ ἦθεα κεδνὰ
 ἀθανάτων κλείουσιν, ἐπήρατον ὄσσαν ἰεῖσαι,

ultimus versus, qui prioribus pessime iunctus est, ad aliud prooemium pertinere debuit. Locus autem, quo est insertus, suadet, ut cum versum pro aliis versibus, qui proxime antecedunt, ab aliquo rhapsodo positum existimemus. Ac verisimile est, prooemium, quod in nostra descriptione quartum est, ita ab illo poeta interpolatum fuisse, ut illum versum cum praegressis hoc fere modo coniungeret:

ἡ δ' ἔτεκ' ἐννέα κοῦρας ὁμόφρονας, ἧσιν αἰοιδὴ
 μέμβλεται· ἐν στήθεσσι δ' ἀκηδέα θυμὸν ἔχουσαι
 ἀθανάτους κλείουσιν, ἐπήρατον ὄσσαν ἰεῖσαι.

Qui versus quum esset pro varia lectione adscriptus, et quidem eo loco, quo debebat, id est post alias varias lectiones eorum versuum, qui ab interpolatoribus mutati sunt, librarii, ne nexus desideraretur, ex accusativo fecerunt genitivum. Septimum denique exordium, ex quo quatuor versus et unius dimidiam partem habet Homericus hymnus in Musas et Apollinem, ita conformatum erat:

1 Μουσάων Ἑλικωνιάδων ἀρχώμεθ' αἰεῖδεν·

94 ἐκ γὰρ Μουσάων καὶ ἐκηβόλου Ἀπόλλωνος
 ἄνδρες αἰοῖδοι ἔασιν ἐπὶ χθονὶ καὶ κισθαρισταί·
 ἐκ δὲ Διὸς βασιλῆες. ὃ δ' ὀλβιος, ὄντινα Μοῦσαι
 Φίλωνται· γλυκερή οἱ ἀπὸ στόματος ῥέει αὐδὴ.
 εἰ γάρ τις καὶ πένθος ἔχων νεοκηδέϊ θυμῷ
 ἄζηται κραδίην ἀκαχήμενος, αὐτὰρ αἰοιδὸς
 Μουσάων θεράπων κλεῖα προτέρων ἀνθρώπων
 ὑμνήσῃ, μάκαράς τε θεοὺς, αἳ' Ὀλυμπον ἔχουσιν,
 αἵψ' ὅγε δυσφρονέων ἐπιλήθεται, οὐδὲ τι κηδέων
 μέμνηται, ταχέως δὲ παρέτραπε δῶρα θεῶν.

Facile intelligitur, in hac Theogoniae prooemiorum descriptione quaedam etiam aliter constitui posse. Ita quis dubitet, quin hi versus, quibus in primo exordio satis certa sedes est:

αὖτις δ' ἀνθρώπων τε γένος, κρατερῶν τε γιγάντων

ὑμνεῦσαι τέρπουσι Διὸς νόον ἐντὸς Ὀλύμπου,
 etiam in fine secundi prooemii apte legi, et inde, verbis τέρπουσι Διὸς in τέρπον Ζηνὸς mutatis, in tertium recipi potuerint? Vtcumque est, illud clarum esse arbitror, tot fere et talia, qualia experimenti causa descripti, exordia fuisse Theogoniae. Vnde non immerito colligimus, in ipso opere totidem rhapsodorum interpolationes occurrere. Sed mittamus Theogoniam: de qua ideo exposui copiosius, ut ad Homeri hymnos translata disputatio probabilitatem ab illustri exemplo

haberet. Ac de maioribus Homeri hymnis nullus est, quem alii poetae non interpolaverint: in qua re illud peropportunum accidit, quod aliquot in locis cum interpolatione etiam id, quod antiquior poeta dederat, servatum est. Coniunxerunt enim librarii diversarum recensitionum lectiones, ut in Maximo Tyrio Ier. Marklandus, ut in Apollonio Rhodio Ruhnkenius, ut in Hesiodo alii factum docuere.

Dicatur primo de hymno Apollinis, quo duos hymnos eosque non unius aetatis contineri iam nemo dubitat. Sed horum hymnorum uterque suum invenit interpolatorem, ut, si omnes habeamus utriusque recensitionis diversitates, quatuor hymni constitui posse videantur. Et fortasse, si quis hoc eadem audacia agat, qua tot versus in his hymnis obelo notari solent, mox editores horum hymnorum de maiori volumine sibi gratulabuntur. Equidem tutius esse putavi, si ea, quae posterioris recensitionis esse viderentur, uncis includerem. Ac de duobus illis in Apollinem hymnis is, qui est in Apollinem Delium, tam aperta habet duplicis recensitionis indicia, ut mirum sit, neminem in eam suspicionem incidisse. Tria proferam, quae omnem dubitationem eximant. Versus 78. vulgo sic legebatur:

οἰκία ποιήσονται ἀκηδέα χήτει λαῶν.

Reperta est varia lectio :

οἰκία ποιήσονται, ἕκαστά τε Φῦλα νεπούδων.

Versu 98. legitur :

ἦστο γὰρ ἄκρῳ Ὀλύμπῳ ὑπὸ χρυσέοισι νέφεσσιν.

Qui versus quum loco illo moveri nequeat, merito displicuit finillimus versus, qui uno interiecto praecedit :

ἦστο γὰρ ἐν μεγάροισι Διὸς νεφεληγερέταο.

Eum igitur versum, quem nemo non videt vanam lectionem esse alterius, eiecerunt critici, quorum iudicium confirmavit codex Moscovienſis, in quo is versus non legitur. Versu 155. haec inveniuntur :

*χρυσῷ δ' ἄρα Δῆλος ἅπασα
βεβρίθει, καθορῶσα Διὸς Λητοῦς τε γενέθλην,
γηθοσύνη, ὅτι μιν θεὸς εἶλετο οἰκία θέσθαι
νήσων ἠπείρου τε, φίλησε δὲ κηρόθι μᾶλλον.*

Quae quis reprehendat? Sed quum statim sequatur hic versus,

ἦνθησ', ὥς οτε τε ῥίον οὔρεσιν ἄνθεσιν ὕλης,

cum Ruhnkenius in priore epistolarum criticarum editione eiiciendum censebat. Qui in altera editione, quum in codd. Parisiensibus et Moscovienſi eum locum tribus versibus omissis sic legi vidisset,

*χρυσῷ δ' ἄρα Δῆλος ἅπασα
ἦνθησ', ὥς ὅτε τε ῥίον οὔρεσιν ἄνθεσιν ὕλης,*

mutavit sententiam, et damnatis versibus, quos ante probaverat, genuinum esse statuit eum, quem prius putaverat spurium esse. At quid aliud hic quoque locus, quam variam lectionem exhibet? Quae lectionis varietates quum non sint ex eo genere, quod librariis imputari possit, planissime indicant alius poetae manum, qui pro suo arbitrio illum hymnum interpolaverit. Quid vero, si etiam caussa, quare id factum sit, idonea, certe hoc in hymno, afferri potest? Homerus ille, qui hymnum fecit illum, cuius testimonio utitur Thucydides, quum natales Apollinis cecinisset, puellas alloquitur, quae in Delo insula certamine musico celebrabant Apollinem, simulque sui iniicit mentionem, quem caecum esse et in Chio insula habitare dicit. Clarissimi vatis nobile carmen canebant etiam alii rhapsodi, et canebant aliis in Graeciae urbibus, canebant etiam poetae neque in insula Chio habitantes, neque oculorum usu privati. Hos sponte patet illa, quae ad puellas Deliacas spectant, pariterque caeci vatis commemorationem omittere debuisse. Nec mirum est, si quis rhapsodus semel ita hunc hymnum interpolaret, hic illic etiam alia fuisse, quae ei mutanda viderentur. Haec ubique inveniri non possunt; possunt vero ibi, ubi vel caussa patet, vel eadem temere repetuntur, vel res aliena affertur, vel dictionis genus aliud est,

vel denique ordo et nexus partium, qui est epicae poeseos proprius, negligitur. Horum quaedam in hoc hymno, alia in aliis videbimus. Atque hymnus in Apollinem Delium, qualis a caeco illo vate factus est, hos versus complectebatur, quantum quidem nunc iudicare licet: nam aliorum codicum lectiones fortasse olim hic illic alia docebunt: v. 1—15. 19. 25—58. 61—72. 74—95. 97—155. 159—178. Idem hymnus post interpolatoris operam ex his versibus constabat: 1—13. 19—56. 59—71. 75—95. 97. 96. 99—138. quo versu finiebatur. Persequar haec sigillatim. Primo uterque hymnus carebat his versibus, qui sunt 14—18.

χαῖρε μάκαιρ', ὦ Λητοί, ἐπεὶ τέκες ἀγλαὰ
τέκνα,

Ἀπόλλωνά τ' ἄνακτα καὶ Ἄρτεμιν ἰοχέαιραν,
τὴν μὲν ἐν Ὀρτυγίῃ, τὸν δὲ κρῆναῖ ἐνὶ Δῆλῳ,
κεκλιμένη πρὸς μακρὸν ὄρος καὶ Κύνθιον ὄχθον,
ἀγχοτάτω Φοίνικος, ἐπ' Ἰνώποιο ῥεέθροις.

Qui versus etsi cum praecedentibus,

χαίρει δέ τε πότνια Λητώ,
οὔνεκα τοξοφόρον καὶ καρτερόν υἱὸν ἔτικτεν,

satis commode cohaerent, nullo pacto tamen inferri patiuntur, quod eos statim sequitur:

πῶς τ' ἄρ' σ' ὑμνήσω, πάντως εὖμνον ἔόντα;

Idque viderunt etiam alii critici: quamquam causam, quare hic isti versus legantur, nimis infir-

mam afferunt, adscriptos esse ab aliquo propter praegressum *χαίρει*. Vnde venerint, infra dicam: hic satis est cos ut alienos reiecisse. Sequuntur v. 20 — 24.

πάντη γάρ τοι, Φοῖβε, νόμος μεμέληται αἰοιδῆς,
 ἡμὲν ἀν' ἡπειρον πορτιτρόφον, ἡδ' ἀνὰ νήσους.
 πᾶσαι δὲ σκοπιαὶ τοι ὄδον καὶ πρόωνες ἄκροι
 ὑψηλῶν ὀρέων, ποταμοὶ θ' ἄλλαδε προρέοντες,
 ἅκταί τ' εἰς ἄλλα κεκλιμέναι, λιμένες τε θαλάσσης.

Hos quoque versus iam alii damnarunt, non modo quod duo eorum etiam infra v. 144. 145. legantur, sed etiam quod vulgatam lectionem *νόμος βεβλήαται αἰοιδῆς* emendare non possent, et, quis credat? quod terra continens inepte dicatur *πορτιτρόφος*, quum id quadret etiam in insulas. Tantum ex his verum est, repetitionem illam duorum versuum non habere, quo placeat. Sed addi poterant graviora, quum omnem locum non-nihil ab simplicitate antiquioris poetae abhorrere, tum maxime ea verba, quae sunt in primo versu. Quod si haec tribuimus recentiori recensione, uterque poeta se digne loquetur, neutri autem repetitio poterit vitio verti, quandoquidem in recentiori conformatione huius hymni omissum videbimus eum locum, in quo isti duo versus redeunt.

Alius locus, in quo interpolationem deprehendisse mihi videor, est v. 56. Ibi primo haec leguntur:

αἱ δέ κ' Ἀπόλλωνος ἐκαέργου νηὸν ἔχουσθα,
 ἄνθρωποι τοὶ πάντες ἀγινήσουσ' ἐκατόμβας,
 ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι· κνίσσῃ δέ τοι ἄσπετος αἰεὶ.

Quae verba quis dubitet quin a primo huius hy-
 mni scriptore proficisci potuerint? Sed sequuntur
 haec:

θηρὸν ἄναξ εἰ βόσκοις, θεοὶ κέ σ' ἔχουσιν
 χεῖρὸς ἀπ' ἀλλοτρίης, ἐπεὶ οὐ τοι πῖαρ ὕπ' οὐδας.

Priorem versum turpiter mutavit H. Stephanus:

θηρὸν ἄνακτ' εἰ βόσκοις, οἳ τε θεοὶ κέ σ' ἔχουσιν.

Ruhnkenio is versus supplementum esse recentio-
 ris grammatici videbatur. Quin fuit etiam, qui
 versum, quem non intelligere se fateretur, pro-
 fus omitteret. Unus Parisiensium codicum habet
 βόσκεῖς. Vnde facile colligi potest, εἰ, quod ante
 βόσκοις legitur, e versuum intervallis irreplisse,
 quum ut varia lectio adscriptum esset ultimae syl-
 labae verbi βόσκοις. Hoc si quis teneat, simulque
 nominativum ἄναξ, malas caesuras, versum muti-
 lum, sensum denique, qui in eo esse possit, con-
 sideret, vix puto dubitabit, quin ita corrigi de-
 beat:

θηρὸν ἄναξ βόσκοι σε, θεοὶ δέ κε σ' αἰὲν ἔχουσιν.

Qui versus quum propterea, quod syllaba in con-
 sonantem terminata ante nomen ἄναξ est, non vi-
 deatur ab illo poeta factus esse, qui primus hunc
 hymnum condidit: veri simillimum est, locum ab
 interpolatore ita esse constitutum:

αἱ δὲ κ' Ἀπόλλωνος ἐκαέργου νηὸν ἔχουσθα,
 δηρὸν ἀναξ βόσκοι σε, θεοὶ δὲ κέ σ' αἰὲν ἔχουσιν
 χεῖρὸς ἀπ' ἀλλοτρίης, ἐπεὶ οὐ τοι πῖαξ ὑπ' οὐδας.

Proxime hunc locum excipit versus 78.
 cuius supra iam facta est mentio. In eo vulgata
 lectio, quae simplicior est,

οἰκία ποιήσονται ἀκηδέα, χήτει λαῶν,
 antiquioris poetae est; interpolatori debetur altera,
 quae magis ab HomERICA oratione recedit:

οἰκία ποιήσονται, ἕκαστά τε Φῦλα νεπεύδων.

Nec maiorem dubitationem habet ver-
 sus 96.

ἦστο γὰρ ἐν μεγάρουσι Διὸς νεφεληγερέταο,
 qui quum aperte varia lectio sit eorum, quae v.
 98. leguntur,

ἦστο γὰρ ἄκρω Ὀλύμπῳ ὑπὸ χερσέοισι νέφεσσιν,
 alteruter ab interpolatore factus sit necesse est.
 De utro enim ita statuamus, prorsus incertum est:
 quamquam uncis includi debuit is, qui non eo
 loco, quo debebat, legitur.

Denique paucis dicendum est de versibus
 156-159. de quibus quum iam supra disputa-
 tum sit, nunc illud tantum quaeram, utrum ver-
 sus 156-158. an 159. antiquioris poetae sit.
 Codicum quidem auctoritas, qui versus 156-158.
 omittunt, non eam vim habet, ut propterea in-
 interpolatori adscribi debeant. Nam iidem codices
 v. 78. interpolatoris verba verbis antiquioris poe-

tae praetulerunt. Neque oratio aut in his versibus, aut in v. 159. quidquam habet, quod actatem arguat recentiore. Non dubitandum tamen puto, quin antiqui poetae haec sint:

χρυσῶ δ' ἄρα Δῆλος ἅπασα
ἦνθ' ὅτε τε εἶον οὐρεος ἄνθεσιν ὕλης.

Nam hic quidem poeta recte sic cecinit, quippe statim alia in laudem Apollinis additurus. Interpolator vero, qui illa, quae sequuntur, quemadmodum supra ostendi, omittere debebat; non potuit non intelligere, si florentem Deli statum uno versu describeret, finem hymni nimis ieiunum atque exilem futurum esse. Itaque plenior usus est et graviore peroratione:

χρυσῶ δ' ἄρα Δῆλος ἅπασα
βεβρίθει, καθορῶσα Διὸς Λητοῦς τε γενέθλην,
γηθοσύνη, ὅτι μιν θεὸς εἴλετο οἰκία θέσθαι
νῆσων ἡπείρου τε, φίλησε δὲ κηρόθι μᾶλλον.

Progredior ad hymnum Apollinis alterum, in quo statim hoc mirabile est, quod is hymnus initio caret. Nullo enim pacto vetus poeta sic ordiri potuit:

ὦ ἄνα, καὶ Λυκίην καὶ Μηονίην ἐρατεινήν,
καὶ Μίλητον ἔχεις, ἕναλον πόλιν ἡμερόεσσαν·
αὐτὸς δ' αὖ Δήλοιο περικλύστης μέγ' ἀνάσσεις.

Quod exordium qui corrigendo emollire voluerunt, nae illi parum intellexerunt, de nihilo nihil fieri posse. At fortasse casu interiit exordi-

um? Potuisse quis neget? Factum tamen esse propterea dubites, quod hic hymnus in omnibus antiquis libris cum priori hymno continuatur, ut qui pars eius sit. Accedit quod in priori hymno quinque versus sunt, (dico autem versus 14-18.) qui quum ibi locum non habeant, suspensionem, certe movent, fieri posse, ut ad illum alterum hymnum referendi sint. Et, nisi fallor, ita est. Ostendi supra, librarios, ne eosdem versus saepius scribere necesse haberent, plura carmina in unum confudisse. Ita fieri non potuit, quin ea, quibus illa carmina discrepant, aut in margine adnotarentur, aut ut pars contextus nunc apto loco infererentur, nunc etiam non satis apto. Hic quidem non est, quod conqueramur de loci incommoditate. Nam, si recte coniicio, librariorum is, a quo hymni Homerici sic, ut eos nunc habemus, primum scripti sunt, hymnos in Apollinem ante oculos habebat numero quatuor: quorum omnium quum, paucis mutatis, idem esset exordium, laboris compendium facturum, semel illud exordium scripsit, nihil praetermittens eorum, quae in uno exordio addita videret, quum in aliis deessent. Iam quum ad finem hymni in Apollinem Delium pervenisset, cui medio nusquam inferere poterat longum illum Pythii Apollinis hymnum, sive, ut rectius dicam, duos hymnos, e quibus hic conflatus est: quid aliud quam

subiiceret illos hymnos, omisso, quod iam supra scripserat, exordio? Credibile est enim, poetas illos, qui hos hymnos fecerunt, iisdem versibus orfos esse, quos Homeri nomine nobilitatos esse scirent. Haec si veri similia sunt, licebit aliquo experimento ostendere, quale potuerit prooemium esse hymni in Apollinem Pythium.

- 1 Μνήσομαι οὐδὲ λάθωμαι Ἀπόλλωνος ἐκάτοιο,
ὃν τε θεοὶ κατὰ δῶμα Διὸς τρομέουσιν ἰόντα,
καὶ ῥά τ' ἀνείσσουσιν ἐπισχεδὸν ἐρχομένοιο
- 12 πάντες ἀφ' ἐδράων· χαίρει δέ τε πότνια Λητώ,
οὐνεκα τοξοφόρον καὶ καρτερὸν υἱὸν ἔτικτεν.
Χαῖρε μάκαιρ', ᾧ Λητοῖ, ἐπεὶ τέκες ἀγλαὰ
τέκνα,
Ἀπόλλωνα τ' ἄνακτα καὶ Ἀρτεμιν ἰοχέαιραν,
τὴν μὲν ἐν Ὀρτυγίῃ, τὸν δὲ κραναῇ ἐνὶ Δήλῳ,
κεκλιμένη πρὸς μακρὸν ἕρος καὶ Κύνδιον ἔχθον·
ἀγχοτάτω φοίνικος, ἐπ' Ἰνώποιο ῥέεθροις·
- 29 ἔνθεν ἀπορνύμενος πᾶσιν θνητοῖσιν ἀνάσσεις,
179 ᾧ ἄνα, καὶ Λυκίην καὶ Μηονίην ἐρατεινήν,
καὶ Μίλητην ἔχεις.

Hac ratione omnia, quae antea difficultatem habebant, percommode expediuntur. Habet hymnus exordium; patet, cur id exordium omissum fuerit; clarum est, quomodo hic hymnus pro parte praecedentis hymni haberi potuerit; apparet denique, unde venerint prioris hymni versus 14-18. et quare illum in locum fuerint recepti. Haec

quidem de prooemio dicta sunt, quod suspicor commune fuisse duorum hymnorum, e quibus hic hymnus, quem Apollini Pythio inscribunt, compositus est.

Sed consideremus nunc illas rationes, quibus hoc effici videatur, hymnum istum e duorum conjunctione hymnorum exstitisse. Ac narratio illa, quae est de Tilphussa, de Pythone serpente, de oraculo Crissae condito, tot laborat tantisque incommodis, ut, qui diligenti Homeri atque epicorum lectione sensum suum iudiciumque acuerit, non possit non ubique offendere. Non quaeram, cur omnino Tilphussae mentio fiat, eaque tam copiosa atque explicata. Nam hoc quidem video excusari posse. Sed si erat de Tilphussa dicendum, id aliter instituendum fuisse planissime intelligitur. Primum iam illud valde mirum est, quod Apollo, quibus verbis Tilphussam compellat v. 247. seqq. iisdem utitur etiam v. 287. seqq. ubi Crissae se velle oraculum condere significat. Sed hoc levius est, et ferri certe potest. Gravius est, immo omnem excusationem spernit illud, quod neque ordinem neque nexum habet narratio. Tilphussa Apollinem iubet oraculum Crissam transferre, se ipsam, si vicinum habeat oraculum, celebritate eius obscuratum iri metuens. Condit Apollo templum Crissae, ubi quum Pythonem serpentem interemisset, a Tilphussa se deceptum

intelligit. Itaque reversus faxis eam obruit. Cur vero non prius se fraude circumventum sensit? Nimirum propterea, quod locum, in quo templum condere suaserat Tilphussa, neque amoenum et formidabili serpente infestum esse videt. Bene esset, si hoc usquam poeta significasset. At ille tam id obscure indicavit, ut vix coniectando assequamur. Nam quum maxime serpens iste faceret, ut Crissa non esset apta condendo oraculo, commemoratio istius serpentis, ad quem maxime spectabat Tilphussae fraus, non poterat obiter et quasi in transcurso iniici. Atqui poeta eam narrationem sic incipit v. 500.

ἀγχιϋ δὲ κρήνη καλλιῤῥοος, ἔνθα δράκαιναν
κτεῖνεν ἄναξ Διὸς υἱὸς ἀπὸ κρατεροῦ βιοῖο.

Vnde quid aliud colligas, quam de re sermonem esse minime necessaria? Quale initium istius digressionis, talis etiam finis. Nam hic quoque obiter tantum refert, interfectum esse serpentem ab Apolline, v. 556:

ὃς τῇ γ' ἀντιάσειε, φέρεσκε μιν αἵσιμον ἦμαρ,
πρίν γέ οἱ ἰὼν ἐφῆκεν ἄναξ ἐκάεργος Ἀπόλλων.

Quum deinde alia quaedam, non magis ad rem facientia subiecisset, pergit v. 575:

καὶ τότ' ἄρ' ἔγνω ἦσιν ἐνὶ φρεσὶ Φοῖβος Ἀπόλλων,
οὐνεκά μιν κρήνη καλλιῤῥοος ἐξαπάφησεν.

Ex quibus verbis, quae temporis habent, non rationis significationem, quis potest colligere, pro-

pterea irasci Apollinem, quod ad locum a serpente obsessum missus fuerit? Omnino versus 575-587. quibus Apollo Tilphussam punivisse narratur, valde inepto loco leguntur, quod, quae in his versibus de Tilphussa dicuntur, non modo cum caeteris non sunt nexa, sed prorsus etiam praeter expectationem veniunt. Nam ne verbum quidem in superioribus versibus est, ex quo quis coniiciat, Tilphussae iterum factum iri mentionem. Accedunt duo alia, unum, quod qui v. 567. Τυφωεύς vocatur, is antea v. 506. et 552. Τυφάων dicitur; alterum, quod versu 555. aut nullo cum praecedentibus nexu, aut pessimo, ea repetuntur, quae paene iisdem verbis v. 502. dicta fuerant. Nam quis haec apte nexa esse iudicabit:

αὐτίκα τόνδε λαβοῦσα βοῶπις πότνια Ἥρη,
 δῶκεν ἔπειτα φέρουσα κακῶ κακόν· ἥ δ' ὑπέδεκτο.
 555 ἥ κακὰ πόλλ' ἔρδεσκε κατὰ κλυτὰ φύλ' ἀν-
 θρώπων.

et quis non sentiet, ultimum versum hoc magis ineptum esse, quod v. 502. eadem his verbis dicantur:

ἥ κακὰ πολλὰ
 ἀνθρώπους ἔρδεσκεν ἐπὶ χθονί, πολλὰ μὲν αὐτούς,
 πολλὰ δὲ μῆλα ταναύπεδ'· ἐπεὶ πέλε πῆμα
 δαφνοίνον.

Has difficultates omnes separandis, quae diversorum poetarum sunt, facillime poterimus tollere.

Et fuerunt, si quid video, hymni in Apollinem, e quibus hic hymnus compositus est, duo, alter in Pythium Apollinem, alter in Tilphussium. Horum is, qui Pythii Apollinis est, videtur fuisse antiquior. In eo nulla fuit Tilphussae mentio, sed post v. 245.

ἔνθεν ἄρ' εἰς Ἀλίαρτον ἀφίκεο ποιήεντα,

statim subiiciebatur versus 278. cum sequentibus:

Ἴξες δ' ἐς Φλεγύων ἀνδρῶν πέλιν ὕβρισταίων.

Nam ne quis forte etiam versum 277.

ἔνθεν δὲ προτέρω ἔκies ἑκατηβόλ' Ἀπόλλων,

huic hymno tribuat, illud impedit, quod hic versus non nisi post digressionem aliquam a descriptione itineris subiicitur. Porro Pythonis serpentis commemoratio, ut obiter tantum inserta, quo urbis nomen inde ductum esse intelligeretur, brevis erat et plane consilio poetae accommodata. Cohaerebant enim versus 501. et 555.

ἀγχοῦ δὲ κρήνη καλλιῖδος, ἔνθα δράκαιναν

κτεῖνεν ἄναξ Διὸς υἱὸς ἀπὸ κρατεροῦ βιοῖο,

ἢ κακὰ πόλλ' ἔρδεσκε κατὰ κλυτὰ φῦλ' ἀν-

θρώπων.

Clarum est, recte haec obiter narrari, quum illud quoque, cuius causa narrantur, nomen urbis Pythonis, in transcurso commemoretur; recte etiam ob eandem rationem obiter referri caedem draconis,

πρὶν γέ οἱ ἰὼν ἐφῆκεν ἄναξ.

porro inconstantiam in nomine Typhonis tolli, quum servato loco, in quo is Τυφωεύς vocatur, removeantur illa, in quibus occurrit nomen Τυφάων; denique versum 555. qui et male cohaerebat cum praecedentibus, et eadem continet, quae v. 502. leguntur, neque apto nexu destitui, neque inutili repetitione laborare.

Quum Tilphussae nulla sit in hoc carmine mentio, sponte intelligitur, versus 575 — 587. quos sine nexu et praeter expectationem hic legi observavimus, eiiciendos esse. Quo facto aptissime cohaerent v. 574. et 588.

571 τὴν δ' αὐτοῦ κατέπυσ' ἱερὸν μένος ἡελίοιο·
 ἐξ οὗ νῦν Πυθὼ κικλήσκεται· οἱ δὲ ἄνακτα
 Πύθειον ἀγκαλέουσιν ἐπώνυμον, οὔνεκα κείθι
 αὐτοῦ πῦσε πέλωρ μένος ὀξέος ἡελίοιο.

588 καὶ τότε δὴ κατὰ θυμὸν ἐφράζετο Φοῖβος
 Ἀπόλλων,
 οὔστινας ἀνθρώπους ὀργίονας εἰσαγάγοιτο,
 οἱ θεραπέυσονται Πυθοῖ ἐνὶ πετρηέσσῃ.

Hunc vero hymnum ante oculos habuit alius rhapsodus, qui quum pariter vellet conditum ab Apolline templum canere, antiquiorem poetam ita sibi imitandum sumpsit, ut, etsi aliam narraturus esset fabulam, multa tamen, quae in usum suum vertere posset, ex illius hymno arriperet. In his primum est exordium, quod quum iisdem verbis repetiisset, factum est, ut hymnus

eius ab librario illo, qui hos hymnos in eam formam, quam nunc habemus, redegit, cum antiquiore illo hymno coniungeretur. Sed eorum, quae illud exordium excipiunt, nescio an aliqua pars huic poetae debeatur, neque in antiquiore hymno fuerit. Certe quum recentior poeta fabulis inferendis videatur delectatus esse, non sine quadam veri specie versus 182 — 206. 208 — 215. 251 — 259. ab antiquiore hymno abfuisse conicias. Quamquam haec nimis incerta sunt. Id eoque uncas omisi, quibus in hac editione ea inclusa sunt, quae recentioris esse recensitionis videbantur. Clarior res est in his, in quibus consilium poetae elucet. Nam quum antiquior ille Pythium Apollinem, et oraculum Crissae conditum cecinisset, hic Apollinem Tilphusium, templumque eius ornare hymno instituit. Itaque servata priore veteris hymni parte usque ad v. 243. in quo mentio fit Haliarti, ad vicinum fontem Tilphusiae Apollinem facit accedere: quae res exponitur usque ad v. 285. in quo loco quae sunt ultima, (v. 278 seqq.) rursus ex antiquiore hymno adscita sunt. A Tilphussa enim Crissam petere iussus Apollo eadem loca adit, ad quae in antiquiore hymno statim ab Haliarto venisse dicebatur. Sed quae in priori carmine v. 285 — 300. de templo Crissae condito referuntur, ea quum a consilio recentioris poetae aliena essent, hic omi-

sit, iunctis, ut videtur, statim versibus 285. et 302. quod fieri potuit hoc modo:

κοίλη δ' ὑποδέδρομε βῆσσα,
 τρηχεὶ· ἔνθα δ' ἄναξ ἑκατηβόλος εὗρε δρά-
 καιναν,

ζατρεφέα, μεγάλην, τέρας ἄγριον.

Quoniam enim, ut supra observavimus, fraus Tilphussae in eo erat posita, quod Apollinem ad locum dracone formidabilem miserat, non potuit obiter dici, ut in priore hymno, ἔνθα δράκαιναν κτεῖνεν ἄναξ. Ita ergo quum poeta ad Pythonem serpentem pervenisset, eaque opportunitate originem Typhoei, quem draco iste nutriverat, multis esset persequutus, hoc fere modo, si coniecturae locus est, in viam rediit, servatis quibusdam, aut leviter mutatis prioris hymni versibus:

355 αὐτίκα τόνδε λαβοῦσα βοῶπις πότνια Ἥρη,
 δῶκεν ἔπειτα φέρουσα κακῶ κακόν· ἥ δ' ὑπέδεκτο.

357 τῇ ῥα τότε ἰὼν ἐφῆκεν ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων
 καρτερόν· ἥ δ' ὀδύνησιν ἐρεχθομένη χαλεπῇσιν
 κεῖτο μέγ' ἀσθμαίνουσα, κυλινδομένη κατὰ
 χῶρον.

375 καὶ τότε ἄρ' ἔγνω ἧσιν ἐνὶ φρεσὶ Φοῖβος Ἀπόλλων,
 οὐνεκά μιν κρήνη καλλίρροος ἐξαπάφησεν.

Finitur hymnus versu 387. Quam commode haec omnia cohaereant, non eget demonstratione: tolli autem hac ratione omnia, quae dura, inconcinua,

insolentia esse supra observavimus, neminem latebit, qui singula volet perpendere.

Multo magis impedita disputatio est de hymno Mercurii, quem uno ore omnes fatentur esse corruptissimum. In ipso ingressu eorum, quae de hoc hymno dicturi sumus, peropportune occurrit brevior ille in Mercurium hymnus, ex quo cognosci possit, maioris hymni eam fuisse claritatem, quae poetas facile ad imitationem atque interpolationem invitaret. Brevior iste hymnus, qui ex undecim versibus constat, octo priores versus communes habet cum exordio maioris hymni, nisi quod pauca verba mutata sunt. Ac veri simillimum est, duos fuisse poetas, qui maioris hymni exordio tamquam prooemio in Mercurium uterentur. Nam qui sunt in fine brevioris hymni versus,

καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, Διὸς καὶ Μαιάδος υἱέ·
σεῦ δ' ἐγὼ ἀρξάμενος μεταβήσομαι ἄλλον ἔς
ῥυμνον.

χαῖρ' Ἑρμῇ χαριδῶτα, διάκτερε, δῶτορ ἑάων,
horum tertium quid aliud quam variam lectionem primum esse credemus, ita ut duo hymni, qui uno tantum versu differrent, compendii causa semel scripti fuerint, varia lectione adnotata? Vt hic brevis hymnus e longiore illo ductus est, ita non mirum, si in eodem maiore hymno etiam alius brevior latet. Ac sunt in ipso maioris hymni initio quaedam, quae quum vel ab inutili repetitione

ciusdem sententiae, vel ab interrupta orationis perpetuitate offensionem habeant, non possint tamen ei poetae tribui, qui, ut infra dicetur, universum maiorem hymnum interpolavit. Repugnant enim huius consilio non minus, quam illius, qui primus hunc hymnum condidit. Haec fragmenta si eo ordine, quo sparsa inveniuntur in maiore hymno, colligas, satis bene cohaerere videbis. Ac, nisi fallor, primos tres et decem versus maioris hymni hic hymnus complectebatur, cum quibus reliqua fragmenta sic erant coniuncta:

10 ἀλλ' ὅτε δὴ μεγάλοιο Διὸς νόος ἐξετελεῖτο,
τῇ δ' ἥδη δέκατος μὲν οὐρανῷ ἐστήρικτο,
ἔς τε φέως ἄγαγεν, ἀρίσημά τε ἔργα τέτυκτο·

17 ἡῶος γεγονώς, μέσῳ ἥματι ἐγκιθάριζεν,
ἐσπέριος βοῦς κλέψεν ἐκηβόλου Ἀπόλλωνος,
τετράδι τῇ προτέρῃ, τῇ μιν τέκε πότνια Μαῖα.

25 Ἑρμῆς τοι πρῶτιστα χέλυν τεκτῆνατ' αἰοιδόν·

111 Ἑρμῆς τοι πρῶτιστα πυρήϊα πῦρ τ' ἀνέδωκεν.

Quae his proxime succedebant, hic omisi, quoniam infra de his dicendum erit.

Sed ad ipsum progrediamur maiorem hymnum. In eo hymno mira diversitate nunc simplex oratio est et ab omni inani strepitu vacua, nunc arguta et nimio ornatu molesta. Quae res quum ipsa per se suspicionem moveat interpolationis, eodem ducunt nunc narrationis summa perversitas, nunc non ferendae repetitiones, nunc

turbatus verborum nexus, nunc denique lectionis varietas admirabilis. Hanc quidem statim commemorabo, ut tot lectiones, quae librariis imputari nequeunt, in unum locum congestae, dissentienti dubitationem eximant. Caetera enim sigillatim suis quaeque locis tractanda sunt. Igitur v. 51. pro *συμφώνους* apud Antigonum Carystium *Θηλυτέρων* est; v. 65. tres codd. Paris. *ᾠρτο* praebent pro *ἄλτο*; v. 82. codex Moscovienſis pro *νεοθηλέος ἄγκαλον ὕλης* corruptissimam quidem, sed tamen, ut videtur, ex alia lectione ortam scripturam habet, *νεοθηλέαν ἄγκαλωρήν*; v. 109. idem *ἐνίαλλα* pro *ἐπέλεψε*; v. 141. idem *κατέλαμπε* pro *ἐπέλαμπε*; v. 157. idem *δύσαχ'* pro *ἡ τάχ'*; v. 159. idem *φέροντα* pro *λαβόντα*; v. 164. idem *πολλὰ ἄρμενα* pro *παῦρα αἴσυλα*; v. 183. idem *μήτηρ* pro *Μαῖα*; v. 202. idem *ἴδοιμι* pro *ἴδοιτο*; v. 205. idem *πρήσσουσιν* pro *φοιτῶσιν*; v. 212. idem *μῦθον ἀκούσας* pro *Φοῖβος Ἀπόλλων*; v. 224. idem *ἔλπομαι εἶναι* pro *ἐστὶν ὁμοῖα*; v. 287. idem *μήλων* pro *κρηῶν*; v. 322. idem *αἶψα δὲ τέρθρον ἵκοντο* pro *αἶψα δ' ἵκοντο κάρηναι*; v. 349. idem *βαίνων* pro *βαίνει*; v. 352. idem *πολὺν* pro *μέγαν*; v. 401. idem *ἐς λαῖνον ἄντρον* pro *παρὰ λαῖνον ἄντρον*; v. 405. idem *ἀπάνευθεν* pro *ἀπάτερθεν*; v. 404. idem *γαίῃ* pro *πέτρῃ*; v. 451. idem *ἅπαντες* pro *ἕκαστος*; v. 451. idem *ὕμνος* pro *οἶμος*; v. 502. idem *σμερδαλέον* pro *ίμερσεν*; v. 505. idem

καὶ ῥα et κατὰ pro ἔνθα et ποτί; v. 555. idem διαμπερὲς pro Διοτρεφές; v. 544. idem Φωνῇ τ' ἡδὲ πτησι pro Φωνῇ καὶ πτερύγεσσι; v. 552. idem σεμναὶ pro vulgato Μοῖραι. Sunt quidem in his lectionibus aliquae, quas ex librariorum errore repeti posse non est diffitendum, ex quo genere plures etiam poterant afferri: sed illas tamen consideranti, quarum alia debuit origo esse, (et harum multo maior est numerus) simulque reputanti, paene omnes ex uno codice esse ductas, quid aliud quam duplex hymni recensio olim exstitisse videatur? Quamquam valde erraret, qui codicis Moscovienfis testimonio ita uteretur, ut non etiam singulos codices per se interpolationem arguere crederet. Immo nullus est illorum quidem librorum, qui ad nostram aetatem pervenerunt, quin simul utramque hymni recensio- nem complectatur: sed in iis locis, qui sunt utriusque recensio- nis communes, alteram fere sequitur codex Moscovienfis, alteram caeteri li- bri. Quare hic codex hanc affert, eamque exi- miam utilitatem, ut ne locos, in quibus ultra scribarum errorem a vulgari lectione recedit, ab alterutra recensione abfuisse existimemus.

Sed videamus singula. De quibus quidem non posse ita disputari, nihil ut relinquatur dubi- tationis, clarum est. Nam quis ausit ubique an- tiqua ab recentioribus distinguere, indiciis, ut fa-

cile aestimari potest, alibi deletis, alibi tantopere obscuratis, ut ambiguitas iudicium eludat? Quamquam id in hoc genere commodum accidit, quod in nonnullis locis tanta orationis dissimilitudo elucet, quae nullius fugere lectoris sensum possit. Eaque interpolatorem non modo magis ornatui operam dedisse, quam priscum hymni scriptorem, sed etiam aetate aliquanto recentiorem fuisse arguit. Itaque quum ille suis se ipse verbis interdum prodat, certius etiam deprehendetur, si alia argumenta accedant.

Ac statim ab initio valde abhorrent ab antiqui poetae simplicitate tot epitheta, quae v. 15-16. congesta sunt:

καὶ τότε ἐγείνατο παῖδα πλῦτρεπον, αἰμυ-
λήτην,

ληϊστῆρ', ἐλατῆρα βοῶν, ἡγήτορ' ὀνείρων,
νυκτὸς ὀπωπητῆρα, πυληδόκον, ὃς τάχ' ἔμελλεν
ἀμφανέειν κλυτὰ ἔργα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.

Quamquam enim etiam maxime simplicitatis studiosus poeta in loco, qualis hic est, non positurus fuisset unum epitheton, multo tamen minus tantam epithetorum multitudinem effudisset, in iisque aliqua, quae ne apta quidem essent. Nam ἐλατῆρα βοῶν quum vocat Mercurium, id non, ut caetera, ad ingenium Mercurii, sed ad singulare factum spectat: pariterque quum eum ἡγήτορ' ὀνείρων appellat, rem affert alienam, quia de mo-

ribus pueri explicandum erat. Quod si secundus horum versuum interpolatori reddetur, nitebit veteris poetae oratio, detracto, quod eam deformabat, inutili additamento.

Paullo post, quum spelunca egressus dicitur Mercurius, ut Apollinis boves abigeret, statim sequitur exspectes eius rei expositionem. At longe aliud, antequam eo pervenias, narratur, citharae inventio. Et ea non solum admodum leviter cum praecedentibus copulata est, v. 22.

ἀλλ' ἔγ' ἀναίξας ζήτει βόας Ἀπόλλωνος,

οὐδὲν ὑπερβαίνων ὑψηροφές ἄντροιο·

ἔνθα χέλυν εὐρὼν ἐκτήσατο μυρίον ὄλβον·

sed etiam pars loci, qui de testudine et cithara est, orationem habet molestam, quaesitam, omnino ab antiquiorum consuetudine valde abhorrentem. Sed haec quidem nunc mittam: consilium in hoc versu:

ἔνθα χέλυν εὐρὼν ἐκτήσατο μυρίον ὄλβον.

Neminem fore existimo, qui *χέλυν εὐρὼν ἐκτήσατο μυρίον ὄλβον* eleganter dici pro *χέλυν εὖρε* credat, quandoquidem ea perinepta foret elegantia, quae orationem ita conformaret, ut res primaria pro secundaria, secundaria autem pro primaria accipi deberet. Immo si subtilius in hunc locum inquirimus, ne *εὖρε* quidem satis aptum esse apparet. Nam quum de abactis a Mercurio bobus dicere coepisset poeta, debebat, si praeter

expectationem aliquid aliud vellet intexere, non a Mercurio digressionem istam ordiri. Habet enim aliquid perversitatis haec ratio, quum boves quaerit Mercurius, et tamen eas non quaerit, sed citharam facit. Ea perversitas non potuisset latere poetam de antiquioribus, quorum maxime proprium erat recte cogitare. In qua re sola, ut Reizium nostrum, Ilgeni, dicere solitum meministi, posita erat admirabilis illa veterum ars scribendi. Itaque si vetustior ille poeta citharae inventae mentionem hic fecit, cum aliquanto aliter ea de re dicere coepisse crediderim. Sed suspicetur fortasse aliquis, maiorem quamdam hic factam esse mutationem, tum quod veri simile sit, priscum quidem poetam, quum de abactis Apollinis bobus dicere instituisset, citharae aut obiter facturum fuisse mentionem, aut alio certe loco, quam ubi id, de quo dicere promississet, nondum esset exorsus; tum vero etiam quod aliter rem referat Apollodorus, cuius narratio ita cum hoc hymno consentit, ut is ex hoc ipso fonte haulisse videatur. Audiamus ipsum Apollodorum III. 10, 2. Μαῖα μὲν οὖν ἡ πρεσβυτάτη Διὶ συνελθοῦσα ἐν ἀντρώ τῆς Κυλλήνης, Ἑρμῆν τίκτει. οὗτος ἐν πρώτοις ἐπὶ τοῦ λίκνου κείμενος, ἐκδύς, εἰς Πιερίαν παραγίνεται, καὶ κλέπτει βόας, ἃς ἔνεμεν Ἀπόλλων. ἵνα δὲ μὴ Φωραθείη ὑπὸ τῶν ἰχθῶν, ὑποδήματα τοῖς ποσὶ περιέθηκε, καὶ κομίσας εἰς Πύ-

λον, τὰς μὲν λοιπὰς εἰς σπήλαιον ἀπέκρυψε, δύο δὲ καταθύσας, τὰς μὲν βύρσας πέτραις καθήλωσε, τῶν δὲ κρεῶν τὰ μὲν κατεκάλωσεν ἐψήσας, τὰ δὲ κατέκαυσε. καὶ ταχέως εἰς Κυλλήνην ᾤχετο. καὶ εὐρίσκει πρὸ τοῦ ἀντροῦ νεμομένην χελώνην. ταύτην ἐκκαθάρας, εἰς τὸ κύτος χορδαὺς ἐντείνας ἐξ ὧν ἔδυσε βοῶν, καὶ ἐργασάμενος λύραν εὗρε καὶ πληκτρον. Ἀπόλλων δὲ τὰς βόας ζητῶν, εἰς Πύλον ἀφικνεῖται, καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἀνέκρινεν. οἱ δὲ ἰδεῖν μὲν παῖδα ἐλαύνοντα ἔφασκον, οὐκ ἔχειν δὲ εἰπεῖν ποῖ ποτὲ ἠλάθησαν, διὰ τὸ μὴ εὐρεῖν ἔχρος δύνασθαι. μαθὼν δὲ ἐκ τῆς μαντικῆς τὸν κεκλοφῶτα, πρὸς Μαῖαν ἐς Κυλλήνην παραγίνεται, καὶ τὸν Ἑρμῆν αἰτιᾷτο. ἡ δὲ ἐπέδειξεν αὐτὸν ἐν τοῖς σπαργάνοις. Ἀπόλλων δὲ αὐτὸν πρὸς Δία κομίσας, τὰς βόας ἀπῆτει. Διὸς δὲ κελεύοντος ἀποδοῦναι, ἡρνεῖτο. μὴ πείθων δέ, ἄγει τὸν Ἀπόλλωνα εἰς Πύλον, καὶ τὰς βόας ἀποδίδωσιν. ἀκούσας δὲ τῆς λύρας ὁ Ἀπόλλων ἀντιδίδωσι τὰς βόας. Ἑρμῆς δὲ ταύτας νέμων, σύριγγα πάλιν πηξάμενος ἐσύριζεν. Ἀπόλλων δὲ καὶ ταύτην βουλόμενος λαβεῖν, τὴν χρυσὴν ῥάβδον ἐδίδου, ἣν ἐκέκτητο βουκολῶν. ὁ δὲ καὶ ταύτην λαβεῖν ἀντὶ τῆς σύριγγος ἤθελε, καὶ τὴν μαντικὴν ἐπελθεῖν· καὶ δούς, διδάσκεται τὴν διὰ τῶν ψήφων μαντικὴν. Ζεὺς δὲ αὐτὸν κήρυκα ἑαυτοῦ καὶ θεῶν ὑποχθονίων τίθησι. Manifestum est, hanc Apollodori narrationem ita cum Homérico hymno convenire, ut non modo omnia, quae hic hymnus, sed etiam, praeter solam citharae inven-

tionem, eodem ordine, et paene iisdem verbis relata contineat. Quod quis credat casu factum esse? Nec multum obstat, quod quaedam paullo aliter facta scribit, quam in hymno narrantur, quum ea aut in hymno, qualem Apollodorus habuit, sic, ut ipse tradidit, exponi, aut ab Apollodoro ita, ut nunc in hymno leguntur, commemorari potuerint. Apollodorum quidem singulis paginis interpolatum esse constat: et in his quoque, quae de Mercurio refert, id factum arguunt codices. Atque omnino Apollodori libros in antiquis codicibus Italicis ita scriptos inveniri accepimus, ut, si cum editionibus isti codices comparentur, scriptorem hunc vix sui similem habituri simus. Quo magis in tali loco, qualis hic est, universum narrationis ordinem modumque, non illa et pauca et levia, in quibus dissentit hymni scriptor, spectare debemus. Atqui Apollodorus (redeo enim illuc, unde digressus sum) citharam inventam esse scribit, quum Mercurius a furto et caede hominum redux antrum ingredi vellet. Non dissiteor, me aliquando paene adductum fuisse, ut in veteri Homérico hymno rem eodem modo, quo apud Apollodorum, narratam fuisse crederem. Movebat me auctoritas Apollodori; movebat locus perquam incommodus, quo nunc de cithara exponitur; movebat omissionis suspicio, qua vix liberari potest is locus, in quo, Apollo-

dori indicio, de citharae inventione dicendum erat, v. 152. 155. Videbam etiam elegantissime continuari ea, quae de profectioe Mercurii ad furandas boves narrantur, si omitteretur citharae mentio :

22 ἀλλ' ὅγ' ἀναίξας ζήτει βόας Ἀπόλλωνος
οὐδὸν ὑπερβαίνων ὑψηρεφέος ἄντροιο,

66 ὀρμαίνων δόλον αἰπὺν ἐνὶ φρεσίν, οἷά τε φῶτες
Φηληταὶ διέπουσι μελαίνης νυκτὸς ἐν ᾧρη.
ἥελιος μὲν ἔδυνε.

Putabam igitur interpolatorem, quod ei Mercurius, quo certius falleret Apollinem, statim ab actis bobus, debuisse cunas repetere visus esset, narrationem de cithara, ex illo loco submotam, in principio hymni collocasse. Et intelligebam ita facile rationem reddi posse, quare, quum alibi veteris poetae versus, quos damnaverat interpolator, a librariis servati essent, hic plane omissum esset antiquum narrationis istius initium : neque enim adscribi potuisse, nisi omni carminis perpetuitate interrupta. Revocatus tamen ab hac sententia sum eo, quod quum omnia, quae aliter narrat Apollodorus, tum haec quoque, quae de cithara refert, minus viderem, quam in hymno, simplicia esse. Simplicitas enim index est antiquitatis. Apollodorus igitur chordas factas esse scribit e corio boum, quas Mercurius mactasset. Idem plectri inventionem addit. Hymni scriptor,

nihil de plectro dicens, corium bubulum in cithara expansum refert, chordas autem agninas fuisse narrat, parum sollicitus, unde has res Mercurius acceperit. Clarum est, quae hic rudia sunt et temere dicta, apud Apollodorum emendata et consilio quodam perpolita legi. Quamobrem ita nunc sentio, Apollodorum, quamvis hunc hymnum praecipue respiceret, tamen etiam alios auctores adhibuisse. Et quum illa Apollodori narratio aperte epicum quemdam colorem habeat, quumque ille aliorum poetarum, ut Alcaei, commenta omiserit, paene suspiceris, aliam quamdam Homerici hymni interpolationem existisse, quam quae in nostris codicibus est, eaque usum esse Apollodorum. Quae suspicio nescio an alio quoque huius hymni loco commendetur. De eo quidem loco infra disputabitur.

Sed redeo in viam. Atque in ipso illo loco, qui est de reperta testudine, maxime Mercurii oratio v. 50 - 58. non eam simplicitatem atque elegantiam redolet, qua aliae huius hymni partes conspicuae sunt. In qua oratione si nihil aliud, certe Hesiodus versus,

οἱκοὶ βέλτερον εἶναι, ἐπεὶ βλαβερὸν τὸ θύρεφον,
malae interpolatoris sedulitati debetur. Paullo post apertiora mihi videor interpolationis vestigia reperisse in versibus 45 - 46.

ὥς δ' ὁπότ' ὠκὺ νόημα διὰ στέρνοιο περήσει

ἀνέρος, ὃν τε θαμειαὶ ἐπιστρωφῶσι μέριμναι,
 ἃς ὅτε δινηθῶσιν ἀπ' ὀφθαλμῶν ἀμαρυγαί,
 ὥς ἅμ' ἔπος τε καὶ ἔργον ἐμήδετο κύδιμος
 Ἑρμῆς.

Ἄς ὅτε codd. Paris. Vulgo αἱ ὅτε, utrumque vitiose pro ὥς ὅτε. Vix dubitem, quin hic duorum poetarum versus coniuncti sint, quorum antiquior scripserit haec, quae sunt venustissime dicta:

ὥς δ' ὅπ' ὠκὺ νόημα διὰ στέροιο περήσει
 ἀνέρος, ὃν τε θαμειαὶ ἐπιστρωφῶσι μέριμναι,
 ὥς ἅμ' ἔπος τε καὶ ἔργον ἐμήδετο κύδιμος
 Ἑρμῆς.

alter autem hoc modo:

ὥς δ' ὅτε δινηθῶσιν ἀπ' ὀφθαλμῶν ἀμαρυγαί,
 ὥς ἅμ' ἔπος τε καὶ ἔργον ἐμήδετο κύδιμος
 Ἑρμῆς.

Sed persequamur alios huius hymni locos, qui ab interpolatione labem contraxerunt. Ac non longe ab eo loco, quem modo tetigi, impeditissimi versus leguntur:

75 πλανοδίας δ' ἤλαυνε διὰ ψαμαθῶδεα χῶρον
 ἵχνη ἀποστρέψας· δολίης δ' οὐ λήθετο τέχνης,
 ἀντία ποιήσας, ὅπλ' αὖ τὰς πρόσθεν ὀπισθεν,
 τὰς δ' ὀπισθεν πρόσθεν, κατὰ δ' ἔμπανιν αὐτὸς
 ἔβαινε.

σάνδαλα δ' αὐτίκ' ἔριψεν ἐπὶ ψαμάθοις ἀλήστιν.
 80 ἄφραστ' ἢδ' ἀνέητα διέπλεκε θαυματὰ ἔργα,
 συμμίσγων μυθικάς καὶ μυθιστοιδέας ὕμους.

τῶν τότε συνδήσας νεοθηλέος ἀγκαλιον ὕλης,
 ἀβλαβέως ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο σάνδαλα κοῦφά
 αὐτοῖσιν πετάλοισι, τὰ κύδιμος Ἀργεϊφόντης

85 ἔσπασε Πιερίθεν, ὁδοιπρίην ἀλεείων,

οἷά τ' ἐπειγόμενος δολιχὴν ὁδὸν, αὐτοπρεπὴς ᾤς.

In his etiam quaedam manifeste corrupta sunt, alia tamen, quantumvis sensu commodo nexuque destituta, emendationem non videntur admittere. Neque a variis lectionibus quidquam auxilii est, quae et paucae sunt et vitiosae: νεοθηλέαν ἀγκαλῶρήν, quod v. 82. codex Moscovienfis, et αὐτοπρεπήσας, quod v. 86. idem codex cum tribus Parisinis suppeditat. Sunt autem, quae offensio- nem habeant, plurima; et in oratione quidem haec: primum, quod v. 76. verba δολίης δ' οὐ λήθετο τέχνης, quae novum Mercurii artificium commemoratum iri indicant, cum iis coniuncta sunt, quibus id, quod iam dictum erat, explicatur. Deinde hoc ipsum, quod versibus 77. 78. repetuntur, quae his ἵχνη ἀποστρέψας, continen- tur. Tum similis repetitio, quandoquidem v. 79. ubi re ipsa cogente recte videtur ἔραψεν corrigi, vix aliud significatur, quam quod sequentibus ver- sibus expressum est copiosius. Porro quod v. 80. non est cum praecedentibus nexus. Denique quod non apte nomen Mercurii positum est in membro secundario. Accedunt ad haec difficul- tates quaedam in re ipsa, quae hic narratur, prae-

fertim si ad Apollodorum respiciamus. Is quum ita scribat: ἵνα δὲ μὴ Φωραθείη ὑπὸ τῶν ἰχνῶν, ὑποδήματα τοῖς ποσὶ περιέθηκε, καὶ κομίσας εἰς Πύλον, et quae sequuntur; ac paullo post: οἱ δὲ ἰδεῖν μὲν παῖδα ἐλαύνοντα ἔφασκον, οὐκ ἔχειν δὲ εἰπεῖν, ποῖ ποτὲ ἠλάθησαν, διὰ τὸ μὴ εὐρεῖν ἶχνος δύνασθαι: manifesto est alium auctorem sequutus. Atqui merito mireris, istum auctorem debere hymni scriptore antiquiorem videri. Nam quo quaeque res refertur simplicius, eo maiorem habet antiquitatis speciem. Qui enim postea scriptores exsiterunt, quo gratiam scriptis suis conciliarent, fere priorum fabulas novis auxerunt et admirabilioribus commentis. Atqui multo simplicius est, Mercurium virgulta vel pedibus boum subligasse, ut Apollodorus refert, vel caudis adnexuisse, ut Antoninus Liberalis fab. 23. scribit, quam, quemadmodum hymni scriptor dicit, boves retrogrados et capita ipsi obvertentes abegisse. Quod quidem tam inepte est atque absurde inventum, ut antiquissimo poetae, qui primus hunc hymnum condidit, non videatur in mentem venire potuisse. Et, si quid video, hunc quidem isto commento liberare debemus. Ac primo videamus reliquos hymni locos, in quibus vestigiorum retro versorum mentio fit. V. 211. senex Onchestius, qui Mercurium viderat, haec refert Apollini:

ἔξωπίσω δ' ἀνέεργε, κάρη δ' ἔχον ἀντίον αὐτῷ.

Paullo post Apollo, vestigia videns, ita loquitur
v. 219.

ὦ πόποι, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὀρῶμαι·
ἵχνια μὲν τάδε γ' ἐστὶ βοῶν ἐρτοκραιράων,
ἀλλὰ πάλιν τέτραπται ἐς ἀσφοδελὸν λειμῶνα·
βήματα δ' οὐτ' ἀνδρὸς τάδε γίγνεται, οὔτε γυ-
ναικός,

οὔτε λύκων πολιῶν, οὐτ' ἄρκτων, οὔτε λεόντων,
οὐδέ τι κενταύρου λασιαύχενος ἔλπομαι εἶναι,
ὅστις τοῖα πέλωρα βιβᾶ ποσὶ καρπαλίμοισιν,
αἰνὰ μὲν ἔνθεν ὁδοῖο, τὰ δ' αἰνότερ' ἔνθεν ὁδοῖο.

Denique idem Iovi haec narrat v. 341.

τὰ δ' ἄρ' ἵχνια τοῖα πέλωρα,
εἴά τ' ἀγάσασθαι, καὶ ἀγανυοῦ δαίμονος ἔργα.
τῇσιν μὲν γάρ βουσὶν ἐς ἀσφοδελὸν λειμῶνα
ἀντία βήματ' ἔχουσα κόνις ἀνέφαινε μέλαινα,
αὐτὸς δ' οὗτος αἴκτος, ἀμήχανος, ἔτ' ἄρα ποσσίν,
οὐτ' ἄρα χερσὶν ἔβαινε διὰ ψαμαθώδεα χῶρον,
ἀλλ' ἄλλην τινὰ μῆτιν ἔχων διέτριβε κέλευθα,
τοῖα πέλωρ', ὥς εἴ τις ἀραιῇσιν δρυσὶ βαίνοι.

Horum locorum primus tantum indicat, boves
retro incessisse, capitibus ad pratum, unde abige-
bantur, conversis. In duobus reliquis locis ve-
stigia tantum commemorantur retro versa, non
ratio, qua boves actae fuerint. Itaque hi duo
loci, si aliam interpretationem, quam primus, ad-
mittant, non probabunt recessum ivisse boves.

Eam vero interpretationem ipse poeta suppeditat his verbis :

πλανοδίας δ' ἤλαυνε διὰ ψαμαθώδεα χῶρον,
ἔχνι' ἀποστρέψας.

Quorum verborum non potest alius esse sensus, quam Mercurium boves per arenam huc illuc egisse, ut confusa hoc modo vestigia alio ducere viderentur, quam quo boves abiissent. Πλανοδία adiectivum, sed corrupta scriptura, servavit Hesychius: πληνοδία, παρανόμῳ, τετιμημένη, τῇ πεπλανημένη τῆς ἐρῆς ὁδοῦ, τουτέστιν, ἀδίκῳ. Sed in hymni loco nescio an hoc vocabulum substantivum sit, licet aliter videatur H. Stephano in Thef. T. II. p. 1175. F. Quamquam non multum refert, utrum praeferas. Quid autem sit ἔχνι' ἀποστρέψαι, docet Homerus Iliad. XXII. 194.

ὁσσάκι δ' ἐρμήσειε πυλάων Δαρδανιάων
ἀντίον αἰξασθαι, εὐδμήτους ὑπὸ πύργους,
εἴπως οἱ καθύπερθεν ἀλάλκοιεν βελέεσσιν,
τοσσάκι μιν προπάροιθεν ἀποστρέψασκε παραφθὰς
πρὸς πεδίον.

Itaque Apollo, ultro citroque ducentia videns vestigia, miratus est, id quod volebat Mercurius, remeasse ad pratum boves. Quod si Mercurius bovis ultro citro agendis fallere Apollinem studebat, quid opus erat, ut eas recessim ire faceret? Alterutro artificio et poterat supersedere, et debebat. Et ut boves retroversum incedentes inter-

polatoris commentum esse existimemus, praeter haec, quae iam attuli, duo alia nec levia suadent argumenta. Primum versus 211.

ἐξοπίσω δ' ἀνέεργε, κάρη δ' ἔχον ἀντίον αὐτῶ.

Qui versus eo loco non solum plane vacuus est, sed paene facit, ut oratio Onchestii senis inepta videri debeat, qui si tantum miraculum, recessim euntes boves, vidisset, vix eum poeta tam negliger ea de re loquentem introduxisset. Hunc igitur versum, quo deleto tantum abest, ut illi orationi quidquam detrahatur, ea ut etiam maiorem elegantiam recuperet, additamentum interpolatoris esse arbitror. Deinde huius ipsius loci corruptio, a quo orsa est nostra disputatio, removere ab antiquioris poetae hymno iubet, quae de bobus retrorsum actis narrantur. Et maxime quidem hi versus laborant:

*ἴχνη' ἀποστρέψας· δολίης δ' οὐ λήθετο τέχνης,
ἀντία ποιήσας, ὅπλιν τὰς πρόσθεν ὀπίσθεν,
τὰς δ' ὀπίσθεν πρόσθεν, κατὰ δ' ἔμπαλιν αὐτὸς
ἔβαινε.*

ἄφραστ' ἦδ' ἀνόητα διέπλεκε θαυματοῦ ἔργα.

In quibus non modo ultimus cum reliquis non cohaeret, et duo illi, qui ante hunc sunt, orationem habent frigidam et prosae dictioni quam poeticae similiorem, sed etiam verba, *δολίης δ' οὐ λήθετο τέχνης*, multo aliter, quam apud Homerum solet, adhibita sunt. Quae verba quum, ut

supra indicavi, novum Mercurii artificium promittere debeant, hic de eadem re dicuntur, quae iam ante verbis ἔχιν' ἀποστρέψας comprehensa fuerat. Nam si idem poeta, a quo hic versus profectus est, etiam duos sequentes fecit, is ἔχιν' ἀποστρέψας eo modo intellexerit necesse est, qui planius his verbis describitur, ἀντία ποιήσας, ὅπλ᾽ αὖ τὰς πρόσθεν ἐπισθεν, τὰς δ' ἐπισθεν πρόσθεν. Praeterea Homeri usus exigebat, ut post haec, δολίης δ' οὐ λήθετο τέχνης, aut ἀλλὰ sequeretur, ut Odyss. IV. 455.

οὐδ' ὁ γέρων δολίης ἐπελήθετο τέχνης,
ἀλλ' ἦτοι πρόωπιστα λέων γένετ' ἠϋγένειος,

aut sine copula id commemoraretur, in quo conspicua esset Mercurii astutia, ut in eodem Odyssaeae libro v. 529.

αὐτίκα δ' Αἰγισθος δολίην ἐφρέσσασατο τέχνην·
κρινάμενος κατὰ δῆμον ἐείκοσι φῶτας ἀρίστους,
εἶσε λόχον.

Quod si removerimus ea, quae interpolator, ut facta Mercurii mirabilia redderet, adiicienda putavit, sponte se offerunt elegantissimi versus veteris poetae:

75 πλανοδίας δ' ἤλαυνε διὰ ψαμαθώδεα χῶρον,
ἔχιν' ἀποστρέψας· δολίης δ' οὐ λήθετο τέχνης·
80 ἄφραστον ἤδ' ἀνόητα διέπλεκε θαυματὰ ἔργα,
συμμίσγων μυρίκας καὶ μυρσινοειδέας ὄζους·
τῶν τότε συνδήσας νεοθηλέος ἀγκάλῳ ὕλης

ἀσφαλῆως ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο σάνδαλα κοῦφα

85 αὐτοῖσιν πετάλοισιν, ἐδοιπορήν αἰετῶν.

Non opus est, ut ostendam, tolli hoc modo difficultates omnes, de quibus supra expositum est. Atque apparet, tam simplicem esse hanc narrationem, ea ut antiquior videri debeat illo commento, quod est apud Apollodorum. Quin prope modum crediderim, quae Apollodorus refert, ex quocumque scriptore petita sint, denique ex hoc hymno, ut antiquissimo fonte, manasse. Nam quum hymni scriptor Mercurium sibi tantum calceamenta e virgulis fecisse, bobus ultro citroque actis, tradidisset, alius scriptor, ex quo illa apud Apollodorum narratio deprompta est, ea, quae hymni scriptor de Mercurio dixerat, ad boves transtulit, mirabilius hoc fore existimans. Aliter visum est illi poetae, qui veterem hymnum interpolavit. Hic non contentus iis, quae priorum simplicitas probaverat, maius reperit et pae-
ne monitrosam miraculum, boves retroversum cedentes. Versus, quibus de ea re exposuit, verbis antiquioris hymni permixtos, ut aliis in locis, ita hic quoque conservarunt librarii. Atque interpolator, quemadmodum ex iis, quae haec-
enus disputata sunt, colligitur, hoc modo scripserat:

75 πλανοδίας δ' ἤλαυνε διὰ ψαμαθώδεα χάρον,

77 ἀντία ποιήσας, ἐπλάς τὰς πρόσθεν ὀπισθεν,

τάς δ' ὀπιθεν πρόσθεν, κάτα δ' ἔμπαλιν αἰτὸς
ἔβαινεν.

σάνδαλα δ' αὐτὶκ' ἔραψεν ἐπὶ ψαμάθοις ἀλίησιν,
81 συμμίσγων μυρίκας καὶ μυρσινειδέας ἔζους.
τῶν τότε συνδήσας νεοθηλέος ἄγκαλον ὤρης,
ἀσφαλέως ὑπὸ πρσσὶν ἐδήσατο σάνδαλα καῦφα
αὐτοῖσιν πετάλῃσι, τὰ κύδιμος Ἀργειφόντης
ἔσπασε Πιερίηθεν, ὁδοιπορίην ἀλλεῖων,
οἷά τ' ἐπειγόμενος, δολιχὴν ὁδὸν ἀντιτορήσων.

Planum est, si sic utrique poetae sua reddantur, nullis opus esse emendationibus, nisi quas etiam qui aliter sentiret non posset evitare. Versantur enim illae in verbis aperte corruptis: ἔριψεν, ἀβλαβέως, αὐτοπρεπὴς ὥς. Hoc quidem quare in ἀντιτορήσων mutandum putaverim, in notis dixi. Sed ipse huius verbi usus versum illum interpolatori vindicat. Eundem poetam, si recte interpretor vitiosam codicis Moscovienfis scripturam, νεοθηλέαν ἀγκαλωρήν, scripsisse puto νεοθηλέος ἄγκαλον ὤρης, quod ille codex plerumque recentiore lectionem exhibet. Nec dubitandum puto, quin verba, τὰ κύδιμος Ἀργειφόντης ἔσπασε Πιερίηθεν, ab antiquiore hymno absuerint. Quae quum, ut supra indicavi, ob nomen Mercurii in secundario orationis membro positum displiceant, tum, quare ab antiquo poeta adderentur, nulla caussa erat. Interpolator vero, qui disertim calceamenta ἐπὶ ψαμάθοις ἀλίησιν facta dixisset, quali

in loco non solent virgulta crescere, necesse habuit, ea virgulta ex Pieria allata commemorare: quod quam apte fecerit, non quaeram.

Sed transeamus ad alia. Ac tametsi hic illic inveniuntur, quae dubites an non sint antiqui poetae verba, veluti ὄρη v. 95. νύξ ἐπίκουρος v. 97. tamen ea tantum persequar, in quibus certiora sunt interpolationis vestigia. Et v. 101. haec leguntur:

τῆμος ἐπ' Ἀλφειὸν ποταμὸν Διὸς ἄλκιμος υἱὸς
 Φοῖβου Ἀπόλλωνος βοῦς ἤλασεν εὐρυμετώπους.
 ἀκμήτες δ' ἴκανον ἐς αὐλὶον ὑψιμέλαθρον,
 καὶ ληνούς προπάροιδεν ἀριπρεπέες λειμῶνος.
 105 ἔνθ' ἐπεὶ εὖ βοτάνης ἐπεφόρβει βοῦς ἐριμύκους,
 καὶ τὰς μὲν συνέλασεν ἐς αὐλὶον ἀθρό' ἰούσας,
 λωτὸν ἐρεπτομένας ἢδ' ἐρσήεντα κύπεις.
 σὺν δ' ἐφόρει ξύλα πολλά, πυρὸς δ' ἐπεμαίετο
 τέχνην.

Mirum est, boves, qui iam v. 105. in stabulum pervenisse dicebantur, iterum v. 106. in stabulum actos narrari; mirum etiam, quum v. 105. pasci esse perhibeantur, v. 107. pascentes describi; mirum denique v. 106. καὶ τὰς μὲν dici, ubi καὶ omitti debebat. Haec vero, si quid video, in antiquiori carmine sic scripta erant:

101 τῆμος ἐπ' Ἀλφειὸν ποταμὸν Διὸς ἄλκιμος υἱὸς
 Φοῖβου Ἀπόλλωνος βοῦς ἤλασεν εὐρυμετώπους.
 106 καὶ τὰς μὲν συνέλασεν ἐς αὐλὶον ἀθρό' ἰούσας,

λατὸν ἐρεπτομένας ἢδ' ἐρσήεντα κύπειρον.
 σὺν δ' ἐφόρει ξύλα πολλά, πυρὸς δ' ἐπε-
 μαίετο τέχνη.

Interpolator ea sic mutavit:

101 τῆμος ἐπ' Ἀλφειὸν ποταμὸν Διὸς ἄλκιμος υἱὸς
 Φοίβου Ἀπόλλωνος βοῦς ἤλασεν εὐρυμετώπους.
 ἀκμῆτες δ' ἴκανον ἐς αὐλὶον ὑψιμέλαθρον,
 καὶ ληνοὺς προπάροιθεν ἀριπρεπέος λειμῶνος.
 ἐνθ' ἐπεὶ εὖ βοτάνης ἐπεφόρβει βοῦς ἐριμύκους,
 108 σὺν δ' ἐφόρει ξύλα πολλά, πυρὸς δ' ἐπε-
 μαίετ' αὐτμήν.

Ἀὐτμήν enim nescio an lateat in τύνῃ, quod est in cod. Mosc. In eodem versu poeta fortasse σὺν ῥ' ἐφόρει scripserat. In eo autem, qui sequitur, suspiceris cum ἐνίλλα dedisse, quum cod. Mosc. pro ἐπέλεψε praebeat ἐνίλλα.

Paullo post ita legitur, v. 118.

ἀμφοτέρως δ' ἐπὶ νῶτα χαμαὶ βάλε Φυσιώσας,
 ἐγκλίνας δ' ἐκύλινδε, δι' αἰῶνάς τε τορήσας,
 ἔργω δ' ἔργον ὕπαζε.

Hic non modo ἐγκλίνας repugnat praecedenti versui, sed etiam τορήσας difficultatem habet, quum non possit cum sequentibus verbis construi. Praeterea nescio an omnino δι' αἰῶνας τορήσας exquisitius dicatur, quam antiquioris poetae aetas ferat. Quare pro hoc versu,

ἐγκλίνας δ' ἐκύλινδε, δι' αἰῶνάς τε τορήσας,
 in vetustiore hymno alium fuisse versum puto,

quo boves maetati esse dicerentur. In hymno autem eo, quem interpolator fecit, primo versu omisso ita fuisse copulatam orationem suspicor:

τόφρα δ' ἐριβρύχους ἑλικας βοῦς εἵλκε θύραζε
δοιάς ἀγχι πυρός· δύναμις δέ οἱ ἔπλετο πολλή·
ἐγκλίνας δ' ἐκύλινδε, δι' αἰῶνάς τε τροήσας,
ἔργω ἔργον ὅπαζε.

Mirum in modum perturbata sunt, quae v. 142. leguntur:

Κυλλήνης δ' αἰψ' αὐτίς ἀφίκετο δῖα κάρηνα
ῥεθριος, οὐδὲ τί οἱ δολιχῆς ὁδοῦ ἀντεβόλησεν
οὔτε θεῶν μακάρων, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων,
145 οὐδὲ κύνες λελάκοντο. Διὸς δ' ἐριούνιος Ἑρμῆς
δοχμωθεὶς μέγάρροιο διὰ κλήϊθρον ἔδυνεν
αὔρη ὀπωρινῇ ἐναλίγκιος, ἥ ἔτ' ὀμίχλη.
ἰθύσας δ' ἀντρου ἐξίκετο πῖονα νηόν,
ἦκα ποσὶν προβιβῶν· οὐ γὰρ κτύπεν, ὥσπερ
ἐπ' οὐδὲι.

150 ἐσσυμένως δ' ἄρα λίκνον ἐπ' ἄχετο κύδιμος Ἑρμῆς,
σπάργανον ἀμφ' ὥμοις εἰλυμένος, ἥ ἔτε τέκνον
νήπιον, ἐν παλάμῃσι περ ἰγνύσι λαῖφος ἀθύρων
κεῖτο, χέλυν ἐρατὴν ἐπ' ἀριστερὰ χεῖρὸς ἔεργων.

Manifestissimum hic vitium in eo est, quod ultimus versus non cohaeret cum praecedentibus. Quae res criticos movit, ut v. 151. corrigerent σπάργανον δ' ἀμφ' ὥμοις εἰλυμένος, parum tuta emendatione, praesertim in scriptore interpolationibus corrupto. Sed laborant etiam alia in hoc loco. Primum tam

plene est et graviter terminata oratio hoc versu,
 οὔτε θεῶν μακάρων, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων,
 ut neminem illud expectaturum putes,
 οὐδὲ κύνες λελάκοντο.

Sed hoc levius est. Maioris est momenti, quod
 his versibus,

δοχμῶθεῖς μεγάροιο διὰ κλήϊθρον ἔδυνεν,
 αὖρη ὀπωρινῇ ἐναλίγκιος, ἥ ὕτ' ὀμίχλη,

repugnant ii, qui statim subiiciuntur:

ἰθύσας δ' ἄντρον ἐξέκετο πύονα νηόν,
 ἦκα ποσὶν προβιβῶν· οὐ γὰρ κτύπεν, ὥσπερ
 ἐπ' οὐδεῖ.

Domus enim Mercurii antrum est. Quomodo
 ergo domum ingressus antrum petere dici potest?
 Et quum in domum aurae et nebulae similis irrepse-
 rit, cur cavet, ne pedibus sirepitum faciat? Haec
 profecto, si quidquam, diversorum poetarum sint
 necesse est. Quod si et inventionis et orationis
 simplicitatem respicimus, antiquiori poetae haec
 putabimus tribuenda esse:

142 Κυλλήνης δ' αἶψ' αὖτις ἀφίκετο δῖα κάρηνα,
 ὄρεθρις, οὐδὲ τί οἱ δολιχῆς ὁδοῦ ἀντεβέβησεν,
 οὔτε θεῶν μακάρων, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.

148 ἰθύσας δ' ἄντρον, ἐξέκετο πύονα νηόν,
 ἦκα ποσὶν προβιβῶν· οὐ γὰρ κτύπεν, ὥσπερ
 ἐπ' οὐδεῖ.

ἔσσυμένως δ' ἄρα λίκνον ἐπώχετο κύδιμος Ἑρμῆς.

Tum vero interpolator hunc locum sic videbitur conformasse :

- 142 Κυλλήνης δ' αἰψ' αὖτις ἀφίκετο δῖα κάρηνα
 ἔρθριος, οὐδὲ τί οἱ δολιχῆς ὁδοῦ ἀντεβόλησεν,
 οὔτε θεῶν μακάρων, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.
 οὐδὲ κύνες λελάκοντο· Διὸς δ' ἐριούνιος Ἑρμῆς
 δοχμῶθεῖς μεγάρῳ διὰ κλήϊθρον ἔδυνεν,
 αὔρη ὀπωρινῇ ἐναλίγκιος, ἥ τ' ὁμίχλη.
 150 ἐσσυμένως δ' ἄρα λίκνον ἐπώχετο· αὐτὰρ ἔπειτα,
 σπάρξανον ἀμφ' ὤμοις εἰλυμένος, ἥ τε τέκνον
 νήπιον, ἐν παλάμῃσι παροίγνυς λαῖφος, ἀθύρων,
 κεῖτο, χέλυν ἐρατὴν ἐπ' ἀριστερὰ χεῖρὸς ἔεργων.

In oratione Mercurii, quae v. 165. incipit, non repugnabo, si quis versus 166 — 175. ab antiquo poeta abiudicandos censeat: qui versus, meo quidem sensu, nonnihil a simplicitate reliquae orationis et venustate recedunt. Similiter in iis, quae hunc locum excipiunt, quum alia possunt in dubitationem vocari; tum versus 250. ob verbum ἐλόχευσε, de quo dixi ad Orphica p. 811. Sed mittam haec, et manifestiora attingam duplicis recensitionis indicia. Ac v. 259. ita scriptum videmus :

ὥς Ἑρμῆς ἐκάεργον ἰδὼν ἀλέεινεν ἑαυτόν.
 ἐν δ' ὀλίγῳ συνέλασσε κάρη, χεῖράς τε, πόδας τε,
 δὴ ῥα νεόλλουτος, προκαλούμενος ἥδυμον ὕπνον,
 ἄγρης. εἰνέτεόν τε χέλυν ὑπὸ μασχάλῃ εἶχε.

Quae quum multis modis vitiosa sint, hoc certe apparet, δὴ ῥα, quod audacius quidam in οἷα mu-

tarunt, vix aliunde potuisse, quam ex Φήξα, corrumpi. Quo indicio non dubitamus tres postremos versus recentiori poetae adscribere. Interpolator ergo, omisso primo versu, sic videtur scripsisse:

ἐν δ' ὀλίγῳ συνέλασσε κάρη, χεῖράς τε, πόδας τε,
Φήξα νεόλλουτος, προκαλούμενος ἥδυμον ὕπνον,
ἐγρήσων ἐτεόν γε, χέλυν δ' ὑπὸ μασχάλῃ εἶχεν.

Nunc existimari poterit primum versum immerito pro corrupto haberi. In quo versu haec verba, ὥς Ἑρμῆς ἐκάεργον ἰδὼν ἀλέεινεν, coniungi debere, non fuit dubitare similis locus in Odyss. IV. 596.

μήπως με προῖδὼν ἢ προδαεῖς ἀλέηται.

Itaque quum εαυτὸν ad sequentia spectare debuerit, proclive est, ea ideo ab librariis omissa credere, quod simillima essent his, quae leviter mutata interpolator posuit: veluti si scripserit antiquus ille:

ὥς Ἑρμῆς ἐκάεργον ἰδὼν ἀλέεινε, ἔ' αὐτὸν
εἰν ὀλίγῳ ἔλσας, κεφαλὴν, χεῖράς τε, πόδας τε.

Hinc quae sequuntur, videntur antiqua esse usque ad v. 265.

οὐκ ἶδεν, οὐ πυθόμην, οὐκ ἄλλου μῦθον ἄκουσα,
οὐκ ἂν μηνύσαιμ', οὐκ ἂν μήνυτρον ἀροίμην·
οὔτι βοῶν ἐλατῆρι, κραταιῷ Φωτί, ἕοικα·
οὐκ ἐμὸν ἔργον τοῦτο· πάρος δέ μοι ἄλλα μέ-
μηλεν·

ὕπνος ἔμοιγε μέμηλε, καὶ ἡμετέρης γάλα μη-
 τρός,
 σπάργανά τ' ἀμφ' ὥμοισιν ἔχειν καὶ θερμά
 λοετρά.

Horum postrema, quod argutiora sunt, fortasse in suspicionem poterunt interpolationis trahi. Quamquam hoc ambiguum est. Priores vero illorum versuum, negationibus toties sine copula repetitis, aperte produnt rhetoricae elegantiae studium. Quid pro his tribus versibus, quorum tertius e v. 577. ductus est, is scriptor dederit, qui primus hunc hymnum fecit, certissimo ipse docet testimonio, qui Apollinem v. 562. ita de hac Mercurii oratione dicentem introducat:

αὐτὸς δ' αὐτίκα μῦθον ἀπηλεγέως ἀπέειπεν·
 οὐκ ἴδον, οὐ πυθόμην, οὐκ ἄλλου μῦθον ἄκουσα,
 οὐδέ κε μηνύσαιμ', οὐδ' ἂν μήνυτρον ἀροίμην.

Haec vero antiqua est et HomERICA oratio.

Pergit Mercurius hoc modo, v. 269.

μή τις τοῦτο πύθοιτο, πόθεν τόδε νεῖκος ἐτύχθη·
 καὶ κεν δὴ μέγα θάῤμα μετ' ἀθανάτοισι γένοιτο,
 παῖδα νέον γεγαῶτα διὰ πρεθύροιο περῆσαι
 βουσί μετ' ἀγραύλοισι· τὸ δ' ἀπρεπέως ἀγ-
 ρεύεις.

χθὲς γενόμην, ἀπαλοὶ δὲ πόδες, τρηχεῖα δ'
 ὑπο χθών.

εἰ δ' ἐθέλεις, πατρὸς κεφαλὴν, μέγαν ἔρκεν,
 ὁμοῦμαι,

μὴ μὲν ἐγὼ μήτ' αὐτὸς ὑπὸσχομαι αἴτιος εἶναι,
μήτε τίς ἄλλον ὅπως βοῶν κλοπὴν ὑμετεράων,
αἴτινες αἱ βόες εἰσὶ· τὸ δὲ κλέος οἷον ἀκούω.

Quatuor priores horum versuum tam sunt veteris elegantiae nitore conspicui, ut, si quidquam in hoc hymno, pro antiquissimis haberi debeant. Sed quae ultima in his verba sunt, τὸ δ' ἀπρεπέως ἀγορεύεις, quum apprime convenient finienda orationi, vel sola per se sequentes versus in suspicionem adducunt. Sunt autem in his ipsis versibus, quae hanc suspicionem non mediocriter augere videantur. Hic quidem versus,

χθὲς γενόμην, ἀπαλοὶ δὲ πόδες, τρηχεῖα δ' ὑπο
χθών,

neque aliud quidquam continet, quam quod iam dictum erat, et argutior est, quam pro praecedentium versuum simplicitate expectes. Quanto simplicius infra v. 576.

αὐτὰρ ἐγὼ χθιζὸς γενόμην.

Qui deinde versus sequuntur, duas praebent dubitandi causas. Primo eadem paene iisdem verbis repetuntur v. 509.

οὐ γὰρ ἔγωγε

ὑμετέρας ἔκλεψα βόας, εὐδ' ἄλλον ὅπως,
αἴτινες εἰσι βόες· τὸ δὲ δὴ κλέος οἷον ἀκούω.

Neque haec repetitio est ex eo genere, quod amant veteres epici. Deinde Apollo in iis, quae v. 554—564. Iovi refert, nullam facit iurisiuran-

di mentionem, quod aut praestiterit Mercurius, aut praestare voluerit. Atqui antiquus poeta si Mercurium iurato negantem introduxisset, vix id praeteriri ab Apolline sivisset, praesertim quum ea re crimen Mercurii angeri debuisset. His rationibus permotus orationem Mercurii in antiquiore hymno verbis, τὸ δ' ἀπρεπέως ἀγορεύεις, finitam esse, reliquos autem quinque versus interpolatorem adiecisse opinor. Ab eodem versum 511. ita, ut nunc est, mutatum puto, quum antea esset, ut nunc v. 277.

αἵτινες αἱ βόες εἰσὶ τὸ δὲ κλέος οἷον ἀκούω.

In eodem Mercurii atque Apollinis colloquio dubitatum est de artificio illo paullo obscenior, quo Mercurius Apollinem illudit. Video de ea re posse in utramque partem disputari; posse, si quis versus 295 — 503. damnare velit, rem ab epici carminis gravitate alienam, versum 294. qui non habet antiquum colorem, silentium Apollodori afferri; posse vero etiam his ita responderi, ut haec argumenta evertantur, quum quidem de v. 294. sed de eo solo, concedatur. Quare ab his abstineo, quod pariter probabilia omni probabilitate destituuntur.

Versu 522. codex Moscovienfis, ut solet, interpolatoris manum conservavit,

αἶψα δὲ τέξθρον ἱκοντο θυώδεος Οὐλύμποιο,

quum vulgata lectio antiquioris poetae verba referat

αἴψα δ' ἵκοντο κάρηνα θυώδες Οὐλύμποιο.

Sequuntur mox hi duo versus, 525. 526.

εὐμυλίη δ' ἔχ' Ὀλυμπον ἀγάννιφον, ἀθάνατοι δὲ
ἄφθιτοι ἠγερέθοντο ποτὶ πτύχας Οὐλύμποιο,

qui etiam purgati a vitiis, hoc certe nomine reprehendi possunt, quod vacui sunt eo loco. Quamquam haec non idonea causa est damnandi. Sed versum 532.

σπουδαῖον τόδε χρῆμα θεῶν μεθ' ὀμήγουριν ἦλθε,
nemo, semel monitus, antiquo poeta dignum iudicabit.

Non longe ab hoc versu sic loquitur Apollo
v. 540.

κλέψας δ' ἐκ λειμῶνος ἐμαῖς βοῦς ὥχετ' ἐλαύνων
ἐσπέριος παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
εὐθὺ Πύλονδ' ἐλαῶν· τὰ δ' ἄρ' ἵχνια τοῖα πέ-
λωρα,

οἷά τ' ἀγάσσασθαι καὶ ἀγαυοῦ δαίμονος ἔργα.
τῇσιν μὲν γὰρ βουσὶν ἐς ἀσφοδελὸν λειμῶνα
ἀντία βήματ' ἔχουσα κόνις ἀνέφαινε μέλαινα·
αὐτὸς δ' οὗτος, αἶκτος, ἀμήχανος, οὗτ' ἄρα
ποσσίν,

οὗτ' ἄρα χερσὶν ἔβαινε διὰ ψαμαθώδεα χῶρον,
ἀλλ' ἄλλην τινὰ μῆτιν ἔχων διέτριβε κέλευθα,
τοῖα πέλωρ', ὥσεί τις ἀραιῶσιν δρυσὶ βαίνων.

In quo loco si nihil aliud, certe hic versus,

ἀλλ' ἄλλην τινὰ μῆτιν ἔχων διέτριβε κέλευθα,
 aperte recentior est. Sed quid si veterem poe-
 tam haec multo brevius ita dixisse censeamus:

τὰ δ' ἄρ' ἵχνια τοῖα πέλωρα,
 τοῖα πέλωρ', ὥς εἴ τις ἀραιῇσιν δρυσὶ βαίνοι.

Non desunt, quae probabilem reddere hanc su-
 spicionem videantur. Quamquam quis talia af-
 firmare auit? Certius interpolatorem deprehen-
 demus in his, v. 578.

πείθεο, καὶ γὰρ ἐμεῖο πατὴρ φίλος εὐχεται εἶναι,
 ὥς οὐκ οἶκαδ' ἔλασσα βόας, ὥς ὀλβιος εἶην,
 οὐδ' ὑπὲρ οὐδὲν ἔβην· τὸ δέ τ' ἀτρεκέως ἀγο-
 ρεύω·

Ἥελιον δὲ μάλ' αἰδέομαι καὶ δαίμονας ἄλλους,
 καὶ σὲ Φιλῶ, καὶ τοῦτον ὀπίζομαι· οἶσθα καὶ
 αὐτός,

ὥς οὐκ αἰτίος εἰμι· μέγαν δ' ἐπιδαίομαι ὄρκον·
 οὐ μὰ τὰδ' ἀθανάτων εὐκόσμητα προδύραια.

Sententiae in his versibus argutae, abruptae, ma-
 le nexae; oratio non qualem in antiquo poeta
 expectes: cuiusmodi haec sunt, ὥς ὀλβιος εἶην,
 Φιλῶ, οἶσθα καὶ αὐτός, non ad praegressa, sed ad
 sequentia relatum, quae nihil, nisi quod iam di-
 ctum erat, continent. Si quid video, ὥς illud,
 quo duo versus incipiunt, clare monstrat, in hy-
 mno interpolatoris postremos duo versus omissos
 fuisse, priscum autem poetam scripsisse hoc modo:

378 πείθεο, καὶ γὰρ ἐμεῖο πατὴρ φίλος εὐχεαὶ εἶναι,
 383 ὥς οὐκ αἰτίης εἰμι· μέγαν δ' ἐπιδαίομαι ὄρεον·
 οὐ μὰ τὰδ' ἀθανάτων εὐκόσμητα προθύραια.

Mox v. 591. ita scribitur:

ἀμφοτέρους δ' ἐκέλευεν ὁμόφρονα θυμὸν ἔχοντας
 ζητεύειν, Ἑρμῆν δὲ διάκτορον ἡγεμονεύειν,
 καὶ δεῖξαι τὸν χῶρον ἐπ' ἀβλαβήσιν νόοιο,
 ὅππῃ δ' αὖτ' ἀπέκρυψε βοῶν ἱφθίμα κάρηνα.

Quis dubitet, duos postremos versus, qui satis ipsa oratione se produnt, ab elegantissimo antiquioris poetae hymno abfuisse?

Progreditur hinc oratio venustissimis versibus, nisi quis versui 438.

ἡσυχίῳς καὶ ἔπειτα διακρινέσθαι οἶω, litem intendat, usque ad v. 446. Sed quis pro antiquis haberi volet versus 447 — 449.

τίς τέχνη, τίς μοῦσα ἀμηχανέων μελεδώνων;
 τίς τρίβος; ἀτρεκέως γὰρ ἅμα τρία πάντα
 πάρεσιν,

εὐφροσύνην καὶ ἔρατα καὶ ἥδυμον ὕπνον ἐλέσθαι.
 Qui versus immane quantum distant a simplici venustate illorum, qui praecedunt et sequuntur. Neque versum 455.

Θαυμάζω Διὸς νιὲ τὰδ', ὥς ἔρατὸν κιθαρίζεις,
 qui valde ieiunus est, antiqui poetae esse existimo. Nec pro certo affirmaverim, qui hunc excipiunt versus usque ad finem eorum, quae Apollo dicit, in antiquiore hymno fuisse.

Paullo post haec leguntur v. 469.

Φιλεῖ δέ σε μητιέτα Ζεὺς
ἐκ πάσης ὀσίης, ἔπρεν δέ τοι ἀγλαὰ δῶρα
καὶ τιμάς· σὲ δὲ φασὶ δαήμεναι ἐκ Διὸς ὀμφῆς
μαντείας, ἐκάεργε, Διὸς πάρα, θέςφατα πάντα.
καὶ νῦν αὐτὸς ἐγὼ παῖδ' ἀφνειὸν δεδάηκα.
σοὶ δ' αὐτάγρετόν ἐστι δαήμεναι, ὅττι μενοινᾷς.
ἀλλ' ἐπεὶ οὖν τοι θυμὸς ἐπιθύει κιθαρίζειν,
μέλπεο καὶ κιθάρηζε, καὶ ἀγλαΐας ἀλέγυνε,
δέγμενος ἐξ ἐμέθεν· σὺ δέ μοι, φίλε, κῦδος ὅπαζε.
εὐμόλπει, μετὰ χερσὶν ἔχων λιγύφωνον ἑταίρην.

Corruptissimus versus,

καὶ νῦν αὐτὸς ἐγὼ παῖδ' ἀφνειὸν δεδάηκα,

quocumque modo emendetur, alienus est ab hoc loco, si servatur sequens versus,

σοὶ δ' αὐτάγρετόν ἐστι δαήμεναι, ὅττι μενοινᾷς,

qui necesse est arctissime iunctus fuerit cum verbis, σὲ δὲ φασὶ δαήμεναι μαντείας. Vter vero illorum versuum interpolatori adscribendus erit?

Corruptus ille, opinor. Alter enim infra v. 489. repetitur, et in loco manifeste interpolato, ita ut non dubitandum videatur, quin eum interpolator, hinc submotum, infra posuerit. Sed de hoc quidem versu iterum disputabitur infra. Praeterea ultimus eorum versuum, quos adscripsi, nullo modo cum praecedentibus cohaeret. Tu quidem, Ilgeni, quum ordine versuum mutato σύμμολπον pro εὐμόλπει scriberes, id effecisti, ut, si in co-

dicibus hic locus ita legeretur, quemadmodum a te emendatus est, nihil fingi posset elegantius. Sed quum in scriptore interpolationibus corrupto versetur, quumque ea, quae statim istum versum excipiunt, aperte recentioris sint et argutum dicendi genus captantis poetae, vide an aliquanto praestet, nulla plane mutatione facta, suum cuique reddere. Atque antiquior poeta, mea quidem sententia, haec scripserat:

475 ἀλλ' ἐπεὶ οὖν τοι θυμὸς ἐπιθύει κιθαρίζειν,
 μέλπεο καὶ κιθάριζε, καὶ ἀγλαίας ἀλέγυνε,
 δέγμενος ἐξ ἐμέθεν· σὺ δὲ μοι, φίλε, κῦδος ὅπασζε.

491 ἡμεῖς δ' αὖτ' ὀρεές τε καὶ ἱπποβότου πεδίοιο
 βουσι νομούς, ἐκάεργε, νομεύσομεν ἀγραύλοισιν,
 et quae sequuntur. Interpolatoris vero haec sunt:

475 ἀλλ' ἐπεὶ οὖν τοι θυμὸς ἐπιθύει κιθαρίζειν,
 478 εὐμόλπει, μετὰ χερσὶν ἔχων λιγύφωνον ἑταίρην,
 καλὰ καὶ εὖ κατὰ κόσμον ἐπισταμένην ἀγορεύειν.
 εὐκηλος μὲν ἔπειτα φέρειν ἐς δαῖτα θάλειαν,
 καὶ χορὸν ἱμερόεντα, καὶ ἐς φιλοκυδέα κῶμον,
 εὐφροσύνην νυκτός τε καὶ ἡμέματος· ὅστις ἄρ'
 αὐτὴν

τέχνη καὶ σοφίῃ δεδαημένος ἐξερεεῖν,
 φθεγγομένη παντοῖα νόῳ χαρίεντα διδάσκει,
 ῥεῖα συνηθείησιν ἀθυρομένη μαλακῇσιν,
 ἐργασίην φεύγουσα δυήπαθον· ὅς δὲ κεν αὐτὴν
 νῆϊς ἐὼν τὸ πρῶτον ἐπιζαφελῶς ἐρεεῖν,
 μὰ ψ αὐτῶς κεν ἔπειτα μετήραί τε θρυλλίσοι.

σοὶ δ' αὐτάγρετόν ἐστι δαήμεναι, ὅττι μενοινᾷς.
καί τοι ἐγὼ δώσω ταύτην, Διὸς ἀγλαὲ κούρε.
ἡμεῖς δ' αὖτ' ὄρεός τε καὶ ἵπποβότου πεδίοιο
βουσὶ νομοὺς ἐκάεργε νομεύσομεν ἀγραίλοισιν.

Extrema hymni pars tot est tantisque intri-
cata difficultatibus, ut paene de probabili expli-
catione desperandum videatur. Sed conabor ta-
men, quam potero diligentissime, in hunc locum
inquirere, magis ne quidquam non dictum re-
prehendatur, quam ut dictum laudetur. Ac pri-
mum proferantur Apollodori verba, quibus is ea,
quae in hymno hic narrantur, exposuit: ἀκούσας
δὲ τῆς λύρας ὁ Ἀπόλλων, ἀντιδίδωσι τὰς βόας. Ἑρ-
μῆς δὲ ταύτας νέμων, σύριγγα πάλιν πηζάμενος,
ἐσύριζεν. Ἀπόλλων δὲ καὶ ταύτην βουλόμενος λαβεῖν,
τὴν χρυσὴν ῥάβδον ἐδίδου, ἣν ἐκέκτητο βουκολῶν. ὁ δὲ
καὶ ταύτην λαβεῖν ἀντὶ τῆς σύριγγος ἤθελε, καὶ τὴν
μαντικὴν ἐπελθεῖν· καὶ δούς, διδάσκεται τὴν διὰ τῶν
ψήφων μαντικὴν. Ζεὺς δὲ αὐτὸν κήρυκα ἑαυτοῦ καὶ
θεῶν ὑποχθονίων τίθησι. Mittamus nunc discre-
pantiam, quae inter utrumque scriptorem est, et
videamus tantummodo, qua ratione cum prae-
cedentibus coniuncta sint ea, quae de fistula di-
cuntur. Apertum est, nexum inter has res esse
nullum, nisi quod altera tempore posterior est.
Et coniunxit earum commemorationem Apollo-
dorus per vocabulum πάλιν, quo nihil non pot-
est coniungi. Licuit hoc ei, qui veterum fabu-

las in libros suos congeribat. At in poeta, qui non commentarios scribit, sed perpetuam narrationem, quis talem nexum ferat? Atqui hic noster non melius ista copulavit. Quamquam hoc aliquis fortasse eiusmodi vitium esse censebit, quod reprehendi, non tolli debeat. Et profecto lubens ipse in hanc sententiam concederem, nisi plura essent et graviora, quae me inde revocarent. Consideremus ipsa poetae verba, v. 507.

χάρη δ' ἄρα μητίετα Ζεύς,
ἄμφω δ' ἐς φιλότητα συνήγαγε· καὶ τὸ μὲν
Ἑρμῆς

Λητοίδην ἐφίλησε διαμπερές, ὥς ἔτι καὶ νῦν,
σῆμά τ', ἐπεὶ κιθάρην μὲν ἐκηβόλῳ ἐγγυάλιζεν
ἱμερτὴν δεδαώς, ὁ δ' ἐπωλένιον κιθάριζεν.
αὐτὸς δ' αὖθ' ἐτέρης σοφίης ἐκμάσσατο τέχνην·
συρίγγων ἐνοπὴν ποιήσατο τηλ' αὖθ' ἀκουστήν.

Quae in his prima sunt, ex iis poetam ad finem hymni properare colligas, minime autem ad alia Mercurii inventa transiturum esse. Deinde quam frigida sunt et inepta, quae his versibus continentur:

σῆμά τ', ἐπεὶ κιθάρην μὲν ἐκηβόλῳ ἐγγυάλιζεν
ἱμερτὴν δεδαώς, ὁ δ' ἐπωλένιον κιθάριζεν.

Tum vero qui duo versus sequuntur, quis credat his poetam fistulae inventionem comprehensurum fuisse? Quod, si quidquam, prorsus est incredibile. Immo explicatius hanc rem et copiosius describi

mos epicorum postulabat. Neque ita noster de cithara exposuit. Sed progrediamur ad reliqua. Ex Apollodoro coniicias, inventa fistula Apollinem hanc sibi expetiturum esse. Coniicias hoc etiam ex eo versu, quem statim subiicit poeta:

καὶ τότε Λητοΐδης Ἑρμῆν πρὸς μῦθον ἔειπεν.

Nam cur καὶ τότε dicit, si hoc non ad fistulae inventionem spectat? At longe alia, quam quae expectes, loquitur Apollo. Metuere se dicit, ne sibi simul et cithara et arcus a Mercurio auferatur; praeesse enim hunc rebus permutandis; quare rogat, ut fide data amicitiam promittat. Quod ille quum fecisset, vicissim se ei amicum fore spondet Apollo, simulque daturum dicit auream virgam; futuri autem scientiam, quam petiisset Mercurius, non posse se ei impertire, iureiurando prohibitum; sed concessurum esse artem per fortes vaticinandi, tum bonum aliorumque animalium curam; fore etiam Mercurium nuncium Orci. Sic, pergit poeta, *Apollo amorem suum demonstravit Mercurio*. Ne verbum quidem de fistula. Quare hoc quidem pro certo habendum puto, fistulae mentionem ne supra quidem a poeta factam esse. Num vero quidquam lucrabimur versibus istis eiectis, ita ut reliqua hoc modo nectantur:

χάρη δ' ἄρα μητίετα Ζεύς,
ἄμφω δ' ἐς Φιλότητα συνήγαγε· καὶ ἔ' ὁ μὲν
Ἑρμῆς

Λητοῖδην ἐφίλησε διαμπερὲς ἐξέτι κείνου.

καὶ τότε Λητοῖδης Ἑρμῆν πρὸς μῦθον ἔειπεν.

Nihil profecto: nam ne in his quidem idoneus nexus est, et totum illud Apollinis cum Mercurio colloquium inepte adiectum videbitur. Quid enim? In gratiam quum rediissent, Apollo metuere se dixerit, ne citharam arcumque auferret Mercurius? Id vero ante reconciliatam gratiam fieri debebat. Et cur dona dat Mercurio? Dederat iam boves et flagellum. Nunc, amicitiae scilicet testandae causa, caduccum addit, et iterum boves. Deinde quid hoc est, quod Mercurium futuri scientiam sibi petiisse dicit? Nihil ea de re dixerat Mercurius. Atqui sic loquitur Apollo, ut clare rogasse Mercurium appareat: v. 555.

μαντεῖην δὲ φέριστε, Διοτρεφές, ἣν ἐρεεῖνεις,
οὔτε σὲ θεσφατόν ἐστι δαήμεναι, οὔτε τιν' ἄλλον
ἀθανάτων·

et v. 556.

καὶ σὺ, κασίγνητε χρυσόρῥαπι, μή με κέλευε
θεσφατα πιφαύσκειν ὅσα μῆδεται εὐρύοπα Ζεύς.

Illum igitur locum excidisse, in quo Mercurius vaticinandi artem dari sibi rogaverat, tam est certum, quam quod certissimum. Superest denique alia eaque non minima difficultas. Nam versibus illis, quos postremos attuli, statim haec subiiciuntur:

ἀνθρώπων δ' ἄλλον δηλήσομαι, ἄλλον ὀνήσω,
 πολλὰ περιτροπέων ἀμεγάρτων Φῦλ' ἀνθρώπων.
 καὶ μὲν ἐμῆς ὀμφῆς ἀπονήσεται, ὅστις ἂν ἔλθῃ
 Φωνῇ καὶ πτερύγεσσι τεληέντων οἰωνῶν.
 οὗτος ἐμῆς ὀμφῆς ἀπονήσεται, οὐδ' ἀπατήσω.
 ὃς δὲ κε μαψιλόγοισι πιθήσας οἰωνοῖσιν,
 μαντεῖην ἐθέλῃσι παρὲκ νόον ἐξερεεῖν
 ἡμετέρην, νοέειν δὲ θεῶν πλέον αἰὲν ἐόντων,
 Φήμι, ἀλίην ὁδὸν εἴσιν, ἐγὼ δὲ κε δῶρα δεχρίμην.

Quis non videat, inepte hic de suis oraculis verba facere Apollinem, praesertim quum quasi de re futura loquatur? Et, quod gravius est, quis haec,

πολλὰ περιτροπέων ἀμεγάρτων Φῦλ' ἀνθρώπων,
 de Apolline dici sibi persuadeat, quae soli Mercurio conveniunt? Sensit haec etiam Matthiae: quem miror, hoc deprehenso indicio, non esse longius progressum. Nihil enim certius est, quam hos versus omnes ex illa Mercurii oratione servatos esse, qua is artem vaticinandi ab Apolline petierat. Quibus hic resectis ita procedit Apollinis oratio, ut non solum nihil in ea desiderari possit, sed multo etiam omnia, quam ante, pulchriora evadant. At qui tandem factum est, ut non modo hi versus soli ex illa oratione Mercurii servarentur, sed etiam intruderentur in mediam orationem Apollinis? Aut conticendum hic est, aut hariolandum. Et hariolabimur, quod saltem

non magis obest, quam stupere prodest, dummodo facillima lenissimaque ratione hanc perturbationem expedire studeamus.

Itaque ante omnia deferendus nobis est Apollodorus: ad cuius narrationem si ea, quae in hymno traduntur, exigenda essent, nullus confusionis et lacunarum finis inveniri posset. Quod si vestigia sequimur, quae ipse hymnus suppeditat, primum nullam esse fistulae factam mentionem fatebimur. De qua re si exposuisset poeta, id, quemadmodum supra indicavi, et copiosius fecisset, nec praeteriisset, Apollinem fistula donatum esse a Mercurio. At unde isti versus, qui sunt de fistula? Assentieris mihi fortasse, Ilgeni, si dixerò, quid sentiam. Meministi, supra inventa esse minoris cuiusdam hymni fragmenta, quae librarii maiori hymno inseruerint. Eius hymni qui duo postremi reperti sunt versus, vide an his commode haec quoque, et praeterea tres alii versus e fine maioris hymni, adiungi possint:

- 25 Ἐρμῆς τοι πρώτιστα χέλυν τεκτῆνατ' αἰοιδόν.
 111 Ἐρμῆς τοι πρώτιστα πυρρήϊα πῦρ τ' ἀνέδωκεν.
 509 κτῆμα δ' ἐπεὶ κιθάρην μὲν ἐκηβόλῳ ἐγγυάλιζεν
   ἡμερτὴν δεδαώς, ὃ δ' ἐπωλένιον κιθάριζεν.
   αὐτὸς δ' αὖθ' ἐτέρης σοφίης ἐκμάσσατο τέχνην.
   συρ' ἄγγων ἐνσπὴν πρῆσαι το τηλόθ' ἀκουστήν.
 576 πᾶσι δ' ὅγε θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ὁμιλεῖ.
   παῦρα μὲν οὖν ὀνήησι, τὸ δ' ἀκριτεον ἡπερσπεύει

νύκτα δι' ἐρφναίην Φῦλα θνητῶν ἀνθρώπων.

καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, Διὸς καὶ Μαιάδος υἱέ·

αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σείο καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀσίδῃς.

Κτῆμα scripsi pro σῆμα. Erit fortasse, qui malit σχῆμα, *ornamentum*.

Remotis, quae de fistula narrabantur, redeamus ad versum, qui praecedunt:

χάρεθ δ' ἄρα μητίετα Ζεὺς,

ἄμφω δ' ἐς φιλότητα συνήγαγε· καὶ ῥ' ὁ μὲν

Ἑρμῆς

Λητοῖδην ἐφίλησε διαμπερὲς ἐξέτι κείνου.

Supra iam significavi, videri poetam finire hymnum voluisse, et inepta esse, quae subiiciuntur, gratia reconciliata metuere Apollinem; donis datis alia dare. Confirmat sententiam meam ipsa oratio, quae necessario exigit, ut Mercurii amore in Apollinem commemorato, etiam Apollinis in Mercurium amor praedicetur. Fortasse haec quoque restitui poterunt:

506

χάρεθ δ' ἄρα μητίετα Ζεὺς,

ἄμφω δ' ἐς φιλότητα συνήγαγε· καὶ ῥ' ὁ μὲν

Ἑρμῆς

Λητοῖδην ἐφίλησε διαμπερὲς ἐξέτι κείνου·

574 αὐτὰρ ὁ Μαιάδος υἱὸν ἄναξ ἐφίλησεν Ἀπόλλων

παντοίῃ Φιλότητι· χάριν δ' ἐπέθηκε Κρονίων.

Fateberis, Ilgeni, tam elegantem esse et venustum hunc hymni exitum, ut, nisi ita scripsit poeta, certe sic eum scripsisse optandum sit. Sed

bene intelligo, non esse mihi sperandum, te ante in meam sententiam concessurum esse, quam etiam reliquas difficultates, quae sane haud leves sunt, expediverim. Conabor ergo.

Atque inprimis hoc velim teneas, bis data dona esse Mercurio, et iterum quidem sine idonea causa. Hinc proclive est colligere, duas hic diversas narrationes confusas esse, unam, quae quum simplicior tum antiquior est, flagellum et boves pro cithara accepisse Mercurium, alteram, caduceum pro cithara accepisse, non impetrata arte vaticinandi. Haec narratio, quam, ut magis meditatam, recentiorem esse credo, non est tamen ab illo interpolatore facta, qui tot alios huius hymni locos mutavit, quod quidem satis arguit oratio, quae antiqua est, nec molestis ornamentis onerata. Itane vero? Etiamne tertium poetam introducamus? Sic est. Nolo sententiam meam argumentis probabilem reddere. Si probabilis est, sponte placebit, quum exposuero, qua ratione rem contigisse existinem. Homerus ille, qui primus hunc hymnum condidit, Mercurium ab Apolline flagellum et boves pro cithara accepisse, et ita eos in gratiam rediisse narraverat. Alius poeta, sive rhapsodum dicere malis, itidem ille antiquus, sed isto priore tamen recentior, quum Homericum hymnum decantaret, in extrema carminis parte, quod aliam sequeretur fabulam, dis-

cedendum ab Homero iudicavit. Hic ergo Mercurium introduxit rogantem, ut sibi pro cithara ars vaticinandi concederetur; Apollinem autem, qui hanc illi artem se daturum negaret, caduceo et fatidicis fortibus citharam fecit redimere. Ita conformatum habuit Homericum hymnum is interpolator, cuius mutationes in plurimis huius hymni locis deprehendimus: qui quum in extrema hymni parte nihil interpolaverit, nisi quod in rhapsodi illius carmine fuisse videatur, iure existimabitur ea ignorasse, quae Homerum in fine carminis exposuisse iudicavimus. Librarius denique, cui haec, quam nos habemus, carminis forma debetur, et veterem Homericum hymnum, et illum veteris rhapsodi ab recentiore poeta interpolatum usurpavit: unde utriusque lectiones coniunxit, additis etiam versibus minoris hymni, de quo supra est expositum. Haec si recte conieciimus, vetustissimus ille Homeri hymnus, a v. 464. huius editionis, hos versus complectebatur: 464—472. 474—477. 491—508. 574. 575.

465 τὸν δ' Ἑρμῆς μύθοισιν ἀμείβετο κερδαλέοισιν·

Εἰρωτᾷς μ' ἐκάεργε περιφραδές· αὐτὰρ ἐγὼ σοὶ
τέχνης ἡμετέρης ἐπιβήμεναι οὔτι μεγαίρω.
σήμερον εἰδήσεις· ἐθέλω δέ τοι ἥπιος εἶναι
βουλῇ καὶ μύθοισι· σὺ δὲ Φρεσὶ πάντ' εὖ οἶδας.
πρῶτος γὰρ Διὸς υἱὲ μετ' ἀθανάτοισι θαάσσεις
ἧς τε κρατερός τε· Φιλεῖ δὲ σε μητίετα Ζεὺς

ἐκ πάσης ὁσίης, ἔπορεν δέ τοι ἀγλαὰ δῶρα,
καὶ τιμάς· σὲ δὲ Φασι δαήμεναι ἐκ Διὸς ὀμφῆς
μαντείας, ἐκάεργε, Διὸς πάρα, θέςφατα πάντα.
474 σὺ δ' αὐτάγρετόν ἐστι δαήμεναι, ὅττι μενοιῶς.
ἀλλ' ἐπεὶ οὖν τοι θυμὸς ἐπιθύει κῆθαρίζειν,
μέλπεο καὶ κ.θάρριζε, καὶ ἀγλαΐας ἀλέγυνε,
δέγμενος ἐξ ἐμέθεν· σὺ δέ μοι, Φίλε, κῦδος ὅπαζε.
491 ἡμεῖς δ' αὖτ' ὄρεός τε καὶ ἵπποβότου πεδίοιο
βουσὶ νομοὺς ἐκάεργε νομεύσομεν ἀγραύλοισιν·
ἐνθεν ἄλῃς τέξουσι βόες ταύροισι μιγεῖσαι
μίσγδην θηλείας τε καὶ ἄρσενας· οὐδέ τί σε χρὴ
κερδαλέον περ ἔόντα περιζαμενῶς κεχολῶσθαι.

Ὡς εἰπὼν ὤρεξ'· ὁ δ' ἐδέξατο Φεῖβος Ἀπόλλων·
Ἑρμῇ δ' ἐγγυάλιζεν ἔχειν μᾶστιγα φαεινὴν,
βουκολίας τ' ἐπέτελλεν· ἔδεκτο δὲ Μαιιάδος υἱὸς
γηθήσας· κῆθαριν δὲ λαβὼν ἐκάεργος Ἀπόλλων,
πλήκτρῳ ἐπειρήτιζε κατὰ μέρος· ἥ δ' ὕπο νέρθεν
ἰμερῶν κονάβησε· θεὸς δ' ὕπο καλὸν αἶειδεν.

Ἐνθα βόας μὲν ἔπειτα ποτὶ ζάθεον λειμῶνα
ἐτραπέτην· αὐτοὶ δὲ, Διὸς περικαλλέα τέκνα,
ἄψορροι πρὸς Ὀλυμπον ἀγάννιφον ἐρβώσαντο,
τερπόμενοι φόρμιγγι· χάρη δ' ἄρα μητίετα Ζεὺς,
ἄμφω δ' ἐς φιλότητα συνήγαγε· καὶ ῥ' ὁ μὲν

Ἑρμῆς

Λητοσίδην ἐφίλησε διαμπερὲς ἐξέτι κείνου,
574 αὐτὰρ ὁ Μαιιάδος υἱὸν ἄναξ ἐφίλησεν Ἀπόλλων
παντοίῃ φιλότῃ· χάριν δ' ἐπέθηκε Κρονίων.

Quaeramus nunc, quomodo omnem illam carminis partem rhapsodus iste Homero recentior, et interpolator eius conformasse videantur. Temerarius essem, si quidquam in tali causa pro certo affirmare vellem. Immo nihil aliud propositum habeo, quam, quum hic manifesto quaedam luxata sint diversorum poetarum disensione, ut lenissima ratione et communia omnium et propria singulorum eruam. Atque intelligetur, si ab uno loco discesseris, hoc paene perfici posse omittendis versibus Homerici hymni, pro quibus reliqui duo poetae alios versus reposuerint. Illum autem locum dico, qui in media oratione Apollinis Mercurii verba habet. Haec quamvis levi, non falso tamen, ut arbitror, indicio sedi suae restituentur.

Sed quo facilius iudicari de hac omni coniectura possit, en tibi ipsum carminis finem, qualem ab illo rhapsodo constitutum existimo.

463 Τὸν δ' Ἑρμῆς μύθοισιν ἀμείβετο κερδαλέοισιν·

Εἰρωτᾷς μ' ἐκάεργε περιφραδές· αὐτὰρ ἐγὼ σοὶ
τέχνης ἡμετέρης ἐπιβήμεναι οὔτι μεγαίρω.
σήμερον εἰδήσεις· ἐθέλω δέ τοι ἥπιος εἶναι
βουλῇ καὶ μύθοισι· σὺ δὲ φρεσὶ πάντ' εὖ οἶδας.
πρῶτος γὰρ Διὸς υἱὲ μετ' ἀθανάτοισι θαάσσεις,
ἥς τε κρατερός τε· φιλεῖ δέ σε μητιέτα Ζεὺς
ἐκ πάσης ὁσίης, ἔπορεν δέ τοι ἀγλαὰ δῶρα

- καὶ τιμάς· σὲ δὲ φασὶ δαήμεναι ἐκ Διὸς ὀμφῆς
μαντείας, ἐκάεργε, Διὸς πάρα, θέςφατα πάντα.
σοὶ δ' αὐτάγρετόν ἐστι δαήμεναι, ὅττι μενοινᾷς.
ἀλλ' ἐπεὶ οὖν τοι θυμὸς ἐπιθύει κιθαρίζειν,
μέλπεο καὶ κιθαρίζε, καὶ ἀγλαΐας ἀλέγυνε
δῆγμενος ἐξ ἐμέθεν· σὺ δέ μοι, Φίλε, δῶρον ὅπαζε,
540 θέςφατα πιφάυσκων, ὅσα μῆδεταὶ εὐρύσπα Ζεὺς.
ἀνθρώπων δ' ἄλλον δηλήσομαι, ἄλλον ὀνήσω
πολλὰ περιτροπέων ἀμεγάρτων Φῦλ' ἀνθρώπων.
καὶ κεν ἐμῆς ὀμφῆς ἀπονήσεται, ὅστις ἂν ἔλθῃ
Φωνῇ καὶ πτερύγεσσι τεληέντων οἰωνῶν·
οὗτος ἐμῆς ὀμφῆς ἀπονήσεται, οὐδ' ἀπατήσω.
ὅς δέ κε μαψιλόγοισι πιθήσας οἰωνοῖσιν
μαντεῖην ἐθέλῃσι παρὲκ νόον ἐξερεεῖν
ἡμετέρην, νοεῖν δὲ θεῶν πλέον αἰὲν ἔόντων,
Φήμ', ἀλίην ὁδὸν εἴσιν, ἐγὼ δέ κε δῶρα δεχοίμην.
496 Ὡς εἰπὼν ὥρεξ'· ὁ δ' ἐδέξατο Φοῖβος Ἀπόλλων
499 γηθήσας· κίθαριν δὲ λαβὼν ἐπ' ἀριστερά χεῖρὸς
501 πλήκτρῳ ἐπειρήτιζε κατὰ μέρος· ἢ δ' ὕπο νέρθεν
ἱμερόεν κονάβησε· θεὸς δ' ὕπο καλὸν αἶειδεν.
515 καὶ τότε Λητοΐδης Ἑρμῆν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Δεΐδια Μαιάδος υἱέ, διάκτορε, ποικιλομήτα,
μή μοι ἅμα κλέψῃς κίθαριν καὶ καμπύλα τόξα·
τιμὴν γὰρ παρ Ζηνὸς ἔχεις, ἐπαμοίβια ἔργα
θήσειν ἀνθρώποισι κατὰ χθόνα πουλυβότειραν.
ἀλλ' εἴ μοι τλαίης γε θεῶν μέγαν ὄρκον ὁμόσσαι,
ἢ κεφαλῇ νεύσας, ἢ Στυγὸς ὄβριμον ὕδωρ,
πάντ' ἂν ἐμῷ θυμῷ κεχαρισμένα καὶ Φίλα ἔρδειν.

Καὶ τότε Μαιάδος υἱὸς ὑποσχόμενος κατέ-
νευσεν,

μή ποτ' ἀποκλέψειν, ὅς' ἐκηβόλος ἐκτεάτισται,
μηδὲ ποτ' ἐμπελάσειν πυκινῷ δόμῳ· αὐτὰρ
Ἀπόλλων

Λητοΐδης κατένευσεν ἐπ' ἄρθρῳ καὶ φιλότῃτι,
μή τινα φίλτερον ἄλλον ἐν ἀθανάτοισιν ἔσσεσθαι,
μήτε θεόν, μήτ' ἄνδρα, Διὸς γόνον· ἐν δὲ τέλειον
σύμβολον ἀθανάτων ποιήσομαι, ἥδ' ἅμα πάντων
πιστὸν ἐμῷ θυμῷ καὶ τίμιον· αὐτὰρ ἔπειτα
ὄλβου καὶ πλούτου δώσω περικαλλέα ῥάβδον,
χρυσεῖην, τριπέτηλον, ἀκήριον, ἥ σε φυλάξει
πάντας ἐπικραίνουσ' οἴμους ἐπέων τε καὶ ἔργων
τῶν ἀγαθῶν, ὅσα φημὶ δαήμεναι ἐκ Διὸς ὀμφῆς·
μαντεῖην δὲ φέριστε, διοτρεφές, ἣν ἐρεεῖνεις,
οὔτε σὲ θέςφατόν ἐστι δαήμεναι, οὔτε τίν' ἄλλον
ἀθανάτων· τὸ γὰρ οἶδε Διὸς νόος· αὐτὰρ ἔγωγε
πιστωθεὶς κατένευσα, καὶ ὦμοσα καρτερόν ὄρκον,
μή τινα νόσφιν ἐμεῖο θεῶν αἰειγενετῶν
ἄλλον γ' εἴσεσθαι Ζηνὸς πυκινόφρονα βουλήν.
καὶ σὺ, κασίγνητε χρυσόρῥαπι, μή με κέλευε
θέςφατα πιφαύσκειν, ὅσα μῆδεται εὐρύοπα
Ζεὺς.

550 ἄλλο δὲ τοι ἐρέω, Μαίης ἐρικυδέος υἱέ·

552 Θριαὶ γάρ τινες εἰσί, κασίγνηται γεγαυῖαι,
παρθένοι, ὠκείησιν ἀγαλλόμεναι πτερύγεσσιν,
τρεῖς· κατὰ δὲ κρατὸς πεπαλαγμέναι ἄλφιστα
λευκά,

*

*

*

οἰκία ναιετάουσιν ὑπὸ πτυχὶ Παρηησοῖο,
μαντείης ἀπάνευθε διδάσκαλοι, ἣν ἐπὶ βουσὶν
παῖς ἔτ' ἔων μελέτησα· πατὴρ δ' ἐμὸς οὐκ
ἀλέγισεν.

ἐντεῦθεν δὴ ἔπειτα ποτῶμεναι ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλῃ,
κηρία βόσκονται, καὶ τε κραίνουσιν ἕκαστα.
αἱ δ' ὅτε μὲν θύωσιν ἐδηδῦναι μέλι χλωρόν,
προφρονέως ἐθέλουσιν ἀληθεῖν ἀγορεύειν·
ἦν δ' ἀπνοοσφισθῶσι θεῶν ἡδεῖαν ἐδωδῆν,
πείρωνται δὴ ἔπειτα παρῆξ ὁδὸν ἡγεμονεύειν.
τάς τοι ἔπειτα δίδωμι· σὺ δ' ἀτρεκέως ἐρεείνων,
σὴν αὐτοῦ φρένα τέρπε· καὶ εἰ βροτὸν ἄνδρα
δαήης,

πολλάκι σῆς ὁμφῆς ἀπονήσεται, αἶ κε τύχησιν.

574 Οὕτω Μαιάδος υἱὸν ἄναξ ἐφίλησεν Ἀπόλλων
παντοίῃ Φιλότῃτι· χάριν δ' ἐπέθηκε Κρονίων.

Haec tam commode procedunt, ut vix possint melius. Mercurius citharam dat Apollini, sibi-que futuri scientiam dari cupit. Accipit citharam Apollo, sed, quoniam non fidit Mercurio, iubet eum ante omnia amicitiam iureiurando promittere. Quod ubi is fecit, tum demum respondet.

Esto igitur hoc nobis positum, ita ferme rhapsodum haec constituisse. Hinc vero nondum poterit probabilis ratio confici, qua tantam huius loci corruptionem ortam esse credamus: praefer-

tim quum, nisi temere aliquid statuere volumus, librarius, qui hunc hymnum in eam formam red-egit, quae in nostris est libris, non videatur rhapsodi illius carmen ab recentioris poetae interpolationibus purum habuisse. Quare videamus, quomodo hic interpolator verba veteris rhapsodi mutaverit, si forte hinc origo perturbationis explicari queat. Et nisi fallor, haud contemnendum indicium praebet hic versus,

σοὶ δ' αὐτάγρετόν ἐστι δαήμεναι, ὅττι μενοινᾷς,
qui quum duobus in locis legatur, in neutro recte legitur. Primum in his occurrit, v. 471.

σὲ δὲ Φασι δαήμεναι ἐκ Διὸς ὁμφῆς
μαντείας, ἐκάεργε, Διὸς πάρα, θῆςφατα πάντα.
καὶ νῦν αὐτὸς ἐγὼ παῖδ' ἀφνειὸν δεδάηκα.
σοὶ δ' αὐτάγρετόν ἐστι δαήμεναι, ὅττι μενοινᾷς.
ἀλλ' ἐπεὶ οὖν τοι θυμὸς ἐπιθύει κιθαρίζειν,
μέλπεο καὶ κιθάριζε.

Iterum in his v. 486. ubi de cithara sermo est:

ὅς δὲ κεν αὐτὴν
νήϊς ἐὼν τὸ πρῶτον ἐπιζαφελῶς ἐρεεῖνη,
μὰψ αὐτῶς κεν ἔπειτα μετήρα τέ θρυλλίζοι.
σοὶ δ' αὐτάγρετόν ἐστι δαήμεναι, ὅττι μενοινᾷς.
καὶ τοι ἐγὼ δάσω ταύτην, Διὸς ἀγλαὲ κοῦρε.

Priore loco tu, Ilgeni, illum versum deleri voluisti, altero alii. Recte factum puto utrumque, sed ita, si simul in utroque loco servetur. In priore quidem loco tantum abest, ut is versus

offensioni sit, ut egregie ei loco conveniat, modo absit versus, qui praecedit, manifesto ille perpetuitatem orationis turbans. Quo versu, ut supra feci, eiecto, ipsam restitui arbitror quum Homeri, tum veteris rhapsodi orationem. Sed unde iste versus? Ab interpolatore puto, qui omisso versu,

σοὶ δ' αὐτάγρετόν ἐστι δαήμεναι, ὅττι μενοιῶς,
quo versu infra usus esset, ita scripserat:

σὲ δὲ Φασι δαήμεναι ἐκ Διὸς ὁμφῆς
μαντείας, ἐκάεργε, Διὸς πάρα, θεσφάτα πάντα.
καὶ νῦν αὐτὸς ἐγὼ σε πανομφαῖον δεδάηκα.
ἀλλ' ἐπεὶ οὖν τοι θυμὸς ἐπιθύει κιθαρίζειν,
εὐμόλπει.

Sensus in illo versu, quem emendatum dedi, hic est: *ipse nunc intellexi, te vatem esse*. Apollo enim, ut ait Apollodorus, μαθὼν ἐκ τῆς μαντικῆς τὸν κεκλοφότα, deprehenderat Mercurium. Et eadem res etiam in hymno v. 213. narrata fuerat. Venio nunc ad alterum locum, in quo legitur versus,

σοὶ δ' αὐτάγρετόν ἐστι δαήμεναι, ὅττι μενοιῶς.

Ibi vero neque cum praecedentibus, neque cum sequentibus verbis cohaeret, ita ut non mirer, si cui delendus videatur. Quamquam quum errore hic repetitum esse non sit verisimile, propterea quod nulla erroris causa apparet, consultius esse puto, indagare unde inferi potuerit. Enim-

vero hoc hariolari esse scio: at nihil aliud consequi volo, quam ut ne incredibilia dixisse videar. Igitur sic fortasse res accidit. Librarius, qui Homeri hymnum et veteris rhapsodi carmen ab recentiore poeta interpolatum coniungebat, duorum voluminum comparatione distractus, quum omisso per errorem illo versu hunc scripisset,

καί τοι ἐγὼ δώσω ταύτην, Διὸς ἀγλαὰ νοῦρε,
 quae ibi sequebantur, infra scripturus, subiecit haec ex Homérico hymno,

ἡμεῖς δ' αὖτ' ὄρεός τε καὶ ἵπποβότου πεδίοιο,
 et reliqua usque ad finem illius orationis: tum neglectis, quae supra omissa hic adiicere voluerat, perrexit scribere, quae antiquus Homeri hymnus suppeditabat. Deinde versu 540. monitus,

Θέσφατα πιφάυσκειν, ὅσα μῆδεταὶ εὐρύοπα Ζεὺς,
 qui, nili totus, maximam certe partem in versibus supra omissis erat, animadverso errore, ibi addidit, quae supra neglexisset: versum autem, qui hunc, quem apposui, praecedebat,

σοὶ δ' αὐτάγρετόν ἐστι δαήμεναι, ὅττι μενοινᾷς,
 in margine adscripsit ad eum locum, ubi cum reliquis omissis versibus reponendus esset, signis fortasse quibusdam ea de re monens. Versus ille ab librariis, qui hunc codicem descripserunt, ante v. 490. insertus est, quum post eum collocari deberet. Sic in hymno Apollinis v. 96. ex margine in alienum locum venit. Haec si habent

aliquam veri speciem, in hymno interpolatoris ita scriptum fuisse crediderim:

- 471 σέ δέ Φασι δαήμεναι ἐκ Διὸς ὁμῶς
μαντείας, ἐκάεργε, Διὸς πάρα θεσφата πάντα.
καὶ νῦν αὐτὸς ἐγὼ σε πανομφαῖον δεδάηκα.
- 475 ἀλλ' ἐπεὶ οὖν τοι θυμὸς ἐπιθύει κιθαρίζειν,
478 εὐμόλπει μετὰ χερσὶν ἔχων λιγύφωνον ἑταίρην,
καλὰ καὶ εὖ κατὰ κόσμον ἐπισταμένην ἀγροεῦειν.
εὐκηλος μὲν ἔπειτα φέρειν ἐς δαῖτα θάλειαν
καὶ χορὸν ἱμερόεντα, καὶ ἐς φιλοκυδέα κῶμον,
εὐφροσύνην νυκτός τε καὶ ἡμέματος. ὅστις ἄρ' αὐτὴν
τέχνη καὶ σιφίῃ δεδαημένος ἐξερεεῖνη,
φθεγγομένη παντοῖα νόῳ χαρίεντα διδάσκει,
ῥεῖα συνηθείῃσιν ἀθυρομένη μαλακῆτιν,
ἐργασίην φεύγουτα δυήπαθον· ὅς δέ κεν αὐτὴν
νῆϊς ἐὼν τὸ πρῶτον ἐπιζαφελῶς ἐρεεῖνη,
μάψ αὐτῶς κεν ἔπειτα μετήγρά τε θρυλλίζοι.
- 490 καὶ τοι ἐγὼ δώσω ταύγην, Διὸς ἀγλαὲ κοῦρε.
489 σὶ δ' αὐτάγρετόν ἐστι δαήμεναι, ὅττι μενοινᾷς.
540 τῷ μοι πιθαύσκειν, ὅσα μῆδεται εὐρύοπα Ζεὺς.
ἀνθρώπων δ' ἄλλον δηλήσομαι, ἄλλον ἐνήσω,

et reliqua, usque ad v. 561. inter quem et verbum 574. septem alios versus inseruit interpolator.

Vides, Ilgeni, hac ratione caussas certe aperiri, quibus tanta perturbatio nasci potuerit. Vtrum vero haec satis probabiliter disputaverim, an melior aliqua et faciliior inveniri possit ratio, alii iudicabunt, donec forsitan aliquid lucis e

bonis codicibus accesserit. Sed haec quidem de hymno Mercurii.

Veneris hymnus, carmen Homeri nomine dignissimum, parem cum reliquis maioribus hymnis sortem habuit. Atque in hoc quoque carmine codex Moscovienfis, secundam maxime recensionem sequutus, varias lectiones exhibet, quae vel solae de interpolatione dubitare prohibeant, ut v. 18. *πουλύχρυτα δὲ τίζα*, quod corruptum videtur ex his *τῇ πολύχρυσ' ἄδε τόξα*, pro *καὶ γὰρ τῇ ἄδε τόξα*; v. 66. *κῆπον*, nisi hic error est, pro *Κύπρον*; v. 67. *νέφεσι ῥίμφα* pro *νεφέεσσι θοῶς*; v. 205. seqq. *ἐπιονοχοεύειν* et *τετιμένον* et *ἀφύσσειν* pro *ἐπιονοχοεῦσι* et *τετιμένος* et *ἀφύσσων*; v. 215. *ῖσα θεοῖσιν* pro *ἡματα πάντα*. Multo magis duplicem recensionem aliae aliorum codicum vulgatarumque editionum lectiones produnt, ut v. 62.

ἀμβρότῳ, οἷα θεοὺς ἐπενήνοθεν αἰὲν ἑόντας,
cui alius versus subiectus est, haud dubie pro hoc in secunda recensione positus:

ἀμβροσίῳ, ἑδανῶ, τό ξά οἱ τεθυωμένον ἦεν.

Sic etiam v. 97. 98.

ἢ τις νυμφάων, αἵτ' ἄλσεα καλὰ νέμονται,

ἢ νυμφέων, αἱ καλὸν ὄρος τόδε ναιετάουσιν,

quorum alter pariter in secunda recensione pro priore positus fuerit necesse est. Et v. 156.

οὐ σφιν ἀεικελίη νυὸς ἔσσομαι, ἀλλ' εἰκυῖα.

εἴ τοι ἀεικελίη γυνὴ ἔσσομαι, ἥε καὶ οὐκί.

Ruhnkenius ex his duobus versibus, quorum alter alterum excludit, unum faciebat elegantissimum,

εἴ σφιν ἀεικελίη νυὸς ἔσσομαι, ἢ καὶ οὐκί,

parum tamen probabiliter de ea emendatione disputans. Qui si animadvertisset, codicum Parisiensium lectione, pro binis versibus hunc unum exhibentium,

οὐ σφιν ἀεικελίη γυνὴ ἔσσομαι ἢ καὶ οὐκί,

etiam confirmari vulgatam scripturam, ab emendatione abstinuisset. Prior enim istorum versuum interpolatoris est, nec verba ἀλλ' εἰκυῖα sunt ab interprete adscripta. Sic in hymno Cereris v. 213. ἐπεὶ οὐ σε κακῶν ἀπ' ἔλπα τοκήων ἔμμεναι, ἀλλ' ἀγαθῶν. Tam aperta haec sunt exempla, ut neminem repugnaturum speremus, si alias quoque huius hymni difficultates eodem modo expedire studuerimus. Et multo hic facilius negotium est, quam in hymno Mercurii: quum et pauca interpolator mutasse videatur, neque omnino tanta sit huius hymni, quanta illius, corruptio.

Prima interpolationis vestigia inveniri in his puto, quae de Minerva dicuntur v. 9.

οὐ γάρ οἱ εὐάδεν ἔργα πολυχρύσου Ἀφροδίτης,
 10 ἀλλ' ἄρα οἱ πόλεμοί τε ἄδον καὶ ἔργον Ἄρης,
 ὑσμῖναί τε, μάχαι τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' ἀλεγύνειν.
 πρώτη τέκτονας ἄνδρας ἐπιχθονίοις ἐδίδαξεν
 ποιῆσαι σατίνας τε καὶ ἄρματα ποικίλα χαλκῷ.
 ἢ δέ τε παρθενικὰς ἀπαλόχρους ἐν μεγάρουσιν

15 ἀγλαὰ ἔργ' ἐδίδαξεν, ἐπὶ Φρεσὶ θεῖσα ἐκάστη.
 In primo horum versuum metri causā aut οὐ γάρ
 οἱ ἄδεν ἔργα scribendum est, aut οὐτί οἱ εὐάδεν ἔργα.
 Nisi fallor, utraque lectio coniuncta est ab libra-
 riis, quarum illa, οὐ γάρ οἱ ἄδεν ἔργα, ut simpli-
 cior, ita antiquior esse, altera autem, quae ora-
 tionem habet magis abruptam, interpolatori de-
 beri videtur. Hic quidem eodem indicio depre-
 henditur etiam v. 12. quem versum cum eo, qui
 sequitur, propter id ipsum, quod non sunt bene
 nexi cum praecedentibus, ab antiquo poeta abiudicandos puto. Accedit inusitatum apud veteres,
 quod sciam, vocabulum σατίνη. Neque vero re-
 pugnaverim, si quis v. 14. ἡδὲ τε scribendum et
 hunc quoque versum cum v. 15. interpolatori tri-
 buendum existimet. Mox interpolatoris acumen
 in v. 25. iam alii animadverterunt.

Difficilius est de hoc loco iudicare:

75 αὐτὴ δ' ἐς κλισίας εὐποιήτους ἀφίκανεν.

τὸν δ' εὖρ' ἐν σταθμοῖσι λελειμμένον οἶον ἀπ'
 ἄλλων,

Ἀγχίστην ἦρωα, θεῶν ἀπο κάλλος ἔχοντα.

οἱ δ' ἅμα βουσὶν ἔπεντο νομοὺς κατὰ ποιήεντας
 πάντες· ὃ δ' ἐν σταθμοῖσι λελειμμένος οἶος ἀπ'
 ἄλλων

πωλεῖτ' ἔνθα καὶ ἔνθα διαπρύσιον κιθαρίζων.

στῇ δ' αὐτοῦ προσάροιθε Διὸς θυγάτης Ἀφρο-
 διτη.

Non ausim ullum ex his versibus damnare. Verumtamen quis neget duorum poetarum versus in hoc loco coniungi potuisse, quorum alter ita scripserit:

75 αὐτὴ δ' ἐς κλισίας εὐποιήτους ἀφίκανεν.
 τὸν δ' εὖρ' ἐν σταθμοῖσι λελειμμένον οἶον ἀπ'
 ἄλλων,
 Ἀγχίσην ἥρωα, θεῶν ἄπο κάλλος ἔχοντα.
 81 στῇ δ' αὐτοῦ προπάροιθε Διὸς θυγάτης Ἀφρο-
 δίτη.

alter autem sic:

75 αὐτὴ δ' ἐς κλισίας εὐποιήτους ἀφίκανεν.
 78 οἱ δ' ἅμα βουσὶν ἔποντο νόμους κατὰ ποιήεντας
 πάντες· ὁ δ' ἐν σταθμοῖσι λελειμμένος οἶος ἀπ'
 ἄλλων
 πωλεῖτ' ἐνθα καὶ ἐνθα διαπρύσιον κιθαρίζων.
 στῇ δ' αὐτοῦ προπάροιθε Διὸς θυγάτης Ἀφρο-
 δίτη.

Paullo post haec leguntur:

92 χαῖρε ἄνασσ', ἥτις μακάρων τάδε δώμαθ' ἰκάνεις,
 Ἀρτεμις, ἢ Λητώ, ἢ Ἐχρυσέη Ἀφροδίτη,
 ἢ Θέμις ἠϋγενής, ἢ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 ἢ πού τις Χαρίτων δεῦρ' ἤλυθες, αἵ τε θεοῖσιν
 πᾶσιν ἑταιρίζουσι καὶ ἀθάνατοι καλέονται,
 ἢ τις νυμφάων, αἵ τ' ἄλσεα καλὰ νέμονται,
 ἢ νυμφέων, αἵ καλὸν ὄρος τόδε ναιετάουσιν,
 καὶ πηγὰς ποταμῶν, καὶ πῖσεα ποιήεντα.

At quam inepta est tot dearum enumeratio.

Quae, ut ego quidem existimo, antiquum poetam prorsus dedecet. Is sic scripserat:

- 92 χαῖρε ἄνασσ', ἥ τις μακάρων τάδε δώμαθ' ἰκάνεις,
 Ἄρτεμις, ἢ Λητώ, ἢ χρυσή Ἀφροδίτη·
 95 ἢ πού τις Χαρίτων δεῦρ' ἤλυθες, αἶτε θεοῖσιν
 πᾶσιν ἑταιρίζουσι, καὶ ἄθάνατοι καλέονται,
 98 ἢ τις νυμφάων, αἶτ' ἄλσεα καλὰ νέμονται,
 καὶ πηγὰς ποταμῶν καὶ πῖσεα ποιήεντα.

Nisi hic etiam duos versus, qui medii iunt, non habuit. Interpolator ita haec mutavit:

- 92 χαῖρε ἄνασσ', ἥ τις μακάρων τάδε δώμαθ' ἰκάνεις,
 Ἄρτεμις, ἢ Λητώ, ἢ χρυσή Ἀφροδίτη,
 ἢ Θέμις ἡϋγενής, ἢ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 ἢ πού τις Χαρίτων δεῦρ' ἤλυθες, αἶτε θεοῖσιν
 πᾶσιν ἑταιρίζουσι, καὶ ἄθάνατοι καλέονται,
 98 ἢ νυμφέων, αἱ καλὸν ὄρος τόδε ναιετάουσιν.

Versu 113. haec scripta videmus:

γλῶσσαν δ' ὑμετέρεην τε καὶ ἡμετέρεην σάφα οἶδα.
 Τρῶας γὰρ μεγάρῳ με τροφὸς τρέφεν· ἢ δὲ
 διαπρὸ
 σμικρὴν παῖδ' ἀτίταλλε, Φίλης παρὰ μητρὸς
 ἐλοῦσα.

ὥς δὴ τοι γλῶσσάν γε καὶ ὑμετέρεην εὖ οἶδα.

Ruhnkenius ultimum in his versibus, ut illepidum et inficetum, damnavit; cui assentiens Matthiae etiam primum eiicit, longe infullissimum esse ratus, si Venus suam se linguam patriam nosse profiteatur. Enimvero infullum esset, si

hoc solum diceret: sed quum et aliam linguam et patriam se nosse dicat, quid dicit aliud, quam praeter patriam linguam se Troianam quoque didicisse? Et hoc versu eiecto, quis non videat, duos sequentes, in quibus de Troiana nutrice est, ineptos fore, ita ut uno deleta maiorem sequi ruinam oporteat? Mihi versus iste ob ipsam dictionis simplicitatem et venustissimus et antiquissimus videtur. Sed interpolator, fortassis hac ipsa simplicitate parum delectatus, eum omisit, et illum addidit, quem damnat acuto nec temerario iudicio Ruhnkenius.

Etiam quae v. 213. leguntur,

τούς οἱ δῶρον ἔδωκεν ἔχειν· εἶπεν δὲ ἕκαστα
 Ζηνὸς ἐφημεσύνῃσι διάκτορος Ἀργεϊφόντης,
 ὥς ἔοι ἀθάνατος καὶ ἀγήρως ἴσα θεοῖσιν,

sic videntur ab interpolatore constituta esse, quod statim sequeretur:

αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ Ζηνὸς ὄγ' ἔκλυεν ἀγγελιάων.

Lectio librorum enim, εἶπέν τε ἕκαστα, veteris poetae carmen ita habuisse arguit:

τούς οἱ δῶρον ἔδωκεν ἔχειν, εἶπέν τε ἕκαστα,
 ὥς ἔοι ἀθάνατος καὶ ἀγήραος ἥματα πάντα.

Neque dubitatione vacuus est locus, qui est a v. 245. ad 256. Quamquam hic quidem certis indiciis destituimur. Apertiora sunt interpolationis vestigia in his, quae paullo post de nymphis subiiciuntur:

265 τῇσι δ' ἄμ' ἢ ἐλάται ἢ ἐ δρύες ὑψικάρῃνοι

γεινομένησιν ἔφυσαν ἐπὶ χθονὶ βωτιανείρῃ,

καλαί, τηλεθάουσαι, ἐν οὔρεσιν ὑψηλοῖσιν

ἑστᾶσ' ἠλίβατοι· τεμένη δέ ἐ κικλήσκουσιν

ἄθανάτων· τὰς δ' οὔτι βροτοὶ κείρουσι σιδήρῳ.

Neminem fore putamus, qui non videat, duos versus, qui ultimi sunt, a prioris poetae hymno abfuisse. Eos interpolator posuit pro duobus aliis versibus, hoc modo:

τῇσι δ' ἄμ' ἢ ἐλάται ἢ ἐ δρύες ὑψικάρῃνοι

ἑστᾶσ' ἠλίβατοι· τεμένη δέ ἐ κικλήσκουσιν

ἄθανάτων· τὰς δ' οὔτι βροτοὶ κείρουσι σιδήρῳ.

Eodem modo mox, quum vetus poeta scripsisset,

τὸν μὲν ἐπὴν δὴ πρῶτον ἔλη πολυήρατος ἦβη,

ἄξουσίν τοι δεῦρο θεαὶ δείξουσί τε παῖδα,

pro his versibus interpolator hos exhibuit:

σοὶ δ' ἐγὼ ὄφρα κε ταῦτα μετὰ φρεσὶ πάντα
διέλθω,

ἐς πέμπτον ἔτος αὐτίς ἐλεύσομαι, υἱὸν ἄγρουα.

Pervenimus denique ad hymnum in Cererem: quem si, pariter ut priores, ab aliquo interpolatore refictum esse contenderimus, non erit metuendum, ne multi nobis contradicant. Nam etsi in hoc carmine non licet illo adminiculo uti, quod in reliquis hymnis codicum discrepantia offerebat, tamen quum ipse hymnus, qualem eum nunc habemus, quibusdam in locis alienam manum prodit, tum, quod etiam gravius est, Pau-

saniae auctoritas de interpolatione admonet. Et illa dissenſio, quae eſt inter hunc hymnum et ea, quae tamquam ex eo profert Pauſanias, iam te, Ilgeni, movit, ut Pauſaniam aliud Homeri carmen reſpexiſſe, quem autem nos habemus hymnum, eum Homerici illius imitatione factum eſſe crederes. A qua opinione tua ipſe vides quam parum abſit haec ratio, quam ego eſſe amplectendam puto. Similia in animadverſionibus ad Homeri hymnos diſputavit Matthiae, niſi quod is, quum recte animadvertiſſet, qui loci laborarent, ad eam tamen ſe perducere ſententiam paſſus eſt, quam vereor ut aliis facile probare poſſit. Nam quum Pauſaniam, quae ex hoc hymno aſſert, praeter unum locum, ſed eum non ſatis certum, e poſteriore hymni parte depromere; quae autem in priore parte leguntur, Pamphi, non Homeri teſtimonio firmare videret; quumque illam ipſam poſterioſiorem hymni partem non ſatis cum Pauſaniae dictis conſentire intelligeret: omnia, quae ſunt a verſu 500. uſque ad finem ex Homerici hymni reliquiis a grammatico aliquo compoſita, et hymno illius poetae, cuius ſunt 500. priores verſus, addita eſſe exiſtimavit. At quae hic dicit de grammatico, ſi ex eo numero aliquem intelligeret, in quo poetae fuerunt nobiliſſimi, haberet fortalſe, quo aliquem ad ſuas partes perduceret: ſed quales ipſe appellare ſolet grammati-

cos, ab his valde aliena est tanta artis poeticae peritia. Quae vero de priore hymni parte disputat, magnopere vereor, ne duos Pausaniae locos, quibus illa sententia nititur, longe aliter interpretari debeamus. Horum locorum unus est lib. IX. cap. 51. extremo: *νάρκισσον δὲ ἄνδρας ἢ γῆ καὶ πρότερον ἔφυνεν, ἐμοὶ δοκεῖν, εἰ τοῖς Πάμφω τεκμαίρεσθαι χρή τι ἡμᾶς ἔπεισι. γεγωνὸς γὰρ πολλοῖς πρότερον ἔτεσιν ἢ Νάρκισσος ὁ Θεσπιεύς, κόρην τὴν Δήμητρος φησιν ἄρπασθῆναι παίζουσας καὶ ἄνδρα συλλέγουσαν· ἄρπασθῆναι δὲ οὐκ ἴοις ἀπατηθεῖσαν, ἀλλὰ ναρκίσσοις.* Atqui hoc ille loco Homeri testimonium ne poterat quidem afferre, quia hunc Thespiensi Narcisso, cuius aetas in Tiresiae tempora incidisse videtur, iuniorem esse credidit. Alter locus maiorem habet dubitationem. Sic enim I. 59. scribit Pausanias: *ἐτέρα δὲ ἰδὲς ἐξ Ἐλευσῖνος πρὸς Μέγαρον ἄγει. ταύτην ἐρχομένοις τὴν ὁδὸν Φρέαρ ἐστὶν αἰθινον (Ald. ἄνθιον) καλούμενον. ἐποίησε δὲ Πάμφως ἐπὶ τούτῳ τῷ Φρέατι καθῆσθαι Δήμητρα μετὰ τὴν ἄρπαγὴν τῆς παιδός, γράει εἰκασμένην· ἐντεῦθεν δὲ αὐτὴν ἄτε γυναῖκα Ἀργεῖαν ὑπὸ τῶν θυγατέρων τῶν Κελεῦ κομισθῆναι παρὰ τὴν μητέρα, καὶ οἱ τὴν Μετάνειραν οὕτω πιστεῦσαι τοῦ παιδὸς τὴν ἀνατροφὴν.* In quo loco id mirum est, quod Pausanias non addidit, diversa ab Homero tradita esse. Quamquam hoc non magni momenti esse puto. Potuit enim Pausanias Home-

rum eodem modo praeterire, ut illos praeteriit, qui ad fontem Callichorum confedisse Cererem tradiderant. Maius esset in isto silentio pondus, si quis Ruhnkenio duce Pamplum cum Homero consensisse et fontem illum vocasse Parthenium putaret. Sed parum probabilis est ista Ruhnkenii opinio, nec quidquam habet, quo ei vel aliqua veri species conciliari possit. Erunt fortasse, qui Pausaniae silentium sic interpretentur, ut Homerum ab eo non potuisse testem advocari censeant, quod is fontis nomen omisisset. Certe durissima oratio, quae est in hymni v. 98. 99.

ἔξετο δ' ἐγγὺς ὁδοῖο, Φίλον τετιμμένη ἦτορ,

Παρθενίῳ Φρέατι, ἔθεν ὕδρευόντο πολῖται,

Wolffium videtur movisse, ut πὰρ Δείῳ Φρέατι scriberet. Haec quidem ratio etsi hanc dubitationem removet, quae est de fontis nomine, vereor tamen ne ob alias causas, de quibus in notis dixi, admitti nequeat. Sed paratum est aliud remedium nomen fontis ab Homero omissum consentibus. Etenim fieri potuit, ut aut nomen illud Parthenii fontis, aut totus versus, qui eius fontis mentionem continet, ab interpolatore adiiiceretur, quandoquidem etiam alii sunt in hoc hymno loci, qui apertissime vel additi sint ab alio poeta, vel immutati. Sic certe quis mirabitur Homerum, silentem de fontis nomine, non testem a Pausania produci. Sunt haec quidem

omnia incerta: sed hanc tamen vim habent, ut non ad eam coniectandi audaciam confugiendum esse doceant, qua novissimus Homericorum hymnorum editor paene dimidiam partem carminis damnandam iudicavit.

Sed pergam in eo, quod facere institui: ostendam in hoc quoque hymno ad minimum duas recensiones confusas esse, quarum etsi utriusque vestigia habeat codex Moscovienfis, maxime tamen, ut in reliquis hymnis, recentiore sequatur. Ita autem disputabo, ac si duae, nec plures recensiones fuerint. Quamquam enim in his locis, quos non esse a primo hymni scriptore perfectos puto, insignis diversitas est, quum alii optimos et elegantissimos versus contineant, alii vel argumento vel dictione recentiore aetatem indicent: non est tamen haec talis discrepantia, quae satis certo diversos interpolatores prodat. Quare in eo consistendum arbitror, ut satis habeam illa remove, quae non Homerum auctorem habere videantur.

Sed ante quam eo perveniatur, vindicare volo locum, qui apud alios in suspicionem interpolationis venit. Non longe ab hymni initio, ubi raptus Proserpinae describitur, acute quidam animadverterunt, non cohaerere versum 58. cum iis, quae praecedunt; nihil autem desideratum

iri, si versus, omiſſis 22 — 57. ita putentur iuncti fuiſſe:

20 ιάχῃσε δ' ἄρ' ὄρεθια Φωνῇ,
κεκλομένη πατέρα Κρονίδην ὕπατον καὶ ἄριστον.
 58 ἤχῃσαν δ' ὄρέων κορυφαὶ καὶ βένθεα πόντου
Φωνῇ ὑπ' ἀθανάτῃ.

Versus autem 22 — 57. quum aliunde veniſſe arbitrantur, cupidius alia etiam quaesiverunt, quae in his versibus reprehenderent: quae quidem praeterire satius duco. Persuasissimum enim mihi habeo, si versus 58. cum praecedentibus apte iunctus eſſet, neminem umquam exſitutum fuiſſe, cui versus illi displicerent. Sed videamus, quid in illa iunctura vitii ſit:

ὄφρα μὲν οὖν γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀστερόεντα
 λεῦσσε θεά, καὶ πόντον ἀγάβροον ἰχθυόεντα,
 αὐγὰς τ' ἡελίου, ἔτι δ' ἤλπετο μητέρα κεδνὴν
 ὄψεσθαι, καὶ φῦλα θεῶν αἰειγενετᾶων.
 τόφρα οἱ ἐλπίς ἔθελγε μέγαν νόον ἀχνυμένης περ.
 58 ἤχῃσαν δ' ὄρέων κορυφαὶ καὶ βένθεα πόντου
Φωνῇ ὑπ' ἀθανάτῃ· τῆς δ' ἔκλυε πότνια μήτης.

Non puto quemquam, cui cognita ſit epica Graecorum poeſis, dubitaturum eſſe, quin hic locus mutilus ſit, quandoquidem illa, ὄφρα μὲν, oppositionem aliquam requirunt. Sed hoc quoque iam viderunt alii. Quo magis mirum eſt fuiſſe, qui v. 22 — 57. eiici vellet, quum hic locus, reperitis versibus, qui exciderunt, optime cum v. 58.

cohaerere potuerit. Enimvero calumniaretur, qui negaret illorum versuum, qui amissi sunt, non aliam potuisse sententiam esse, quam hanc: *quum vero ipsam terram subiisset, nec quidquam nisi tenebras circumfusas videret, tum vero animum despondit.* Tum quidem perabsurde subiiceretur: *resonabant vero cacumina montium.* At cur suppleamus, quae dici non potuerunt; quae autem debuerunt dici, praetermittamus? Quod si ducem sequimur ipsum hunc locum, hoc potius poetam dixisse credemus: *quum vero hiantem terram ingrederetur, seque ad inferos deduci intelligeret, tum prorsus desperans multo, quam ante, clamavit vehementius: et resonuerunt montium cacumina, et maris cavernae: auditque mater.* Apertum est, hoc modo et nexum restitui, et caveri, ne quis posthac miretur, quod Ceres audire filiae clamorem dicatur, quum ante nemo deorum, praeter Hecaten et Solem, quidquam perceperit.

Non puto, si *χρυσάορου* v. 4. vitium scripturae est, interpolationis indicium inveniri ante v. 47. in quo suspecta habeo verba *πότνια Δηώ.* Vereor enim ne hoc nomen, quod nusquam usurpavit Homerus, aetati interpolatoris facilius, quam illius poetae, qui primus hunc hymnum condidit, adscribi debeat. Veterem scriptorem *διὰ θεάων* posuisse crediderim. Occurrit nomen *Δηώ* etiam v. 211. et 497. Ac versum 497. non esse ab an-

tiquo poeta factum, sponte intelligitur. Versu
211. autem,

δεξαμένη δ' ὅσῃς ἔνεκεν πολυπότνια Δηώ,
nomen Δηώ eo magis suspectum habeo, quod et-
iam adiectivum πολυπότνια dubitationem movet.
Vereor enim ut id apud antiquiorem Apollonio
scriptorem inveniat. Quare interpolatorem πο-
λυπότνια Δηώ, veterem poetam ξανθὴ Δημήτηρ
scripsisse crediderim. Sed quum semel huius
versus facta sit mentio, non est praetereunda eru-
ditissimi Schaeferi sententia, qui, quod λ et ν fre-
quentissime permutentur, ut ad Charitonem de-
monstravit Dorvillius, ἔνεκεν in ἔλαχεν mutandum
censet. Quod ille sic interpretatur: *sacri hono-
ris compos est facta*: poetam enim, non opus es-
se ratum, ut de institutione sacri ritus diceret, id
commemorasse, quod consequens est; neque id
obscurum fuisse initiatis, qui cognitam habuerint
mysticam vim cyceonis; ὅσῃν autem non simplici-
ter esse ritum sacrum, sed adiunctam habere ho-
noris et venerationis significationem; unde idem
esse, quod θυσίαν, ut apud Archiam epigr. XX.
Quae quamvis docte sint et subtiliter disputata,
non omnem tamen mihi de illius emendationis
veritate dubitationem eximunt. Si ὅσῃς dictum
esset pro θυσίας, ut in illo Archiae epigrammate
et in hymno Mercurii v. 150. facile adducerer,
ut poetam neglecto temporis ordine dixisse cre-

derem *ἐσίης ἔλαχεν*: quae verba hunc essent sensum habitura: *compos facta est sacrorum, quae ei in mysteriis Eleusiniis offerri solent*. Sed dubitari potest, an cyceonem non obtulerint Cereri. Nihil certe ea de re tradunt scriptores ab Ruhnkenio et Meursio in Eleusiniis cap. X. allati: e quibus hoc tantum discas, initiatos cyceonem bibisse. Quod si, ut videtur, *ἐσίη* hoc loco de ritu sacro, quo ipsi tantum initiati errorum Cereris memoriam colebant, accipiendum est, hi potuerunt *ἐσίης λαγχάνειν* dici, quod ad hanc caeremoniam admitterentur; non Ceres, quae eam praeibat. *Λαγχάνειν* enim eorum est, qui aliquid lege quadam sibi debitum consequuntur. Quare pronior sum in eam sententiam, ut Vossii coniecturam, *ἐσίης ἐπέβη*, praeferri velim: quae etsi longius a codicis scriptura recedit, id ipsum tamen exprimit, quod a simplicitate, qualis esse antiquorum poetarum solet, maximam commendationem habet, institutum esse Cereris facto euni ritum, quem deinde initiati tenuerint.

Manifesto interpolati sunt versus 108 — 110. ubi haec leguntur de filiabus Celei:

τέσσαρες, ὥστε θεαί, κουρήϊον ἄνθος ἔχουσιν,
 Καλλιδική, καὶ Κλεισιδική; Δημῷ τ' ἐρέεσσα,
 Καλλιθήνη θ', ἣ τῶν προγενεστάτῃ ἦεν ἀπασέων.

His repugnat Pausaniae testimonium I. 38. τὰ δὲ ἱερὰ τοῖν θεοῖν Εὐμόλπος καὶ αἱ θυγατέρες δρῶσιν

αἱ Κελέυ. καλοῦσι δὲ σφᾶς Πάμφως τε κατὰ ταυ-
τὰ καὶ Ὅμηρος Διογένειαν, καὶ Παμμερόπην, καὶ
τρίτην Σαισάραν. Ruhnkenius quidem opinabatur,
nomina illa, quae ab Homero posita scribit Pau-
sanias, circa finem hymni, ubi de Cereris sacris
sermo est, a poeta commemorata fuisse: versus
autem istos librariorum negligentia esse omisos:
quamquam mirum esse fatetur, aliis Celei filia-
bus, quam quae Cererem hospitio excepissent,
commisissam esse curam sacrorum. Illa Ruhnkenii
sententia nec tibi satisfecit, Ilgeni, neque aliis:
et iure quidem, praesertim quum Celei filiae
apud Homerum non videantur Cereris sacra ob-
iisse: quod neque e Pausaniae verbis colligi pot-
est, neque, si posset, hunc Pausaniae locum cum
iis, quae idem alibi de Cereris sacris ex Homeri
hymno profert, conciliari pateretur. Facile vero
omnem difficultatem expediemus, si tres istos
versus, qui nomina filiarum Celei continent, ab
interpolatore sic conformatos putabimus: qui
quum sequeretur alius narrationis fidem, pro no-
minibus, quae ab Homero scripta videbat, haec
posuit, quae nunc leguntur. Et fortasse servavit
partem aliquam verborum, quibus Homerus usus
fuerat, quem credas ita scripisse,

τρῆς, ὡσεὶ τε θεαί, κουρήϊον ἄνδρας ἔχουσαι,
tum posuisse nomina, eorumque uni addidisse
haec, ἣ τῶν περιγενεστάτῃ ἦεν ἀπασέων. Librarius,

qui codicem Moscoviensem scripsit, more suo interpolatorem sequi, quam Homerum, maluit. Itaque etiam v. 146. Καλλιδίκη pro Saefara, vel Panmerope ab interpolatore posita videtur.

Veniunt etiam in suspicionem interpolationis versus 202 — 205.

πρὶν γ' ὅτε δὴ χλεύης μιν Ἰάμβη κέδν' εἰδυῖα
πολλὰ παρασκώπτουσ' ἐτρέψατο, πότνια, ἀγνήν,
μειδῆσαι, γελάσαι τε, καὶ ἴλαον σχεῖν θυμόν.
ἧ δὴ οἱ καὶ ἔπειτα μεθύστερον εὐαδεν ὑργαῖς.

Non enim in his aut Homérica est, aut omnino antiqua oratio; tum ob μιν sequentibus epithetis, quae sine nomine, etiam si χλεύησιν scriberetur, displicitura essent; tum ob tertium versum, qui minime elegans est; tum denique ob vocabulum ὑργαῖς. Itaque hos versus eo facilius ab interpolatore addi potuisse statuimus, quod is celebratos ab aliis Iambae iocos non putaverit silentio esse praetereundos.

Quae a v. 500. leguntur, mea quidem sententia neque ita frigent, neque tam inter se pugnant, ut multis magnisque interpolationibus corrupta existimari debeant. Exponamus argumentum ordine eo, quem poeta instituit. Condito templo Eleusinii domum abeunt. Manet eo in templo relictis deorum coetibus Ceres, et sterili anno mortales affligit. Ob eam rem Iuppiter primo Iridem mittit, quae Cererem ad deos arcessat,

dein, quum haec legatio frustra fuisset, caeteros deos. His non ante illa se ad Olympum redituram dicit, quam visa filia. Itaque Mercurius ad Plutonium ab Iove mittitur, ut reducat Proserpinam. Consentit Pluto, sed Proserpinae granum comedendum praebet mali Punici. Ita Proserpina revisit matrem, cui interroganti, numquid cibi apud inferos gustaverit, quo facto fore, ut duas anni partes apud superos, unam apud Plutonium degat, tum quo modo rapta fuerit, ad utrumque respondet, et singula, ut acta sint, enarrat. Ibi salutabunda Proserpinam adest Hecate, ex eo tempore satelles eius. Iam Iuppiter Rheam mittit, quae Cererem ad deos reducat, et dona promittat, simulque significet, adnuisse Iovem, ut Proserpina unam anni partem apud inferos, duas in caelo degat. Sic placata Ceres frugum ubertatem facit hominibus, regibus autem Eleusiniis sacrorum suorum curam committit. In his praeter illa, quae de Hecate narrantur, nihil video, quod offensioni esse possit. Scio miratum esse aliquem, quod templo exstructo non statim facta esset sacrorum mentio, et quaelivisse, quid interea factum esset in hoc templo. Nimirum sacra, ut in aliis templis. Sed de his tacuit poeta, et recte quidem, non solum quod frustra facta sunt irata Cerere, sed etiam, quod alia commemoraturus esset, quae multo magis, quam ista sacra, movere deam debebant.

De Eleusiniis autem orgiis ne potuit quidem eo loco dicere. Ridiculum enim fuisset, Cererem sacrorum caeremonias instituere, quibus statim se adeo iniquam praebitura esset, ut antistitum pietatem fame puniret. Alias, quae de omni ista narratione excitatae sunt dubitationes, silentio praeteriri volet, qui sensum habet Homeri et epicorum lectione bene subactum. Sed tamen ex his duas, quae fortasse cuiuspiam esse fraudi possint, breviter attingam. Quaerunt, cur ad Olympum vocetur Ceres. Mirum vero. Nam quid hoc aliud est, quam orare, ut iram deponat? Et quid frequentius fieri videmus, quam invitari ad solitos coetus enim, qui simultate orta ab iis se abstinet? Qui si obsequitur, hac ipsa re in gratiam se redire ostendit. Alterum, in quo haeretur, hoc est, quod, quum Ceres sciat, divisam apud superiores atque inferos fore Proserpinae mansionem, id deinde Iuppiter ita fore ei spondeat. Nam neque Cererem hoc, nisi facto edoctam, scire posse, nec, si ea id eventurum sciat, ex Iovis arbitrio pendere. Ad utrumque parata est responsio. Scire poterat Ceres, quia vix dubitari potest, ita creditum fuisse, qui deorum apud inferos aliquid gustasset, eum tertiam anni partem se Orco addixisse. De Proserpina autem sic fore spondere poterat Iuppiter, quod, quantumvis aliquid fatale esset, hic tamen fata nonnumquam migrare posse

credebatur. Sic in Iliade, quum de morte Sarpedonis deliberat. Vnde factum sit, ut nunc factum diis, nunc dii fato potentiores haberentur, indicavi in disertatione de tragica et epica poesi, quae addita est Aristotelis arti poeticae, p. 265. Et hic quidem non vacua est illa de Iovis consensu narratio. Nam quum Pluto, frater Iovis, ipso adnuente Iove, rapuisset Proserpinam, et eo quidem consilio, ut eam uxorem duceret, metuere poterat Ceres, ne Iuppiter, quo gratum faceret fratri, violata fatorum lege in omne tempus apud inferos esse Proserpinam sineret. Sed versus 458 — 440.

τῇσιν δ' ἐγγύθεν ἦλθ' Ἑκάτη λιπαροκρήδεμνος.
πολλὰ δ' αἶψ' ἀμφαγάπησε κόρην Δημήτερος
ἀγνήν.

ἐκ τοῦ οἱ πρόπολος καὶ ὁπάων ἔπλετ' ἀνάσσα.
hos versus quum vel ob vocabulum κόρην ab antiquo hymno remove debeat, tum ipso argumento produnt interpolatorem, maioris doctrinae et recentioris studiosum. Sunt vero etiam paullo ante, quae ab eodem interpolatore addita videntur in oratione Proserpinae: ac primo v. 407.

τοίγαρ ἐγώ τοι, μήτηρ, ἐρῶ νημερτέα πάντα.
Vetustiore poetam maluisse credas:

τοίγαρ ἐγώ τοι, μήτηρ, ἀληθέα πάντ' ἀγχεύσω.
Neque enim antiquum est ἐρῶ. Mox qui legitur versus,

ἀκούσαν δὲ βίη με προσηνάγκασε πάσασθαι,
 tam turpis est, ut non ab interpolatore factus,
 sed e scholiastarum adnotationibus ortus existi-
 mari debeat. Sequuntur paullo post haec :

ἡμεῖς μὲν μάλα πᾶσαι ἀν' ἡμερτὸν λειμῶνα
 Λευκίππη, Φαινὼ τε, καὶ Ἠλέκτρη, καὶ Ἰάνθη,
 καὶ Μελίτη, Ἰάχη τε, Ῥόδειά τε, Καλλιρρόη τε,
 Μηλοβόττη τε, Τύχη τε, καὶ Ὠκυρόη καλυκῶπις,
 Χρυσήϊς τ', Ἰάνειρά τ', Ἀκάστη τ', Ἀδμήτη τε,
 καὶ Ῥοδόπη, Πλουτώ τε, καὶ ἡμερῆσσα Κα-
 λυψώ,

καὶ Στύξ, Οὐρανίη τε, Γαλαξιάουρη τ' ἐρατεινή,
 Παλλάς τ' ἐγχευμάχη, καὶ Ἀρτεμις Ἰοχέαιρα
 παίζομεν, ἥδ' ἀνθεα δρέπομεν χεῖρεσσ' ἐρέοντα.

Huius loci mentionem fecit Pausanias IV. 50, 5.

his verbis: πρῶτος δὲ ὧν οἶδα ἐποίησατο ἐν τοῖς
 ἔπεσιν Ὅμηρος Τύχης μνήμην· ἐποίησατο δὲ ἐν ὕμνῳ
 τῷ ἐς τὴν Δήμητρα, ἄλλας τε Ὠκεανοῦ θυγατέρας
 καταριθμούμενος, ὡς ὁμοῦ κέρη τῇ Δήμητρος παίζειν,
 καὶ Τύχην ὡς Ὠκεανῷ καὶ ταύτην παῖδα οὔσαν·
 καὶ οὕτως ἔχει τὰ ἔπη·

ἡμεῖς μὲν μάλα πᾶσαι ἀν' ἡμερτὸν λειμῶνα
 Λευκίππη, Φαινὼ τε, καὶ Ἠλέκτρη, καὶ Ἰάνθη,
 Μηλόβουσις τε Τύχη τε καὶ Ὠκυρόη καλυκῶπις.

Versum, qui non est apud Pausaniam,

καὶ Μελίτη, Ἰάχη τε, Ῥόδειά τε, Καλλιρρόη τε,
 quod nihil ad rem faceret, Ruhnkenius sive a
 Pausania sive ab eius librario omissum putabat.

At Pausanias, opinor, si quid voluisset omittere, solum attulisset eum versum, in quo nomen Τύχη est: librarium autem eius iniuria accusabimus, quum facilius ista omisso expediat, si versum ab interpolatore additum censeamus. Idem adiecisse hunc versum videtur,

Παλλάς τ' ἐγρεμάχη, καὶ Ἀρτεμις ἰσχύαιρα.

Quum enim, ut Ruhkenius docuit, Minerva ac Diana inter illas virgines fuisse dicantur, e quarum coetu raptā est Proserpina, has interpolator deas non putavit praetereundas esse, quamquam earum mentionem nec loco apto, neque ea ratione, qua decebat, fecit. Sensit hoc iam Matthiae. Nec numeri in isto versu elegantes sunt: quos aliquo tamen modo excusare studui ad Orpheum p. 729.

Apertis interpolationibus vitiatuſ est hic locus v. 473.

ἢ δὲ κιούσα θεμιστοπόλοισ βασιλεῦσιν
εἶπεν Τριπτολέμῳ τε, Διοκλεῖ τε πληξίππῳ,
Εὐμόλπευ τε βίῃ, Κελεῶ θ', ἡγήτορι λαῶν,
δρημοσύνην θ' ἱερῶν, καὶ ἐπέφραδεν ἔργια καλὰ,
Τριπτολέμῳ τε, Πολυξείνῳ τ', ἐπὶ τοῖς δὲ Διοκλεῖ,
σεμνά, τά γ' οὐπὼς ἔστι παρ᾽ ἐξίμεν, οὔτε πυθέ-
σθαι,
οὔτ' ἀχέειν· μέγα γάρ τι θεῶν ἄχος ἰσχάνει
αὐδὴν.

ἔλβιος, ὅς τ' αὖτ' ἐπὶ πρὸς ἐπιχθονίων ἀνθρώπων·

ὅς δ' ἀτελής, ἱερῶν ὅς τ' ἄμμορος, οὐποθ' ὁμοίην
αἶσαν ἔχει, φθιμένος περ, ὑπὸ ζόφῳ εὐρώεντι.

Aliquid adiumentum ad explicandum hunc locum confert Pausanias, qui lib. II. cap. 14, 2. sic scribit: οὐ γὰρ ἂν ποτε Ὅμηρος παρῆκεν αὐτὸν (Dysaulen) ἐν τοῖς ἔπεσιν· ἔστι γὰρ καὶ Ὅμηρῳ πεποιημένα ἐς Δήμητρα· ἐν δὲ αὐτοῖς καταλέγων τοὺς διδασχθέντας ὑπὸ τῆς θεοῦ τὴν τελετὴν Δυσαύλην οὐδένα οἶδεν Ἐλευσίνιον. ἔχει δὲ οὕτω τὰ ἔπη·

δεῖξεν Τριπτολέμῳ τε, Διοκλεῖ τε πληξίππῳ,
Εὐμόλπου τε βίῃ, Κελεῶ θ' ἡγήτορι λαῶν
δρημοσύνην ἱερῶν, καὶ ἐπέφραδεν ὄργια πᾶσιν.

Ex his verbis hoc certe elucet, versum, qui hos in hymno sequitur, Pausaniae ignotum fuisse. Eum vero interpolator addidit, qui Polyxeni quoque mentionem faciendam putaret. Eidem etiam καλὰ debetur pro πᾶσιν, quod est apud Pausaniam, et, nisi fallor, εἶπεν quoque, quod, ut varia lectio, in margine vel versuum intervallis adscriptum, in textum venit. Atque interpolator hunc locum ita, si recte coniicio, conformaverat:

ἡ δ' ἄρ' εἶπε θεμιστοπόλοισ βασιλεῦσιν,
Τριπτολέμῳ τε, Πολυξείνῳ τ', ἐπὶ τοῖς δὲ Διοκλεῖ,
Εὐμόλπου τε βίῃ, Κελεῶ θ' ἡγήτορι λαῶν,
δρημοσύνην θ' ἱερῶν, καὶ ἐπέφραδεν ὄργια καλὰ.

Eidem poetae, si recte sentio, tribui debent etiam tres versus, quibus beata initiatorum fors praedicatur. Turbant enim nonnihil narrationis sim-

plicitatem, quae antiquiorum est scriptorum propria. Et fortasse hi versus e Sophocleis, non Sophoclei, ut videbatur Ruhnkenio, ex his expressi sunt.

Ultimos sex versus non esse antiquos, satis prodit oratio: quamquam si quid horum a vetustiore poeta profectum est, id huiusmodi fuisse crediderim:

Ἰλαθ' Ἐλευσῖνος Θυοέσσης δῆμον ἔχουσα,
αὐτὴ καὶ κούρη περικαλλὴς Περσεφόνεια·
αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

In maioribus Homeri hymnis videtur etiam hymnus in Bacchum fuisse, ex quo novem versus Diodorus Siculus affert, finem autem conservavit codex Moscovienfis. Hunc quoque hymnum ab aliquo rhapsodo interpolatum fuisse apertum est. Ac primo haec ibi scripta sunt:

ἦ, καὶ κυανέησιν ἔπ' ὄφρυσιν νεῦσε Κρονίων·
ἀμβρῆσαι δ' ἄρα χαῖται ἐπεβρώσαντο ἀνακτος
κραιτὸς ἀπ' ἀθανάτοιο· μέγαν δ' ἐλέλιξεν
Ὀλυμπον.

ὥς εἰπὼν, ἐπένευσε καρήατι μητιέτα Ζεὺς.

Tibi quidem, Ilgeni, tres priores horum versuum ex Iliade huc traduci videbantur, quum aliquis librarius eum versum, qui nunc quartus horum est, exemplo illustrare vellet. Quod quis neget fieri potuisse? Sed quum toties in Homeri hymnis interpolatoris manus deprehendatur, quum-

que in hoc ipso Bacchi hymno alii etiam versus suppositi sint, ipse fateberis, maiore cum specie veritatis tres illos versus rhapsodo adscribi, qui Homeri hymnum ad suam mentem refinxerit. Credibilis est autem, hos tres versus pro quarto, quam quartum pro tribus illis ab interpolatore scriptum esse: propterea quod horum hominum illud erat consilium, non ut detraherent quidquam de Homericæ carminis ornatu, sed ut eum augerent. Quod modo dicebam, alio etiam in loco istius fragmenti alienos versus inveniri, iam vidit novissimus editor, Matthiæ. Sic enim hymnus finitur:

ἴληθ' εἰραφιῶτα, γυναιμανές· οἳ δέ σ' αἰδοὶ
 ἄδομεν ἀρχόμενοι λήγοντές τ', οὐδ' ἐπὶ ἔστιν
 σεῖό γε ληθόμενον ἱερῆς μεμνήσθαι αἰοιδῆς.
 καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, Διώνυσ' εἰραφιῶτα,
 σὺν μητρὶ Σεμέλῃ, ἥνπερ καλέουσι Θουώην.

Manifestum est, ultimos duos versus non fuisse in eodem carmine, in quo tres illos, qui his priores sunt. Utros autem Homero, utros interpolatori tribuendos censeamus, non potest obscurum esse, quum in tribus prioribus minime Homericæ oratio sit.

Dabis mihi hanc veniam, Ilgeni, ut, quum hucusque producta sit hæc disputatio, pauca adii-
 ciam de minoribus hymnis. Etenim in his quo-
 que aliqui sunt, in quibus non dubia reperian-

tur interpolationis indicia. Vnum horum hymnorum, qui est in Mercurium, iam supra attigi: nunc reliquos commemorabo. Ac primus horum est hymnus nostrae editionis X. in Venerem, in quo quum vulgati libri habeant,

*χαῖρε Θεὰ Σαλαμῖνος εὐκτιμένης μεδέουσα
καὶ πάσης Κύπρου· δὸς δ' ἡμερόεσσαν αἰοιδήν,*

codex Moscovienfis, conservator fere interpolationum, pro his versibus alios exhibet:

*χαῖρε μάκαιρα, Κυθῆρης εὐκτιμένης μεδέουσα,
εἰναλῆς τε Κύπρου· δὸς δ' ἡμερόεσσαν αἰοιδήν.*

Dolendum est, quod hic codex in hymno XVIII. 4. finitur, nec reliquos hymnos continet, in quibus fortasse similes habuit interpolationes.

Certe idem codex etiam in hymno XV. qui est in Herculem, pro versibus 4. 5. 6. vulgatarum editionum tres alios versus, aperte illos a recentiore poeta factos, exhibet.

Maxime vero codicis huius auctoritatem desideramus in hymnis XXIV. et XXIX. Quorum in XXIV. qui est in Vestam, hic versus legitur:

ἔρχεο τόνδ' ἀνὰ οἶκον ἐπέρχεο θυμὸν ἔχουσα.

Quem versum quum Barnesius probabili coniectura sic emendandum censuit,

ἔρχεο τόνδ' ἀνὰ οἶκον ἐνῆέα θυμὸν ἔχουσα,

videtur ille quidem veram lectionem invenisse, sed ita tamen, ut non prorsus damnandum sit

verbum ἐπέρχεο. Quod verbum indicio est, quum de duobus poetis alter sic, ut volebat Barnelius, scripisset, alterum scripssisse tali quodam modo:

εὐφρονα τόνδ' ἀνὰ οἶκον ἐπέρχεο θυμὸν ἔχουσα.

Hymni autem XXIX. qui est in Vestam et Mercurium, hoc est initium:

Ἰστίη, ἣ πάντων ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσιν
ἀθανάτων τε θεῶν, χαμαὶ ἐρχομένων τ' ἀν-
θρώπων

ἔδρην αἰδίδιον ἔλαχες, πρεσβηίδα τιμήν,
καλὸν ἔχουσα γέρας καὶ τιμήν· οὐ γὰρ ἄτερ σοῦ
εἰλαπῖναι θνητοῖσιν, ἴν' οὐ πρῶτη πυμάτῃ τε
Ἰστίη ἀρχόμενος σπένδει μελιηδέα οἶνον.

Quorum versuum tres postremos iam tu, Ilgeni, ab aliquo interpolatore additos esse monuisti. Sed in eo a te dissentio, quod eum interpolatorem duos versus, qui hos antecedunt, omisisse puto, ita ut is verba coniunxerit hoc modo:

Ἰστίη, ἣ πάντων ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσιν
καλὸν ἔχουσα γέρας καὶ τιμήν.

Constructionem illam pronominis cum participio illustravit Matthiae ad hymnum Apollinis Pythii v. 157. Sed magis depravata est reliqua hymni pars:

καὶ σύ μοι, Ἀργειφόντα, Διὸς καὶ Μαιαίδος υἱέ,
ἄγγελε τῶν μακάρων χρυσόβραπι, δῶτορ ἑάων,
ναίετε δώματα καλά, φίλα φρεσὶν ἀλλήλοισιν

Ἰλαος ὦν ἐπάρηγε σὺν αἰδοίῃ τε Φίλῃ τε
 Ἰστίῃ· ἀμφότερι γὰρ ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
 εἰδότες ἔργματα καλά, νόῳ τ' ἔσπεσθε καὶ ἥβῃ.

Sic editio princeps, neque aliter reliquae, nisi quod leve scripturae vitium ita corrigunt νόῳ θ' ἔσπεσθε. Versum illum,

ναίετε δῶματα καλά, φίλα φρεσὶν ἀλλήλοισιν,
 alii alio loco ponendum censuere, nemo autem talem potuit locum invenire, in quo mutatus versuum ordo non pareret alias et inextricabiles difficultates. Quae res, ut ego arbitror, monere nos debet, ne tam lubricae nos viae committamus. Quum semel hic hymnus non videatur ab interpolationibus immunis esse, ecquid putabimus tutius reperiri posse, quam si hic quoque interpolatoris manum apprehendere conemur? Et videor mihi errorem illum detexisse, quo cognito et explicari facillime perturbatio ista, et tolli lenissimo remedio possit. Duo postremi versus, alter vocabulo Ἰστίῃ, alter participio εἰδότες incipiunt. Sumamus, quod fieri potuit facillime, utrumque vocabulum ad priorem horum versuum pertinuisse, ita ut antiquioris poetae sit εἰδότες, recentioris Ἰστίῃ: quod quum supra esset adscriptum ab illo librario, cui hodierna Homericorum hymnorum forma debetur, alii, qui huius codicem describebant, in eum errorem indueli sunt, ut participium εἰδότες, quod infra scriptum esset,

ad sequentem versum referrent: in quo quum esset repositum, librarii metro vim fieri sentientes, aut verum et genuinum huius versus initium, aut aliquod e medio vocabulum omisere. Igitur antiquiorem poetam, quum ante invocasset Vestam, ita se ad Mercurium convertisse puto:

καὶ σύ μοι, Ἀργειφόντα, Διὸς καὶ Μαιάδος υἱέ,
ναίετε δώματα καλὰ, φίλα φρεσὶν ἀλλήλοισιν
εἰδότες· ἀμφότεροι γὰρ ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
ῥύεσθ' ἔργματα καλὰ, νόω θ' ἔσπεσθε καὶ ἥβη.

Liceat enim sententiae concludendae causae addere verbum, quod scribi a poeta certe potuerit, quemadmodum scribi potuit etiam aliter: ut,

ἔργματα κάλ' ἐφορᾶτε.

Interpolator haec ita mutasse videtur:

καὶ σύ μοι, Ἀργειφόντα, Διὸς καὶ Μαιάδος υἱέ,
ἄγγελε τῶν μακάρων ἐριούνιε, δῶτορ ἐάων,
ἴλαος ὦν ἐπάρηγε σὺν αἰδοίῃ τε Φίλῃ τε
Ἰστίῃ· ἀμφότεροι γὰρ ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
ῥύεσθ' ἔργματα καλὰ, νόω θ' ἔσπεσθε καὶ ἥβη.

Vides, Ilgeni, hac ratione illud effici, ut versuum ordo, qui temere perturbatus esse videbatur, non modo se ipse tueatur, sed etiam emendandi necessitatem removeat.

Denique hymnos XXX. qui est in Terram matrem, XXXII. qui est in Lunam, et XXXIII. qui est in Dioscuros, non omni interpolationis suspitione vacuos esse, in notis dixi.

Vides, Ilgeni, quae mea sit de Homeri hymnis sententia: quae si a veritate non abhorret, pariter et horum temeritati terminum figet, qui pro sua libidine optimos versus eiiciunt, quum, unde venerint, dicere nequeant, et imperitiam coërcebit aliorum, qui, quidquid in his hymnis scriptum legitur, Homericum esse deputant. Perpoliri haec ratio poterit alio tempore, si, quod valde optabile est, alii et boni reperti fuerint codices. Nam in hoc statu, in quo nunc ista carmina sunt, inchoari genuinorum a suppositis diiudicatio, non perfici potest. Itaque quidquid nunc a nobis disputatum est, tempori relinquatur, et doctorum iudicium perspicaciae.

Sed iam veniendum est ad hanc hymnorum Homeri editionem. Eam ego hoc consilio institui, ut ad ea, quae ipse de his carminibus sentirem, demonstranda textum haberem non modo antiquarum editionum vitiis vacuum, sed etiam iis mutationibus carentem, quas recentiores critici, longe aliam illi, atque ego, rationem sequuti, receperant. Ac veteres editiones quam corruptae sint, omnibus notum est: praeterea defunt in iis versus aliqui, quos e codicibus protulit Ruhnkenius. In recentioribus autem, praeter illud, quod iam dixi, nunc lacunae, quae non rariae in his hymnis sunt, non indicatae, nunc alii versus, quam quos ego suspectos habeo, uncis inclusi,

quin in novissima editione optimi versus et maxime genuini prorsus omissi sunt. Ita factum est, ut optimum iudicarem, ipsos Homeri hymnos edere. Quod sic feci, ut et lacunas signis quibusdam indicarem, et uncis includerem ea, quae ab interpolatoribus addita viderentur. In textu eos tantum locos mutavi, quos vel ab aliis vel a me ipso certa emendatione sanatos credebam. Notas addidi, non ut perpetuo quasi commentario hos hymnos illustrarem, sed hic illic, ut in mentem veniebat, maxime quum corrigerem aliquid, aut ab aliis dissentirem. Plerumque etiam indicavi, cuius emendatio esset, quam recepissem. Et fere semper memorabiliores lectiones codicis Moscovienſis adnotavi, quod haec aut esse ab interpolatore profectae, aut proficisci potuisse viderentur. Saepe etiam, Ilgeni, alias videbis varias lectiones adscriptas esse, et nonnumquam vix memoratu dignas. Hoc quare fecerim, accipe. Quum post tuam diligentissimam in hoc genere operam novae e codicibus lectiones in lucem protractae essent, simulque coniecturarum, quas viri docti fecerunt, crevisset copia, paene adiecissem his hymnis accuratam variarum lectionum et plenam collectionem, nisi veritus essem, ne novissimus editor, qui in titulo suae editionis varias lectiones se addidisse profitetur, ea re suae editioni aliquid detractum iri putaret.

Non possum tamen dissimulare, eum varias lectiones, quas ante in animadversionibus non sane satis studiose collegerat, hinc negligentius etiam in editionem hymnorum contulisse. Quo factum est, ut in codicum lectionibus indicandis non modo aliquoties ab Ruhnkenio, sed interdum etiam ab semet ipso discreparet. In primis vero illud miratus sum, quod saepissime e Florentina editione, quae omnium prima est, lectiones affert, quarum nullum est in ea editione vestigium. Atqui quum tu, Ilgeni, hanc editionem diligentissime comparasses, ex tuis adnotationibus petere istas lectiones poterat. Equidem usu cognovi, Florentinam editionem nunquam ab eo visam esse, sed, quod prorsus mirabile est, quum fortasse earum editionum aliqua uteretur, quae ad Florentinam expressae feruntur, eum coniectura, quid in Florentina esset, divinantem, id ipsum ei editioni adscribere non dubitasse. Quare saepe, et plerumque notato eius errore, ne lectores, uter vera diceret, nescirent, Florentinae editionis lectionem adscribendam duxi. Vt persaepe in hac editione, ita interdum etiam in aliis conferendis, non usus est ea diligentia, quam iure exspectasses. Quare non raro Florentinae editionis lectionibus eas addidi, quae sunt in secunda et tertia Aldina, a. M.D.XVII. et M.D.XXIV. item in prima Ce-

phalaei a. M.D.XXV. Has autem quatuor editiones meis ipse oculis in singulis locis usurpavi. Quemadmodum fortasse nolet aliquis istas adnotationes additas esse, ita est etiam, quod omissum vituperabitur. Conquestus est enim nuper Io. Henr. Vossius, quod quidam, quae in epistolis mythologicis scripisset, nescire se simularent, et paene pro non scriptis habere. Id ne mihi nunc quoque vitio vertatur, profiteor, me legisse, quum hymnum in Mercurium, ne quid de Alcaeο lyrico dicam, a Cynaetho factum esse sibi persuasissimum habet; legisse, quum in eo hymno *ἐντροπίας fascias, μετήρα aras, Φωνήν mactationem, βουλεύειν τινὰ aliquem consilio adiuuare, κνώδαλον truceм adspectu* interpretatur; legisse etiam alia multa huiusmodi, ad quae medicum eius attendere oportet. Sed haec ablegemus ad Homericos illos et Hesiodicos terrarum orbes, ad anuissim in tabula descriptos, et angusto cinctos amne Oceani. Mihi quidem non tam mirum videtur, ab uno talia excogitari, quam miserandum, a multis credi.

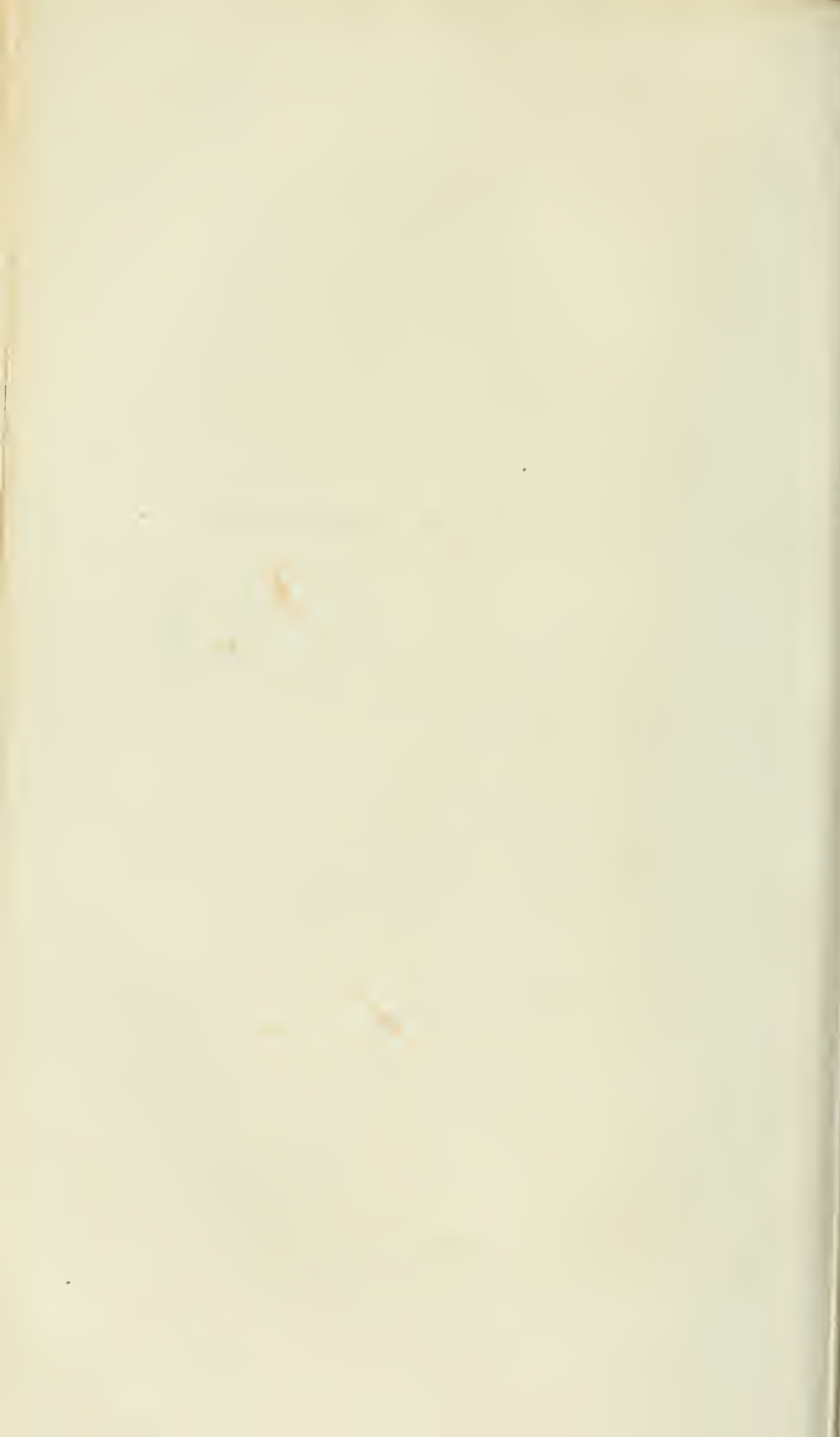
Sed verendum mihi est, Ilgeni, ne abutar patientia tua. Paene enim ad libri magnitudinem haec crevit epistola. Itaque finem faciam scribendi, et ad Aeschylum meum revertar, unde paullisper ad hosce hymnos discesseram. Tu vero hoc munusculum sic accipe, ut ab eo datum

cogites, quem amore et pietate nemo eorum, qui te colunt, vincere possit. Nam admiratio quidem tuarum praeclarissimarum virtutum, quibus antiquam scholae Portensis laudem summo patriae et litterarum emolumento ad illud fastigium adduxisti, quod vel propositum habere perpauca scholis, nedum consequi licet, communis mihi cum omnibus est: illud autem proprium habeo, quod me non modo pluribus, quam alios, ac maioribus tibi meritis obstrinxisti, sed etiam ab ipsa pueritia mea eo es amore complexus, qui paternum aequaret. Quo amore tuo ut nihil mihi dulcius est, ita me, quoad vivam, iure tuum vocabis. Vale, Ilgeni, multosque per annos rege inclitam Portam, amoenissimum illud litterarum domicilium, cuius equidem numquam sine desiderio, etiam propter Langium, collegam tuum, quem scis quanti faciam, recordari soleo.

Dabam d. vii. Maii, a. c1816ccv1.

O M H P O T T M N O I

I.

ΕΙΣ ΑΠΟΛΛΩΝΑ.

Μνήσομαι οὐδὲ λάθωμαι Ἀπόλλωνος ἐκέτοιο,
 ὃν τε θεοὶ κατὰ δῶμα Διὸς τρομέουσιν ἰόντα,
 καὶ ῥά τ' ἀναΐσσουσιν ἐπισχεδὸν ἐρχομένοιο
 πάντες ἀφ' ἐδράων, ὅτε Φαίδιμα τόξα τιταίνει.
 Λητὼ δ' οἴη μέμνε παρὰ Διὶ τερπικεραύνῳ,
 ἥ ῥα βίον τ' ἐχάλασσε καὶ ἐκλήϊσσε Φαρέτρην·
 καὶ οἱ ἀπ' ἰφθίμων ὤμων χεῖρεσσιν ἐλοῦσα

5

3. Legebatur καὶ ῥά γ' ἀναΐσσουσιν, quod nihili est.

4. Mirum est adeo haereri potuisse in hoc versu, ut verba, ὅτε Φαίδιμα τόξα τιταίνει, prorsus contra morem et leges epici carminis, sic explicarentur, *quandoquidem deus est arcitenens*. Nihil illa aliud significant, quam, *quum arcum tendit*: quem tendit ille, quum est iratus. Quae sententia tantum abest, ut huic loco male conveniat, ut magnum pulcerrimo exordio ornamentum addat. Nam poeta initio universe reverentiam describens, quam dii praestent Apollini, ipsum deum eo habitu auditoribus ostendit, quo ille maxime est admirabilis. Quare eum non actionis expertem introducit, sed fungentem officio suo. Ita deum in actu motuque versantem intuens, incalescente animo, quod reliquum est, tamquam semel et certo quodam tempore factum enarrat. Praeterita ἄ pro praesentibus posita putantur, omnis loci venustas perit.

τόξον ἀνεκρέμασεν πρὸς νίονα πατρὸς ἐοῖο,
 πασσάλου ἐκ χρυσεύου· τὸν δ' ἐς θρόνον εἷσεν ἄγουσα.

- 10 τῷ δ' ἄρα νέκταρ ἔδωκε πατήρ δέπκι χρυσαίῳ,
 δεικνύμενος Φίλον υἱόν· ἔπειτα δὲ δαίμονες ἄλλοι
 ἔνθα κηθίζουσιν· χαίρει δέ τε πότνια Λητώ,
 οὔνεκα τοξοφόρον καὶ καρτερόν υἱὸν ἔτιπτεν.

[Χαῖρε μάκαιρ', ὦ Λητοί, ἐπεὶ τέκες ἀγλαὰ τέκνα,

- 15 Ἀπόλλυνά τ' ἀνάκτα καὶ Ἄρτεμιν ἰοχέαιραν,
 τὴν μὲν ἐν Ὀρτυγίῃ, τὸν δὲ κραναῇ ἐνὶ Δήλῳ,
 πενλιμένη πρὸς μακρὸν ὄρος καὶ Κύνθιον ὄχθον,

14. Interpungebatur χαῖρε, μάκαιρ' ὦ Λητοί, quod non recte factum videtur. Confruitur enim ὦ eodem modo, ut articulus. Quare interpunxi, χαῖρε μάκαιρ', ὦ Λητοί. Sic etiam Iliad. IV. 189. XVII. 716. scribi velim, φίλος, ὦ Μενέλαε. ἀγακλές, ὦ Μενέλαε. Et in Odyssæa VIII. 408. XVIII. 121. XX. 199. χαῖρε πάτερ, ὦ ξεῖνε. Maxime confirmant hanc regulam ii loci, qui maxime labefactare eam videntur: hos dico, in quibus ὦ non adiectivo, sed præcedenti adiectivum substantivo iungitur, ut ὦ παῖδες οἰκτροί. Nimirum non dicitur οἱ παῖδες οἰκτροί, sed οἱ οἰκτροὶ παῖδες. At quum οἱ οἰκτροὶ παῖδες dicimus, primum est οἰκτροί; quum οἱ παῖδες οἱ οἰκτροί, potius est παῖδες. Itaque qui ὦ οἰκτροὶ παῖδες dicit, miseros alloquitur, qui sunt pueri; qui ὦ παῖδες οἰκτροί, pueros, qui sunt miseri. Aperta est causa, quare hæc formula articuli exemplum deferat, neque ὦ παῖδες ὦ οἰκτροί dicatur. Multum autem refert, utra loquutione utaris. ὦ μάκαρ Ἀτρεΐδῃ, μοιρῆγενές, ὀλβιόδαιμον felicem prædicantis est. ὦ τοῦ στρατηγῆσεντος ἐν Τροίᾳ ποτὲ Ἀγαμέμνονος πατῆρος, claro patre ortum compellantis. Opponuntur infelix et ignobili patre natus. Quodsi ὦ Ἀτρεΐδῃ μάκαρ, ὦ πατῆρ Ἀγαμέμνονος dicas, opponuntur, qui non sunt Atridae, et qui cum Agamemnone alia fuerunt necessitudine iuncti, quam quae inter filium et patrem est. Contra recte Sophocles, ὦ Φάος ἀγνόν: opponuntur enim tenebrae, non lumen impurum. In Homérico illo ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδῃ,

ἀγχοτάτω Φοῖνικος, ἐπ' Ἰνώποιο ρεέθροισ.]

Πῶς τ' ἄρ σ' ὑμνήσω πάντως εὐμνον ἔδοντα;

[πάντη γὰρ τοι, Φοῖβε, νόμος μεμελήται αἰοιδῆς, 20

ἡμὲν ἂν ἤπειρον πορτιτρόφον, ἡδ' ἀνὰ νήτους.

πᾶσσι δὲ σκοπικί τοι ἄδον καὶ πρόωνες ἄηροι

ὑψηλῶν ὀρέων, ποταμοὶ δ' ἄλλαδε προρέοντες,

ἀκταὶ τ' εἰς ἄλλα κεκλιμέναι, λιμένες τε θαλάσσης.]

ἦ ὥς σε πρῶτον Λητὼ τέκε χάρμα βροτῶσιν, 25

κλινθεῖσα πρὸς Κύνθου ὄρος κρηναῖ ἔνι νήσῳ,

Δήλῳ ἐν ἀμφιρύτῃ; ἐκύτερθε δὲ κῦμα κελαινὸν

adiectivi loco esse puto haec, *πάτερ ἡμέτερε*. Sed etiam si cui placeat post *ἡμέτερε* interpungere, ὦ *πάτερ ἡμέτερε* dici, non ὦ *ἡμέτερε* *πάτερ* debebat, quod esset, *nosser*, non *aliorum pater*. Ex his colligitur recte in Sophoclis *Antigona* v. 742. legi:

ὦ παγκάκιστε, διὰ δίκης ἰὼν πατρί,

nec scribi posse ὦ παῖ κάκιστε, quod ibi dicendum fuisset, ὦ κάκιστε παῖ.

18. Legebatur ἐπ' Ἰνώποιο ρεέθροισ. Correx. iam Reizius.

20. Pro vulgato, νόμος βεβλήσται ᾠδῆς, scripsi, νόμος μεμελήσται αἰοιδῆς. Νόμος αἰοιδῆς, ut alibi οἶμος et ὕμνος αἰοιδῆς. Βεβλημένος recte in μεμελημένος mutant in Asclepiadae epigr. 15. Caeterum hoc loco praetuli, quod mutationem minimam requirebat. Alioqui possit etiam sic scribi, νόμοι μεμελήατ' αἰοιδῆς, elisa diphthongo, ut in εἰρύατ' *Iliad.* IV. 248. εἶατ' *Od.* II. 403. VI. 307.

26. Vulgo Κύνθος ὄρος. Scripsi Κύνθου ὄρος cum Holstenio ad Steph. Byz. tum, quod infra hic poeta Κύνθος dicit masculino genere, tum quod Homeri usus genitivum exigit. Sic Ἰδης ὄρεα, ὄρος Κυλλήνης, Τηρείης, Μαλειῶν, Παρνησσοῦ, Αὐτοκάνης. Nec repugnant, si recte interpungantur, *Odyss.* IX. 21. ἐν δ' ὄρος αὐτῇ, Νήριτον εἰνوسیφυλλον, ἀριπρεπές, et XIII. 351. τοῦτο δὲ Νήριτόν ἐστιν, ὄρος, καταείμενον ὕλη. Stephanus Byz. quidem Cynthum καὶ θηλυκῶς καὶ οὐδετέρως dici scribit, sed quum non

ἐξήκει χέρσονδε λιγυπνοῖσις ἀνέμοισιν.

ἔνθεν ἀπορνύμενος πᾶσιν θνητοῖσιν ἀνάσσεις.

* * *

50 ὅσους Κρήτη τ' ἐντὸς ἔχει καὶ δῆμος Ἀθηνέων

νῆσό· τ' Αἰγίνη, ναυσικλείτη τ' Εὐβοία,

Αἰγαί, Πειρεσῖαι τε, καὶ ἀγχιᾶλη Πεπάρηθος,

inveniatnr neutro genere dictum, praeter hunc hymni locum, qui nihil probat, masculino autem genere saepe dicatur, quod iugere Stephanum non potuit, hunc scripsisse καὶ θηλυκῶς καὶ ἀρσενικῶς crediderim.

29. Quis hic ordo narrationis est: ἔνθεν ἀπορνύμενος πᾶσιν θνητοῖσιν ἀνάσσεις, ὅσους Κρήτη ἐντὸς ἔχει et aliae urbes: τόσσον ἔπ' ὠδίνουσα ἐκηβόλον ἔκετο Λητώ? Frustra excusantur, quae mori epicorum poetarum prorsus repugnant. Itaque, ut olim iam faciendum dixeram, lacunae signum posui. Poeta haec sic retulerat: *Latona, Apollinem paritura, adiit, ὅσους Κρήτη ἐντὸς ἔχει.* Enumeratis illis urbibus, ut apte continuaretur oratio, repetiit ea, quae tot interiectis versibus e memoria auditoribus elabi potuerant, τόσσον ἔπ' ὠδίνουσα ἐκηβόλον ἔκετο Λητώ.

30. Legebatur Κρητὴ ἐντὸς ἔχει καὶ δῆμος Ἀθηνῶν. Scripsi Κρητὴ τ', ob hiatum: vide ad Orph. p. 728. tum Ἀθηνέων, ut epicorum usus postulabat. Vide Porsonum ad Odyss. III. 278.

32. Qui Aegaeus laud dubie Euboeae urbem esse dicitur, non reputavit, Euboea commemorata mirum esse urbem eius insulae addi. Rectius fortasse insulam Euboeae vicinam, Hefychio aliisque auctoribus, intellexisset. Sed credibile est, Aegaeae oppidum dici, memoratum Homero Iliad. VIII. 203. Vide Strabonem p. 385. seq. (591. seq.). Ἀγχιᾶλη non opus est ut mutetur, si oppidum insulae Peperethum, cuius mentionem Stephanus Byzantinus fecit, intelligas. Sic insulam et urbem confudit Sophocles, τῆς ἀμφιάλου Σαλαμῖνος ἔχων βάθρον ἀγχιᾶλου.

35. Autocane Aeolidis est. Nec nomen corruptum esse affirmaverim, licet facile scribi possit, καὶ ἄντα Κάνης ὄρος αἰπύ. Phlocaee enim Cana e regione est. Sed potuit Αὐτοκάνη vel

Θρηϊνίός τ' Ἀθόως, καὶ Πηλίου ἄκρα κάρηνα,
 Θρηϊκή τε Σάμος, Ἴδης τ' ὄρεα σκυόεντα,
 Σκυῖρος, καὶ Φώκαια, καὶ Αὐτοκάνης ὄρος αἰπύ,
 Ἰμβρος εὐκτιμένη, καὶ Λῆμνος ἀμιχθαλόεσσα,
 Λέσβος τ' ἡγαθή, Μάκκρος ἔδος Αἰολίωνος,
 καὶ Χίος, ἥ νήσων λιπαρωτάτη εἰν ἀλλὶ κεῖται,

35

mions vocari, ut ab regione Canaea, vel pars montis, ut ab aliis partibus fecerneretur. Strabo p. 615. (914) εἴτ' ἐν ἑκατὸν σταδίοις ἡ Κάνη, τὸ ἀνταῖρον ἀκρωτήριον τῷ Λέκτῳ, καὶ ποιοῦν τὸν Ἀδραμυττηνὸν κόλπον, οὗ μέρος καὶ ὁ Λαϊτικός ἐστι. Κάναι δὲ πολίχνιον Λοκρῶν τῶν ἐκ Κύνου, κατὰ τὰ ἄκρα τῆς Λέσβου τὰ νοτιώτατα, κείμενον ἐν τῇ Καναίᾳ· αὕτη δὲ μέχρι τῶν Ἀργινουσῶν διήκει καὶ τῆς ὑπερκειμένης ἄκρας, ἣν Αἶγα τινὲς ὀνομάζουσιν ὁμωνύμως τῷ ζῳῷ· δεῖ δὲ μακρῶς τὴν δευτέραν συλλαβὴν ἐκφέρειν Αἶγαν, ὡς ἀκτάν καὶ ἀρχάν· οὕτω γὰρ καὶ τὸ ὄρος ὅλον ὠνομάζετο, ὃ νῦν Κάνην καὶ Κάνας λέγουσι. Addit mox: ὕστερον δὲ αὐτὸ τὸ ἀκρωτήριον Αἶγα κεκληθῆναι, ὡς Σαπφώ φησι, τὸ δὲ λοιπὸν Κάνη καὶ Κάναι. Adscripsi haec propterea, ut appareret Aefageam non esse Aegam.

36. Legebatur Ἰμβρος τ' εὐκτιμένη. Delevi copulam. Semper enim Homerus εὐκτιμένος, pariter atque in plerisque vocabulis εὐ ante duplicem consonantem habentibus, et in εὐνητος, εὐσσελμος, εὐμμελής, ac proprio nomine Ἐύσσωρος, Quaedam rariora diphthongo non soluta occurrunt: εὐρηστος Iliad. XVIII. 471. εὐρυμνος IV. 248. εὐστρωτος hymn. Ven. 158. Alia variant. Sic εὐδμητος Od. XX. 302. εὐξεστος Iliad. XVI. 402. εὐφρων XV. 99. εὐφραίνειν XVII. 28. XXIV. 102. Od. II. 311. εὐφροσύνη IX. 6. X. 465. XX. 8. εὐφραδέως XIX. 352. alibi solutam diphthongum habentia. Alia denique corrupta sunt, vel certe dubia. Od. VII. 97. pro λεπτοὶ εὐνητοὶ legendum λεπτοὶ εὐνητοὶ, quod vitium etiam Iliad. XVIII. 596. sublatum est. Iliad. XXIII. 115. σειράς τε πλεκτάς fuisse pro σειράς τ' εὐπλέκτους, conicias ex Od. XXII. 175. 192. Εὐσκοπος in hymn. Ven. 163. male erat pro εὐσκοπος.

- παιπαλός τε Μίμας, καὶ Κωρύκου ἄκρα κάρηνα,
 40 καὶ Κλάρος αἰγλήεσσα, καὶ Αἰσαγέης ὄρος αἰπύ,
 καὶ Σάμος ὑδρηλή, Μυκάλης τ' αἰπεινὰ κάρηνα,
 Μιλητός τε, Κόως τε, πόλις Μερόπων ἀνθρώπων,
 καὶ Κνίδος αἰπεινή, καὶ Κάρπαθος ἡνεμόεσσα,
 Νάξος τ', ἥδ' ἑ Πάρος, Ῥηναῖά τε πετρήεσσα.
 45 τόσσον ἔπ' ὠδίνουσιν ἐκηβόλον ἔνετο Λητώ,
 εἴ τίς οἱ γαίῳ νιέῃ θέλοι οἰκία θέσθαι.

39. Παιπαλός, obscuri significatus vocabulum, quum sit a πάλλειν deductum, quod est *crispare*, *torquere*, videtur *tortuosum* significare. Hinc viarum est et montium et insularum epitheton. Et insularum quidem a multiplici litorum flexu.

41. 43. De Samo sic loquitur Strabo p. 457. (701) ut etiam nomen Homero notum fuisse indicet. Cnidum autem quum idem p. 653. (965) νεωτέραν τῶν ὑφ' Ὀμήρου λεγομένων vocat, non Homero, sed iis, quae is de Heraclidis retulerit, recentiore esse significat. Haec monere visum est propter illa, quae Matthiae in prolegomenis ad animadversiones in Homeri hymnos p. 22. disputavit: quae omnis disputatio argumentis nititur valde infirmis.

48. Libri vett. εἴ τις σοι γαίῳ νιέῃ θέλει. Cod. Paris. A. εἴ τις σοι γαίῳ. C. εἴ τις γαίῳ. B. εἴ τις οἱ γαίῳ. Varie correxerunt viri docti. Equidem scribendum putem εἴ τις οἱ γαίῳ ἐθέλοι ἢ οἰκία θέσθαι, non tam quod in antiquo poeta οἰκία brevem vocalem praecedere postulet, quam quod in formis θέλειν et νιέῃ haerco. Τίεῃ quidem duabus syllabis vereor ne nusquam dixerit Homerus. Nam Iliad. XVIII. 144. 458. XXI. 34. XXII. 362. Od. XI. 272. ubi est νιέῃ ἐμῷ, νιέῃ Περιάμοιο, νιέῃ ἐκηβόλῳ, νιέῃ, ὁ δ'. vix potest dubitari quin ἢ reponendum sit, quod etiam Iliad. XXI. et XXII. in variis lectionibus est, licet in priorē loco scholiastes νιέῃ tueatur. Recte ἢ pro νιέῃ editum Od. XIV. 435. in fine versus. Corripi priorem syllabam potuisse docet sic usurpatum νιός Iliad. VI. 130. et alibi. Tum

αἰ' δε μάλ' ἐτρόμεον καὶ ἐδίδιταν, οὐδέ τις ἔτλη
 Φοῖβον δέξασθαι, καὶ πιστότερη περ εὐῶσα·
 πρὶν γ' ὅτε δὴ ῥ' ἐπὶ Δήλου ἐβήσето πότνια Λητώ,
 καὶ μιν ἀνειρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

50

Δῆλ', εἰ γάρ κ' ἐθέλοις ἔδος ἔμμεναι υἱὸς ἐμοῖο,
 Φοῖβου Ἀπόλλωνος, θέσθαι τ' ἐνὶ πύονα νηόν.
 ἄλλος δ' οὔτις σεῖο πόθ' ἄψεται, οὐδέ σε τίσει,
 οὐδ' εὖβων σέ γ' ἔσσεσθαι ὀύμαι, οὔτ' εὐμήλον,

ἐθέλειν non *θέλειν*, epicum est: de qua re aliquid sensisse suspi-
 ceris Schraderum ad Musaeum v. 219. In Odyss. XV. 316. ubi
 edī solet ὅττι θέλοιεν, Aristarchum legisse ὅττ' ἐθέλοιεν observat
 scholiaſtes apud Porſonum. Nec vitio carere putem illud Apol-
 lonii Rhodii II. 960.

οὐδ' ἔτι μιμνάζειν θέλον ἔμπεδον.

Qui fortasse scripsit,

οὐδ' ἔτι μιμνάζειν ἄδεν ἔμπεδον.

51. Vulgo εἰ γάρ κ' ἐθέλεις. Alii aliter correxerunt. No-
 viſſimus editor ἦ ἄρ κ' ἐθέλοις ex Odyſſ. XVIII. 356. ξεῖν ἦ ἄρ
 κ' ἐθέλοις. Rarus hic hiatus. Praeter illum Odyſſeae locum non
 niſi ἦ ἄρ τι apud Homerum Iliad. XIX. 56. Od. XX. 166. et
 δὴ ἄρ' Od. VI. 110. VII. 18. X. 275. observavi. Sed recte vul-
 go, modo reponatur optativus. Eī enim optantis est ſimulquo
 hortantis, ut Iliad. X. 111. XVI. 559. XXIV. 74. Od. IV. 388.
 Nec particulam κεν averſatur haec loquutio: Odyſſ. XV. 544.

Τηλέμαχ', εἰ γάρ κεν σὺ πολὺν χρόνον ἐνθάδε μέμνεις.

Haec particula apud Homerum non, ut apud recentiores, comes
 est optativi aliorumque modorum in certis quibusdam loquutio-
 nibus, ſed ſola per ſe additur, ut dubitationem aliquam indicet.
 Haec obſervatio patet latiſſime, magnamque conſtituit Homericæ
 orationis ab recentiori differentiam.

54. Εὖβους, omiſſum a lexicographis praeter Scapulam, ne-

55 οὐδὲ τρύγην οἴσεις, οὔτ' ἄρ' Φυτὰ μυρία Φύσεις.

αἱ δέ κ' Ἀπόλλωνος ἐκέργου νηὸν ἔχρησθα,

ἄνθρωποι τοι πάντες ἀγινήσουσ' ἐκατόμβας,

ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι· κνίσση δέ τοι ἄσπετος αἰεὶ.

[δηρὸν ἀναξ βόσκοι σε, θεοὶ δέ κέ σ' αἰὲν ἔχωσιν

60 χειρὸς ἀπ' ἄλλοτρίης, ἐπεὶ οὐ τοι πῖψ' ὕπ' οὔδας.]

“Ὡς Φάτο· χαῖρε δὲ Δῆλος, ἀμειβομένη δὲ προσήυδα·

Λητοὶ, κνδίστη θύγατερ μεγάλου Κοίοιο,

ἄσπασίη μὲν ἔγωγε γονὴν ἐκάτοιο ἀνάκτορος

δεξιάνην· αἰνῶς γὰρ ἐτήτυμόν εἰμι δυσηχῆς

65 ἀνδράσιν· ὧδε δέ κεν περιτιμήσσω γενοίμην.

ἀλλὰ τόδε τρομέω, Λητοὶ, ἔπος, οὐδέ σε κεύσω·

λίην γάρ τινα Φασὶν ἀτάσθαλον Ἀπόλλωνος

ἔσσεσθαι, μέγα δὲ πρυτανευσέμεν ἀθανάτοισιν

καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.

70 τῷ ῥ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ Φρένα καὶ κατὰ θυμόν,

scio an non occurrat alibi. Vulgo legebatur σε ἔσσεσθαι et οὐδ' εὔμηλον.

59. De hoc versu vide praefationem. “An omisit Homerus Iliad. II. 340. V. 303. X. 247. 557. XV. 45. XIX. 321. XX. 427. XXI. 274. XXIII. 151. XXIV. 213. Odyss. III. 319. VII. 314. XI. 103. XII. 77. XIV. 123. XVI. 386.

64. *Δυσηχῆς* non est de mala fama intelligendum, sed significat *odiosum*. Id quum alibi belli epitheton sit, posset quidem de armorum strepitu accipi, quae prima significatio est, nisi repugnaret *θάντος δυσηχῆς* Iliad. XVI. 442. XVIII. 464. XXII. 180.

71. Edd. vet. *ἀτιμήτη*. Codd. Par. *ἀτιμήσας*: quod correctoris est, si vera sunt, quae in praefatione indicavi.

78. Codd. Par. *οἰκία ποιήσονται, ἕκαστά τε φύλα νεπούδων*.

μή, ὅποταν τὸ πρῶτον ἴδῃ Φάος ἡέλιοιο,

νῆσον ἀτιμήσῃ, ἐπειὴ κραυχήπεδός εἰμι.

[ποσσὶ καταστρέψας, ὥσῃ ἄλός ἐν πελάγεσσιν.]

ἔνθ' ἐμὲ μὲν μέγα κῦμα κατὰ κράτος ἄλις αἰεὶ

κλύσσει· ὃ δ' ἄλλην γαῖαν ἀφίξεται, ἥ κεν ἄδη οἷ

75

τεύξασθαι νηὸν τε καὶ ἄλσεα δειδρήμενα.

πολύποδες δ' ἐν ἐμοὶ θαλάμας, Φῶκαί τε μέλαιναι

οἰκία ποιήσονται ἀκηδέα, χήτει λαῶν.

ἀλλ' εἴ μοι τλαίης γε θεὰ μέγαν ὄρκον ὀμόσσαι,

ἐνθάδε μιν πρῶτον τεύξειν περικαλλέα νηὸν,

80

ἔμμεναι ἀνθρώπων χρηστήριον, αὐτὰρ ἔπειτα

* * *

πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, ἐπειὴ πολυννυμός ἐστιν.

Ὡς ἄρ' ἔφη· Λητῶ δὲ θεῶν μέγαν ὄρκον ὀμόσσει·

Ἴστω νῦν τάδε γαῖα καὶ οὐρανὸς εὐρύς ὑπερθεῖν,

καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, ὅς τε μέγιστος

85

81. Post hunc versum lacunae signum posui. Nam πάντας ἐπ' ἀνθρώπους sic intelligere, ut oraculum dicatur omnium hominum commune fore, ineptum est, praegressis verbis, ἔμμεναι ἀνθρώπων χρηστήριον. Apollo autem si putaretur iuberi, condito oraculo, alias gentes invisere, non solum omisso verbi ἔγω prorsus ab Homericō usu abhorreret, sed perabsurde etiam diceretur πάντας ἐπ' ἀνθρώπους. Id Homerus vel eius imitator dixisset, ὅππῃ μιν κραδίη θυμός τε κελεύει, ut Iliad. XIII. 784. Od. XIV. 517. XV. 338. XVI. 81. XXI. 342. Itaque huiusmodi sententiam excidisse puto: ac deinde Apollinis claritatem fama perventuram esse ad omnes homines. Hanc suspicionem firmat similis locus Iliad. X. 212. (v. etiam Od. I. 298.)

μέγα κέν οἱ ὑπουργόνιον κλέος εἶη

πάντας ἐπ' ἀνθρώπους.

ὄρκος, δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσιν·

ἧ μὲν Φοίβου τῇδε θυώδης ἔσσεται αἰεὶ

βωμὸς καὶ τέμενος, τίσει δὲ σέ γ' ἔξοχα πάντων.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὁμοσέν τε, τελεύτησέν τε τὸν ὄρκον,

90 Δῆλος μὲν μάλα χαῖρε γόνυ ἐκάτοιο ἄνακτος.

Λητῶ δ' ἐννηϊμάρ τε καὶ ἐννέα νύκτας ἀέλπτοισι

ὠδίνεσσι πέπαρτο. θεαὶ δ' ἔσαν ἐνθάδε πᾶσαι,

ὅσσαι ἄρισται ἔασι, Διώνη τε, Ῥεῖη τε,

Ἰχναίη τε Θέμις, καὶ ἀγάστονος Ἄμφιτρίτη,

95 ἄλλαι τ' ἀθάναται, νόσφιν λευκωλένου Ἥρης·

[ἦστο γὰρ ἐν μεγάροισι Διὸς νεφεληγερέταο.]

μούνη δ' οὐκ ἐπέπυστο μογοστόκος Εἰλείθυια·

ἦστο γὰρ ἄκρῳ Ὀλύμπῳ ὑπὸ χρυσεόισι νέφεσσιν,

Ἥρης Φραδμοσύνη λευκωλένου, ἧ μιν ἔρυκεν

100 ζηλοσύνη, ὅτ' ἄρ' υἱὸν ἀμύμονά τε κρατερόν τε

Λητῶ τέξεσθαι καλλιπλόκαμος τότε ἔμελλεν.

αἶ δ' Ἴριν προὔπεμψαν εὐνιτιμένης ἀπὸ νήσου,

ἀξέμεν Εἰλείθυιαν, ὑποσχόμεναι μέγαν ὕμνον,

87. Vulgo αἰέν. Recte Barnesius αἰεὶ, ut in fine versus. Vide praefat. ad Orph. p. 9.

92. Vulgo ἐνδοθι. Postulante epicorum usu scribendum erat ἐνθαδε. Deberent talia tacite corrigi posse.

94. Miror nimis doctum videri potuisse, si Themis ab urbe Ichnis Ichnaea vocaretur. Immo doctum esset, si ab investigando. Praeterea Homerus neque epitheta philosophiam redolentia habet, neque investigatricem ἰχναίην, sed alio et quidem composito vocabulo appellaturus fuisset. Ab urbe nominatam fati tuerentur, quas iam Ilgenius commemoravit,

χρυσείοισι λίνοισιν ἐερμένον, ἐννεάπηχυ.
 νόσφιν δ' ἥνωγον καλέειν λευκωλένου Ἥρης, 105
 μή μιν ἔπειτ' ἐπέεσσιν ἀποστρέψειεν ἰούσαν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσε ποδὴνεμος ὠκέα Ἴρις,
 βῆ ῥα θέειν, ταχέως δὲ διήνυσσε πᾶν τὸ μεσηγύ·
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἴκανε θεῶν ἔδος, αἰπὺν Ὀλυμπον,
 αὐτὴν' ἄρ' Εἰλείθυιαν ἀπ' ἐν μεγάροιο θύραζε 110
 ἐκπροκαλεσσαμένη ἔπεκ πτερόεντα προσηύδα,
 πάντα μάλ' ὥς ἐπέτελλον Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι.
 τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἔπειθεν ἐνὶ στήθεσσι Φίλοισιν.
 βὰν δὲ ποσὶν, τρήρωσι πελειάσιν ἴθμαθ' ὁμοῖαι.
 εὖτ' ἐπὶ Δήλου ἔβαινε μογοστόκος Εἰλείθυια, 115
 δὴ τότε τὴν τόκος εἶλε, μενούνησεν δὲ τεκέσθαι.
 ἀμφὶ δὲ Φοίνικι βάλε πῆχες, γούνα δ' ἔρεισεν
 λειμῶνι μαλακῷ· μείδῃσε δὲ γαῖ' ὑπένερθεν·
 ἐν δ' ἔθορεν πρὸ Φόωσδε· θεὰ δ' ὀλόλυξαν ἅπαται.
 ἔνθα σε, ἥϊε Φοῖβε, θεὰὶ λόον ὕδατι καλῷ 120
 ἀγνώως καὶ καθαρῶς, σπάρξαν δ' ἐν Φάρεϊ λευκῷ,

Ἥρη τ' Ἀργεῖη, καὶ Ἀλαλχομενῆς Ἀθήνη.
 Amphitritae epitheton, est ex Od. XII. 97.

κῆτε, ἃ μυρία βύσκει ἀγύστωνος Ἀμφιτρίτη.
 104. Vulgo ξεργμένον, correctum a Barnesio et Ilgenio ex
 Od. XVIII. 295.

116. Vulgo τὴν τότε δὴ. Emendavit Ilgenius.

118. Operarum errore, opinor, in Wolfiana editione est μεί-
 δησέ τε: quae si esset omnium librorum lectio, corrigi debebat.
 Servarunt tamen recentissimi editores. At edd. vet. omnes et
 ipsa Ernestina recte μείδῃσε δέ.

- λεπτῷ, νηγατέω· περί δὲ χρύσειον στρόφον ἦσαν.
οὐδ' ἄρ' Ἀπόλλωνα χρυσάορα θήσατο μήτηρ,
ἀλλὰ Θέμις νέκταρ τε καὶ ἄμβροσίνην ἐρατεινήν
125 ἀθανάτησιν χερσὶν ἐπήρξατο· χαῖρε δὲ Λητώ,
οὔνεκα τοξοφόρον καὶ καρτερὸν υἷὸν ἔτικτεν.
αὐτὰρ ἐπειδὴ Φοῖβε κατέβρωσ ἄμβροτον εἶδαρ,
οὐ σέ γ' ἔπειτ' ἴσχον χρύσειοι στρόφοι ἀσπαίρουντα,
οὐδέ τι δέσματ' ἔρυκε, λύνοντο δὲ πεύρατα πάντα.
130 αὐτίκα δ' ἀθανάτησι μετήυδα Φοῖβος Ἀπόλλων·
Εἴη μοι κίθαρίς τε φίλη καὶ καμπύλα τόξα,
χρήσω δ' ἀνθρώποισι Διὸς νημερτέα βουλὴν.
"Ως εἰπὼν ἐβίβασκεν ἐπὶ χθονὸς εὐρυοδείης
Φοῖβος ἀνερσενόμης ἐκατηβόλος· αἱ δ' ἄρα πᾶσαι

129. Praetuli δέσματ' ἔρυκε, ut elegantius, sive constructionem, sive sonum spectes. Codd. Parif. δεσμά σ'. Nec δέσματ' est in Florentina, Aldinis, et Ceph. sed δεσμάτ'. Δεσμά non est apud Homerum, nisi in hymnis.

133. Vulgo ἀπό. Emendavit Matthiae.

139. Edd. vett. ὡς ὅτε ῥίον. Codd. Parif. et Mosc. ὡς ὅτε τε ῥίον. Barnesianum est, ὡς ὅτε τι ῥίον, receptum ab aliis. Ἀνθεῖν semel est apud Homerum, et quidem de lanugine barbae, Od. XI. 319. Si ἀνθεῖν exquisitius esset pro hymni aetate, quid verbo ἀλλεῖν in Homero esset faciendum?

142. Vulgo ἄλλοτε δ' αὖ νήσους. Ilgenius ἀν νήσους, ut ego quoque correxeram. Particula abesse nullo modo potest. Caeterum quum coniungi ἡπειρος et νῆσοι soleant, nec caussa sit, quare solas insulas adiisse dicatur Apollo, ad Vigerum p. 718. sicut etiam Ilgenius fecit, ἀνέρας de terra continenti, ut apud Pindarum Ol. VI. 15. intelligendos censui, et adhuc censeo. Non dissimilis est Aeschyli locus in Persis v. 949.

ῥάμβεον ἀθάναται· χρυσῷ δ' ἄρα Δῆλος ἄπασα 135

[βεβρίθει, καθορώσα Διὸς Λητοῦς τε γενέθλην,

γηθοσύνη, ὅτι μιν θεὸς εἴλετο οἰκία θέσθαι

νήσων ἡπείρου τε, Φίλησε δὲ κηρόφι μᾶλλον.]

ἦνθ' ἦ, ὥς ὅτε τε ρῖον οὖρεος ἄνθεσιν ὕλης.

Αὐτὸς δ' ἀργυρότοξε, ἄναξ ἐκατηβόλ' Ἀπολλων, 140

ἄλλοτε μὲν τ' ἐπὶ Κύνθου ἐβήσχο παιπαλόεντος,

ἄλλοτε δ' ἂν νήσους τε καὶ ἀνέρας ἡλάσσεαζες.

πολλοὶ τοι νηοὶ τε καὶ ἄλτεια δενδρήεντα,

πῶσαι δὲ σιοπικαί τε Φίλαι καὶ πρῶνες ἄνδροι

ὕψηλῶν ὀρέων, ποταμοὶ θ' ἄλαδε προρέοντες. 145

ἀλλὰ σὺ Δῆλῳ, Φοῖβε, μάλιστ' ἐπιτέρπειαι ἦτορ,

ἔνθα τοι ἐλκεχίτωνες Ἰάονες ἡγέρεθονται

ἦσω τοι καὶ πανόδυρτον

λαοπαθῇ τε σεβίζων

ἀλίτυπά τε βάρη

πολέως γέννας πενθητῆρος.

Scio haec, metro strophico arguente, corrupta esse. Non puto tamen vitia esse eiusmodi, ut eum locum hic in exemplum trahi vetent. Scholiastes MS. Guelferb. ἡγουν ὡς πρώην εὐφύμουν σε, οὕτω καὶ πανόδυρτον νῦν μέλῳ πέμψω πενθητῆρος, σεβίζων καὶ διὰ θρήνου τιμῶν τὰ λαοπαθῇ καὶ ἀλίτυπα βάρη τῆς πόλεως, τουτέστι τὰ ἐν χέρσῳ καὶ θαλάττῃ τοῖς Πέρσας συμβάντα.

146. Hunc et quatuor sequentes versus affert Thucydides III. 104. in cuius libris magna est nec temere negligenda varietas. Et in hoc quidem versu ita habent Thucydidis codices: ἄλλοτε vel ἀλλ' ὅτε Δῆλῳ Φοῖβε μάλιστά γε θυμὸν ἐτέρφεις. Vt aliae in his codd. lectiones, ita haec quoque ex interpretatione orta videtur, quandoquidem in cod. Moscov. est ἐπιτέρπειαι ἦτορ.

- αὐτοῖς σὺν παῖδεσσι καὶ αἰδοίῃς ἀλόχοισιν.
οἱ δὲ σε πυγμαχίῃ τε καὶ ὀρχηθῶ καὶ αἰδοίῃ
150 μνησάμενοι τέρπουσιν, ὅταν στήσωνται ἀγῶνα.
Φαίη κ' ἀθανάτους καὶ ἀγῆρως ἔμμεναι αἰεὶ,
ὅς τότ' ἐπαντιάζει, ὅτ' Ἴάονες ἀθρόοι εἶεν·
πάντων γάρ κεν ἴδοιτο χάριν, τέρψαιτο ἐς θυμόν,
ἄνδρας τ' εἰσορόων, καλλιζώνους τε γυναῖκας,
155 νῆας τ' ὠκείας, ἡδ' αὐτῶν κτήματα πολλά.
πρὸς δὲ, τόδε μέγα θαῦμα, ὅου κλέος οὔ ποτ' ὀλεῖται,
νοῦραι Δηλιάδες, ἐνατηβελέταο θεράπναι·
αἵ τ' ἐπεὶ ἄρ' πρῶτον μὲν Ἀπόλλων ὑμνήσωσιν,
αὖτις δ' αὖ Λητώ τε καὶ Ἀρτεμιν ἰοχέαιραν

148. Vulgo αὐτοῖς σὺν παῖδεσσι καὶ αἰδοίῃς ἀλόχοισιν. Ad Vigerum p. 815. correxeram αὐτοῖσιν παῖδεσσιν. Perraro enim σὺν additur, ut Iliad. XIV. 498. ἀπήραξεν δὲ χαμαῖζε αὐτῇ σὺν πήληκι κάρη, quod Iliad. XX. 482. sine particula dicitur, τῇλ' αὐτῇ πήληκι κάρη βάλε. Et IX. 194. αὐτῇ σὺν Φόρμυγγι. Apud Thucydidem est in uno libro αὐτοῖς σὺν τεκέσσι γυναῖξί τε αἰδοίῃσιν, in plerisque autem σὺν σφίσι vel σφοῖσιν τεκέσσι γυναῖξί τε σὴν vel σὺν ἐς ἀγυῖάν vel ἄγνιαν. Quod si verba poetica ab his, quae possunt interpretum esse, distinxerimus, verum habebimus elegantissimum:

σὺν σφοῖσιν τεκέσσι καὶ αἰδοίῃς ἀλόχοισιν.

Homerus Iliad. IV. 162.

σὺν σφῆσιν κεφαλῆσι γυναῖξί τε καὶ τεκέσσιν.

Reliquas lectiones ex hac fere paraphrasi ortas suspicere: σὺν τοῖς αὐτῶν παισὶ γυναῖξί τε σὴν ἐς ἄγνιαν. Nolui tamen vulgatam lectionem mutare, quae ab aliquo rhapsodo profecta esse potuerit.

149. Ὀρχηθῶ vulgo, et sic unus codex Thucydidis, cuius reliqui libri ὀρχηστῶν habent. Hoc nescio an praefendum sit. Quamvis enim utraque forma et proba sit et HomERICA, solent tamen epici poetae repetendis Homeri versibus vel eorum par-

μνησάμεναι, ἀνδρῶν τε παλαιῶν ἠδὲ γυναικῶν 160

ὕμνον αἰείδουσιν, θέλγουσι δὲ Φῦλ' ἀνθρώπων.

πάντων δ' ἀνθρώπων Φωνὰς καὶ κρεμβαλιαστὺν

μιμεῖσθ' ἴσασιν· Φαίη δὲ κεν αὐτὸς ἔκκαστος,

Φθέγγεσθ'· οὕτω σφιν κελὴ συνάρηρεν αἰοιδή.

'Αλλ' ἄγεθ', ἰλήκοι μὲν Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξύν, 165

χαίρετε δ' ὑμεῖς πᾶσαι· ἐμεῖο δὲ καὶ μετόπισθεν

μνησασθ', ὅππότε κέν τις ἐπιχθονίων ἀνθρώπων

ἐνθάδ' ἀνείρηται ξεῖνος ταλαπείριος ἐλθών·

ὦ κοῦραι, τίς δ' ὑμῖν ἀνὴρ ἥδιστος αἰοιδῶν

ἐνθάδε πωλεῖται, καὶ τέω τέρπεσθε μάλιστα; 170

ὑμεῖς δ' εὖ μάλα πᾶσαι ὑποκρίνασθ' εὐφήμους·

ticulis delectari. Atqui ὀρχηστῦ καὶ αἰοιδῇ est Od. VIII. 253. XVII. 605.

150. Interpreti debetur lectio καθιστῶσιν vel καθέσωσιν vel καθέζωσιν.

151. 152. Hos versus iam pridem eodem modo emendaveram, ut eos edidit Ilgenius: quorum si unus elicitur, cur fervetur ullus? Vulgo; οὐ τότε ἐπαντία σεῖο τ' Ἰάονες. Tres Parif. οὐ δὴ τότε ἐπαντία σεῖο τ' Ἰάονες. Cod. Mosc. οὐ τότε ἐπάντιάσι τ' Ἰάονες.

165. Versus 165 — 172. affert Thucydides III. 104. e cuius codd. receptum Ruhnkenio auctore ἰλήκοι μὲν πρὶο δὴ Λητῶ μὲν. Codicis Mosc. lectio, ἀλλ' ἄγε Λητῶ μὲν καὶ Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξύν, videtur a correctore profecta esse.

166. Edd. Aldd. Ceph. χαίρετε ὑμεῖς. Δὲ ab H. Stephano additum esse scribit novissimus editor. At iam ed. Flor. χαίρετε δ' ὑμεῖς.

168. Plerique codd. Thucyd. ἐνθάδ' ἀνείρηται ταλαπείριος ἄλλος ἐπελθών. Lectio haec inde orta videtur, quod librario, e cuius codice manavit, obversarentur verba ἄλλος ἐπελθών, verbum terminantia Iliad. IV. 334.

171. Edd. Aldd. Ceph. ὑμεῖς εὔ. Hic quoque novissi-

τυφλὸς ἀνὴρ, οἰκεῖ δὲ Χίῳ ἐπὶ παιπαλοέσση,
 τοῦ πάσαι μετόπισθεν ἀριστεύουσιν αἰοιδαί.
 ἡμεῖς δ' ὑμέτερον κλέος οἴσομεν, ὅσσον ἐπ' αἶαν
 175 ἀνθρώπων στρεφόμεσθα πόλεις εὐναιεταώσας·
 εἰ δ' ἐπὶ δὴ πείσονται, ἐπεὶ καὶ ἐτήτυμόν ἐστιν.

mus editor δ' a Stephano insertum dicit, qui' nihil nisi ed.
 Florentinae scripturam repetiit. Tum vulgo ὑποκρίνασθε ἅψ'
 ἡμέων, quod ex aliquibus Thucydidis codd. emendavit Ruhnke-
 nius. Vitiosa lectio est etiam apud Aristidem in oratione κατὰ
 τῶν ἐξορχουμένων vol. II. p. 409.

173. Damnarunt hunc versum cum tribus sequentibus edito-
 res, auctore Ruhnkenio, qui hanc animadversionem quum aliis,
 tum Valkenario, se probasse scribit. Mihi secus videtur. De
 primo quidem horum versuum iniuria Ruhnkenius, verbis ἀρι-
 στεύουσιν αἰοιδαί offensus, exclamat: *tua te lingua prodit, o bo-
 ne: digna haec sunt Nonni aetate, non Homeri.* Vsum verbi
 ἀριστεύειν non potuit reprehendere, quo verbo quum Pindarus,
 Aeschylus, Theocritus usi sunt, tum ipse Homerus, nec semel.
 Nec pluralem αἰοιδαί, quo non uitur Homerus, in mente habuit.
 Quod si aliquid hic est, in quo haerere potuerit, id aut in eo
 sit positum necesse est, quod αἰοιδαί dicantur ἀριστεύειν, aut ad
 omnem sententiam, quae in hoc versu est, spectabit. Suspiceris
 eum in hac opinione fuisse, in qua nescio an fuerit Aristarchus,
 ἀριστεύειν ab Homero non nisi de hominibus usurpari. Hic
 certe Iliad X. 306. ubi de equis erat,

οἳ κεν ἀριστεύωσι θοῆς ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν,

legit, οἳ κεν ἄριστοι ἔωσι. At iam Pindarus dixit ἀριστεύει ὕδαρ,
 ut ne sic quidem de Nonno cogitari queat. Sententia vero tan-
 parum habet offensionis, ut maxime convenire poetae videatur,
 si suorum carminum praedicet excellentiam: quod ille tam facit
 sine invidia, quam ubique similia dicunt Homericus heroes. Et
 quid aliud hoc versu continetur, quam quod in his verbis
 est, quae nemo putat spuria esse, τέφ' τέρπεσθε μάλιστα? Sed
 fortasse gravius videbitur aliud argumentum, quo hunc versum

αὐτὰρ ἐγὼν οὐ λήξω ἐκηβόλον Ἀπόλλωνα
ὕμνων ἀργυρότοξον, ὃν ἠύκομος τέκε Λητώ.

ὦ ἄνα, καὶ Λυκίην, καὶ Μηονίην ἐρατεινήν,
καὶ Μίλητον ἔχεις, ἔνυχλον πόλιν ἱμερόεσσαν.

180

damnavit Ruhnkenius. Vix enim praeteritum fuisse Thucydidem haec verba, quod ad Homerum pertinerent. At brevitatis studiosus Thucydides recte omisit versum, qui nihil eorum, quae demonstrare vellet, esset probaturus. Videbat enim, id quod iudicavit rectissime, eo versu non dici de certamine musico, de quo ipse diserebat, sed generatim poetam laudari. Reliquos tres versus, maxime hunc,

οἱ δ' ἐπὶ δὴ πείσονται, ἐπεὶ καὶ ἐτήτυμόν ἐστιν,

eiusmodi esse ait Ruhnkenius, ut nemo, semel monitus, eos pro Homericis sit habiturus. Equidem ne in his quidem versibus quid reprehendi possit video, nisi forte aliquis, quod tamen non potest tuto fieri, rariorem loquutionem στρεφόμεθα πόλεις im-
probet. Poterat enim poeta dicere, ἄνδρας ἀναστρεφόμεθα, vel
ἐπιστρεφόμεθα, πόλεις τ' εὖ ναιεταώσας, ut Od. XIII. 325. ἀλλ'
ἄλλην τινὰ γαῖαν ἀναστρέφομαι, et Od. XVII. 486. ἐπιστρωφῶσι
πόλιν. Ab illa igitur loquutione si discefferis, hi versus, maxi-
meque is, quem maxime vituperat Ruhnkenius, eum habent an-
tiquae simplicitatis colorem, ut ante alios pro genuinis habendi
sint. Caeterum neminem spero fore, qui verba Thucydidis,
ἐτελεύτα τοῦ ἐπαίνου ἐς τὰδε τὰ ἔπη, pro Ruhnkenii opinione
interpretetur. Gravius argumentum peti posset e verbis Aristidis,
nisi hic e solo Thucydide videretur hunc hymnum cognitum ha-
buisset. Is vol. II. p. 409. sic scribit: τίς ἄριστος ἐπῶν ποιητής;
"Ομηρος. τίς δ' ὡς πλείστον ἀνθρώποις ἀρέσκει, καὶ τῷ μύλι-
στα χαίρουσιν; ἢ τοῦτό γε καὶ αὐτὸς ὑπὲρ αὐτοῦ προείδετο.
διαλεγόμενος γὰρ ταῖς Δηλιάσι, καὶ καταλύων τὸ προοίμιον, εἰ
τίς ἔροιτο ὑμᾶς Φησὶν, ὦ κοῦραι, τίς δ' ὑμῖν ἀνὴρ ἥδιστος αἰοιδῶν
ἐνθάδε πωλεῖται καὶ τέω τέρεσθε μάλιστα, ὑμεῖς δ' εὖ μάλα πᾶσαι
ὑποκρίνασθε ἅψ' ἡμῶν, τυφλὸς ἀνὴρ, οἰκεῖ δὲ Χίῳ ἐν παιπαλοέσση.

- αὐτὸς δ' αὖ Δήλοιο περικλύστης μέγ' ἀνάσσεις.
 εἴσι δὲ Φορμίζων Ἀητοῦς ἐριυνδέος υἱὸς
 Φόρμειγι γλαφυρῇ πρὸς Πυθῶ πετρήεσσαν,
 ἄμβροτα εἴματ' ἔχων τεθυμένα· τοῖο δὲ Φόρμειγξ
 185 χρυσεύου ὑπὸ πλήκτρου καναχὴν ἔχει ἱμερόεσσαν.
 ἔνθεν δὲ πρὸς Ὀλυμπον ἀπὸ χθονός, ὥστε νόημα,
 εἴσι Διὸς πρὸς δῶμα, θεῶν μεθ' ὁμήγουριν ἄλλων·
 αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι μέλει κίθαρις καὶ αἰοιδή.
 Μοῦσαι μὲν θ' ἅμα πᾶσαι ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ
 190 ὑμνεῦσιν ῥα θεῶν δῶρ' ἄμβροτα, ἥδ' ἀνθρώπων
 τλημοσύνας, ὅς' ἔχοντες ὑπ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν
 ζώουσ' ἀφραδέες καὶ ἀμήχανοι, οὐδὲ δύνανται
 εὐρέμεναι θανάτοιο τ' ἄκος καὶ γήραος ἄλκαρ.
 αὐτὰρ εὐπλόκαμοι Χάριτες καὶ εὐφρονες Ὠραι,
 195 Ἀρμονίη θ', Ἥβη τε, Διὸς θυγάτηρ τ' Ἀφροδίτη,

181. Cod. Mosc. αὐτὸς γὰρ Δήλοιο περικλύστου. Αὐτὸς est *idem*.

188. Edd. Aldd. Ceph. αὐτίκα ἀθανάτοισι, non Florentina, in qua est αὐτίκα δ', quod Stephano tribuit novissimus editor.

200. Ἐν δ' αὖ ex emendatione Matthiae. Vulgo ἐνθ' αὖ.

208. Vulgo μνηστῆσιν, quod in Florentina sine iota subscripto est. Inde recte μνηστῆρσιν alii. Ante enim, quam quis μνηστύσσειν scribat, pluralis eius nominis erit exemplis firmandus.

209. Vulgo ὁππὸς ἀνώμενος. Cod. Mosc. ὁππότεν ἰέμενος. Metro repugnante correxerunt ὥς τότε μνωόμενος, quod male tueretur, qui Odyss. XVIII. 35. afferret,

ἡδὺ δ' ἄρ' ἐκγελάσας μετεφώνεε μνηστήρεσσιν.

Ibi recte alii libri μετεφώνει. Scribendum videtur, ὁππότε ἀγαιόμενος, proxime ad veterem scripturam. Indignatum Coronidi Apollinem fuisse constat. Verbo usus Homerus Od. XX. 16.

ὄρχευντ', ἀλλήλων ἐπὶ κερπῶ χεῖρας ἔχουσιν.
τῇσι μὲν οὐτ' αἰσχυρὴ μεταμέλπεται οὐτ' ἐλάχεια,
ἀλλὰ μάλα μεγάλη τε ἰδεῖν καὶ εἶδος ἀγῆτή,

Ἄρτεμις ἰοχέαιρα ὁμότροφος Ἀπόλλωνι.

ἐν δ' αὖ τῇσιν Ἄρης καὶ εὖσκοπος Ἀργειφόντης,

200

παίζουσ'· αὐτὰρ ὁ Φοῖβος Ἀπόλλων ἐγχιθαρρίζει,

καλὰ καὶ ὕψι βιβάζ· αἶγλη δέ μιν ἀμφιφαίνει,

μαρμαρυγὰ τε ποδῶν καὶ εὐκλώστοιο χιτῶνος.

οἱ δ' ἐπιτέρπονται θυμὸν μέγαν, εἰσορώοντες,

Λητὼ τε χρυτοπλόκαμος καὶ μητίετα Ζεύς,

205

ὕα Φίλον παίζοντα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.

Πῶς τ' ἄρ σ' ὑμνήσω πάντως εὐθυμον ἔδοντα;

ἦέ σ' ἐνὶ μνηστῆρσιν αἰείδω καὶ Φιλότῃτι,

ὀππὸς ἀνωόμενος ἔκισες Ἀτλαντίδα κούρην,

Ἴσχυ' ἀμ' ἀντιθέω Ἐλατιονίδῃ εὐίππῳ;

210

ὥς γὰρ τοῦ ἔνδον ὑλάσσει ἀγαιομένου κακὰ ἔργα.

Deinde Ἀτλαντίδα, ut recte tamen formatum, quantumvis in explicatione haereamus, e cod. Moscov. praetuli vulgato Ἀζαντίδα.

210. Vulgo haec sic scripta leguntur:

Ἴσχυ' ἀμ' ἀντιθέω Ἐλατιονίδῃ εὐίππῳ;

ἢ ἅμα Φόρβαντι Τριόπῳ γένος ἢ ἀμ' Ἐρεχθεῖ;

ἢ ἅμα Λευκίπῳ καὶ Λευκίπποιο δάμαρτι

πεσός, ὁ δ' ἵπποισιν; οὐ μὴν Τριόπος γ' ἐνέλειπεν.

In his Τριόπῳ γένος Ilgenio, Ἐρεχθεῖ Barnesio et codici Mosc. ἐνέλειπεν aliis debetur. Sed etsi hic omnia obscura sunt, illud tamen patet, Triopis mentionem perabsurde fieri, ubi modo de filio eius Phorbante fermo fuerit. Quare vix dubitari potest, Τριόπος genitivum esse, ad quem quae referebantur perierint. Sed magis etiam laboramus in sensu totius versus. Qui quo vulgo legitur loco, πεσός de Apolline intelligi postulat. Α' ?

ἢ ἅμα Λευκίπῳ καὶ Λευκίπποιο δάμαρτι,
 ἢ ἅμα Φόρβαντι, Τρίοπεω γένος, ἢ ἅμ' Ἐρεχθεϊ·

* * *

πεζός, ὃ δ' ἵπποισιν· οὐ μὲν Τρίοπός γ' ἐνέλειπεν

* * *

ἢ ὡς τὸ πρῶτον χρηστήριον ἀνθρώποισιν
 215 ζητεῦων κατὰ γαῖαν ἔβης ἐκατηβόλ' Ἀπολλων;
 Πιερίην μὲν πρῶτον ἀπ' Οὐλύμποιο κατήλθε·
 Λέκτον τ' Ἠμαθίην τε παρέστιχες, ἥδ' Ἐνιῆνας,
 καὶ διὰ Περβραίου· τάχα δ' εἰς Ἰάωλκον ἵκανες,
 Κηναίου τ' ἐπέβης ναυσικλείτης Εὐβοίης.

Apollo pedes incedebat, quid mirum, illum, qui equo utebatur, quisquis fuerit, non venisse tardius? Miraremur, si pedes equitem cursu aequasset. Praeterea etiam propter hanc caussam absurdum est ista comparatio, quod Apollo, ut deus, etiam pedes debuit equite esse celerior; quod est huiusmodi, ut omnem comparationem excludat. Quare et πεζός iste, et qui equo vehebatur, homo fuerit necesse est. Id vero non potest aliter cogitari, quam si locus et turbato versuum ordine, et lacunis vitiatum est. Itaque hunc versum,

ἢ ἅμα Λευκίπῳ καὶ Λευκίπποιο δάμαρτι

qui ob initii similitudinem sedem suam mutaverat, ante illum collocaui:

ἢ ἅμα Φόρβαντι, Τρίοπεω γένος, ἢ ἅμ' Ἐρεχθεϊ.

Tum perrexerat, opinor, hoc modo poeta: ἦτοι ἔ μιν, Phorbas, incedebat

πεζός, ὃ δ' ἵπποισιν· οὐ μὲν Τρίοπός γ' ἐνέλειπεν
 υἱός,

et quae sequebantur. Narrabat igitur, in illo sive itinere sive certamine, quum Phorbas pedes incederet, equo autem uteretur

στῆς δ' ἐπὶ Ληλάντῳ πεδίῳ· τό τοι οὐχ ἄδε θυμῷ 220

τεύξασθαι νηὸν τε καὶ ἄλσεα δενδρόεντα.

ἔνθεν δ' Εὐριπον διαβάς, ἐκκτιβόλ' Ἀπολλων,

* * *

βῆς ἀν' ὄρος ζάθρον χλωρόν· τάχα δ' ἴξας ἀπ' αὐτοῦ

εἰς Μυκαλησσὸν ἰὼν καὶ Τεύμησσαν λεχεποίην.

Θήβης δ' εἰς αὐτὰρ ἔδος κατκειμένον ὕλη· 225

οὐ γὰρ πῶ τις ἔναιε βροτῶν ἱερῇ ἐνὶ Θήβῃ.

οὐδ' ἄρα πῶ τότε γ' ἦσαν ἀτραιστοί, οὐδὲ κέλευθοι,

Θήβης αἶμ πεδίου πυρρηφόρον, ἀλλ' ἔχεν ὕλη.

ἔνθεν δὲ προτέρῳ ἔκεις ἐκκτιβόλ' Ἀπολλων·

Erechtheus, Phorbanthem ea fuisse pedum celeritate, ut ab Erechtheo non vinceretur.

216. Vulgo Πιερίης. Codd. Parif. Πιερίη. Mosc. Πιερίην.

217. Vulgo λέκτον τ' ἡμαθόεντα παρῆστιχες ἢ μαγνηίδας. Cod. Mosc. ἡδ' ἀγνιήνας. Inde Ilgenius et Matthiae recte scripserunt Ἠμαθίην τε παρῆστιχες ἡδ' Ἐνιήνας. Sed non debebat Λεῦκόν τ' in initio versus recipi. Non enim Λεῦκος, sed λευκὸς ποταμὸς vocabatur ille fluvius. Ego Λύκον δ' emendandum arbitror. Is contiguus Emathiae locus est, male a Stephano Byzantino in Epiro collocatus. Vide Holstenium ad Stephanum v. Λύκος, et Dukerum ad Thucydidis, apud quem multa est Lyncim mentio, II. 99.

223. Adeo inepta est virentis montis sine nomine commemoratio, ut dubitari nequeat, versum excidisse. Quare lacunae signum posui. Mons autem iste Messapius sit necesse est, quem male in Euboea collocat Stephanus. Boeotiae esse, et in hac ipsa regione, quae Lelantio campo opposita est, e Strabone p. 405. (621) e Pausania IX. 22, 5. denique ex Aeschyli Agam. 303. intelligitur.

227. Πῶποτε δ' ἦσαν, quod novissimus editor primis edd. tribuit, est in Ceph. Sed Flor. Aldinae πῶποτε γ'.

- 230 Ὅρχηστον δ' ἴξες, Ποσιδήϊον ἀγλαὸν ἄλσος·
 ἔνθα νεοδμῆς πῶλος ἀναπνέει ἀχθόμενος κῆρ,
 ἔλκων ἄρματα καλὰ· χαμαι δ' ἐλατῆρ ἀγαθός περ,
 ἐν δίφρῳιο θορών, ὁδὸν ἔρχεται· οἱ δὲ τέως μὲν
 κείν' ὄχρεα προτέρουσιν, ἀνικτορίην ἀφιέντες.
- 235 εἰ δέ κεν ἄρματ' ἄγῳσιν ἐν ἄλσει δεινδρήεντι,
 ἵππους μὲν νομέουσι, τὰ δὲ κλίναντες ἐῷσιν.
 ὥς γὰρ τὰ πρῶτισθ' ὅσῃ γένεθ'· οἱ δὲ ἀνικτι
 εὔχονται, δίφρον δὲ θεοῦ τότε μοῖρα φυλάσσει.
 ἔνθεν δὲ προτέρω ἔκεις ἐκατηβόλ' Ἀπολλων·
- 240 Κήφισσον δ' ἄρ' ἔπειτα νιχῆσαο καλλιρέεθρον,

231. Ἀχθόμενος κῆρ edidi cum Ilgenio pro ἀχθόμενός περ.
 De interpretatione loci assentior Boettigero, cuius doctam adnotationem inferuit animadversionibus suis Matthiae. Sed in ea adnotatione quum Spanhemius ad Callinachi hymnum Dianae laudatur, is locus est in notis ad hymnum Deli.

242. Πολύπυρον, usitatum Homero epitheton, pro πολέπυργον recte Wolfius et Ilgenius e Barnsii emendatione receperunt. Ε πύργος nulla apud Homerum composita sunt, praeter εὔπυργον Τροίην Iliad. VII. 71.

250. 251. Valde hi versus memorabiles esse debent veterem geographiam tractantibus. Antiquissima enim haec mentio Europae est, eaque talis, ex qua id nomen antiquitus ad parvam tantum Europae partem pertinuisse appareat. Reizio quidem, ἡπειρον scribendum coniicienti, tanto minus assentior, quod bis in hoc hymno hi versus occurrunt. Nec, si Homero Europa ignota fuit, id hic ullam vim habet. Quamquam valde vereor, ne id commentum sit grammaticorum, ex silentio argumentantium. Et quo tandem ex silentio, quum Iliad. II. 461. sit Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι? Nempe ibi illi Ἀσίῳ genitivum esse volunt, cuius emendationis eam ipsam rationem afferunt, quod Asiam non noverit Homerus. Stephanus Byz. in v. Ἀσία: ἔστι καὶ

ὅς τε Λιλαίηθεν προχέει καλλιρρόου ὕδωρ.

τὸν διαβὰς ἐκάεργε καὶ Ὀκαλέην πολύπυρον,

ἔνθεν ἄρ' εἰς Ἀλίχρτον ἀφίκεο ποιήεντα.

[βῆς δ' ἐπὶ Τιλφούσσης· τόθι τοι χῶρος ἀπήμων

τεύχεσθαι νηὸν τε καὶ ἄλσεα δευδρήεντα·

245

στῆς δέ μαλ' ἄγχ' αὐτῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπες·

Τιλφούσσ', ἐνθάδε δὴ Φρονέω περικαλλέα νηόν,

ἀνθρώπων τεῦξι χρηστήριον, οἳ τέ μοι αἰεὶ

ἐνθάδ' ἀγινήσουσι τεληέσσης ἐκατόμβας,

ἤμὲν ὅσοι Πελοπόννησον πείραχν ἔχουσιν,

250

ἢ δ' ὅσοι Εὐρώπην τε, καὶ ἄμφιρύτας κατὰ νήσους,

Ἄσιος λειμῶν. Ὅμηρος· Ἀτίω ἐν λειμῶνι, ἀντὶ τοῦ, Ἀτίου. γενική γάρ ἐστιν, οὐκ Ἀσιανῶ. ἀγνοεῖ γὰρ Ὅμηρος τὴν Ἀσίαν, ὥς καὶ τὴν Εὐρώπην. Quid ergo aliud, quam, ne Homerus Asiae regionis notitiam haberet, Asiam quemdam heroem commenti sunt? Illud nimirum leviter curabant, utrum Homericum moris esset Ἀσιον λειμῶνα dicere, an nomen addere viri, et eius quidem ignoti, cuius illud pratum esset. Homericum est Ἀτίω ἐν λειμῶνι, ut ἐν λειμῶνι Σκαμανδρίῳ, et recte hinc Virgilius Asia prata dixit. Quid vero, (res enim ipsa hic locum coniecturae facit) si et ille Iliadis et hic hymni locus suppediter, quod Herodoto, nescire se fatenti, unde Asiae atque Europae nomina ducta sint, respondere possimus? Namque Asia minor, mater artium et eruditionis, haec quoque peperisse nomina videtur. Initio interiores Asiae regiones ignotae erant. Inde quum ad Caystrum campi innotuissent, avium frequentia mirabiles, qui campi sive ab limo, quem ἄσιν Graeci vocant, sive ab solis calore Asia prata appellati sunt, paulatim hoc nomen ad omnem interiorem Asiam extendi coepit. Et est Asiae nomen, quocumque flexu vocabuli dicatur, proprie adiectivum. Europae nominis non est dissimilis origo. Qui Asiam minorem tenebant Graeci, insulas norant, et Graeciae Europaeae oram, quam mare Aegaeum al-

χρησόμενοι· τοῖσιν δέ τ' ἐγὼ νημερτέα βουλὴν
πασι θεμιστεύοιμι, χρέων ἐνὶ πτόνι νηῶ.

Ὡς εἰπὼν διέθηκε θεμείλια Φοῖβος Ἀπόλλων,
255 εὐρέα καὶ μάλα μακρὰ διηνεκές· ἥ δὲ ἰδοῦσα
Τιλφοῦσσα κραδίην ἐχολώσατο, εἶπέ τε μῦθον·

Φοῖβε ἄναξ ἐκέργε, ἔπος τί τοι ἐν Φρεσὶ θήσω·
ἐνθάδ' ἐπεὶ Φρονέεις τεῦξαι περικαλλέα νηόν,
ἔμμεναι ἀνθρώποις χρηστήριον, οἳ τέ τοι αἰεὶ
260 ἐνθάδ' ἀγινήσουσι τελεέσσας ἐκτόμβας·
ἀλλ' ἐκ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ Φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
πημανέει σ' αἰεὶ κτυπὸς ἵππων ὠκείων,
ἀρδόμενοι τ' οὐρῆες ἐμῶν ἱερῶν ἀπὸ πηγέων·
ἐνθα τις ἀνθρώπων βουλήσεται εἰσοράσθαι
265 ἄρματα τ' εὐποίητα καὶ ὠκυπόδων κτύπον ἵππων,
ἣ νηόν τε μέγαν καὶ κτήματα πόλλ' ἐνεόντα.

luit. Eam quum sibi ex aduerso late porrigi viderent, ab ipsa specie Εὐρώπην appellarunt. Peloponnesus, ut ipsum nomen indicat, insulae loco habita, non erat Europae pars. Itaque ut ille Ἀσιος λειμῶν antiquissimam continet Asiae notitiam, ita hic hymni locus, quae regio primum Europa dicta fuerit, ostendit: ex quo intelligitur, perantiquum poetam esse, qui primus hos versus composuit. Iam vero apertum est, quum omnem terrarum orbem, quem quidem Graeci incoherent, his versibus poeta vellet comprehendere, quare Europam tantum et Peloponnesum et insulas commemoraverit. Europa enim ea regio erat, quae a Thracia ad Peloponnesum porrecta Graecos tenebat. Inde Peloponnesus et insulae. Oras Asiae minoris, quas Graeci habitabant, praeteriit, quod hac non vocarentur communi nomine. Asia enim erat interior continentis pars, quam non habebant Graeci, aliive populi, quorum ad Graecos notitia pervenisset.

ἀλλ' εἰ δὴ τι πίθοιο, σὺ δὲ κρείσσων καὶ ἄρειων
 ἐσσι ἄναξ ἐμέθεν, σεῦ δὲ σθένος ἐστὶ μέγιστον,
 ἐν Κρίσση ποίησαι ὑπὸ πτυχὶ Παρνήσσιοιο.

ἐνθ' οὔθ' ἄρματα καλὰ δονήσεται, οὔτε τοι ἵππων
 ὠκυπόδων κτύπος ἔσται εὐδμητον περὶ βωμόν.

ἀλλὰ καὶ ὡς προσάγοιεν Ἰηπαιήονι δῶρα
 ἀνθρώπων κλυτὰ Φῦλα· σὺ δὲ Φρένας ἀμφιγεγηθὼς
 δέξαι· ἱερὰ καλὰ περικτιόνων ἀνθρώπων.

᾽Ως εἰποῦς' ἐκάτου πέπιθε Φρένας, ὄφρα οἱ αὐτῇ
 Τιλφούσση κλέος εἶη ἐπὶ χθονί, μηδ' ἐκῆτοιο.

ἐνθεν δὲ προτέρω ἐκίεσ ἐκατηβόλ' Ἀπολλόν.]

Ἴξες δ' ἐς Φλεγύων ἀνδρῶν πόλιν ὑβριστάων,
 οἱ Διὸς οὐκ ἀλέγοντες ἐπὶ χθονὶ ναιετάασιον

ἐν καλῇ βήσση, Κηφισσίδος ἐγγύθι λίμνης.

ἐνθεν καρπαλίμως προσέβης πρὸς δειράδα θείων·

255. Ἡ δὲ ἰδοῦσα scripsi pro ἡ δ' ἐσιδοῦσα. Id infra v. 341. supplebat codex Mosc. Et magis convenit usui epicorum. Iliad. XXII. 407. παῖδα ἰδοῦσα fuisse puto pro παῖδ' ἐσιδοῦσα, licet nihil varietatis notatum videam. Sed Odyss. VIII. 526. codd. Vindob. ἀσπαίροντα ἰδοῦσα pro ἀσπαίροντ' ἐσιδοῦσα. Et XVII. 9. cod. Harl. με ἴδεται pro μ' ἐσίδεται. In eodem XXIII. 94. ubi est ἐνωπιδίως ἐσίδεσκεν, scholiastes alios ἦϊσκεν legere observat. Tantummodo Od. XXIV. 101. restat ὡς ἐσιδέσθην.

258. Magis Homericum foret ἐπειδὴ φρονέεις. Iliad. XXII. 378.

ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες,
 ἐπειδὴ τόνδ' ἄνδρα θεοὶ δαμάσασθαι ἔδωκαν.

281. Inepta est vulgata lectio θύων. Scribendum erat θείων, ut βῆ δὲ θείων.

ἴκεο δ' ἐς Κρίσσην ὑπὸ Πάρνησσον νιφόμεντα,
 κνημὸν πρὸς Ζέφυρον τετραμμένον, αὐτὰρ ὕπερθευ
 πέτρῃ ἐπικρέμαται, κοίλῃ δ' ὑποδέδρομε βῆσσαι
 285 τρηχεῖ· ἔνθα ἄναξ τεκμήρατο Φοῖβος Ἀπόλλων
 νηὶν ποιήσασθαι ἐπήρατον, εἴπέ τε μῦθον·

Ἐνθάδε δὲ Φρονέω τεῦξεν περιαλλέα νηὶν,
 ἔμμεναι ἀνθρώποις χρηστήριον, οἳ τέ μοι αἰεὶ
 ἐνθάδ' ἀγινήσουσι τέληέσσας ἐκατόμβας,
 290 ἡμὲν ὅσοι Πελοπόννησον πείραν ἔχουσιν,
 ἡδ' ὅσοι Εὐρώπην τε, καὶ ἀμφιρύτας κατὰ νήσους,
 χρησόμενοι· τοῖσιν δ' ἄρ' ἐγὼ νημερτέα βουλήν
 πᾶσι θεμιστεύοιμι, χρέων ἐνὶ πτόνι νηῶ.

Ὡς εἰπὼν διέθηκε θεμειλία Φοῖβος Ἀπόλλων,
 295 εὐρέα καὶ μάλα μακρὰ διαμπερές· αὐτὰρ ἐπ' αὐτοῖς
 λάϊνον οὐδὸν ἔθηκε Τροφώνιος ἡδ' Ἀγαμέδης,
 υἱέες Ἐργίνου, φίλοι ἀθανάτοισι θεοῖσιν·
 ἀμφὶ δὲ νηὶν ἔνασσαν ἀφέςφατα φῦλ' ἀνθρώπων
 ξεστοῖσιν λάεσσιν, αἰοίδιμον ἔμμεναι αἰεὶ.

300 ἀγχοῦ δὲ κρήνῃ καλλιρρόος, ἔνθα δρᾶκαιναν
 κτεῖνεν ἄναξ Διὸς υἱὸς ἀπὸ κρατεροῦ βιοῖο,
 [ζατρεφέα, μεγάλην, τέρας ἄγριον, ἣ κακὰ πολλὰ
 ἀνθρώπους ἔρδεσκεν ἐπὶ χθονί, πολλὰ μὲν αὐτούς,

292. Vulgo τῆσιν δ' ἄν. Cod. Mosc. τοῖσιν δ' ἄρ'.

295. Cod. Mosc. καλὰ διηνεκές.

308. Cod. Mosc. ἦνεκ' ἄγα Κρονίδης, i. 'e. ἦνικ' ἄγα.

309. Praeter Anacreontis locum LIII. 34. cum verbis congruit
 Pindar. Ol. VII. 67.

πολλὰ δὲ μῆλα ταυαύποδ'. ἐπεὶ πέλε πῆμα δαΦοινόν.

καὶ ποτε δεξαμένη χρυσοθρόνου ἔτρεφεν Ἥρης 305

δεινόν τ' ἀργαλέον τε Τυφάονα, πῆμα βροτοῖσιν,

ὅν ποτ' ἄρ' Ἥρη ἔτικτε, χολωσκαμένη Διὶ πατρί,

εὔτ' ἄρα δὴ Κρονίδης ἐρικυδέα γείνατ' Ἀθήνην

ἐκ κορυφῆς· ἣ δ' αἶψα χολώσατο πότνια Ἥρη,

ἣδὲ καὶ ἀγρομένοισι μετ' ἀθανάτοισιν ἔειπεν· 310

Κέκλυτέ μευ πάντες τε θεοὶ πᾶσαι τε θεαίναί,

ὥς ἐμ' ἀτιμάζειν ἄρχει νεφεληγερέτα Ζεὺς

πρῶτος, ἐπεὶ μ' ἄλοχον ποιήσατο κέδν' εἰδυῖαν·

καὶ νῦν νόσφιν ἐμειδ' τέκεν γλαυκῶπιν Ἀθήνην,

ἣ πᾶσιν μακάρεσσι μεταπρέπει ἀθανάτοισιν· 315

αὐτὰρ ὃ γ' ἠπεδανὸς γέγονεν μετὰ πᾶσι θεοῖσιν

παῖς ἐμὸς Ἥφαιστος, ῥικνὸς πόδας, ὃν τέκον αὐτή.

* * *

ῥίψ' ἀνὰ χερσὶν ἐλοῦσα, καὶ ἔμβαλον εὐρέϊ πόντῳ·

ἀλλὰ εἰ Νηρῆος θυγάτηρ Θέτις ἀργυρόπεζα

δέξατο, καὶ μετὰ ἧσι κασιγνήτησι νόμισσεν. 320

ὥς ὄφελ' ἄλλο θεοῖσι χαρίζεσθαι μακάρεσσιν.

σχέτλιε, ποιμιλομῆτα, τί νῦν ἔτι μήσεαι ἄλλο;

πῶς ἔτλης οἶος τεκέειν γλαυκῶπιδ' Ἀθήνην;

οὐκ ἂν ἐγὼ τειόμην; καὶ σὴ κεκλημένη ἔμπης

313. Recte sic libri omnes. Πρῶτον ἐπεὶ μ' ἄλοχον ποιήσατο quare dicere poeta non potuerit, fronte intelligitur.

321. Cod. Mosc. χαρίσασθαι.

322. Cod. Mosc. τί νῦν μητίσσαι ἄλλο;

325 ἦν ἄρ' ἐν ἀθανάτοισιν, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν;
καὶ νῦν, τοίγαρ ἐγὼ τεχνήσομαι, ὥς κε γένηται
παῖς ἐμός, ὅς κε θεοῖσι μεταπρέποι ἀθανάτοισιν,
οὔτε σὸν αἰσχύνεσθ' ἱερὸν λέχος, οὔτ' ἐμὸν αὐτῆς,
οὐδέ τοι εἰς εὐνὴν πωλήσομαι, ἀλλ' ἀπὸ σεῖο

330 τηλόθ' ἐοῦσα θεοῖσι μετέσσομαι ἀθανάτοισιν.

“Ὡς εἰποῦσ', ἅπο νόσφι θεῶν κίε χωομένη κῆρ.
αὐτὴν ἔπειτ' ἥρᾶτο βοῶπις πότνια Ἥρη,
χειρὶ καταπρηγεῖ δ' ἔλασεν χθόνα, καὶ φάτο μῦθον·

Κέλυτε νῦν μοι γαῖα καὶ οὐρανὸς εὐρύς ὑπερθευ,

335 Τιτῆνες τε θεοί, τοὶ ὑπὸ χθόني ναιετάοντες

Τάρταρον ἅμφι μέγαν, τῶν ἐξ ἄνδρες τε θεοὶ τε·

325. Vulgo ἦν ἄρ' ἐν. Codd. Parif. et Mosc. ἦ ῥ' ἐν. Inde novissimus editor fecit ἦ ῥ' ἐν. Quod propterea ferri non potest, quia ῥά non ponitur post vocalem, quae elidi potest, nisi post ὅτι, quum ῥά est sine elisione. Ὅτι ῥά θνήσκοντας ὀργᾶτο. Sed quum ῥά vocalem amittit, ὅτ' ἄρ' dicitur, ut in hoc hymno v. 100. Recte ergo ᾧ ῥά, τὰ ῥά, ut Iliad. II. 36. 38. VI. 314. Od. XVIII. 344. Sed male τοῖά ῥ' est Od. VII. 132. ubi alii, sicuti debet, τοῖ' ἄρ'. Sincera vero est vulgata lectio, ἦν ἄρ'. Ἦν autem tertia persona est. *Etiam si ego, inquit, Minervam peperissem, tamen ea tua dicta esset filia.* Et κεκλημένος τινός est filius alicuius: vide quae dixi ad Pind. Pyth. III. 114. quibus adde Soph. Electr. 366.

νῦν δ' ἐξὸν πατρὸς

πάντων ἀρίστου παῖδα κεκλησθῆναι, καλοῦ
τῆς μητρός.

326. Cod. Mosc. καὶ νῦν μέντοι ἔγωγ' ἐκθήσομαι.

327. Non puto ἐμός mutandum esse in ἐμοί. Sensus est, *ut meus aliquis nascatur filius.* Si dativo uti poeta voluisset, καὶ ἐμοί, credo, dixisset.

αὐτοὶ νῦν μεῦ πάντες ἀκούσατε, καὶ δότε παῖδα
νόσφι Διός, μῆδέν τι βίην ἐπιδευέα κείνου·
ἀλλ' ὅγε Φέρτερος εἶη, ὅσον Κρόνου εὐρύοπα Ζεύς.

ᾠς ἄρα Φωνήσας ἔμασεν χθόνα χειρὶ παχείῃ· 340
κινήθη δ' ἄρα γαῖα Φερέσβιος· ἥ δὲ ἰδοῦσα
τέρπετο ὃν κατὰ θυμόν· οἶετο γὰρ τελέεσθαι.
ἐν τούτου δὴ ἔπειτα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
οὔτε ποτ' εἰς εὐνὴν Διὸς ἤλυθε μητιόεντος,
οὔτε ποτ' ἐς Θῶιον πολυδαίδαλον, ὥς τὸ πάρος περ 345
αὐτῷ ἐφεζομένη πυκινὰς Φραζέσκετο βουλὰς·
ἀλλ' ἥγ' ἐν νηοῖσι πολυλλίστοισι μένουσα
τέρπετο οἷς ἱεροῖσι βοῶπις πότνια Ἥρη.

330. Vulgo τηλόθεν οὔσα. Emendavi ad Orphica p. 824.
Vide Iliad. VIII. 285. XXI. 154. Od. I. 22. V. 55. XI. 438.

333. Χειρὶ καταπρηνεῖ est Iliad. XVI. 792. χειρὶ καταπρηνεῖ
ἐλάσας Od. XIII. 164. Itaque poeta, ne Homericum hemisti-
chium immutaret, maluit δὲ post secundum vocabulum ponere,
quod alias cavent antiqui. Vide ad Orph. p. 820.

335. Constructionis difficultatem bene expedit Matthiae. La-
tissime patent in antiquo sermone anacolutha: ad quod genus
quaedam pervulgata, de quibus non solet cogitari, referenda sunt,
ut δὲ in apodosis.

337. Cod. Mosc. αὐτήν. Αὐτοὶ non potest ad praecedentia trahi.

341. Cod. Mosc. ἥ δὲ ἰδοῦσα. Vulgo ἥ δ' ἐσιδοῦσα. Vide
ad v. 255.

345. Formula, ὥς τὸ πάρος περ, qua saepe utitur Homerus,
sola per se poni solet. Vix alibi verbum adiectum inveneris,
quam Od. XIX. 340. κείω δ', ὥς τὸ πάρος περ αὐπνοῦς νύκτας
ἵαυον. Neque hic sequentem versum, si abesset, quisquam desi-
deraret. Coniiciat fortasse aliquis, scribendum esse, ὥς τὸ πάρος
περ αὐτῷ ἐφεζομένη, de qua loquendi ratione vide ad Vigerum
p. 708. Facilius tamen poetam dedisse crediderim, ὥς τὸ πάρος

- ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνες τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο,
 350 ἃψ περιτελλομένου ἔτεος, καὶ ἐπήλυθον ὦραι,
 ἢ δ' ἔτεν' οὔτε θεοῖς ἐναλίγκιον οὔτε βροτοῖσιν,
 δεινόν τ' ἀργαλέον τε Τυφάονα, πῆμα βροτοῖσιν.
 αὐτίκα τόνδε λαβοῦσα βοῶπις πότνια Ἥρη,
 δῶκεν ἔπειτα Φέρουσα κακῶ κακόν· ἢ δ' ὑπέδεκτο.]
 355 ἢ κακὰ πόλλ' ἔρδεσθε κατὰ κλυτὰ Φῦλ' ἀνθρώπων·
 ὃς τῇγ' ἀντιάσειε, Φέρεσκέ μιν αἵσιμον ἦμαρ,
 πρὶν γέ οἱ ἰὸν ἐφῆκεν ἄναξ ἐκέργος Ἀπόλλων
 καρτερόν· ἢ δ' ὀδύνησιν ἐρεχθομένη χαλεπήσιν
 κεῖτο μεγ' ἀσθμαίνουσα, κυλινδομένη κατὰ χῶρον.
 360 θεσπεσίη δ' ἐνοπὴ γένετ' ἄσπετος· ἢ δὲ κατ' ὕλην
 πυκινὰ μάλ' ἐνθα καὶ ἐνθα ἐλίσσεται, λείπε δὲ θυμὸν
 φοινὸν ἀποπνείουσ'· ὃ δ' ἐπέυξατο Φοῖβος Ἀπόλλων·
 Ἐνταυθοῖ νῦν πύθει ἐπὶ χθονὶ βωτιανεῖρη·
 οὐδὲ σύγε ζώουσα κακὸν δῆλημα βροτοῖσιν
 365 ἔσσεαι, οἳ γαίης πολυφόρου καρπὸν ἔδοντες
 ἐνθάδ' ἀγνῆσουσι τεληέσσας ἐκατόμβας·

περὶ Ζηνὶ παρεξομένη πυκινὰς φραζέσκειτο βουλὰς. Παρέξεσθαι est confabulantium: Iliad. I. 407. 557. V. 889. Od. IV. 738. XX. 334.

349. Vulgo νύκτες τε καὶ ἡμέραι. Cod. Mosc. μῆνες τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο ἃψ ἐπιτελλομένου ἔτεος, ut refert Ruhnkentius. Novissimus editor ἡμέραι pro ἡμέραι ex eo codice affert, cui credi posset, quoniam a Mitscherlichio accuratissimam istius codicis collationem acceperat, nisi ipse fidem suam toties suspectam redderet.

352. Cod. Mosc. πῆμα θεοῖσιν.

355. Non adnotata est in novissima editione lectio vulgata ὃς κακὰ.

οὐδέ τί τοι θάνατόν γε δυσηλεγέ' οὔτε Τυφωεύς
ἀρνέσσει, οὔτε Χίμαιρα δυσάνυμος, ἀλλὰ σέ γ' αὐτοῦ
πύσει γαῖα μέλαινα καὶ ἡλέκτωρ Ὑπερίων.

ᾠς Φάτ' ἐπευχόμενος· τὴν δὲ σκότος ὅσσ' ἐκάλυψεν. 370

τὴν δ' αὐτοῦ κατέπυσ' ἱερὸν μένος ἡέλιοιο·

ἐξ οὗ νῦν Πυθῶ κικλήσκεται· οἱ δὲ ἄνακτα

Πύθιον ἀγκαλέουσιν ἐπάνυμον, οὔνεκα κεῖθε

αὐτοῦ πῦσε πέλωρ μένος ὀξέος ἡέλιοιο.

[καὶ τότε ἄρ' ἔγνω ἦσιν ἐνὶ Φρεσὶ Φοῖβος Ἀπόλλων, 375

οὔνεκά μιν κρήνη καλλιῤῥόος ἐξαπάφησεν·

βῆ δ' ἐπὶ Τιλφούσση κεχολωμένος, αἶψα δ' ἵκτανεν·

στῇ δὲ μάλ' ἄγχ' αὐτῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·

Τιλφούσς, οὐκ ἄρ' ἔμελλες ἐμὸν νόον ἐξαπάφουσα

χωῖρον ἔχουσ' ἐρατὸν προρέειν καλλιῤῥόον ὕδωρ. 380

ἐνθάδε δὴ καὶ ἐμὸν κλέος ἔσσεται, οὐδὲ σὸν οἴης.

Ἦ, καὶ ἔπι ῥίον ὥσεν ἄναξ ἐκάργος Ἀπόλλων

πετραίης προχοῇσιν, ἀπέκρυψεν δὲ ῥέεθρα,

καὶ βωμὸν ποιήσας ἐν ἄλσει δενδρήεντι

356. Cod. Mosc. ος τῷγ'.

373. Vulgo Πύθιον καλέουσιν. Scripsi ἀγκαλέουσιν, quo verbo saepius utitur Apollonius Rhodius. Ruhkenio hic versus cum praecedente et sequente pueriles et paene barbari videbantur, cuius iudicium sequuti sunt alii. Probanda erant haec viro doctissimo, qui interdum nimio tenebatur studio elegantiae. Nisi fallor, ansam dedit huic subtilitati Valckenarius ad Phoen. 27. Sed quum aliorum poetarum bene multi loci hos versus tuentur, tum ex Homericis carminibus Od. XIX. 407. seqq. et hymn. Ven. 199. seq.

374. Cod. Mosc. πέλας.

385 ἄγχι μάλα κρήνης καλλιρρόου· ἔνθα δ' ἀνακτι
πάντες ἐπίκλησιν Τιλφουσσίῳ εὐχετόωνται,
οὕνεκα Τιλφούσσης ἱερῆς ἥσχυνε ῥέεθρα.]

390. Hic locus in antiquis edd. sic legitur:

οἱ θεραπεύονται Πυθοῖ ἐνὶ πετρῆεσσι.
ταῦτ' ἄρα ὕρμαιων ἐνόησ' ἐπὶ οἴνοσι πόντῳ
νῆα θαῖν' ἐν δ' ἄνδρες ἔσαν πολῖες τε καὶ ἑσθλοὶ
Κρηῖτες ἀπὸ Κνωσσοῦ Μινωῖου, οἳ ῥά τ' ἀνακτι
ιερά τε ῥέξουσι καὶ ἀγγέλλουσι θέμιστας
Φοίβου Ἀπόλλωνος χρυσασόρου, ὅττι κεν εἴπῃ,
χρεῖων ἐκ δάφνης γυάλων ὑπὸ Παρνησοῖο.

Consentiunt codd. in ῥέξουσι, quod viri docti in ῥέξουσι mutarunt. Parisini tres etiam ἀγγελεύουσι praebeant. In cod. Mosc. ad hunc versum, οἱ θεραπεύονται, ut in novissima editione refert Matthiae, vel, ut idem in animadversionibus ait, ad sequentem adnotavit librarius λείπει στίχος εἷς. Ordinem versuum perturbatum esse nemo non videt. Sed quis ausit eiicere versum non modo optimum atque elegantissimum,

Κρηῖτες ἀπὸ Κνωσσοῦ Μινωῖου, οἳ ῥά τ' ἀνακτι,

sed etiam plane necessarium? Ridiculum enim fuisset, si poeta, quod nihil ad rem facit, Pylum petiisse nautas istos, addidisset; omisisset autem, quod in primis dicendum erat, non illos ἀπὸ δρυὸς ἢ ἀπὸ πέτρης, sed Cretenses fuisse. Quis porro οἳ τέ ῥα πεύονται scribendum putabit, quum neque οἳ τέ ῥα Graecum sit, neque hoc quidem loco οἳ τε. Semper ὅς ῥα τε dicitur: apud Homerum quidem his locis: Iliad. III. 60. IV. 483. V. 137. IX. 504. XIII. 63. 796. XV. 411. 631. XVI. 590. XVII. 134. 549. 674. XVIII. 319. XIX. 31. XXI. 283. 494. XXII. 23. XXIII. 317. XXIV. 415. Odyss. IX. 187. XI. 413. XII. 39. XV. 310. XXII. 403. Sic etiam ἐπεὶ ἄρ τε, ὅτε περ τε, τὸν μὲν τε, et quae sunt huius generis alia; nunquam ἐπεὶ τέ ῥα, ὅτε τέ περ, τὸν τε μὲν. Deinde ὅς τε, quod iam ad Orphei Lithica v. 299. tetigi, eo ab ὅς differt, quod rei iam definitae aliud quid addit, quod quidem etiam salvo sensu abesse possit, quum ὅς etiam rem incertam definiat. Μνήσομαι οὐδὲ λάθωμαι Ἀπόλλωνος ἑκάτοιο,

Καὶ τότε δὴ κατὰ θυμὸν ἐφράζετο Φοῖβος Ἀπόλλων,
οὔστινας ἀνθρώπους ὀργίονας εἰσχαγόιτο,
οἳ θεραπεύονται Πυθοῖ ἐνὶ πετρῆεσσι,

390

ὃν τε θεὸς κατὰ δῶμα Διὸς τρομέουσιν ἰόντα: i. e. si clare sensum volumus exprimere, *dicam eum, qui est Apollo, et quicquid metuunt dii*. Non poterat dicere, *μνήσομαι, ὃν τε θεὸς τρομέουσιν*, ut in definitione. Alia significatio vocabulorum *ὃς τε*, quae ipsa e primo illo significato repeti debet, haec est, *quicumque*, vel *quisquis*, vel *qui forte*. Et hac potestate etiam in definitionibus, si res patitur, dici potest. Hinc quidam epicorum loci, qui alias obscuri forent, expediri possunt, ut ille:

γινώσκων ὅτ' ἀναλκίς ξὴν θεός, οὐδὲ θεάων
τάων, αἳ τ' ἀνδρῶν πόλεμον κάτα κοιρανέουσιν.

Bene norant haec veteres grammatici. Iliad. VII. 452.

τοῦ δ' ἐπιλήσονται, ὅ τ' ἐγὼ καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων
ἥρω Λαομέδοντι πολίσσαμεν ἀλλήταντε.

Ariflarchus τὸ ἐγὼ, alii τὸ δ' ἐγὼ legebant. Od. XXI. 154.

ἐπειὴ πολὺ φέρτερόν ἐστιν
τεθνάμεν, ἢ ζῶντας ἀμαρτεῖν, οὐ γὰρ ἔνεκ' αἰεὶ
ἐνθάδ' ὀμιλέμεν, ποτιθέγμενοι ἡματα πάντα.

Non dubito scribendum esse οὐ γὰρ ἔνεκ' αἰεὶ. Neque adducor ut sanam lectionem esse credam Iliad. XV. 130.

οὐκ αἰεὶς, ἃ τε Φησὶ θεὰ λευκώλενος Ἥρη.

Quem versum non puto a grammaticis sine nota dimissum esse. Sed redeo ad hymnum. Et res ipsa, et codicum lectiones non sinunt nos dubitare, quin, quae vulgo post οἳ γὰρ τ' ἀνακτι leguntur, statim post Πυθοῖ ἐνὶ πετρῆεσσι a poeta posita fuerint. Quod in cod. Moscov. adnotatum est, versum unum excidisse, verum est, sed ista adnotatio ad alium locum spectat, quam ad quem in eo codice adscripta perhibetur. Excidit enim manifesto versus post haec, οἳ γὰρ τ' ἀνακτι, qui quidem fortasse, quod vel ἱερὰ in principio vel Πυθοῖ ἐνὶ πετρῆεσσι, vel etiam utrumque haberet, perturbationi locum fecit. Haec igitur me moverunt, ut versus in eum ordinem redigerem, quem iam olim alibi indicaveram.

ἱερά τε ῥέξουσιν καὶ ἀγγελέουσιν θείμιστας
 Φοῖβου Ἀπόλλωνος χρυσασόρου, ὅττι κεν εἴπῃ
 χρείων ἐκ δάφνης γυάλων ὑπο Παρνηησοῖο.
 ταῦτ' ἄρα ὀρμαίνων ἐνόησ' ἐπὶ οἶνοπι πόντῳ

395 νῆα θοήν· ἐν δ' ἄνδρες ἔσαν πολλές τε καὶ ἐσθλοί,
 Κρηῆτες ἀπὸ Κνώσσου Μινωίου, οἳ ῥά τ' ἀνακτι

* * *

οἳ μὲν ἐπὶ πρῆξιν καὶ χρήματα νηὶ μελαίνῃ
 εἰς Πύλον ἡμαθόεντα Πυληγενέας τ' ἀνθρώπους
 ἔπλεον· αὐτὰρ ὁ τοῖσι συνήντετο Φοῖβος Ἀπόλλων·

400 ἐν πόντῳ δ' ἐπόρουσε δέμας δελφῖνι ἐοικώς
 νηὶ θοῇ, καὶ κεῖτο πέλωρ μέγα τε δεινόν τε.
 τῶν δ' οὔτις κατὰ θυμὸν ἐπεφράσατ', οὐδ' ἐνόησεν.

* * *

πάντοθ' ἀνασσεύσκει, τίνασσε δὲ νήϊα δοῦρα.

οἳ δ' ἀνέων ἐνὶ νηὶ καθεύδατο δειμαίνοντες·

405 οὐδ' οἷγ' ὅπλ' ἔλυσον κοίλῃν ἀνὰ νῆα μέλαιναν,
 οὐδ' ἔλυσον λαῖφος νηὸς κυανοπρώροιο,
 ἀλλ' ὥς τὰ πρῶτιστα κατεστήσαντο βοεῦσιν,

402. Edd. vett. τῶν δ' οὔτις κατὰ θυμὸν ἐπεφράσσατο νοῆσαι.
 Cod. Mosc. οὔτις et ἐπεφράσατο. Emendavit versum Matthiae.
 Sed quae sequuntur, si cum eodem πάντα δ' ἀνασσεύσκει legatur,
 quae mutatio etiam τίνασσέ τε scribi postulare, non potuerunt tam
 nude dici. Librorum lectiones, quorum in vulgatis πάντοθ', in
 tribus Parif. πάντοσ' est, aliquid excidisse arguunt. Quare lacunae
 signum apposui.

408. Vide ad Orph. p. 757.

ὥς ἔπλεον· κραιπνὸς δὲ Νότος κατόπισθεν ἔπειγεν
 νῆα Θοῆν· πρῶτον δὲ παρημέιβοντο Μάλειαν,
 πὰρ δὲ Λακωνίδα γαῖαν, Ἔλος τ', ἔφαλον πτολίεθρον, 410
 ἶξον, καὶ χῶρον τερψιμβρότου Ἡελίοιο,
 Ταίναρον, ἔνθα τε μῆλα βαθύτριχα βόσκειται αἰεὶ
 Ἡελίοιο ἄνακτος, ἔχει δ' ἐπιτερπέα χῶρον.
 οἳ μὲν ἄρ' ἔνθ' ἔθελον νῆα σχεῖν, ἥδ' ἀποβάντες
 Φράσασθαι μέγα θαῦμα, καὶ ὀφθαλμοῖσιν ιδέσθαι, 415
 εἰ μενέει νηὸς γλαφυρῆς δαπέδοισι πέλωρον,
 ἥ εἰς οἷδμ' ἄλιον πολυΐχθυον αὖτις ὀρούσει.
 ἀλλ' οὐ πηδάλίοισιν ἐπείθετο νῆυς εὐεργής,
 ἀλλὰ παρὲν Πελοπόννησον πείραυν ἔχουσα
 ἥϊ' ὁδόν· πνοιῇ δὲ ἄναξ ἐνάεργος Ἀπόλλων 420
 ῥηιδίως ἵθυσ'· ἥ δὲ πρήσσουσα κέλευθον
 Ἀρήνην ἵκανε, καὶ Ἀργυφέην ἐρατεινήν,
 καὶ Θρύον, Ἀλφειοῖο πόρον, καὶ εὐκτιτον Αἶπυ,
 καὶ Πύλον ἡμαθόεντα, Πυληγενέας τ' ἀνθρώπους.
 βῆ δὲ παρὰ Κρουνούς, καὶ Χαλκίδα, καὶ παρὰ Δύμην, 425
 ἥδ' ἐπ' Ἠλίδι δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί.

424. Edd. vett. πολυγενέας. Epici veteres valde delectabantur describendis itineribus. Qui quum de locis narrabant, quos ipsi vidissent, non poterant in ordine itineris peccare. Quid autem, si quam regionem non nisi ex aliorum narrationibus, aut ex solo Homero cognitam habebant? Quid porro, si non de iis locis, quos quis ordine adiisset, sed de his, quos in maritimo itinere e longinquo conspexisset, exponebant? An tum quoque exigemus, ne quid praeter ordinem commemoretur? Absit.

- εὔτε Φεράς ἐπέβαλλεν, ἀγαλλομένη Διὸς οὔρῳ,
καί σφιν ὑπὲν νεφέων Ἰθάκης τ' ὄρος αἰπὺ πέφαντο,
Δουλίχιόν τε, Σάμη τε, καὶ ὑλῆεσσα Ζάκυνθος.
430 ἀλλ' ὅτε δὴ Πελοπόννησον παρενίσσετο πᾶσαν,
καὶ δὴ ἔπι Κρίσσης κατεφαίνετο κόλπος ἀπείρων,
ὅς τε διὲν Πελοπόννησον πείραυν ἐέργει,
ἦλθ' ἄνεμος Ζεφυρος μέγας, αἶθριος, ἐν Διὸς αἴσης,
λάβρος, ἐπαιγίζων ἐξ αἰθέρος, ὅφρα τάχιστα
435 νῆys ἀνύσειε θέουσα θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ.
ἄψορροὶ δὴ ἔπειτα πρὸς ἧν τ' ἡέλιόν τε
ἔπλεον· ἡγεμόνευε δ' ἄναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων·

427. Quaeri potest, cur poeta mutaverit ordinem versuum, qui apud Homerum Od. XV. 295. ita leguntur:

βὰν δὲ παρὰ Κρουνοὺς καὶ Χαλκίδα καλλιρέεθρον·
δύσετό τ' ἡέλιος, σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί·
ἢ δὲ Φεράς ἐπέβαλλεν ἐπειγομένη Διὸς οὔρῳ,
ἠδὲ παρ' Ἥλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί.

Primum horum versuum, qui non est in editis, servavit Strabo VIII. p. 350. (559.) et X. 447. (687.) ubi Χαλκίδα πετρήεσσαν legitur. Non puto aliam mutati ordinis causam fuisse, quam quod oratio commodius procederet, si ἠδὲ παρ' Ἥλιδα statim cum παρὰ Κρουνοὺς, καὶ Χαλκίδα, καὶ παρὰ Δύμην coniungeretur. Pro Φεράς apud Strabonem est Φεάς, et ita quosdam apud Homerum legisse traditum videmus in scholio, quod Porfionus edidit. Caeterum Wolfius et Ilgenius ediderunt, εὔ δὲ Φεράς ἐπέβαλλεν. Ed. Flor. εὔ τε. Aldd. et reliquae εὔτε: quae genuina lectio est. Saepius enim Homerus εὔτε sine copula ponit, ut Iliad. XII. 373. Od. XIII. 93. XXII. 182. XXIV. 146. Vltimum horum locorum, quod nostro simillimum est, adscripsi:

εὔθ' ἢ Φᾶρος ἔδειξεν, ὑφῆνασα μέγαν ἰστόν,
πλύνας, ἡελίῳ ἐναλίγκιον ἠὲ σελήνῃ·
καὶ τότε δὴ ὅ' Ὀδυσῆα κακὸς ποδὲν ἤγαγε δαίμων.

ἔξον δ' ἐς Κρίσσην εὐδείελον, ἀμπελόεσσαν,
 ἐς λιμέν'· ἥ δ' ἀμάθοις ἐχρίμψατο ποντοπόρος νῆυσ.
 ἐνθ' ἐν νηὸς ὄρουσεν ἄναξ ἐκέργος Ἀπόλλων,
 440 ἀστέρι εἰδόμενος μέσῳ ἡματι· τοῦ δ' ἄπο πολλὰ
 σπινθαρίδες πωτῶντο, σέλας δ' εἰς οὐρανὸν ἵκεν·
 ἐς δ' ἄδυτον κατέδυσε διὰ τριπόδων ἐριτίμων.
 ἐνθ' ἄρ' ὅγε Φλόγα δαΐε, πιφασκόμενος τὰ ἄ κῆλα·
 πᾶσιν δὲ Κρίσσην κάτεχευ σέλας· αἱ δ' ὀλόλυξαν
 445 Κρισσαίων ἄλοχοι, καλλιζωνοὶ τε θύγκτρες,
 Φοίβου ὑπὸ ῥιπῆς· μέγα γὰρ δέος εἶλεν ἕκαστον.
 ἐνθεν δ' αὖτ' ἐπὶ νῆα, νόημ' ὦς, ἄλτο πέτεσθαι,

431. Pro ἐπεὶ dedi ἐπι, adverbialiter de superficie dictum, ut in illo, μάχη δ' ἐπι πᾶσα φαάνθη, Iliad. XVII. 650. Duplex praepositio, ut Iliad. IV. 330.

παρ δὲ Κεφαλλήνων ἀμφὶ στίχες οὐκ ἀλαπαδναὶ
 ἔστασαν.

437. In Florentina est ἡγεμόνευε: et sic etiam in Aldd. non ἡγεμόνευσε.

439. Cod. Mosc. ἐς λιμένος δ' ἀμάθοισιν. Pro ἀμάθοισιν metri causa ἀμάθοις scripsi.

444. Edd. vett. Φλόγα δαΐ' ἐπιφασκόμενος: quod moneo, ne quis ex novissimi editoris nota colligat, Φλόγα plene scriptum et δαΐε sine augmento in folis codd. esse.

446. Codd. et edd. vett. Κρισσαγῶν, quod nemo non videt in Κρισσαίων, formam Stephano Byzantino memoratam, mutandum esse. Et ita Casaubonus atque Holstenius, nisi quod male puncta diaerefeos apposuerunt. Bernardi coniecturam Κρισσαγε-
 νῶν quum metro repugnare monuisset Ilgenius, (repugnat ea etiam dialecto epicorum) non debebat recipi, praesertim exemplo firmata, quo refutaretur,

ὄφρ' Ἑρακλῆος Θηβαγενέος κλέος εἶη.

447. Pro εἶλεν ἕκαστον Cod. Mosc. ἔμβαλ' ἐκάστῳ.

ἀνέρι εἰδόμενος αἰζήῳ τε κρατερῳ τε,

450 πρωθήβη, χαίτης εἰλυμένος εὐρέας ὤμους·

καὶ σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

᾽Ω ξεῖνοι, τίνας ἔστε; πόθεν πλεῖθ' ὕγρα κέλευθα;

ἤ τι κατὰ πρῆξιν; ἢ μαψιδίως ἀλάλησθε,

οἷά τε ληϊστῆρες, ὑπεῖρ ἄλλα, τοί τ' ἀλῶνται

455 ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες;

τίφθ' οὕτως ἦσθον τετιηότες, οὐδ' ἐπὶ γαῖαν

ἐκβῆτ', οὐδὲ κἀθ' ὅπλα μελαίνης νηὸς ἔθεςθε;

αὕτη μὲν γε δίκη πέλει ἀνδρῶν ἀλφηστάων,

ὀππότ' αὖ ἐκ πόντοιο ποτὶ χθονὶ νηὶ μελαίνῃ

460 ἔλθωσιν καμιάτῳ ἀδδηκότες· αὐτίκα δέ σφεας

σίτοιο γλυκεροῖο περὶ φρένας ἴμερος αἰρεῖ.

᾽Ως φάτο· καὶ σφιν θάρσος ἐνὶ στήθεσιν ἔθηκεν.

τὸν καὶ ἀμειβόμενος Κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ἦυδα·

Ξεῖν', ἐπεὶ οὐ μὲν γάρ τι καταθνητοῖσιν ἔοικας,

459. Cod. Mosc. ἐπὶ χθονί.

464. Ἐπεὶ οὐ μὲν γὰρ τι dictum negligenter, ut in sermone communi. Nostri quoque vulgo, *denn weil*.

466. Acute vidit Matthiae, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν non satis bene convenire iis, quae praecedunt. Quare verum huiusmodi putat excidisse:

ἴληθ'· εἰ δέ τις ἔσσι καταθνητῶν ἀνθρώπων.

Eam suspicionem etiam ob alias et graviore caussas probandam duxi, primum, quod, quum deus esset Apollo, vix ita loquentem Cretensem duce introducturus fuisset poeta, ac si is non crederet deum esse; deinde, quod miracula, quae Apollo ediderat, etiam cogebant Cretensem de deo cogitare.

475. Si poeta, ut Matthiae coniicit, ξεῖν', ἥτοι scripssisset, non τοὺς δ' ἀπαμειβόμενοι, sed τὸν δ' ἀπαμειβόμενος videtur dicturus fuisse.

οὐ δέμας, οὐδὲ Φυήν, ἀλλ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν,

465

* * *

οὐλέ τε καὶ μέγα χαῖρε· θεοὶ δέ τοι ὀλβια δοῖεν.

καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἶδω.

τίς δῆμος; τίς γαῖα; τίνες βροτοὶ ἐγγεγάασιν;

ἄλλη γὰρ φρονέοντες ἐπεπλέομεν μέγα λαῖτμα,

εἰς Πύλον ἐν Κρήτης, ἔνθεν γένος εὐχόμεθ' εἶναι·

470

νῦν δ' ὧδε ξὺν νηὶ κατήλθομεν οὔτι ἐκόντες,

νόστου ἰέμενοι, ἄλλην ὁδόν, ἄλλα κέλευθα.

ἀλλά τις ἀθανάτων δεῦρ' ἥγαγεν οὐκ ἐθέλοντας.

Τοὺς δ' ἀπκμειβόμενος προσέφη ἐκέργος Ἀπόλλων·

Ξεῖνοι, τοὶ Κνωσσὸν πολυδένδρσον ἀμφινέμεσθε

475

τὸ πρίν, ἀτὰρ νῦν οὐκ ἔθ' ὑπότεροποι αὔτις ἔσεσθε

ἔς τε πόλιν ἐρχτὴν καὶ δώματα καλὰ ἑκαστος,

ἔς τε Φίλας ἀλόχους· ἀλλ' ἐνθάδε πίονα νηὶν

ἔξετ' ἐμὸν, πολλοῖσι τετιμένοι ἀνθρώποισιν.

478. 479. Elegantissimos versus damnare, quod mox v. 482. 483. paene eadem dicantur, is demum recte audebit, qui, unde venerint isti versus, demonstrare possit. Quid vero, si id, quod offensionem facit, levissima mutatione tolli potest? Scribendum enim *τετιμένοι* pro vulgato *τετιμένον*. Nam non modo plus momenti hoc habere debuit apud Creteneses illos, si ipsi, quam si templum Apollinis in honore apud homines fore diceretur, sed confirmatur ea emendatio etiam v. 520.

αἶψα δ' ἵκοντο

Παρνησσὸν καὶ χῶρον ἐπήρατον, ἐνθ' ἃρ' ἔμελλον

οἰκήσειν πολλοῖσι τετιμένοι ἀνθρώποισιν.

Accedit, quod *τετιμένος* apud Homerum semper de hominibus dicitur: Iliad. XX. 426. XXIV. 533. Od. VIII. 472. XIII. 28. hymn. Ven. 206.

- 480 εἰμὶ δ' ἐγὼ Διὸς υἱός, Ἀπόλλων δ' εὐχομαι εἶναι·
 ὑμέας δ' ἤγαγον ἐνθάδ' ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
 οὔτι κακὰ Φρονέων, ἀλλ' ἐνθάδε πίονα νηὸν
 ἔξετ' ἐμόν, πολλοῖς μάλα τίμιον ἀνθρώποισιν,
 βουλὰς τ' ἀθανάτων εἰδήσετε· τῶν ἰότητι
- 485 αἰεὶ τιμήσεσθε δικμπερὲς ἤματα πάντα.
 ἀλλ' ἄγεθ', ὥς ἂν ἐγὼ εἴπω, πείθεσθε τάχιστα·
 ἰστία μὲν πρῶτον κάθετον, λύσαντε βοείας,
 νῆα δ' ἔπειτα μέλαιναν ἐπ' ἠπείρου ἐρύσασθε,
 ἐκ δὲ κτήμαθ' ἔλεσθε καὶ ἔντεα νηὸς εἴσης,
- 490 καὶ βωμὸν ποιήσατ' ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης·
 πῦρ δ' ἐπικαίοντες, ἐπὶ τ' ἄλφειτα λευκὰ θύοντες,
 εὐχεσθαι δὴ ἔπειτα παριστάμενοι περὶ βωμόν.
 ὥς μὲν ἐγὼ τὸ πρῶτον ἐν ἡρωειδῇ πόντω

486. Pro vulgato ἐγὼν εἴπω edd. vett. ἐγὼ εἴπω.

488. Vulgo νῆα δ' ἔπειτα θοὴν ἐπὶ ἠπείρου. Ob insolentem hiatum ex Iliad. I. 485. μέλαιναν reponendum vidit Matthiae. Sic ego quoque emendaveram, et, nisi fallor, ad Orphica, quamquam locum invenire nunc non potui.

496. Ruhnkenii suafu e cod. Mosc. edebatur, αὐτὰρ ὁ βωμὸς αὐτὸς Δελφίνιος καὶ ἐπόψιος ἔσσεται αἰεὶ. Est ea lectio scioli librarii inventum. Nam quis ita loquatur, ὁ βωμὸς Δελφίνιος ἔσσεται αἰεὶ? et quis Δελφίνιος et ἐπόψιος, res dissimillimas tamquam similes coniungat? Profecto infani oratio haec esset: *ara haec Delphinia et clara erit.* Vulgo αὐτὸς δέλφειος. Unus cod. Parif. δέλφιος. Inde proxime ad litterarum ductus scribendum puto αὐτὴν ἄρ' ἀφνειός. Ἀφνειός Ilgenio quoque in mentem venerat. Δελφίνιος, etiam quod ad mensuram syllabarum atinet, vix excusari potest. Ibi tantum tali licentiae venia est, quum ali-

εἰδόμενος δελφῖνι θεῆς ἐπὶ νηὸς ὄρουσα,
ὥς ἐμοὶ εὐχέσθαι Δελφινίῳ· αὐτὰρ ὃ βωμὸς
αὐτὸς δέλφειος καὶ ἐπόψιος ἔσσεται αἰεὶ.

495

δειπνῆσαι τ' ἄρ' ἔπειτα θεῇ παρὰ νηὶ μελαίνῃ,
καὶ σπεῖται μακάρεσσι θεοῖς, οἳ Ὀλυμπον ἔχουσιν.
αὐτὰρ ἐπὴν σίτοιο μελίφρονος ἔξ ἔρον ἦσθε,
ἔρχεσθαι θ' ἅμ' ἐμοί, καὶ ἱηπαιήον' αἰεῖδεν,
εἰσόντε χῶρον ἱκησθον, ἵν' ἔξετε πῖονα νηόν.

500

Ὡς ἔφαθ'· οἳ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἦρ' ἐπίθοντο.
ἰστία μὲν πρῶτον κάθεσαν, λῦσαν δὲ βοείας,
ἰστὸν δ' ἰστοδόκῃ πέλασαν προτόνοισιν ὑφέντες.
ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
ἐκ δ' ἄλως ἠπείρουδε θεὸν ἄνα νῆ' ἐρύσαντο
ὑψοῦ ἐπὶ ψαμάθοις, πάρα δ' ἔρματα μακρὰ τάνυσσαν·

505

ter verbum non potest metro aptari. Αὐτὸς propterea ineptum est, quod nihil opponi potest.

505. Cod. Mosc. βῆσαν.

507. Παρὰ δ' ἔρματα vulgo. Cod. Mosc. περὶ δ' ἔργματα, Matthiae ὑπὸ δ' ἔρματα reposuit ex Iliad. I. 486. Recte fortasse: sed potest etiam παρὰ, quod hic est, indicio esse, in Iliadis quoque versu ita nonnullos legisse. Ita ἀγαλλομένη v. 427. ex alia lectione, quam quae nunc est Od. XV. 296. ductum puto. Et quantum quidem intelligo, etiam παρὰ dici potuit. Videntur enim trabes vel lapides ab utraque parte navibus suppositi fuisse, ut naves sola carina, non latere, arenam contingeret. Hesiodus O. et D. 624.

νηά δ' ἐπ' ἠπείρου ἐρύσαι, πυκᾶσαι τε λίθοισιν

πάντοθεν, ὅφρ' ἴσχωσ' ἀνέμων μένος ὑγρὸν αἰένων.

Illo πάντοθεν magis fortasse περί, quam παρὰ, firmari videatur. Verumtamen verbum τάνυσσαν requirit praepositionem παρὰ.

καὶ βωμὸν ποίησαν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.

πῦρ δ' ἐπικαίοντες, ἔπι τ' ἄλφιστα λευκὰ θύοντες,

510 εὐχονθ', ὥς ἐκέλευε, παριστάμενοι περὶ βωμόν.

δόρπον ἔπειθ' εἶλοντο θοῇ παρὰ νηὶ μελαίνῃ,

καὶ σπεῖσαν μακάρεσσι θεοῖς, οἳ Ὀλυμπον ἔχουσιν.

αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,

βάν ῥ' ἴμεν· ἦρχε δ' ἄρα σφιν ἀναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων,

515 φόρμιγγ' ἐν χεῖρεσσιν ἔχων, ἀγατὸν κιθαρίζων,

καλὰ καὶ ὕψι βιβάς· οἳ δὲ ῥήσσοντες ἔποντο

Κρηῆτες πρὸς Πυθῶ, καὶ ἰηπαιήον' αἶειδον,

οἳοί τε Κρητῶν παιήονες, οἳσί τε Μοῦσα

ἐν στήθεσσιν ἔθηκε θεὰ μελίγηρυν αἰοδὴν.

520 ἄκημοι δὲ λόφον προσέβαν ποσίν, αἶψα δ' ἵκοντο

Παρνησσὸν καὶ χῶρον ἐπήρατον, ἔνθ' ἄρ' ἔμελλον

οἰκῆσειν πολλοῖσι τετιμένοι ἀνθρώποισιν.

*

*

*

510. Cod. Mosc. et edd. vett. παρὰ βωμόν. De codd. Parisinis nihil adnotatum. Recte Wolfius et Ilgenius *περὶ* dederunt e v. 492. Vide Iliad. I. 448. Od. XIII. 187. Eodem modo, sed futili ratione motus, correxerat Ernestius.

515. Vulgo ἀγατὸν κιθαρίζων. Cod. Mosc. ἐρατὸν κιθαρίζων. Parisini tres χρυσῇν κιθαρίζων. Athenaeus I. p. 22. C. et Eustath. p. 1602, 25. χαρίεν κιθαρίζε. Novissimus editor varias lectiones ita indicavit, ut, qui Athenaeum atque Eustathium non inspiciat, apud hos quoque κιθαρίζων scriptum credere debeat.

521. 522. Recte Pierfonus, Ernestius, Ilgenius, ἔμελλον et τετιμένοι, ipso narrationis ordine ita postulante. Vulgo ἔμελλεν et τετιμένος. Cod. Mosc. et Paris. B. τετιμημένος. Quae sequun-

δείξει δ' ἄγων αὐτοῦ δάπεδον καὶ πίνονα νηόν.

τῶν δ' ὠρίνετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν·

τὸν καὶ ἀνειρόμενος Κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ἦνδα·

525

ᾧ ἄν' ἐπειδὴ τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἵης

ἦγαγες· οὕτω που τῷ σῷ φίλον ἔπλετο θυμῷ·

πῶς καὶ νῦν βιόμεσθα; τό σε φράζεσθαι ἄνωγμεν.

οὔτε τρυγηφόρος ἦδε γ' ἐπήρατος, οὔτ' εὐλείμων,

ὥςτ' ἄπο τ' εὖ ζῶειν καὶ ἅμ' ἀνθρώποισιν ὀπηδεῖν.

530

Τοὺς δ' ἐπιμειδήσας προσέφη Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων·

Νήπιοι ἀνθρώποι, δυστλήμονες, οἳ μελεδῶνας

βούλεσθ', ἀργαλέους τε πόνους καὶ στείνεα θυμῷ·

ῥηίδιον ἔπος ὕμμ' ἐρέω, καὶ ἐπὶ φρεσὶ θήσω·

δεξιτερῇ μάλ' ἕκαστος ἔχων ἐν χειρὶ μάχαιραν

535

σφάζειν αἰεὶ μῆλα· τὰ δ' ἄφθονα πάντα παρέσται,

ὅσσα ἐμοὶ κ' ἀγάγωσι περικλυτὰ Φῦλ' ἀνθρώπων·

νηὸν δὲ προφύλαχθε, δέδεχθε δὲ Φῦλ' ἀνθρώπων,

tur, non potuisse ab antiquo poeta, nisi nomine Apollinis addito, dici, clarum est. Quare lacunae signum posui.

526. Libri: ᾧ ἄν' ἐπειδὴ. Vereor ut ἄνα, *rex*, non magis ultima elisa dicatur, quam ἄνα, *surge*, quod tetigi ad Orph. p. 724. Quare ᾧ ἄνα, εἰ δὴ scribendum puto. Εἰ δὴ, *quandoquidem*. Iliad. XVI. 66. XXIII. 558. Permutari εἰ et ἐπεὶ docuit Sturzius in Lex. Xenoph. in v. εἰ n. 4. et 7. p. 29. a.

529. Vulgo οὔτε τρυγηφόρος ἦδε γ' ἐπήρατος. Quae neque explicari possunt, neque ita, ut factum, emendari. Non magna mutatione scribendum puto ἐπὶ ῥάχῃς. *Adiacet iugum montis Parnassi, nec frugum neque herbarum ferax.*

ἐνθάδ' ἀγειρομένων κατ' ἐμὴν ἰθὺν γε μάλιστα,
 540 ἥέ τι τηύσιον ἔπος ἔσσεται, ἥέ τι ἔργον,
 ὕβρις θ', ἣ θέμις ἐστὶ καταθνητῶν ἀνθρώπων.

* * *

ἄλλοι ἔπειθ' ὑμῖν σημαντορες ἄνδρες ἔσονται,
 τῶν ὑπ' ἀναγκαίῃ δεδμησεςθ' ἡμάτα πάντα.
 εἴρηται τοι πάντα· σὺ δὲ Φρεσὶ σῇσι Φύλαξι.
 545 Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, Διὸς καὶ Λητοῦς υἱέ·
 αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσοι' ἀοιδῆς.

539. Vulgo κατ' ἐμὴν ἰθὺν τε μάλιστα. In eandem ego incidi emendationem, in quam Matthiae, sed aliter haec verba explicanda puto. Pertinent enim ad ἀγειρομένων. *Suscipite eos, qui huc venient meorum consiliorum causa, si quid criminis, quod expiari debeat, commissum sit.* Non enim optimum versum, qui praecedit, ea causa, quod facillimo librariorum errore in codd. Mosc. et Parisiis omissus est, damnari velim.

541. Iam olim indicavi lacunam hic esse. Nec putabam de hac re dubitari posse. Excidit conditio, qua minabatur Apollo malum Cretensis: *nisi feceritis, quod iussi, duros nantiscemini dominos.*

II.

Ε Ι Σ Ε Ρ Μ Η Ν.

Ἐρμῆν ὕμνει Μοῦσα, Διὸς καὶ Μαιάδος υἱόν,
 Κυλλήνης μεδέοντα καὶ Ἀρκαδίας πολυμήλου,
 ἄγγελον ἀθανάτων ἐριούριον, ὃν τέκε Μαῖα,
 νύμφῃ εὐπλόκαμος, Διὸς ἐν Φιλότῃτι μιγεῖσα,
 αἰδοίῃ· μακάρων δὲ θεῶν ἡλεύαθ' ὅμιλον,
 ἄντρον ἔσω δύνουσα παλίσκιον, ἐνθα Κρονίων
 νύμφῃ εὐπλοκάμῳ μισγέσμετο νυκτὸς ἀμολγῶ,
 ὄφρα κῆτα γλυκὺς ὕπνος ἔχοι λευκώλενον Ἥρην,
 λήθων ἀθανάτους τε θεοὺς θνητούς τ' ἀνθρώπους.
 ἀλλ' ὅτε δὴ μεγάλῳ Διὸς νόος ἐξετελεῖτο,

5

10

6. Vulgo ἄντρον ἔσω ναίουσα. Quae lectio orta videtur e breviori hymno, in quo est ἄντρον ναιετάουσα. Scripsi δύνουσα. Odyss. XIII. 366. ὡς εἰποῦσα θεὰ δῦνεν σπείος ἡγεροειδές. Ad constructionem proxime accedunt v. 237. Iulius hymni, σπάργαν' ἔσω κατίδυνε, et Odyss. XI. 578. δέστρον ἔσω δύνοντες.

8. Cod. Paris. B. ἔχει, unde ἔχεν scribendum videri possit. Optativum non licet hic de repetito concubitu intelligere, ut in minore hymno, in quo est εὔτε κατα γλυκὺς ὕπνος ἔχοι. Neque ὄφρα est quoties. Oratione obliqua usum esse poetam, et sensum esse, cum *nympha concubuit, donec Inno dormiret*, alibi dixi. Est cui haec neque Graeca nec Latina esse videantur.

τῇ δ' ἤδη δέκατος μείς οὐρανῷ ἐστήρικτο,
 [ἔς τε Φόως ἄγαγεν, ἀρίσημά τε ἔργα τέτυκτο.]
 καὶ τότε ἐγένεατο παῖδα πολύτροπον, αἰμυλομήτην,
 [λῆϊστῆρ', ἐλατῆρα βοῶν, ἡγήτορ' ὀνείρων,]

15 νυκτὸς ὁπωπητῆρα, πυλῆδόκον, ὃς τάχ' ἔμελλεν
 ἀμφανέειν κλυτὰ ἔργα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 [ἥϊος γεγυνώς, μέσῳ ἥματι ἐγνιθάριζεν,
 ἐσπέριος βοῦς κλέψεν ἐκηβόλου Ἀπόλλωνος,
 τετράδι τῇ προτέρῃ, τῇ μιν τέκε πότνια Μαῖα.]

20 ὃς καὶ ἐπειδὴ μητρὸς ἀπ' ἀθανάτων θόρε γυῖων,
 οὐκέτι δηρὸν ἔκειτο μένων ἱερῷ ἐνὶ λίνῳ·
 ἀλλ' ὅγ' ἀναΐξας ζήτει βόας Ἀπόλλωνος,
 οὐδὸν ὑπερβαίνων ὑψηρεφέος ἄντροιο.
 [ἔνθα χέλυν εὐρὼν ἐκτήσατο μυρίον ὄλβον.]

25 [Ἐρμῆς τοι πρῶτιστα χέλυν τεκτῆνατ' αἰοιδόν·]
 ἥ ῥά οἱ ἀντεβόλησεν ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσιν,
 βοσκομένη προπάροιθε δόμων ἐριθιλέα ποίην,

II. Mensis dicitur οὐρανῷ ἐστηρίχθαι, quod clarissima mundi lumina labentem caelo annum ducunt. Sic Aratus in principio carminis Iovem dicit arandi, ferendi, aliorumque operum figura coelo statuisse:

αὐτὸς γὰρ τάδε σήματ' ἐν οὐρανῷ ἐστήριζεν,
 ἄστρα διακρίνας.

31. χοροῖτυπε Matthiae pro vulgato χοροῦτυπε.

38. Vulgo τότε ἂν. Mofc. τότε' αῖ.

41. Vulgatum ἀναπηλῆσας Rulinkenius in ἀναμηλώσας mutari volebat, vereor ne non satis commode. Neque vero sensum loci esse putem, *quum, testudinem in dorsum coniecisset*. Quod poeta

σαῦλα ποσὶν βαίνουσιν. Διὸς δ' ἐριούνιος υἱὸς
ἀθρήσας ἐγέλασσε, καὶ αὐτίκα μῦθον ἔειπεν·

Σύμβολον ἤδη μοι μέγ' ὀνήσιμον· οὐκ ὀνοτάζω.

30

χάρη Φυῆν ἐρόεσσα, χοροίτυπε, δαιτὸς ἐταίρῃ,
ἀσπασίῃ προφανεῖσα. πόθεν τόδε καλὸν ἄθυρμα,
αἰόλον ὄστρακον, ἐσσί, χέλυς ὄρεσι ζώουσα;
ἀλλ' οἴσω σ' εἰς δῶμα λαβών· ὄφελός τί μοι ἔσση,
οὐδ' ἀποτιμήσω· σὺ δέ με πρώτιστον ὀνήσεις.

35

[οἴκοι βέλτερον εἶναι, ἐπεὶ βλαβερόν τὸ θύρηφιν·]
ἧ γὰρ ἐπηλυσίης πολυπήμονος ἔσσει ἔχμα
ζώουσ'· ἦν δὲ θάνης, τότε κεν μάλα καλὸν αἰεδοίς.

“Ὡς ἄρ' ἔφη· καὶ χερσὶν ἅμ' ἀμφοτέρησιν αἰείρας,
ἀψ εἴσω κίε δῶμα, φέρων ἐρατεινὸν ἄθυρμα.

40

ἐνθ' ἀναπλήσας γλυφάνῳ πολιόῳ σιδήρου
αἰῶν' ἐξετόρησεν ὀρεσκώοιο χελώνης.

ὥς δ' ὁπότ' ὠκὺ νόημα διὰ στέρνοιο περήσει
ἀνέρος, ὃν τε θαμειαὶ ἐπιστρωφῶσι μέριμναι.

[ὥς δ' ὅτε δινηθῶσιν ἀπ' ὀφθαλμῶν ἀμαρυγίαι]

45

si dicere voluisset, addidisset accusativum. Nec tanti erat, testudinem, quae non magna fuerit necesse est, revolutam describere. Praeterea testudo etiam in inferiori parte ossibus munita est, (sternum vocant naturae scrutatores) ut ne revoluta quidem statim sui copiam faciat excavaturo. Mea sententia requiritur participium, quod, ut verbum, ad αἰῶνα referatur. Videndum ne poeta dederit ἀναπλήσας, *conflipans*: quamquam huius compositi nullum exemplum habeo.

45. Vulgo αὖ ὅτε. Paris. tres αὖ ὅτε. Cur ὥς δ' ὅτε correxerim, ex iis, quae in praefatione dixi, intelligetur. Wakefieldius ad Moschum II. 107. scribendum putabat ἢ ὥς ὅτε.

ὥς ἅμ' ἔπος τε καὶ ἔργον ἐμήθετο κύδιμος Ἑρμῆς.
πῆξε δ' ἄρ' ἐν μέτροισι ταμῶν δόνακας καλάμοιο,
πειρήνας δία νῶτα λιθορρίνοιο χελώνης.

ἀμφὶ δὲ δέρμα τάνυσσε βοὸς πραπίδεσσιν ἐῆσιν,
50 καὶ πῆχεις ἐνέθην', ἐπὶ δὲ ζυγὸν ἤραρεν ἀμφοῖν·
ἐπτά δὲ συμφώνους οἶων ἐτανύσσατο χορδάς.

αὐτὰρ ἐπειδὴ τεῦξε Φέρων ἐρατεινὸν ἄθυρμα,
πλήκτρῳ ἐπειρήτιζε κατὰ μέρος· ἥ δ' ὑπὸ χειρὸς
σμερδαλέον κονάβησε· θεὸς δ' ὑπο καλὸν αἶειδεν,

55 ἐξ αὐτοσχεδῆς πειρώμενος, ἥντε κοῦρο
ἤβηται θαλίῃσι παραιβόλα κερτομέουσιν,
ἀμφὶ Δία Κρονίδην καὶ Μαιάδα καλλιπέδιλον,
ὥς πάρος ὠρίζεσκον ἐταιρείῃ Φιλότῃτι,
ἣν τ' αὐτοῦ γενεὴν ὀνομακλυτὸν ἐξονομάζων,

60 ἀμφιπόλους τ' ἐγέραιρε, καὶ ἀγλαὰ δώματα νύμφης,
καὶ τριπόδας κατὰ οἶκον, ἐπηετανούς τε λέβητας.

51. Antigonus Carystius cap. VII. Ἰδιον δὲ καὶ τὸ περὶ τὰ ἔν-
τερα τῶν προβάτων· τὰ μὲν γὰρ τῶν κριῶν ἐστὶν ἄφωνα, τὰ δὲ
τῶν θηλειῶν εὐφωνα· ὅθεν καὶ τὸν ποιητὴν ὑπολάβοι τις εἰρηκέναι,
πολυπράγμονα πανταχοῦ καὶ περιττὸν ὄντα,

ἐπτά δὲ θηλυτέρων οἶων ἐτανύσσατο χορδάς.

52. Libri τεῦξε Φέρων. Scribendum videri τεῦξ' εὐρών, ad
Vigerum p. 758. dixi. Multos huius generis errores peperit re-
centior pronuntiatio. Sic εὐφύβων pro ἐφύβων est apud Pollucem
X. 164. Sic πανεύθου pro πανέφθου habet cod. Viteb. in Hesiodi
Scuto Herc. 208. Caeterum confirmare videtur emendationem no-
stram Apollodorus III. 10, 2. καὶ ἐργασάμενος λύραν εὐρε καὶ
πληκτρον.

60. Primus Ilgenius ἀμφιπόλους τ' ἐγέραιρε pro ἀμφιπόλους
τε γέραιρε. Ed. Flor. τὲ cum accentu.

καὶ τὰ μὲν οὖν ἤειδε, τὰ δὲ Φρεσὶν ἄλλα μενοίνα.

καὶ τὴν μὲν κατέθηκε Φέρων ἱερῷ ἐνὶ λίκνῳ,

Φόρμιγγα γλαφυρήν· ὃ δ' ἄρα κρειῶν ἐρατίζων

ἄλτο κατὰ σκοπιὴν εὐώδεις ἐν μεγάροιο,

65

ὀρμαίνων δόλον αἰπὺν ἐνὶ Φρεσίν, οἳά τε Φῶτες

Φηληταὶ διέπουσι μελαίνης νυκτὸς ἐν ὥρῃ.

Ἥελιος μὲν ἔδυνε κατὰ χθονὸς ὠκεανόνδε

αὐτοῖσιν θ' ἵπποισι καὶ ἄρμασιν· αὐτὰρ ἄρ' Ἑρμῆς

Πιερίης ἀφίκανε θεῶν ὄρεα σιόεντα,

70

ἐνθα θεῶν μακάρων βόες ἄμβροτοι αὖλιν ἔχεσκον,

βοσκόμεναι λειμῶνας ἀκηρασίους ἐρατεινούς.

τῶν τότε Μαιάδος υἱὸς, εὖσχοπος Ἀργειφόντης,

πεντήκοντ' ἀγέλης ἀπετάμνετο βοῦς ἐριμύκους.

πλανοδίας δ' ἤλαυνε διὰ ψαμαθώδεα χῶρον,

75

ἔχνη ἀποστρέψας· δολίης δ' οὐ λήθετο τέχνης·

[ἀντία ποιήσας, ὅπλ᾽ αὖς τὰς πρόσθεν ὀπίσθεν,

65. Tres codd. Parif. ᾧτο pro ἄλτο.

69. Vulgo αὐτὰρ ἄρ' Ἑρμῆς, five, ut in edd. vett. scribitur, αὐτὰρ ἄρ' Ἑρμῆς, nisi quod Aldina tertia ἄρ' omittit. Barnesius αὐτὰρ ὅγ' Ἑρμῆς, ut αὐτὰρ ὅγ' ἦρως Iliad. XI. 483. XIII. 164. Placebat mihi aliquando scriptura, quae Ilgenio memorante apud Natalem Comitem est, αὐτὰρ ὁ Ἑρμῆς: vide exempla hiatus in hac formula ad Orph. p. 726. 738. 742. Vulgatam tamen lectionem tuentur alia exempla, ut αὐτὰρ ἄρα Ζεὺς Iliad. II. 103. et τῇ δ' ἄρ' Ἀρης V. 363. et τῶ μὲν ἄρ' ἀρπάζοντε ibidem v. 556.

76. Vulgo ἔχνη. Ilgenius et cum eo Matthiae ἔχνη. Ἰχνησι est Od. XVII. 317. Alibi semper apud Homerum ἰχνηα, praeter Odyss. XIX. 436. sed ibi pro ἔχνη ἐρευνῶντες legendum est ἔχνη· ἐρευνῶντες, tum e codd. tum ex Iliad. XVIII. 321. ubi est ἔχνη· ἐρευνῶν. Itaque hic quoque ἔχνη ἀποστρέψας scripsi.

τὰς δ' ὅπιθεν πρόσθεν, κᾶτα δ' ἔμπαλιν αὐτὸς ἔβαινε.
 σάνδαλα δ' αὐτῇ ἔριψεν ἐπὶ ψαμάθοις ἀλήστιν.]

80 ἄφραστ' ἢ δ' ἀνόητα διέπλεκε θαυματὰ ἔργα,
 συμμίσγων μυρίνας καὶ μυρσινοειδέας ὄζους.
 τῶν τότε συνδήσας νεοθηλέος ἀγκαλιον ὕλης,
 ἀσφαλέως ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο σάνδαλα κοῦφα
 αὐτοῖσιν πετάλοισι, [τὰ κῦδιμος Ἀργειφόντης

85 ἔσπασε Πιερίθην,] ὁδοιπορίην ἀλεείνων,
 [οἷά τ' ἐπειγόμενος, δολιχὴν ὁδὸν αὐτοπρεπῆς ὥς.]
 τὸν δὲ γέρων ἐνόησε, δέμων ἀνθοῦσαν ἀλῶν,
 ἰέμενον πεδίονδε δι' Ὀρχηστὸν λεχεποίην.
 τὸν πρότερος προσέφη Μαίης ἐρικυδέος υἱός·

90 ὦ γέρον, ὅς τε φυτὰ σιάπτεις ἐπιχαμπύλος ὦμος,
 ἢ πολυοινήσεις, εὖτ' ἂν τᾶδε πάντα φέρῃσιν.

* * *

καὶ τε ἰδὼν, μὴ ἰδὼν εἶναι, καὶ κωφός, ἀκούσας,

78. Fortasse poeta dedit μέτα δ' ἔμπαλιν.

82. H. Stephanus quum etiam ἀγκαλὸς scribi, ultima accentu notata, observat, spectavit scripturam ἀγκαλὸν, quam hic habent codd. Flor. Aldd. Ceph. Caeterum cod. Mosc. νεοθηλέαν ἀγκαλω-
 σήν.

83. Ἀσφαλέως scripsi pro vulgato ἀβλαβέως.

85. Verba ὁδοιπορίην ἀλεείνων sic intelligo, ut Mercurius cavisse dicatur, ne pedibus ut viator ingrederetur, et ita vestigia pedum relinqueret.

86. Vulgo αὐτοπρεπῆς ὥς. Codd. Mosc. et Paris. tres αὐτο-
 τροπήσας. Inde scribendum puto ἀντιτροπήσων. Terminationes ας
 et ων permutatae etiam v. 119. Suidas: ἀντετόρησεν, εἰς τὸ ἐναν-
 τίον ἤλαε τιτρώσκων, διεπέρασε. τορῶ γὰρ, τὸ τροπῶ. Vide interpp.

καὶ σιγᾶν, ὅτε μή τι καταβλάπτῃ τὸ σὸν αὐτοῦ.

Τόσπον Φάς, συνέστυε βοῶν Ἰφθίμα κάρηνα.

πολλὰ δ' ὄρη σκιοέεντα καὶ αὐλῶνας κελαδεινούς

95

καὶ πεδί' ἀνθεμόεντα διήλασε κύδιμος Ἑρμῆς.

ὄρφναίῃ δ' ἐπίκουρος ἐπᾶύετο δαιμονίῃ νύξ,

ἢ πλείων, τάχα δ' ὄρθρος ἐγένετο δημοεργός·

ἢ δὲ νέον σκοπὴν προσεβήσατο δῖα Σελήνη,

Πάλλαντος θυγάτηρ, Μεγαμηδείδα ἀναικτος.

100

τῆμος ἐπ' Ἀλφειὸν ποταμὸν Διὸς ἄλκιμος υἱὸς

Φοίβου Ἀπόλλωνος βοῦς ἤλασεν εὐρυμετώπους.

[ἀκηῆτες δ' ἵκνον ἐς αὐλῖον ὑψιμέλαθρον,

καὶ ληνούς προπάρειθεν ἀριπρεπέος λειμῶνος.

ἔνθ' ἐπεὶ εὖ βοτάνης ἐπεφόρβει βοῦς ἐριμύκους,]

105

καὶ τὰς μὲν συνέλασεν ἐς αὐλῖον ἄθρό' ἰούσας,

λωτὸν ἐρεπτομένας ἢ δ' ἐρσήεντα κύπειρον·

σὺν δ' ἐφόρει ξύλα πολλά, πυρὸς δ' ἐπεμαίετο τέχνη.

ad Hefych. v. ἀντετόρησε. In Orph. Arg. 140. ubi ἀντεπόρησε
legebatur, codd. praebent,

Ἰφικλος αὖ Φυλάκου δῖον γένος ἀντετόρησεν,

quod non debebam mutare. Videntur enim recentiores eo verbo
sic usi esse, ut de via, quemadmodum Latini *penetrare*, dicerent.

90. Cod. Mosc. ἐπικαμπύλα ξύλα. Mox post v. 91. lacu-
nam esse vidit Matthiae.

99. Edd. Flor. Aldd. Ceph. σκοπιῇ.

108. Vulgo τέχνην. Cod. Mosc. τύνη. Recepi emendatio-
nem Ilgenii. qua simplicior redditur oratio, et convenientior
epico carmini. Ἐπιμαίεσθαι cum genitivo Iliad. X. 401. Od. V.
344. XII. 220. Arat. Phaen. 127.

- δάφνης ἀγλαὸν ὄζον ἐλὼν ἐπέλεψε σιδήρῳ,
 110 ἄρμενον ἐν παλάμῃ· ἄμπνυτο δὲ θερμὸς αὐτμή.
 [Ἐρμῆς τοι πρῶτιστα πυρήϊα πῦρ τ' ἀνέδωκεν.]
 πολλὰ δὲ κήγνανα κᾶλα κατουδαίῳ ἐνὶ βόθρῳ
 οὔλα λαβὼν ἐπέθηνεν ἐπηετανά· λάμπετο δὲ φλόξ
 τηλόσε Φῦσιν ἰεῖσα πυρὸς μέγα δαιομένοιο.
 115 ὄφρα δὲ πῦρ ἀνέκαιε βίῃ κλυτοῦ Ἥφαιστοιο,
 τόφρα δ' ἐριβρύχους ἔλικας βοῦς εἶλκε θύραζε
 δοιὰ· ἄγχι πυρός· δύναιμι δέ οἱ ἔπλετο πολλή.
 ἀμφοτέρως δ' ἐπὶ νῶτα χκαίαι βάλε Φυσιώσας,
 [ἐγυλίνας δ' ἐκύνλινδε, δί' αἰῶνάς τε τορήσας]
 120 ἔργῳ δ' ἔργον ὅπαζε, ταμῶν κρέα πίονα δημῷ.
 ὥπτα δ' ἀμφ' ὀβελοῖσι πεπαρμένα δουρατέοισιν,

109. Cod. Mosc. ἐνίαλλα σιδήρῳ.

119. Cod. Mosc. ἐκκρίνας.

125. Edd. vett. ὥς ἔτι νῦν τάμετ' ἄσσα πολυχρόνιοι πεφύασι.
 Cod. Mosc. ὥς ἔτι νῦν τὰ μέτασα. In hoc loco nisi ea quoque,
 quae sana videntur esse, corruptelis vitata sunt, hic esse sensus
 debet: *quemadmodum nunc quoque, multo post, tenduntur, quae
 natura ad diuturnitatem facta sunt.* In eam sententiam olim
 sic emendandum putavi: ὥς ἔτι νῦν τάνυσθ', ἄσσα πολυχρόνια πε-
 φύασι, δηρὸν δὲ μετὰ ταῦτα καὶ ἄκριτον. Neque nunc meliorem
 viam video. In τάμετ' latere τάνυσται arguit versus, qui praece-
 dit. Nec mirum si τ pro θ scribebatur, quum ἄσσα etiam leni
 spiritu notari soleret. Productam ultimam vocalem in πολυχρόνια
 tuentur exempla, quae attuli ad Orph. p. 701. seq. Quod ad
 sensum attinet, ἄσσα non sic intelligo, ut δέρματα cogitentur, sed
 generatim, *quidquid de pellibus diuturnum est.* Indicat enim
 poeta, ut puto, pelles extendi reffectis mollioribus partibus, quae
 facile rancidae fiunt. Consuevisse autem antiquos pelles exten-
 dere, ut arescerent, et sic ad futuros usus servari possent, ex ipso

σάρκα^ς ὁμοῦ καὶ νῶτα γεράσμια, καὶ μέλαν αἶμα
ἐργμένον ἐν χολάδεσσι· τὰ δ' αὐτοῦ κεῖτ' ἐπὶ χώρης.

ρίνου^ς δ' ἐξετάνυσσε καταστύφελω ἐπὶ πέτρῃ,

ὥς ἔτι νῦν τάμετ' ἄσσα πολυχρόνιοι πεφύασιν,

125

δηρὸν δὴ μετὰ ταῦτα καὶ ἄκριτον. αὐτὰρ ἔπειτα

Ερμῆ^ς χαρμόφρων εἰρύσσατο πίνονα ἔργα

λείω ἐπὶ πλαταμῶνι, καὶ ἔσχισε δώδεκα μοίρας

κληροπαλεῖς· τέλεον δὲ γέρας προσέθηκεν ἐκάστη.

ἐνθ' ὅσῃ^ς κρεάων ἡράσσατο κύδιμος Ἑρμῆ^ς·

130

ὀδμῇ γάρ μιν ἔτειρε καὶ ἀθάνατόν περ ἐόντα

ἡδεῖ· ἀλλ' οὐδ' ὥς οἱ ἐπείθετο θυμὸς ἀγῆνωρ,

καὶ τε μάλ' ἱμείρουσι, περᾶν ἱερῆς κατὰ δειρῆς·

ἀλλὰ τὰ μὲν κατέθηκεν ἐς αὐλῖον ὑψιμέλαθρον,

Homero cognoscitur, ubi is modum describit, quo pelles arefactae depsebantur. Locus est Iliad. XVII. 389.

ὥς δ' ὅτ' ἀνὴρ ταύροιον βοὸς μεγάλῳ βοεῖν

λαοῖσιν δῶ^ς τανύειν, μεθύουσιν ἀλοιφῇ·

δεξιόμενοι δ' ἄρα τοίγε διαστάντες τανύουσιν

κυκλός, ἄφαρ δὲ τε ἰκμάς ἔβη, δύνει δὲ τ' ἀλοιφή,

πολλῶν ἐλκόντων, τάνυται δὲ τε πῦσα διαπρό.

Δηρὸν δὴ μετὰ ταῦτα καὶ ἀκριτον, ut Virgilius Georg. III. 476.
nunc quoque post tanto.

132. Cod. Mosc. οὐδ' ὥς ἐπεπείθετο.

133. Codd. Paris. et edd. vett. πέρην'. Mosc. περῆν. Quod inde fecerunt, περῆν', i. e. περῆναι, nec significatione, nec scriptura, nec metri lege recte se habet. Apud Homerum, si recte observavi, αἰ infinitivorum, si syllaba, quae est ante ultimam, in arsi est, quater tantum elisionem reperitur: Iliad. XVIII. 294. XIX. 136. XX. 422. 469. ubi haec sunt, ἀρίστ', λελάθεσθ', στροφᾶσθ', λίτσεσθ'. Quintum exemplum, τυμβοχοῆσ' Iliad. XXI. 323. grammaticorum malae sedulitati debetur. Nullum horum recte cum

- 135 δημόν καὶ κρέα πολλά· μετήορα δ' αἶψ' ἀνάειρεν,
 σῆμα νέης Φωρῆς· ἔπι δὲ ξύλα κάγκαν' ἀγείρας,
 οὐλόποδ', οὐλοκάρηνα πυρὸς κατεδάμνατ' αὐτμῇ.
 αὐτὰρ ἐπεὶ τοι πάντα κατὰ χρέος ἤνυσε δαίμων,
 σάνδαλα μὲν προέηκεν ἐς Ἀλφειὸν βαθυδίνην,
 140 ἀνθρακίην δ' ἐμάρανε, νόνιν δ' ἀμάθυνε μέλαιναν
 παννύχιος· καλὸν δὲ φῶς ἐπέλαμπε σελήνης.
 Κυλλήνης δ' αἶψ' αὖτις ἀφίκετο δῖα κάρηνα
 ὄρθριος, οὐδέ τί οἱ δολιχῆς ὁδοῦ ἀντεβόλησεν
 οὔτε θεῶν μακάρων, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων·
 145 [οὐδὲ κύνες λελάκοντο· Διὸς δ' ἐριούσιος Ἑρμῆς
 δοχμωθεὶς μεγάραιο διὰ κλήϊθρον ἔδυνεν,
 αὔρη ὀπωρινῇ ἐνελίγιος, ἥύτ' ὁμίχλη.]
 ἰθύσας δ' ἄντρον ἐξίκετο πίνονα νήον,

περὴν' comparabis. Scribendum cum Barnesio et Erneftio περᾶν, quod activa vi est Iliad. XXI. 454. Obtinuit, ut ex uno verbo duo fierent, περάω, unde περόων, περώωσι, futuro περήσω, intransitivum, et περάω, futuro περάσω mediam brevem habente, activum. Infinitivus dignosci nequit, sed a posteriore verbo περάων, περάουσι dictum puto. Apud Apoll. Rhod. II. 606. lege περήσῃ.

136. Hic versus non legitur in cod. Mosc. Vulgo σῆμα νέης Φωνῆς. Σῆμα non potest pro σήματα dici. Alia ratio est exemplorum, quae Ruhnkenius attulit ad hymn. Cer. 12. Itaque interpunxi post ἀνάειρεν, et Φωνῆς mutavi in Φωρῆς. Simile vocabulum, φῶρη, infra v. 385. cum Φωνῇ permutatum. Sensus est: illa sublata alte in oculis reposuit, ut essent monumentum puerilis furti. Similis translatio in initio νεκυίας,

παρθενικαὶ τ' ἀταλαί, νεοπενθέα θυμὸν ἔχουσαι.

Pro αἰέρας scripsi ἀγείρας cum Ilgenio.

140. Credas scribendum esse ἐμάρανε. Permutantur enim hae formae saepius: vide Fischer. ad Well. II. p. 376. Obstat

ἦκα ποσὶν προβιβῶν· οὐ γὰρ κτύπεν, ὥςπερ ἔπ' οὐδὲι.
 ἐσσυμένως δ' ἄρα λίκνον ἐπ' ἄχετο κύνδιμος Ἑρμῆς, 150
 [σπάργανον ἅμφ' ὤμοις εἰλυμένος, ἥύτε τέκνον
 νήπιον, ἐν παλάμῃσι περ ἰγνύσι λαῖφος ἀθύρων
 κεῖτο, χέλυν ἐρατὴν ἐπ' ἀριστερὰ χεῖρὸς ἐέργων.]
 μητέρα δ' οὐκ ἄρ' ἔληθε θεὸν θεός, εἴπέ τε μῦθον·

Τίπτε σὺ ποιμιλομῆτα; πόθεν τόδε νυκτὸς ἐν ὥρῃ 155
 ἔρχῃ, ἀνκιδεῖν ἐπιειμένε; νῦν σε μάλ' οἶω
 ἢ τάχ' ἀμήχανα δεσμὰ περὶ πλευρῇσιν ἔχοντα
 Λητοῖδew ὑπὸ χερσὶ δι' ἐν προθύροιο περήσειν,
 ἢ σὲ λαβύντα μεταξὺ κατ' ἄγκυα Φηλητεύσειν.
 ἔρβε τάλαν· μεγάλην σε πατὴρ ἐφύτευσε μέριμναν 160
 θνητοῖς ἀνθρώποισι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν.

Τὴν δ' Ἑρμῆς μύθοισιν ἀμείβετο κερδαιόισιν·

tamen ἀνξηράνῃ Iliad. XXI. 347. ubi vide schol. Townl. ap. Heyn.

141. Cod. Mosc. παννύχιον et κατέλαμπε.

143. Vulgo οὐδέ τις οἴ. Aliter nunc correxi et commodius, quam ad Orphica. Hymn. Ven. 34.

τῶν δ' ἄλλων οὐ πέρ τι πεφυγμένον ἔστ' Ἀφροδίτην,
 οὔτε θεῶν μακάρων, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.

152. Περ ἰγνύσι, quod in ed. Flor. esse dicit novissimus editor, est in Aldd. Ceph. Editio Florentina habet περ' ἰγνύσι. Cod. Mosc. περιγνύσι. Scribendum puto, ἐν παλάμῃσι παροίγνυς λαῖ-
 φος, ἀθύρων, per lusum ludicem manibus paululum aperiens. Ἐν
 παλάμῃσι praepositione abundante, ut Od. XIX. 577. XXI. 75.
 Verbo παροίγειν usus Aristophanes in Pace v. 30.

157. Pro vulgato ἢ τάχ' in cod. Mosc. est δύσαχ'. Credas
 ortum e δις τόσ'.

158. Vulgo Λητοῖδew.

159. Pro vulgato λαβύντα cod. Mosc. φέροντα. Sensum esse

- Μῆτερ ἐμὴ, τί με ταῦτα δεδίσκεαι, ἥύτε τέκνον
 νήπιον, ὃς μάλα παῦρα μετὰ Φρεσὶν αἴσυλα οἶδεν,
 165 ταραχάλεον, καὶ μητρὸς ὑπαιδεύδοικεν ἐνὶ πᾶσι;
 αὐτὰρ ἐγὼ τέχνης ἐπιβήσομαι, ἥτις ἀρίστη,
 βουλευών, ἐμὲ καὶ σὲ διαμπερές· οὐδὲ θεοῖσιν
 νῶϊ μετ' ἀθανάτοισιν ἀδέρητοι καὶ ἄπυστοι
 αὐτοῦ τῇδε μένοντες ἀνεξόμεθ', ὥς σὺ κελεύεις.
 170 βέλτερον ἡμᾶτα πάντα μετ' ἀθανάτοισι ὀαρίζειν,
 πλούσιον, ἀφνειόν, πολυλήϊον, ἢ κατὰ δῶμα
 ἄνθρω ἐν ἡερόεντι θαλασπέμεν· ἀμφὶ δὲ τιμῆς
 καὶ γὰρ τῆς ὀπίης ἐπιβήσομαι, ἥσπερ Ἰ' Απόλλων.
 εἰ δέ κε μὴ δώσι πατὴρ ἐμός, ἦτοι ἔγωγε
 175 πειρήσω· δύναμαι Φηλητέων ὄρχαμος εἶναι.
 εἰ δέ μ' ἐρευνήσῃ Λητοῦς ἐριτυδέος υἱός,
 ἄλλο τί οἱ καὶ μεῖζον ὀλομαι ἀντιβολήσειν.
 εἴμι γὰρ ἐς Πυθῶνα, μέγαν δόμον ἀντιτορήσαν,
 ἔνθεν ἄλλῃς τρίποδας περικαλλέας ἥδ' ἐλέβητας

puto: *Apollini, quum te arripuerit, in mediis ulnis haerens aliquid auferes.* "Αγχεα enim primo significatu ulnas dici arbitror; inde demum ad cavitatem quamcumque transferri. Confirmatur haec coniectura exemplo cognatorum vocabulorum. Sic *πόντιαι ἀγκάλαι* apud Aeschylum *Choeph.* 585. Sic apud Oppianum *Hal. II.* 173. ostrea dicuntur *ἀγκοίνησιν ἐφήμενα πετραίησιν.* Scholiae ibi: *κοιλότησι, τροπικῶς.*

164. Cod. Mosc. πολλὰ et ἄρμενα habet.

166. 167. Non potest dici *βουλευέειν τινά.* Quare interpunxi sic, ut *βουλευών* per se dicatur, accusativi autem cum *ἐπιβήσομαι* construantur. Id activa potestate dictum est, ut *ἀναβησάμενοι* *Odysf. XV.* 474.

πορθήσω, καὶ χρυσόν, ἄλλῃς τ' αἵθωνα σίδηρον, 180
καὶ πολλήν ἐσθῆτα· σὺ δ' ὄψεαι, αἶψ' ἐθέλησθα.

Ὡς οἱ μὲν ῥ' ἐπέεσσι πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
υἱὸς τ' αἰγιόχοιο Διὸς καὶ πότνια Μαῖα.

Ἦως δ' ἠριγένεια Φόως θνητοῖσι φέρουσα
ᾠρνυτ' ἀπ' ὠκεανοῦ βαθυρρόου· αὐτὰρ Ἀπόλλων 185

Ὀγχηστόνδ' ἀφίκανε κίων, πολυήρατον ἰάλας
ἀγνὸν ἐρισφραδέου γαιήοχου· ἔνθα γέροντα
κνώδαλον εὖρε, δέμοντα παρὲξ ὁδοῦ ἔρμος ἀλωῆς·
τὸν πρότερος προσέφη Λητοῦς ἐρικυδέος υἱός.

Ὡ γέρον, Ὀγχήστοιο βατοδρόπε ποιήεντος, 190
βοῦς ἀπὸ Πιερίης διζήμενος ἐνθάδ' ἱκάνων,

πάσας θηλείας, πάσας κεράεσσιν ἐλικτάς,
ἐξ ἀγέλης· ὁ δὲ ταῦρος ἐβόσκετο μῦνος ἀπ' ἄλλων,
κύνεος· χάροποι δὲ κύνες κατόπισθεν ἔποντο
τέσσερες, ἥύτε Φῶτες, ὁμόφρονες· οἱ μὲν ἔλειφθεν, 195
οἳ τε κύνες, οἳ τε ταῦρος· ὁ δὲ πέρι θαῦμα τέτυκται·

168. Perinepte vulgo ἄπαστοι. Parif. A. C. ἄπλιστοι. Itaque ἔπυστοι scripsi, ignobiles.

183. Cod. Mosc. μήτης pro Μαῖα.

188. Vulgo κνώδαλον. Id quum olim in τροχμαλον mutandum censuissem, displicere coepit ea emendatio, quod longius a vulgata scriptura recedit. Itaque nescio an multo lenius νοχαλὸν scribi possit. Hesychius νοχαλός, ῥάθυμος, χαῦνος. Non erat idonea causa, quare id critici in νοχελής mutarent, quum idem Hesychius etiam verbum νοχαλίζει habeat. Apud eundem νοχαλός restituendum puto pro νοσίχολος, quod interpretatur ἀμελής, ῥάθυμος.

196. Nescio unde sit μέγα θαῦμα, quod Wolfius, Ilgenius,

ταὶ δ' ἔβαν, ἡέλιόιο νέον καταδυόμενοιο,

ἐκ μαλακοῦ λειμῶνος, ἀπὸ γλυκεροῦ νομοῖο.

ταῦτά μοι εἰπὲ γεραιὲ παλαιγενές, εἴπου ὅπως

200 ἀνέρα ταῖς δ' ἐπὶ βουσί διαπρήσσοντα κέλευθον.

Τὸν δ' ὁ γέρων μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·

ᾧ φίλος, ἀργαλέον μὲν, ὅς' ὀφθαλμοῖσιν ἴδοιτο,
πάντα λέγειν· πολλοὶ γὰρ ὁδὸν πρήσσουσιν ὀδίται·

τῶν οἱ μὲν κακὰ πολλὰ μεμαότες, οἱ δὲ μάλ' ἐσθλά,

205 Φοιτῶσιν· χαλεπὸν δὲ δαήμεναί ἐστιν ἕναστον·

αὐτὰρ ἐγὼ πρόπαν ἤμαρ ἐς ἡέλιον καταδύντα

ἔσκαπτον περὶ γοῦνον ἄλωῆς οἰνοπέδοιο·

παῖδα δ' ἔδοξα, Φέριστε, σαφές δ' οὐκ οἶδα, νοῆσαι,

ὅστις ὁ παῖς ἅμα βουσὶν εὐκράϊρησιν ὀπήδει,

210 νήπιος, εἶχε δὲ ῥάβδον, ἐπιστροφάδην δ' ἐβάδιζεν.

[ἐξοπίσω δ' ἀνέεργε, κάρη δ' ἔχον ἀντίον αὐτῷ.]

Φῆ ῥ' ὁ γέρων· ὁ δὲ θᾶσσον ὁδὸν κίε Φοῖβος Ἀπόλλων·

οἰωνὸν δ' ἐνόει ταυνοσίπτερον, αὐτίκα δ' ἔγνω

Φηλητὴν γεγαῶτα Διὸς παῖδα Κρονίωνος.

215 ἐσσυμένως δ' ἤϊξεν ἄναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων

Matthiae dederunt, Ernestius autem falso dixit esse in edd. vett. quae omnes habent περὶ θᾶυμα, quod est etiam in cod. Mosc. Matthiae quum in animadversionibus miratus esset, quod eam lectionem mutasset Wolfius, in novissima tamen editione μέγα θᾶυμα recepit, ne adnotata quidem altera lectione.

202. Cod. Mosc. ἴδοιμι.

205. Cod. Mosc. πρήσσουσιν.

211. Vulgo ἔχεν. Iam alibi indicavi, scribendum esse ἔχον, quod ad boves referatur.

212. Pro Φοῖβος Ἀπόλλων cod. Mosc. μῦθον ἀκούσας.

ἐς Πύλον ἡγαθήν, διζήμενος εἰλίποδας βοῦς,
πορφυρέη νεφέλη κεκαλυμμένος εὐρέας ὄμους·
ἵχνια τ' εἰσενόησεν ἐκηβόλος, εἶπέ τε μῦθον·

ὦ πόποι, ἦ μέγα ἔθαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι·
ἵχνια μὲν τάδε γ' ἐστὶ βοῶν ὀρθοκραιράων, 220
ἀλλὰ πάλιν τέτραπται ἐς ἀσφοδελὸν λειμῶνα·
βήματα δ' οὔτ' ἀνδρὸς τάδε γίγνεται, οὔτε γυναικός,
οὔτε λύκων πολιῶν, οὔτ' ἄρκτων, οὔτε λεόντων·
οὔδ' τι κενταύρου λασιαύχενος ἐστὶν ὁμοῖα,
ὅστις τοῖα πέλωρα βιβᾶ ποσὶ καρπαλίμοισιν, 225
αἰνὰ μὲν ἔνθεν ὁδοῖο, τὰ δ' αἰνότερ' ἔνθεν ὁδοῖο.

ὦς εἰπὼν, ἤϊξεν ἄναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων·
Κυλλήνης δ' ἀφίκνευεν ὄρος κατκείμενον ὕλη,
πέτρης ἐς κευθμῶνα βαθύσκιον, ἔνθα τε νύμφη
ἀμβροσίῃ ἐλόχευσε Διὸς παῖδα Κρονίωνος. 230
ὁδμὴ δ' ἱμερόεσσα δι' οὔρεος ἡγαθέοιο
κίδνατο, πολλὰ δὲ μῆλα ταυχύποδα βόσκητο ποιήν·
ἔνθα τότε σπεύδων κατεβήσατο λάϊνον οὐδὸν
ἄντρον ἐς ἡρόεν ἐκατηβόλος αὐτὸς Ἀπόλλων.

224. Quacumque forma Centaurum fuisse poeta crediderit, non ille umquam in taurum mutari poterit. Nam illa lectio, οὐδὲ τί κεν ταύρου λασιαύχενος ἔλπομαι εἶναι (postrema duo verba cod. Mosc. pro ἐστὶν ὁμοῖα praebebat) ut de sensu taceam, qui frigidissimus est, vel propter ordinem, quo collocata sunt verba οὐδὲ τί κεν, reitici debet. Alia graviora taceo. Qui aliquo certe modo istam lectionem defendere vellet, κεν ad εἶναι referre deberet.

223. 234. Ἐνθα τότε quam offensionem habeat, non video. Sed αὐτὸς non videtur a poeta scriptum esse. Quamquam quis

- 235 τὸν δ' ὥς οὔν ἐνόησε Διὸς καὶ Μαιάδος υἱός,
 χρώμενον περὶ βουσὶν ἐκηβόλον Ἀπόλλωνα,
 σπάργαν' ἔσω κατέδυσε θυήεντ', ἥύτε πολλὴν
 πρέμνων ἀνθρακίην οὔλη σποδὸς ἀμφικαλύπτει·
 ὥς Ἑρμῆς ἐκάργον ἰδὼν ἀλέεινε, ἔ' αὐτὸν
- 240 [ἐν δ' ὀλίγῳ συνέλασσε κάρη χειρᾶς τε πόδας τε,
 Φή ῥα νεόλλουτος, προκκλεύμενος ἥδυμον ὕπνον,
 ἐγρήσσω ἐτεόν γε· χέλυ δ' ὑπὸ μασχάλῃ εἴχεν.]
 γυνῶ δ' οὐδ' ἠγνοίησε Διὸς καὶ Λητοῦς υἱὸς
 νύμφην τ' οὐρείην περικαλλέα, καὶ Φίλον υἱόν,
- 245 παῖδ' ὀλίγον, δολίῃς εἰλυμένον ἐντροπῆσιν.
 παπτήνας δ' ἄρα πάντα μυχὸν μεγάλαιο ὅμοιο,
 τρεῖς ἀδύτους ἀνέωγε, λαβὼν κληῖδα Φαιρινήν,
 νέκταρος ἐμπλείους, ἥδ' ἀμβροσίης ἐρατεινῆς.

propter vocabulum, quod corruptum esse potest, duos versus damnet, qui eo in loco tantum abest ut vacui sint, ut vix abesse queant? Emendationem a codicibus expectandam puto. Lenissima foret, si ἀγνὸς reponeretur, ut Pindarus Pyth. IX. 112. Aristaeum dicit ἀγνὸν Ἀπόλλωνα vocari. Sed quis spondeat, non scripsisse poetam ἐκατηβόλος ἀργυρότοξος, quod annotatione Ἀπόλλων in versum illata facile potuit a librariis, quum emendare verbum vellent, corrumpi?

238. Vulgo ὕλης σποδός. Cod. Mosc. ὀλοσποδός. Facillimum erat corrigere οὔλη σποδός, i. e. *mollis*. Comparatio ducta ex Od. V. 488. seqq.

239. Vulgo: ὥς Ἑρμῆς ἐκάργον ἰδὼν ἀλέεινεν ἑαυτόν. Vide praefationem.

241. Vulgo δὴ ῥα. Audacius, licet optime ad sensum, ὅτ' corrigunt. At ἥ ῥα hic non habet locum. Puto me verum esse assequutum Φή ῥα scribendo. De illo Φή, quod Zenodotus in

πολλὸς δὲ χρυσός τε καὶ ἄργυρος ἔνδον ἔκειτο,
πολλὰ δὲ Φοινικόεντα καὶ ἄργυφα εἴματα νύμφης, 250
οἷα θεῶν μακάρων ἱεροὶ δόμοι ἐντὸς ἔχουσιν.

ἐνθ' ἐπεὶ ἐξερέεινε μυχοὺς μεγάλους δόμοιο
Λητοίδης, μύθοισι προσήνθα κύδιμον Ἑρμῆν·

ὦ παῖ, ὃς ἐν λίκνῳ κατάκειαι, μήνυέ μοι βοῦς
θᾶσσον· ἐπεὶ τάχα νῶϊ διοισόμεθ' οὐ κατὰ κόσμον. 255

ρίψω γάρ σε λαβὼν ἐς Τάρταρον ἡερόεντα,
ἐς ζόφον αἰνόμορον καὶ ἀμήχανον· οὐδὲ σε μήτηρ
ἐς Φάος, οὐδὲ πατὴρ ἀναλύσεται, ἀλλ' ὑπὸ γαίῃ
ἐρρήσεις, ὀλίγοισιν ἐν ἀνδράσιν ἡγεμονεύων.

Τὸν δ' Ἑρμῆς μύθοισιν ἀμειβετο κερδελέοισιν· 260

Λητοίδη, τίνα τοῦτον ἀπηνέα μῦθον εἶπες;

ἦ βοῦς ἀγκυλὸς διζήμενος ἐνθάδ' ἰκάνεις;

nonnullos Homeri locos inferebat, vide schol. Ven. et Heynium ad Iliad. XIV. 499. 500.

242. Vulgo: ἄγρης. εἰνέτεόν τε χέλυον ὑπὸ ματχάλη εἶχε. Non puto emendationem, quam feci, ut audacem reprehensum iri.

248. Edd. vett. ἐκ πλείους. Inde ἐκπλείους editum. Recte Ilgenius ἐμπλείους.

252. Compara Odyss. IV. 337. XVII. 228.

259. Vulgo ὀλίγοισιν ἐν ἀνδράσιν ἡγεμονεύων. Cod. Mosc. ὀλίγοισι μετ' ἀνδράσιν ἡγεμονεύων. Acute fulpicatur Matthiae, ἡγεμονεύων ex ἡπεροπεύων esse corruptum. Contra recte I. H. Vossius in Orph. Arg. 58. ἡγεμόνευεν pro ἡπερόπευεν reponendum censebat. At nostro quidem in loco incerta manebit ista coniectura, donec confiterit, quid in corrupto ὀλίγοισι lateat. Certe non male legeretur, πολίοισιν ἐν ἀνδράσιν ἡγεμονεύων.

262. Vulgo καὶ βοῦς. Non debbat Matthiae, quod olim coniecerat, ἦ βοῦς, revocare. Vulgata enim profus epico sermoni repugnat.

οὐκ ἴδον, οὐ πυθόμην, οὐκ ἄλλου μῦθον ἀκουσα·
οὐκ ἂν μηνύσαιμ', οὐκ ἂν μῆνυτρον ἀροίμην·

265 [οὔτι βοῶν ἐλατῆρι, κραταιῷ Φωτί, ἔοικα.]

οὐκ ἐμὸν ἔργον τοῦτο· πάρος δέ μοι ἄλλα μέμηλεν·
ὕπνος ἔμοιγε μέμηλε, καὶ ἡμετέρης γάλα μητρός,
σπάργαντά τ' ἀμφ' ὤμοισιν ἔχειν, καὶ θερμὰ λοετρά·
μή τις τοῦτο πύθοιτο, πόθεν τόδε νεῖκος ἐτύχθη·

270 καὶ κεν δὴ μέγα θαῦμα μετ' ἀθανάτοισι γένοιτο,
παῖδα νέον γεγαῶτα διὰ προθύροιο περῆσαι
βουσί μετ' ἀγραύλοισι· τὸ δ' ἀπρεπέως ἀγορεύεις.

[Χθρὲς γενόμεν· ἀπαλοὶ δὲ πόδες, τρηχεῖα δ' ὑπο χθών.
εἰ δ' ἐθέλεις, πατρός κεφαλὴν, μέγαν ὄρκον, ὁμοῦμαι·

275 μὴ μὲν ἐγὼ μήτ' αὐτὸς ὑπίσχομαι αἴτιος εἶναι,
μήτε τιν' ἄλλον ὅπωπα βοῶν κλοπὸν ὑμετεράων,
αἴτινες αἰ βόες εἰσί· τὸ δὲ κλέος οἷον ἀκούω.]

265. Vulgo οὔτε.

279. Vulgo ὄφρυσί ξιπτάζεσκεν. Scripsi ὄφρυσ, contracte, ut Iliad. XVI. 740.

280. Vulgo ἄλιον ὡς μῦθον ἀκούων. Cod. Parif. A. ὡς τὸ μῦθον. Codd. B. C. ὡς τὸν μῦθον. Deleto ὡς, quod interpretis est, ἄλιον τὸν μῦθον recepi. Habuit poeta in mente Iliad. V. 715. ἧ ῥ' ἄλιον τὸν μῦθον ὑπέστημεν Μενελάω.

283. Vulgo ἀντιτογοῦντα.

288. Vulgo ἀντήσεις. Recte cod. Mosc. ἀντήσῃς. Ad indicativum futuri defendendum parum confert Iliad. XV. 213. seqq. αἴκεν πεφιδόσεται, οὐδ' ἐθέλῃσει. Sic αἴκεν vel εἴκεν etiam alibi construitur, ut XVII. 558. Od. XVII. 79. Ambiguos enim locos praetereo, ut Iliad. II. 258. Od. V. 417. aliosque. Paullo melius . . . ret Iliad. XX. 335. ὅτε κεν συμβλήσεται, et Od. XVI.

Ὡς ἄρ' ἔφη, καὶ πυκνὸν ὑπὸ βλεφάρων ἀμαρύνστων
ὄφρυς ριπτάζεσκεν, ὀρώμενος ἔνθα καὶ ἔνθα,
μᾶκρ' ἀποσυρίζων, ἄλιον τὸν μῦθον ἀκούων. 280
τὸν δ' ἀπαλὸν γελάσας προσέφη ἐκᾶεργος Ἀπόλλων·

ὦς πέπον, ἡπεροπευτά, δολοφραδές, ἧ σε μάλ' οἶω
πολλάκις ἀντιτορεῦντα δόμους εὐναιετᾶοντας,
ἐννυχον οὐχ ἔνα μούνον ἐπ' οὔδεϊ φῶτα καθίσσαι,
σνευάζοντα κατ' οἶκον ἄτερ ψόφου, οἷ' ἀγορεύεις. 285
πολλοὺς δ' ἀγραύλους ἀναχῆσεις μηλοβοτῆρας
οὔρεος ἐν βήσσης, ὁπότ' ἂν κρειῶν ἐρατίζων
ἀντήσης ἀγέλησι βοῶν καὶ πῶσι μῆλων.
ἀλλ' ἄγε, μὴ πύματόν τε καὶ ὕστατον ὕπνον λαύσης,
ἐκ λίκνου κατὰβαινε, μελαίνης νυκτὸς ἐταῖρε. 290
τοῦτο γὰρ οὖν καὶ ἔπειτα μετ' ἀθανάτοις γέρας ἔξεις,
ἀρχὸς Φηλητέων κεκλήσεαι ἡματα πάντα.

282. ὁπότε κεν θῆσει, vel XXIV. 88. ὅτε κεν ζώννυνται καὶ ἐπεν-
τύνονται. Sed, si recte Homeri usum observavi, interest aliquid
inter αἶκεν vel εἶκεν et ἦν, inter ἐπεὶ κε et ἐπὴν, inter ὅτε κεν et
ὅτ' ἂν, inter ὁπότε κεν et ὁπότ' ἂν. Kèn enim, ut supra ad hymn.
Apoll. 51. obiter indicavi, per se ponitur, ut rem incertam esse
significet, nec modum verbi constituit: ἂν autem si cum particulis,
quas attuli, coniungitur, non tam ab his particulis, quam ab ipso
illo ἂν regi videtur verbi modus. Inde harum constructio parti-
cularum, quae ἂν adiunctum habent, caret illa licentia. Neque
enim contrarium probari poterit huiusmodi exemplo, Od. X. 410.

ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀγραυλοὶ πόριες περὶ βοῦς ἀγελαίας
ἐλθούσας ἐς κόπρον, ἐπὴν βοτάνης κορέσωνται,
πᾶσαι ἄμα σκαίρουσιν ἐναντία.

In quo loco anacoluthon est.

"Ως ἄρ' ἔφη, καὶ παῖδα λαβὼν Φέρε Φοῖβος Ἀπόλλων.
 σὺν δ' ἄρα Φρασσάμενος, τότε δὴ κρατὺς Ἀργειφόντης
 295 οἰωνὸν προέηκεν, ἀειρόμενος μετὰ χερσίν,
 τλήμουνα γαστρὸς ἔριθον, ἀτάσθαλον ἀγγελιώτην.
 ἐσσυμένως δὲ μετ' αὐτὸν ἐπέπταρε· τοῖδ' Ἀπόλλων
 ἔκλυεν, ἐκ χειρῶν δὲ χαμαὶ βάλε κύδιμον Ἑρμῆν.
 ἔζετο δὲ προπάραιθε, καὶ ἐσσύμενός περ ὁδοῖο,
 300 Ἑρμῆν κερτομέων, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·

Θάρσει σπαργανιῶτα, Διὸς καὶ Μαιάδος υἱέ·
 εὐρήσω καὶ ἔπειτα βοῶν ἱφθιμα κάρηνα
 τούτοις οἰωνοῖσι· σὺ δ' αὖθ' ὁδὸν ἡγεμονεύσεις.

"Ως φάτ· ὃ δ' αὖτ' ἀνόρουσε θοῶς Κυλλήνιος Ἑρμῆς,
 305 σπουδῇ ἰὼν· ἄμφω δὲ παρ' εὐατα χερσὶν ἐώθει
 σπάργανον, ἄμφ' ὥμοισιν ἐελμένος, εἶπε δὲ μῦθον·

Πῇ με φέρεις, ἐκέργε, θεῶν ζαμενέστατε πάντων;
 ἦ με βοῶν ἔνεχ' ὥδε χολούμενος ὀρσολοπέυεις;

294. Τότε δὴ post participium, ut εἶτα, κατὰ, ἔπειτα poni
 solent. Caeterum editori horum hymnorum verendum est, ne, si
 silentio praetereat rem, quae criticorum nasos usque ad obelos
 exercuit, non habere nasum videatur. Itaque explicationis
 caussa haec attulisse satis erit. Mercurius, ut comici loquuntur,
 καταπαρδὼν Ἀπόλλωνος, significabat parum se ira Apollinis mo-
 veri. Id recte οἰωνὸς dicitur: arguebat enim obstinatum ani-
 mum, et fiduciam ne metu quidem expugnabilem. Casu sternuit
 Mercurius. Id quoque οἰωνὸς est, confutans, quod priore signo
 Mercurius indicaverat, nihil ab se curari Apollinis vindictam.
 Eo igitur spectat Apollinis responsio.

ὦ πόποι· εἴθ' ἀπόλοιτο βοῶν γένος. οὐ γὰρ ἔγωγε
 ὑμετέρας ἔκλεψα βόας, οὐδ' ἄλλον ὅπωπα,
 αἵτινες εἰσι βόες· τὸ δὲ δὴ κλέος οἶον ἀκούω.
 δὸς δὲ δίκην καὶ δέξο παρὰ Ζηνὶ Κρονίωνι.

310

Αὐτὰρ ἐπεὶ τὰ ἔκαστα διαβρῆδην ἐρέεινον
 Ἑρμῆς τ' οἰοπόλος καὶ Λητοῦς ἀγλαὸς υἱός,
 ἀμφὶς θυμὸν ἔχοντες, ὃ μὲν νημερτέα φωνεῖν
 οὐκ ἀδίκως ἐπὶ βουσὶν ἐλάζυτο κύδιμον Ἑρμῆν·
 αὐτὰρ ὃ τέχνησιν τε καὶ αἰμυλίοισι λόγοισιν
 ἤθελεν ἐξυπατᾶν Κυλλήνιος ἀργυρότοξον.

315

αὐτὰρ ἐπεὶ πολύμητις ἐὼν πολυμήχανον εὗρεν,
 ἐσσυμένως δὴ ἔπειτα διὰ ψαμάθοιο βάδιζεν
 πρόσθεν, ἀτὰρ κατόπισθε Διὸς καὶ Λητοῦς υἱός.
 αἶψα δ' ἵκοντο κάρηνα θυώδεος Οὐλύμποιο,
 ἐς πατέρα Κρονίωνα, Διὸς περικαλλέα τέκνα.
 κείθι γὰρ ἀμφοτέροισι δίκης κατέκειτο τάλαντα.

320

303. Cod. Mosc. αὐτοῖς pro τούτοις.

306. Vulgo ἐλιγμένους. Recipi lectionem cod. Mosc. ἐελμέ-
 νους. Quo expeditior incederet Mercurius, fascias, quibus humeri
 erant constricti, sursum versus aures trudebat.

313. Vulgo ἐρέεινεν. Codd. Parif. ἐρέεινον.

315. 316. Libri omnes: ὃ μὲν νημερτέα φωνὴν οὐκ ἀδίκως ἐπὶ
 βουσὶν ἐλάζυτο κύδιμον Ἑρμῆν. Intelligi haec nequeunt. Nec
 φωνὴ dicta significat. Quare φωνεῖν scripsi. Iure, inquit, Apollo
 comprehenderat propter boves Mercurium, is ut vera diceret.

322. Cod. Mosc. αἶψα δὲ τέρψον ἵκοντο θυώδεος Οὐλύμποιο.

325 εὐμυλίῃ δ' ἔχ' Ὀλυμπον ἀγάνυιφον, ἀθάνατοι δὲ
ἀθρόοι ἠγερέθοντο ποτὶ πτύχας Οὐλύμποιο.

ἔστησαν δ' Ἑρμῆς τε καὶ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
πρόσθε Διὸς γούνων· ὃ δ' ἀνείρετο Φαίδιμον υἱὸν
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·

330 Φοῖβε, πόθεν ταύτην μενοεικέα ληϊδ' ἐλαύνεις,
παῖδα νέον γεγαῶτα, Φυὴν κήρυκος ἔχοντα;

[σπουδαῖον τόδε χρῆμα θεῶν μεθ' ὁμήγουριν ἦλθεν.]

Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἀναξ ἐκιάεργος Ἀπόλλων·

ᾧ πάτερ, ἦ τάχα μῦθον ἀκούσσαι οὐκ ἀλαπαδόνον,

335 κερτομέων, ὥς οἷός ἐγώ φιλολήϊός εἰμι.

παῖδά τιν' εὖρον τόνδε διαπρύσιον κεραιῖστίην

Κυλλήνης ἐν ὄρεσσι, πολὺν δία χῶρον ἀνύσας,

κέρτομον, οἷον ἔγωγε θεῶν οὐκ ἄλλον ὅπωπα,

325. Vulgo εὐμυλίῃ. Cod. Mosc. εὐμιλίῃ. Lenis mutatio foret εὐμελίῃ. Diodorus Siculus IV. 84. eo vocabulo musicam significare videtur, quum Daphnidem dicit φύσει διαφύσῳ πρὸς εὐμέλειαν κεχορηγημένον. Idem tamen III. 59. εὐμέλειαν de suavitate modulationis intellexit, ita ut dubitari possit, an in altero loco praeferendum sit ἐμμέλειαν. Apud Pollucem certe IV. 57. ubi is de musica agit, coniuncta sunt μέλος, ἐμμελία, ἐμμελής, ἐμμελές, ἐμμελῶς. Et paene malim etiam in huius hymni versu legi ἐμμελίῃ, quod de saltatione et choreis accipiat. Plato de Legibus VII. p. 816. A. πολλὰ μὲν δὴ τοῖνυν ἄλλα ἡμῖν τῶν παλαιῶν ὀνομάτων ὡς εὖ καὶ κατὰ φύσιν κείμενα, δεῖ διανοούμενον ἐπαινεῖν· τούτων δὲ ἓν καὶ τὸ περὶ τὰς ὀρχήσεις τὰς τῶν εὖ πραττόντων, ὄντων δὲ μετρίων αὐτῶν πρὸς τὰς ἡδονάς, ὡς ὀρθῶς ἄμα καὶ μουσικῶς ὠνόμασεν ὅστις πότ' ἦν· καὶ κατὰ λόγον αὐταῖς θέμενος ὄνομα ξυμπάσαις, ἐμμελείας ἐπωνόματε. καὶ δύο δὲ τῶν ὀρχήσεων τῶν καλῶν εἶδη κατεστήσατο· τὸ μὲν, πολεμικόν, πυρρὴν· τὸ δὲ, εἰρηνικόν, ἐμμέλειαν.

οὐδ' ἀνδρῶν, ὅποσοι λησὶμβροτοὶ εἰς' ἐπὶ γαίῃ.

κλέψας δ' ἐν λειμῶνος ἐμὰς βοῦς ᾤχετ' ἐλαύνων

340

ἐσπέριος παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,

εὐθὺ Πύλονδ' ἐλάων· τὰ δ' ἄρ' ἔχνια τοῖα πέλωρα,

οἶά τ' ἀγάσσασθαι, καὶ ἀγαυοῦ δαίμονος ἔργα.

τῇσιν μὲν γὰρ βουσὶν ἐς ἀσφοδελὸν λειμῶνα

ἀντία βήματ' ἔχουσα κόνις ἀνέφαινε μέλαινα·

345

αὐτὸς δ' οὗτος, αἶκτος, ἀμήχανος, οὐτ' ἄρα ποσσίν,

οὐτ' ἄρα χερσὶν ἔβαινε διὰ ψαμαθῶδεα χῶρον,

[ἀλλ' ἄλλην τινὰ μῆτιν ἔχων διέτριβε κέλευθα,]

τοῖα πέλωρ', ὥς εἴ τις ἀραιῇσιν δρυσὶ βαίνοι.

ὄφρα μὲν οὖν ἐδίωκε διὰ ψαμαθῶδεα χῶρον,

350

ρεῖα μάλ' ἔχνια πάντα διέπρεπεν ἐν κονίῃσιν·

αὐτὰρ ἐπεὶ ψαμάθοιο μέγαν στίβον ἐξεπέρησεν,

ἄφραστος γένετ' ὦκα βοῶν στίβος ἡδὲ καὶ αὐτοῦ

326. Vulgo ἄφραιτοι, quod sic positum repugnat ufui epicorum. Verissima est Groddeckii emendatio ἀφρόοι.

335. Edd. vett. ὡς οἶος, quod recte in ὡς οἶος mutarunt recentiores. Non argutandum in his, quae formulae sunt sermonis familiaris. Quibus aliquid vitio vertitur, plerumque aliena culpa se excusare student. Quare sibi culpam imputari, non aliis, aegre ferunt: quod quid est aliud, quam se solos vituperari?

346. Vulgo αὐτὸς δ' οὗτος ὃδ' ἐκτὸς ἀμήχανος. Parif. B. ὁ δεκτός. Quum Ruhnkenius correxisset, ὃδ' ἔξοχ' ἀμήχανος, ea emendatio ita omnium assensum tulit, ut, quum in verbis οὗτος ὃδε haerent, non animadverterent vitii sedem. Paene nihil discriminis est inter ΔΕΚΤΟΣ et ΑΙΚΤΟΣ: ὁ autem, ut saepissime, ex interpretis adnotatione irrepsit. Hesychius: αἶκτος, ἀπρόσιτος.

349. Cod. Mosc. βαίνων.

352. Cod. Mosc. πολὺν στίβον.

- χῶρον ἀνὰ κρατερὸν· τὸν δ' ἐφράσατο βροτὸς ἀνὴρ
 355 ἐς Πύλον εὐθύς ἐλῶντα βοῶν γένος εὐρυμετώπων.
 αὐτὰρ ἐπειδὴ τὰς μὲν ἐν ἡσυχίῃ κατέεργεν
 καὶ δία πυρπαλάμηνεν ὁδοῦ, τὸ μὲν ἔνθα, τὸ δ' ἔνθα,
 ἐν λίκνῳ κατέκειτο μελαίνῃ νυκτὶ ἰοικώς,
 ἄνθρωπ' ἐν ἡρόεντι κατὰ ζόφον· οὐδέ κεν αὐτὸν
 360 αἰετὸς ὀξὺ λάων ἐσκέψατο· πολλὰ δὲ χερσὶν
 αὐγὰς ἀμόργαζε, δολοφροσύνην ἀλεγύνων.
 αὐτὸς δ' αὐτίκα μῦθον ἀπηλεγέως ἀγόρευεν·
 οὐκ ἴδον, οὐ πυθόμην, οὐκ ἄλλου μῦθον ἄκουσα,
 οὐδέ κε μὴνύσαιμ', οὐδ' ἂν μὴνυτρον ἀροίμην.
 365 Ἦτοι ἄρ' ὥς εἰπὼν κἀτ' ἄρ' ἔζητο Φοῖβος Ἀπόλλων·
 Ἐρμῆς δ' αὖθ' ἐτέρωθεν ἀμειβόμενος ἔπος ἤυδα,
 δείξατο δ' ἐς Κρονίωνα, θεῶν σημαντόρα πάντων·

356. Vulgo κατέρεξε. Repofui κατέεργε, fenfu flagitante, è tribus codd. Parif.

357. Vulgo, διὰ πῦρ μάλ' ἄμηνεν. Cod. Mosc. διὰ πῦρ παλάμηνεν. Inde iam ante Ilgenium πυρπαλάμηνεν fcribendum intellexeram, loco etiam ufus Eufthathii p. 513, 30. Sensus eft: quum multa hic illic in via collide machinatus effei. In δία contra grammaticorum praecepta anafirophen admifi. Praepofitio quum interpolito verbo ab nomine difiuncta eft, adverbii vice fungitur, cafum regentis. Ita analogia poftulat, et inde etiam anafrophe eft. In hoc genere viva vox, qua vim et fenfum verborum exprimere cogimur, optima magiftra eft. Et confirmant poetae ipfi, quos quis non prae grammaticis audiat? Inde hoc,

δία μὲν ἀσπίδος ἦλθε Φαεινῆς ὀβριμον ἔγχος.

At non curant accentum poetae. Nempe quum menfuram fequuntur. Sed hanc ubi negligunt, foli accentui obtemperant,

Ζεῦ πάτερ, ἦτοι ἐγὼ τοι ἄλγθειν καταλέξω·
 νημερτῆς τε γὰρ εἰμι, καὶ οὐκ οἶδα ψεύδεσθαι.
 ἦλθεν ἐς ἡμετέρου διζήμενος εἰλίποδας βοῦς 370
 σήμερον, ἡελίοιο νέον ἐπιτελλομένοιο,
 οὐδὲ θεῶν μακάρων ἄγε μάρτυρας, οὐδὲ κατόπτας·
 μνύειν δ' ἐκέλευεν ἀναγκαίης ὑπὸ πολλῆς,
 πολλὰ δέ μ' ἠπείλησε βαλεῖν ἐς τάρταρον εὐρύν,
 οὐνεχ' ὃ μὲν τέρεν ἄνθος ἔχει Φιλοκυδέος ἥβης, 375
 αὐτὰρ ἐγὼ χθιζὸς γενόμην, τὰ δέ τ' οἶδε καὶ αὐτός·
 οὔτι βοῶν ἐλατῆρι, κραταιῷ Φωτί, ἐοικώς.
 πείθεο, καὶ γὰρ ἐμεῖο πατὴρ Φίλος εὐχεται εἶναι,
 [ὡς οὐκ οἶκαδ' ἔλασσα βόας, ὡς ὄλβιος εἶην,
 οὐδ' ὑπὲρ οὐδὸν ἔβην· τὸ δέ τ' ἀτρεκέως ἀγορεύω. 380
 Ἡέλιον δὲ μάλ' αἰδέομαι καὶ δαίμονας ἄλλους,

non ei quidem ubique, qui communiter usurpatur, sed quem quoque in loco vis et conformatio orationis constituit.

361. Vulgo ὠμάρταζε. Emendavit Ilgenius.

365. Non dixit poeta ἦτοι ὅγ' ὡς εἰπών, quia additurus erat nomen Apollinis. Neque omnino, etiam si abesset nomen, mutatione opus foret. Od. XVI. 213.

ὡς ἄρα φωνήσας κατ' ἄρ' ἔξετο.

368. Vulgo ἐγὼ σοι. At epicī τοι dicunt, ubi sine vi est pronomen. Itaque correxi: vide Odyss. VII. 297. XI. 505. XVI. 226. XVII. 108. XXII. 420.

376. Matthiae τάδε οἶδε edidit, sic esse dicens in Flor. Ceph. et rell. Sed codd. Paris. Mosc. et Ald. habere τάδε τ' οἶδε. At in Florentina est τάδε τ' οἶδε. In Ald. II. et III. τά δέ τ' οἶδε. In Ceph. τὰ δὲ οἶδε, quod inde in vulgatas editiones venit. Non idonea causa est, quare ab antiquiore lectione recedamus, modo recte scribatur, τὰ δέ τ' οἶδε.

380. Vulgo τόφε δ'. Epicorum usus postulabat τὸ δέ τ'.

καὶ σὲ Φιλῶ, καὶ τοῦτον ὀπίζομαι· οἷσθα καὶ αὐτός,]
ὥς οὐκ αἰτίος εἰμι· μέγαν δ' ἐπιδάίομαι ὄρκον·
ὃ μὰ τὰδ' ἀθανάτων εὐνόσμητα προθύραια.

385 καὶ που ἐγὼ τούτῳ τίσω ποτὲ νηλέα Φώρην,
καὶ κρατερῶ περ ἐόντι· σὺ δ' ὀπλοτέροισιν ἄρηγε.

᾽Ως Φάτ' ἐπιλλίζων Κυλλήνιος Ἀργειφόντης,
καὶ τὸ σπάργανον εἶχεν ἐπ' ὠλένη, οὐδ' ἀπέβαλλεν.

Ζεὺς δὲ μέγ' ἐξεγέλασεν, ἰδὼν κακομηδέα παῖδα,

390 εὖ καὶ ἐπισταμένως ἀρνεύμενον ἀμφὶ βόεσσιν.

ἀμφοτέρους δ' ἐκέλευσεν ὁμόφρονα θυμὸν ἔχοντας
ζητεύειν, Ἑρμῆν δὲ διάκτορον ἡγεμονεύειν,

[καὶ δεῖξαι τὸν χῶρον ἐπ' ἀβλαβίῃσι νόοιο,

ὅππῃ δ' αὖτ' ἀπέκρυψε βοῶν Ἰφθίμῃα κάρηνα.]

395 νεῦσεν δὲ Κρονίδης, ἐπεπεῖθετο δ' ἀγλαὸς Ἑρμῆς·

383. Cod. Mosc. ἐπιδεύομαι. Vulgatum ἐπιδάίομαι quomodo defendi possit, non video. Non inepta est Barnesii coniectura, ἐπιδώσομαι. Vide interpretes ad Hesych. ἐπιδώμεθα, et Heynium ad Iliad. XXII. 254.

385. Vulgo καὶ ποτ' ἐγὼ τούτῳ τίσω ποτὲ νηλέα Φωνήν. Cod. Mosc. καὶ ποτ' ἐγὼ τούτῳ τίσω ποτὶ νηλέα Φώρην, ut Ruhnkenius refert, vel Φῶρην, ut Matthiae dicit. Φώρην recepi. Deinde leniſſima mutatione καὶ που scripti.

398. Exhibui cum Ilgenio lectionem codd. Paris. B. C. et Mosc. Vulgo ἡμαθόεντα δ' ἐπ'.

400. Edd. vett. ἦχ' οὗ δὴ τὰ χρήματ' ἀτάλλετο. In Aldinis etiam interpungitur, ἦχ', οὗ δὴ. Cod. Mosc. ὅχου δὲ τὰ χρήματα τιτάλλετο. Codd. Paris. ἦχ' (B. ἦχ') οὗ δὴ τὰ χρήματ' ἀτιτάλλετο. Ad Orpheum p. 781. correxi ἦχι ῥά οἱ τὰ χρήματ'. Interpres ῥά per δὴ explicuerat: vide Hesychium in ῥά, ibique notam. Idem Hesychius: καὶ ῥα, καὶ δὴ.

401. Cod. Mosc. κιὼν ἐς λαῖνον ἄντρον. Mox vulgo εἰς Φῶς.

ρήϊδίως γὰρ ἔπειθε Διὸς νόος αἰγιόχοιο.

τὼ δ' ἄμφω σπεύδοντε, Διὸς περικαλλέα τέκνα,

εἰς Πύλον ἡμαθόεντα ἐπ' Ἀλφειοῦ πόρον ἵξον,

ἀγρούς δ' ἐξίκοντο καὶ αὐλῖον ὑψιμέλαθρον,

ἧχι ρά οἱ τὰ χρήματ' ἀτάλλετο νυκτὸς ἐν ὥρῃ. 400

ἔνθ' Ἑρμῆς μὲν ἔπειτα κιὼν παρὰ λαῖνον ἄντρον.

εἰς Φάος ἐξήλαυνε βοῶν Ἰφθίμα κάρηνα·

Λητοίδης δ' ἀπάτερθεν ἰδὼν ἐνόησε βοεῖας

πέτρῃ ἐπ' ἡλιβάτῳ, τάχα δ' εἶρετο κύνδιμον Ἑρμῆν·

Πῶς ἐδύνω δολομήτα δύω βόε δειροτομήσσαι, 405

ὧδε νεογνὸς ἐὼν καὶ νήπιος; αὐτὰρ ἔγωγε

θαμβαίνω κατόπισθε τὸ σὸν κράτος· οὐδέ τί σε χρὴ

μακρὸν ἀέξεσθαι, Κυλλήνιε, Μαικίδος υἱέ.

Ὡς ἄρ' ἔφη, καὶ χερσὶ περίστρεφε καρτερὰ δεσμὰ

403. 404. Cod. Mosc. ἀπάνευθεν et γαίῃ ἐπ' ἡλιβάτῳ, ut Ruhnkenius refert; ut Matthiae autem, γαίῃ καὶ ἡλιβάτῳ. Deinde pro vulgato ἤρετο idem codex εἶρετο.

406. Cod. Mosc. νεογνοίων.

407. Edd. vett. θαυμαίνω. Stephanus δειμαίνω correxit. At scribendum erat θαμβαίνω. Id verbum, quod non est in lexicis, servavit in hymno Veneris v. 84. unus codd. Parisiensium, qui θάμβαινεν pro vulgato θαύμαινεν praebebat.

409 — 413. In edd. vett. haec ita leguntur:

ὧς ἄρ' ἔφη, καὶ χερσὶ περίστρεφε καρτερὰ δεσμὰ
ἀγνοῦ. ταῖδ' ὑπὸ ποσσὶ κατὰ χθονὸς αἴψα φύοντο
αὐτόθεν ἐμβολάδην ἐστραμμέναι ἀλλήλησι
ῥεῖά τε καὶ πάσσειν ἐπ' ἀγραύλῃσι βόεσσιν
Ἑρμῆω βουλῇσι κλεψίφρονος.

Ἄγνου est ex emendatione Martini et cod. Mosc. deinde ἀμβολάδην ex eodem codice, et, si novissimo editori fides est, e codd. Paris. A. C. Nam Ruhnkenius codd. Parisinos, i. e. B. C.

- 410 ἄγνου· ταί δ' ὑπὸ ποσσὶ κατὰ χθονὸς αἴψα φύοντο
 αὐτόθεν, ἀμβολάδην ἐστραμμέναι ἀλλήλησιν,
 ρεῖά τε καὶ πάσῃσιν ἐπ' ἀγραύλοισι βόεσσιν,
 Ἑρμῆω βουλῇσιν κλεψίφρονος· αὐτὰρ Ἀπόλλων
 θαύμασεν ἀθήσας. τότε δὴ κρατὺς Ἀργειφόντης
 415 χῶρον ὑποβλήδην ἐσκέψατο, πύκν' ἀμαρύσσω,
 ἐγκρύψαι μεμαώς· Λητοῦς δ' ἐρικυδέος υἱὸν
 ρεῖα μάλ' ἐπρήυνεν ἐκηβόλον, ὥς ἔθελ' αὐτός,
 καὶ κρατερόν περ ἐόντα· λαβὼν δ' ἐπ' ἀριστερὰ χεῖρὸς
 * * *
 πλήμνῳ ἐπειρήτιζε κατὰ μέρος· ἥ δ' ὑπὸ χεῖρὸς

ἐμβολάδην cum edd. habere dicit. Ἀγραύλοισι ego scripsi, quod ita alibi constanter legitur. Alia multa tentarunt critici, maxime, ut par erat, illo versu, ρεῖά τε καὶ πάσῃσιν ἐπ' ἀγραύλῃσι βόεσσιν, offensi. Eum Martinus post v. 415. Ilgenius post v. 409. collocarunt, uterque οἷά τε scribens. Deinde Martini coniectura λύντο pro φύοντο plerorumque assensum tulit. Qui hunc locum non aliena auctoritate praepeditus consideraverit, ei duo maxime displiceant necesse est: ταί, quod non patet quo referendum sit, et illa, ρεῖά τε καὶ πάσῃσιν ἐπ' ἀγραύλοισι βόεσσιν. Neque enim res dissimillimae, ρεῖα, et πάσῃσιν ἐπὶ βόεσσιν per particulas τὲ καὶ coniungi possunt. Quod si necessario vitium quaerendum est in verbis ρεῖά τε καί, omnis difficultas tolletur, si in his verbis latere putabimus vocabulum, quod et ad ταὶ referatur, et cum universa sententia bene conveniat. Et fortasse poeta sic scripsit:

ταὶ δ' ὑπὸ ποσσὶ κατὰ χθονὸς αἴψα φύοντο
 αὐτόθεν, ἀμβολάδην ἐστραμμέναι ἀλλήλησιν,
 ρεῖ', ἄγνοι, πάσῃσιν ἐπ' ἀγραύλοισι βόεσσιν.

Sensus loci hic est: *Apollo bobus iniecit vincula viminea: illa autem vimina ita, ut contorta erant, in omnibus bobus statim sub eorum pedibus solo inhaeserunt.* ῥεῖα fere additur, quatuor

σμερδαλέον κονάβησε· γέλασσε δὲ Φοῖβος Ἀπόλλων 420
 γηθήσας, ἐρατὴ δὲ διὰ Φρένας ἤλυθ' ἰωὴ
 θεσπεσίης ἐνοπῆς, καί μιν γλυκὺς ἥμερος ἦρει
 θυμῷ ἀκουάζοντα· λύρη δ' ἐρατὸν κιθαρίζων
 στῇ ῥ' ὅγε θαρσήσας ἐπ' ἀριστερὰ Μαιάδος υἱὸς
 Φοίβου Ἀπόλλωνος· τάχα δὲ λιγέως κιθαρίζων 425
 γηρύετ' ἀμβολάδην, ἐρατὴ δέ οἱ ἔσπετο Φωνή,
 κραίνων ἀθανάτους τε θεοὺς καὶ γαῖαν ἐρεμνὴν,
 ὡς τὰ πρῶτα γέγοντο, καὶ ὡς λάχε μοῖραν ἕκαστος.
 Μνημοσύνην μὲν πρῶτα θεῶν ἐγέραιρεν αἰοδῆ,
 μητέρα Μουσάων· ἥ γὰρ λάχε Μαιάδος υἱόν· 430

quid dii faciunt, ut hic Mercurius, qui, quum Apollo boves colligasset, ut eas abduceret, vincula bouum radices agere facit, eo-que irritum reddit cantum Apollinis consilium.

413. Cod. Mosc. Ἐρμείω, fortasse ex Ἐρμείω βουλῇ.

414. Ceph. θαύμαζεν.

418. Stephanus coniecit, λύρην δ' ἐπ' ἀριστερὰ χειρὸς. Cod. Mosc. λαβὼν δ' ἐπ' ἀριστερὰ λύρην. Non dubitavi lacunae signa ponere. Vide praefationem.

422. Hic versus e cod. Mosc. additus. In caeteris libris deest.

425. Libri omnes τάχα δὲ λιγέως κιθαρίζων. Elegans, sed fortasse non necessaria est Ilgenii coniectura λιγέως ὑπαείδων, quam recepit novissimus editor, ne adnotata quidem vulgata lectione.

427. Vereor ne parum praesidii vulgatae lectioni accedat ex eo, quod Hesychius κραίνειν per τιμῆν, κραίνουσι per τιμῶσιν explicat. Equidem poetam κλείων scripsisse puto.

430. Frustra explicare student istud λάχε. Scribendum puto δάε, docuit.

τοὺς δὲ κατὰ πρέσβιν τε καὶ ὥς γεγάασιν ἕκαστος,
 ἀθανάτους ἐγέραιρε θεοὺς Διὸς ἀγλαὸς υἱός,
 πάντ' ἐνέπων κατὰ κόσμον, ἐπωλένιον κίθαρίζων.

τὸν δ' ἔρος ἐν στήθεσσι ἀμήχανος αἶνυτο θυμόν,
 435 καὶ μιν Φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Βουφόνε, μηχανιῶτα, πονεύμενε, δαιτὸς ἐταῖρε,
 πεντήκοντα βοῶν ἀντάξια ταῦτα μέμηλας.

ἥσυχίως καὶ ἔπειτα διακρινέεσθαι οἷω.

νῦν δ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ πολύτροπε Μαιάδος υἱέ,
 440 ἢ σοι γ' ἐκ γενετῆς τάδ' ἄμ' ἔσπετο θαυματὰ ἔργα,
 ἥε τις ἀθανάτων, ἥε θνητῶν ἀνθρώπων

δῶρον ἀγαθὸν ἔδωκε, καὶ ἔφρασε θέςπιν αἰοιδῆν.

θαυμασίην γὰρ τήνδε νεήφατον ὅσσαν ἀκούω,

ἣν οὐ πρόποτε Φημι δαήμεναι οὔτε τίν' ἀνδρῶν

445 οὔτε τίν' ἀθανάτων, οἳ Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσιν,
 νόσφι σέθεν, Φηλήτα, Διὸς καὶ Μαιάδος υἱέ.

431. Cod. Mosc. γεγάασιν ἅπαντες.

440. Vulgo ἐκ γενετῆς. Recte cod. Mosc. usitatam in hac re formulam ἐκ γενετῆς praeibuit: vide Iliad. XXIV. 535. Od. XVIII. 6.

451. Cod. Mosc. τῇσι χορὸς μέλουσι καὶ ἀγλαὸς ὕμνος αἰοιδῆς. Non dixerim cum Ruhnkenio in ep. crit. p. 28. malam esse lectionem ὕμνος αἰοιδῆς, quae petita sit ex Od. VIII. 429.

453. Ed. Flor. et aliae ἀλλ' οὕτω τί μοι ὥδε μετὰ φρεσὶν ὥδε μέλησεν. Aldinae et Ceph. ἀλλ' οὕτω τί μοι ὥδ' μετὰ φρεσὶν ὥδε μέλησεν. Cod. Mosc. ἄλλο μέλησεν praeibuit. Sed ex vulgata scriptura intelligitur, alios, ut in cod. Mosc. est, alios autem, ἀλλ' οὕτω τί μοι ἄλλο μετὰ φρεσὶν ὥδε μέλησεν, legisse. Caeterum huic versui e Groddeckii sententia Ilgenius sequentem praeposuit, sensu quidem commodo, sed praeter necessitatem.

[τίς τέχνη; τίς μοῦσα ἀμηχανέων μελεδώνων;
τίς τρίβος; ἀτρεκέως γὰρ ἅμα τρία πάντα πάρεστιν,
εὐΦροσύνην, καὶ ἔρωτα, καὶ ἡδυμον ὕπνον ἐλέσθαι.]

καὶ γὰρ ἐγὼ Μούσῃσιν Ὀλυμπιάδεσσιν ὀπηδός, 450
τῇσι χοροὶ τε μέλουσιν καὶ ἀγλαὸς οἶμος αἰοιδῆς,
καὶ μολπὴ τεθαλυῖα, καὶ ἱμερόεις βρόμος αὐλῶν·
ἀλλ' οὕτω τί μοι ὧδε μετὰ Φρεσὶν ἄλλο μέλησεν,
οἷα νέων θαλίσκας ἐνδέξια ἔργα πέλονται.

[θαυμάζω, Διὸς υἱέ, τὰδ', ὡς ἐρατὸν κισθαρίζεις.] 455

νῦν δ' ἐπεὶ οὖν, ὀλίγος περ ἐών, κλυτὰ μῆδεα οἶδας,
ἴζε πέπον, καὶ μῦθον ἐπαίνει πρεσβυτέροισιν·
νῦν γάρ τοι κλέος ἔσται ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
σοὶ τ' αὐτῷ καὶ μητρὶ· τὸ δ' ἀτρεκέως ἀγορεύω·
ναὶ μὰ τόδε κρανείνον ἀκόντιον, ἧ μὲν ἐγὼ σε, 460
κυδρὸν ἐν ἀθανάτοισι καὶ ὄλβιον ἡγεμονεύσω,
δώσω τ' ἀγλαὰ δῶρα, καὶ ἐς τέλος οὐκ ἀπατήσω.

456. Cod. Mosc. οἷσθα.

457. 458. Hos versus cum Ilgenio addidi e cod. Mosc. in quo quidem θυμὸν est pro μῦθον. Omissi sunt in caeteris libris, errore ex repetita particula νῦν orto.

459. Edd. vett. σοὶ τ' αὐτῷ καὶ μητρὶ τὰδ' ἀτρεκέως ἀγορεύω. H. Steph. edidit σοὶ δ' αὐτῷ. Sed in σοὶ τ' αὐτῷ codices Parisinos Moscovienſi consentire et Ruhnkenius diserte dicit, et in animadversionibus Matthiae, qui quidem in novissima editione codicem Mosc. σοὶ δ' αὐτῷ habere et μητρὶ· τὸδ' ἀτρεκέως ἀγορεύω distinguere scribit, quae distinctio non codicis illius est, sed Ruhnkenii, vera illa quidem, sed sic, si τὸ δ' ἀτρεκέως ἀγορεύω scribatur.

461. Non video quem sensum praebet ἡγεμονεύσω. Fortasse scribendum εἶν ὀνήσω. Quae statim sequuntur, καὶ ἐς τέλος οὐκ

Τὸν δ' Ἑρμῆς μύθοισιν ἀμείβετο κερδαλέοισιν·

Εἰρωτᾷς μ' ἐκέργε περιφραδές· αὐτὰρ ἐγὼ σοὶ

465 τέχνης ἡμετέρης ἐπιβήμεναι οὔτι μεγαίρω.

σήμερον εἰδήσεις· ἐθέλω δέ τοι ἥπιος εἶναι

βουλῇ καὶ μύθοισι· σὺ δὲ Φρεσὶ πάντ' εὖ οἶδας.

πρῶτος γὰρ Διὸς υἱὲ μετ' ἀθανάτοισι θαάσσεις,

ἧς τε κρατερός τε· Φιλεῖ δέ σε μητιέτα Ζεὺς

470 ἐκ πάσης ὁσίης, ἔπορεν δέ τοι ἀγλαὰ δῶρα,

καὶ τιμάς· σὲ δὲ Φασι δαήμεναι ἐκ Διὸς ὁμφῆς

μαντείας, ἐκέργε, Διὸς πάρα, θέςφατα πάντα·

[καὶ νῦν αὐτὸς ἐγὼ παῖδ' ἀφνειὸν δεδάηκα.]

σοὶ δ' αὐτάγρετόν ἐστι δαήμεναι, ὅττι μενοινᾷς.

475 ἀλλ' ἐπεὶ οὖν τοι θυμὸς ἐπιθύει κισθάριζειν,

μέλπεο καὶ κισθάριζε, καὶ ἀγλαίας ἀλέγυνε,

δέγμενος ἐξ ἐμέθεν· σὺ δέ μοι, Φίλε, κῦδος ὄπαζε.

ἀπατήσω, sic intellige, *hæc, quod ad affectionem promissorum attinet, te fallam.*

471. Vulgo καὶ τιμάς σέ γε Φασὶ δαήμεναι. Elegans est Pier-soni coniectura, καὶ φήμας. Sed quum σὲ δὲ sit in cod. Mosc. hoc praeferendum iudicavi cum novissimo editore, sublata copula post μαντείας. Est autem in edd. vett. μαντείας τ' ἐκέργε, per τ.

473. Codd. tres Parif. et Mosc. ἐγωγε pro ἐγώ. Nescio quae criticae artis regula verum, de cuius sensu non constet, damnare iubeat. Scribendum videtur:

καὶ νῦν αὐτὸς ἐγὼ σε πανομφαῖον δεδάηκα.

Vide praefationem.

479. Ἐπισταμένην e Barnesii coniectura recepi, praeentibus aliis. Vulgo ἐπισταμένης, non adnotatum in novissima editione.

480. Non debebat μὲν in μιν mutari. Hoc dicit: εὐκχλός ἐστιν εὐφροσύνην φέρειν ἐς δαῖτα καὶ ἐς χορόν καὶ ἐς κῶμον.

[εὐμόλπει μετὰ χερσὶν ἔχων λιγύφωνον ἑταίρην,
καλὰ καὶ εὖ κατὰ κόσμον ἐπισταμένην ἀγορεύειν.

εὐκηλος μὲν ἔπειτα φέρειν ἐς δαῖτα θάλειαν, 480

καὶ χορὸν ἱμερόεντα, καὶ ἐς Φιλοκυδέα κῶμον,
εὐφροσύνην νυκτός τε καὶ ἡμέματος. ὅστις ἄρ' αὐτὴν
τέχνη καὶ σοφίῃ δεδαημένος ἐξερεεῖνη,

Φθεγγομένη παντοῖα νόῳ χαρίεντα διδάσκει,
ῥεῖα συνηθείησιν ἀθυρομένη μαλακῇσιν, 485

ἐργασίην Φεύγουσα δυήπαθον· ὃς δέ κεν αὐτὴν
νῆϊς ἐὼν τὸ πρῶτον ἐπιζαφελῶς ἐρεεῖνη,

μὰ ψ αὐτῶς κεν ἔπειτα μετήορά τε θρυλλίζοι.

σοὶ δ' αὐτάγρετόν ἐστι δαήμεναι, ὅττι μενοινᾷς.

καὶ τοι ἐγὼ δώσω ταύτην, Διὸς ἀγλαὰ κοῦρε.] 490

ἡμεῖς δ' αὖτ' ὄρεός τε καὶ ἵπποβότου πεδίοιο

βουσι νόμους ἐκέργε νομεύσομεν ἀγράυλοισιν.

481. Cod. Mosc. edd. Flor. Ald. Ceph. Φιλοκυδέα. Vulgo Φιλοκηδέα. Codd. Parif. B. C. Φιλομειδέα, quod non immerito Ruhnkenius probare veretur ob secundae syllabae correctionem: de qua tacuere, qui eam lectionem defendunt, Matthiae, et Heinrichius ad Hesiodi Scut. H. p. 194.

485. Elegans est Ruhnkenii coniectura in ep. crit. II. p. 213. συνεψείησιν ἀθυρομένη μαλακῇσιν, ad quam confirmandam Ilgenius aptissime attulit Od. XXI. 429.

αὐτὰρ ἔπειτα καὶ ἄλλως ἐψιάσθαι

μολπῇ καὶ Φόρμιγγι· τὰ γὰρ τ' ἀναθήματα δαιτός.

Non ob stare huic coniecturae dubitationem Hemsterhusii de nomine συνεψία apud Hesychium quivis intelligat. Non ausim tamen quidquam mutare, praesertim in hoc poeta.

ἔνθεν ἄλλις τέξουσιν βόες ταύροισι μιγεῖσθαι
 μίγδην θηλείας τε καὶ ἄρσενας· οὐδέ τί σε χρὴ
 495 κερδαλέον περ ἔόντα περιζάμενῶς κεχολῶσθαι.

Ὡς εἰπὼν ὤρεξ'· ὃ δ' ἐδέξατο Φοῖβος Ἀπόλλων·
 Ἑρμῇ δ' ἐγγυάλιξεν ἔχειν μάστιγα Φαινήν,
 βουκολίας τ' ἐπέτελλεν· ἔδεντο δὲ Μαιάδος υἱὸς
 γηθήσας· κίθαριν δὲ λαβὼν ἐπ' ἀριστερὰ χεῖρὸς
 500 Λητοῦς ἀγλαὸς υἱός, ἄναξ ἐνάεργος Ἀπόλλων,
 πλήκτρῳ ἐπειρήτιζε κατὰ μέρος· ἥ δ' ὑπο νέρθεν
 ἰμερόεν κονάβησε· θεὸς δ' ὑπο καλὸν αἶιδεν.

Ἐνθα βόας μὲν ἔπειτα ποτὶ ζάθεον λειμῶνα
 ἐτραπέτην· αὐτοὶ δὲ, Διὸς περικαλλέα τέκνον,
 505 ἄψορβοι πρὸς Ὀλυμπον ἀγάννιφον ἐρρώσαντο,
 τερπόμενοι Φόρμιγγι· χάρη δ' ἄρα μητιέτα Ζεὺς·

497. Ἐχειν Matthiae. Vulgo ἔχων.

499. Hic versus omissus est in cod. Mosc.

501. 502. Vulgo ἥ δ' ὑπὸ καλὸν ἰμερόεν κονάβησε· θεὸς δ' ὑπὸ μέλος αἶισε. Cod. Mosc. ἥ δ' ὑπὸ νέρθεν σμερδαλέον κονάβησε: reliqua, ut vulgo. Καλὸν pro μέλος debetur Barnesio, αἶιδεν Ilgenio e v. 54.

503. Pro vulgato ἔνθα βόες cod. Mosc. καὶ ἔα βόας. Idem in ox δραπέτην.

507. Non observatum in novissima editione, vulgaram lectionem esse, καὶ τὸ μὲν Ἑρμῆς. Ernestii mala correctio est καὶ ὁ μὲν Ἑρμῆς. Cod. Mosc. καὶ τὰ μὲν Ἑρμῆς. Ruhnkenium quoque mirearis, καὶ τ' ὁ μὲν, et sic quidem, scribentem. Non hic locum habet καὶ τε. Nisi, ut novissimus editor, καὶ ὅ' ὁ μὲν scribere voluit, quod tamquam genuinum recipiendum duxi.

508. Libri omnes, διαμπερές, ὡς ἔτι καὶ νῦν, qua sententia nihil potest cogitari frigidius. Homericum fuisset διαμπερές ἤματα πάντα, ut Iliad. XVI. 499. Od. IV. 209. Sed non minus et

ἄμφω δ' ἐς Φιλότητα συνήγαγε· καὶ ῥ' ὁ μὲν Ἑρμῆς
Λητοίδην ἐφίλησε διαμπερὲς ἐξέτι κείνου.

[σῆμά τ', ἐπεὶ κιθάρην μὲν ἐκηβόλῳ ἐγγυάλιξεν
ἱμερτήν δεδαώς, ὃ δ' ἐπωλένιον κιθάριζεν·

510

αὐτὸς δ' αὖθ' ἐτέρης σοφίης ἐκμάσσατο τέχνην·
συρίγγων ἔνοπῃν ποιήσατο τηλόθ' ἀκουστήν.]

καὶ τότε Λητοίδης Ἑρμῆν πρὸς μῦθον ἔειπεν·

Δείδια, Μαιάδος υἱέ, διάκτορε, ποιηλομήττα,
μή μοι ἄμα κλέψης κιθάρην καὶ καμπύλῃ τόξῳ.

515

τιμὴν γὰρ παρ Ζηνὸς ἔχεις, ἐπαμοιβία ἔργα
θήσειν ἀνθρώποισι κατὰ χθόνα πουλυβότειραν.

ἀλλ' εἴ μοι τλαίης γε θεῶν μέγαν ὄρμον ὁμόσσαι,
ἢ κεφαλῇ νεύσας, ἢ ἐπὶ Στυγὸς ὄβριμον ὕδωρ,

πάντ' ἂν ἐμῷ θυμῷ κεχαρισμένα καὶ φίλα ἔρδειν.

520

rei, et epicae dictioni convenit, quod reposui, ἐξέτι κείνου. Vfus est hac formula Apollonius Rhodius II. 782. IV. 430. Ita Homerus Iliad. IX. 106. ἐξέτι τοῦ. Et, qui locus maioris etiam momenti est, Odyss. VIII. 245. διαμπερὲς ἐξέτι πατρῶν.

509. Codd. Paris. edd. vet. σῆμα τ' ἐπεὶ. Postea σήματ' edi coeptum. Vide praefationem.

510. Hic versus omissus in cod. Mosc. Caeterum recte edd. vet. post δεδαώς interpungunt, nec potest constitui, δεδαώς ὁ δέ. Κίθαρην hic et v. 515. pro veteri lectione κιθάρην dederunt Ilgenius et Matthiae.

515. Cod. Mosc. ἄμα κλέψης κιθάρην pro vulgato ἀνακλέψης κιθάρην.

516. Pro μέγαν cod. Mosc. a manu recentiore κατὰ, quod non latere fertur in erafo μέγαν.

519. Ἐπὶ quomodo defendi possit, non video. Scribendum puto, ἢ Στυγὸς ὄβριμον ὕδωρ.

520. Libri omnes ἔρδοις. Nihil hac sententia inveniri potest

- Καὶ τότε Μαιάδος υἱὸς ὑποσχόμενος κατένευσεν
 μή ποτ' ἀποκλέψειν, ὅς' ἐκηβόλος ἐκτεάτισται,
 μηδέ ποτ' ἐμπελάσειν πυκινῷ δόμῳ· αὐτὰρ Ἀπόλλων
 Λητοΐδης ἐπένευσεν ἐπ' ἄρθμῳ καὶ Φιλότῃτι
- 525 μή τινα Φίλτερον ἄλλον ἐν ἀθανάτοισιν ἔσσεσθαι,
 μήτε θεόν, μήτ' ἄνδρα, Διὸς γόνον· ἐν δὲ τέλειον
 σύμβολον ἀθανάτων ποιήσομαι, ἥδ' ἅμα πάντων
 πιστὸν ἐμῷ θυμῷ καὶ τίμιον· αὐτὰρ ἔπειτα
 ὄλβου καὶ πλούτου δώσω περικαλλέα βῆδον,
- 530 χρυσεῖην, τριπέτηλον, ἀκήριον, ἣ σε φυλάξει,
 πάντας ἐπικραίνουσα θεοὺς ἐπέων τε καὶ ἔργων,
 τῶν ἀγαθῶν, ὅσα Φημί δαήμεναι ἐκ Διὸς ὀμφῆς.
 μαντεῖην δὲ φέριστε, Διοτρεφές, ἣν ἐρεεῖνεις,
 οὔτε σὲ θέςφατόν ἐστι δαήμεναι, οὔτε τιν' ἄλλον
- 535 ἀθανάτων· τὸ γὰρ οἶδε Διὸς νόος· αὐτὰρ ἔγωγε
 πιστωθεὶς κατένευσα, καὶ ὥμοσα καρτερόν ὅρκον,

frigidius. Quare certa emendatione infinitivum reposui. Fraudem fecerat librariis particula *εἰ*, de qua vide ad h. Apoll. 51. Verba *εἰ μοι τλαίης γε μέγαν ὄρκον ὁμόσσαι* sine apodosis etiam in h. Apoll. 79. leguntur.

526. Vulgo *ἐκ δέ*, quod in *ἐν δέ* mutavi. Σύμβολον hic est *pacium*.

531. In ed. Flor. sic interpungitur: *πάντας ἐπικραίνουσα θεοὺς, ἐπέων τε καὶ ἔργων τῶν ἀγαθῶν ὅσα Φημί δαήμεναι ἐκ Διὸς ὀμφῆς*. Patet locum corruptum esse. Corrigendum puto:

*πάντας ἐπικραίνουσ' οἶμους ἐπέων τε καὶ ἔργων,
 τῶν ἀγαθῶν, ὅσα Φημί δαήμεναι ἐκ Διὸς ὀμφῆς.*

Nomen *θεός* interdum magnas turbas excitasse, exquisitis exemplis docuit R. Porsonus ad Eurip. Phoen. 5.

μή τινα νόσφιν ἐμεῖο θεῶν αἰειγενετᾶων
 ἄλλον γ' εἴσεσθαι Ζηνὸς πυκινόφρονα βουλήν.
 καὶ σὺ, κασίγνητε χρυσόρραπι, μή με κέλευε
 θέςφατα πιφαύσκειν, ὅσα μῆδεται εὐρύοπα Ζεύς. 540
 † ἀνθρώπων δ' ἄλλον δηλήσομαι, ἄλλον ὀνήσω,
 πολλὰ περιτροπέων ἀμεγάρτων Φῦλ' ἀνθρώπων.
 καὶ κεν ἐμῆς ὀμφῆς ἀπονήσεται, ὅστις ἂν ἔλθῃ
 Φωνῇ καὶ πτερύγεσσι τεληέντων οἰωνῶν.
 οὗτος ἐμῆς ὀμφῆς ἀπονήσεται, οὐδ' ἀπατήσω. 545
 ὃς δέ κε μαψιλόγοισι πιθήσας οἰωνοῖσιν
 μαντεῖην ἐθέλῃσι παρὲν νόον ἐξερεείνειν
 ἡμετέρην, νοέειν δὲ θεῶν πλέον αἰὲν ἔοντων,
 Φήμ', ἀλήην ὁδὸν εἴσιν, ἐγὼ δέ κε δῶρα δεχοίμην. †
 ἄλλο δέ τοι ἐρέω, Μαιῆς ἐριουδέος υἱέ, 550
 [καὶ Διὸς αἰγιόχοιο, θεῶν ἐριούνιε δαῖμον·]
 Θριαὶ γάρ τινες εἰσί, κασίγνηται γεγαυῖαι,

553. Pro διοτρεφεῖς in cod. Mosc. est διαμπερές. Deinde edd. Flor. Aldd. Ceph. ἣν ἐρεείνης, quod non erat praetereundum. Possit enim aliquis inde colligere, scribendum esse ἣν ἐρεείνης, quod nihil tale dixerit Mercurius.

543. Καὶ κεν scripti pro vulgato καὶ μὲν. Cod. Mosc. καὶ μή. Idem pro ὅστις ἂν ἔλθῃ habet οὐδ' ἀπατήσω, per errorem c v. 545.

544. Cod. Mosc. Φωνῇ τ' ἢ δὲ ποτῇσι.

551. Versus valde inficetus.

552. Vulgo Μοῖραι. Cod. Mosc. σεμναί. Mirum vero de Parcis haec narrari. Veriorem viam monstrat Apollodorus III. 10, 2. Ἐρμῆς δὲ σύριγγα πάλιν πηξάμενος ἐσύριξεν. Ἀπόλλων δὲ καὶ ταύτην βουλόμενος λαβεῖν, τὴν χρυσὴν ῥάβδον ἐδίδου, ἣν ἐκέκτητο

παρθένοι, ὠκείησιν ἀγαλλόμεναι πτερύγεσσιν,
τρεῖς, κατὰ δὲ κρατὸς πεπαλαγμένοι ἄλφιστα λευκά·

* * *

- 555 οἰκία ναιετάουσιν ὑπὸ πτυχί Παρνηησοῖο,
μαντείης ἀπάνευθε διδάσκαλοι, ἣν ἐπὶ βουσὶν
παῖς ἔτ' ἐὼν μελέτησα· πατήρ δ' ἐμὸς οὐκ ἀλέγιζεν.
ἐντεῦθεν δὴ ἔπειτα ποτῶμεναι ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλη,
κηρίη βόσκονται, καὶ τε κραινούςιν ἔκαστα.
- 560 αἱ δ' ὅτε μὲν θύωσιν ἐδηδύται μέλι χλωρόν,
προφρονέως ἐθέλουσιν ἀληθεῖην ἀγορεύειν·
ἣν δ' ἀπονοσφισθῶσι θεῶν ἡδεῖαν ἐδωδήν,
πειρῶνται δὴ ἔπειτα παρὲξ ὁδὸν ἡγεμονεύειν.
τάς τοι ἔπειτα δίδωμι· σὺ δ' ἀτρεκέως ἐρρεῖνων
- 565 σὴν αὐτοῦ Φρένα τέρπε, καὶ, εἰ βροτὸν ἄνδρα δαήης,
πολλάκι σῆς ὁμφῆς ἀπονήσεται, αἶκε τύχησιν.

βουκολῶν· ὁ δὲ καὶ ταύτην λαβεῖν ἀντὶ τῆς σύριγγος ἤθελε, καὶ τὴν μαντικὴν ἐπελθεῖν· καὶ δούς, διδάσκεται τὴν διὰ τῶν ψήφων μαντικὴν. Hinc levi mutatione pro ΜΟΙΡΑΙ restituendum ΘΡΙΑΙ. Zenobius proverb. cent. V. 75. Φιλόχορος Φησὶν, ὅτι νύμφαι κατεῖχον τὸν Παρνασσόν, τροφοὶ Ἀπόλλωνος, τρεῖς, καλούμεναι Θριαί, ἀφ' ὧν αἱ μαντικαὶ ψῆφοι θριαὶ καλοῦνται. Etymol. M. p. 455, 34. Θριαί, αἱ μαντικαὶ ψῆφοι, οἷον ἐλ τριαὶ τινὲς οὔσαι· καὶ γὰρ αἱ τρεῖς νύμφαι, αἱ θυγατέρες τοῦ Διός, εὐρηκυῖαι τρεῖς ψήφους μαντικὰς, πάρεσχον τῇ Ἀθηνᾷ, ἣτις ἐγκαλουμένη ὡς ἀλλότριον πρᾶγμα μεταίονσα (τοῦτο γὰρ τοῦ Ἀπόλλωνός ἐστιν) ἔξριψεν αὐτάς εἰς τὸ λεγόμενον Θριάσιον πεδίον. Hesychius: θριαί, αἱ πρῶται μάντιες, καὶ νύμφαι. καὶ αἱ μαντικαὶ ψῆφοι. Scholiae ad illud Callimachi de Apolline in hymno eius v. 45.

κείνου δὲ θριαὶ καὶ μάντιες,
μαντικαὶ ψῆφοι εἰσιν αἱ θριαί. λέγεται δὲ αὐτάς εὐρεῖσθαι ὑπὸ τινῶν

ταῦτ' ἔχε Μαιάδος υἱέ, καὶ ἀγραύλους ἑλικας βοῦς.

ἵππους τ' ἀμφιπόλεψε καὶ ἡμιόνους ταλαεργούς·

[καὶ χαροποῖσι λέουσι καὶ ἀργιόδοις σύεσσιν,

καὶ κυσὶ καὶ μήλοισιν, ὅσα τρέφει εὐρεῖα χθών, 570

πᾶσι δ' ἐπὶ προβάτοισιν ἀνάσσειν κύνιμον Ἑρμῆν·

οἷον δ' εἰς Αἴδην τετελεσμένον ἄγγελον εἶναι,

ὅς τ' ἄδοτός περ ἐὼν, δώσει γέρας οὐκ ἐλάχιστον.]

Οὕτω Μαιάδος υἱὸν ἄναξ ἐφίλησεν Ἀπόλλων

παντοίῃ Φιλότητι· χάριν δ' ἐπέθηκε Κρονίων. 575

[πᾶσι δ' ὅγε θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ὁμιλεῖ.

παῦρα μὲν οὖν ὀνύνησι, τὸ δ' ἄκριτον ἡπεροπεύει

νύκτα δι' ὀρφναίην Φῦλα θνητῶν ἀνθρώπων.

Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, Διὸς καὶ Μαιάδος υἱέ·

αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.] 580

τριῶν νυμφῶν. διὰ τοῦτο καὶ θριαλ ἀνομασθήσαν, οἷον ἐλ τριαί. Clarum ex his est, Apollodorum Θριαλ in hoc hymno legisse. Itaque tot tantisque auctoribus obtemperandum duxi.

554. Non possunt haec commode coniungi, κατὰ δὲ κρατὸς πεπυλαγμέναι ἄλφιστα λευκά, οἰκία ναιετάουσιν. Quare lacunae signa apposui.

557. Scripsi ἀλέγιζεν pro vulgato ἀλέγυνεν. Codd. tres Parif. ἀλέγεινεν. Sic v. 361. ἀλεγύνων, ἀλεείνων, ἀλεγίζων permutata.

561. Ἐθέλουσιν est emendatio Barnesii. Edd. vett. ἐθέλωσιν, quod adnotare neglexit novissimus editor.

565. Vulgo θαεῖης. Cod. Mosc. ἄνδρ' ἀδειης, lineola sub di-
phthongo scripta, et supra addito η. Scribendum erat θαήης. Caeterum nescio unde in novissima editione sit σὴν τ' αὐτοῦ.

III.

ΕΙΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΝ

Μοῦσά μοι ἔννεπε ἔργα πολυχρύσου! Ἀφροδίτης,
 Κύπριδος, ἥτε θεοῖσιν ἐπι γλυκύν ἴμερον ὤρσεν,
 καί τ' ἐδάμάσσατο Φῦλα καταδυητῶν ἀνθρώπων,
 οἰωνούς τε διῖπετέας, καὶ θηρία πάντα,
 5 ἡμὲν ὅτ' ἥπειρος πολλὰ τρέφει, ἡδ' ὅσα πόντος·
 πᾶσιν δ' ἔργα μέμηλεν εὖστεφάνου Κυthereίης.
 τρισσὰ δ' οὐ δύναται πεπιθεῖν Φρένας, οὐδ' ἀπατῆσαι·
 κούρην τ' αἰγιόχοιο Διὸς γλαυκῶπιδ' Ἀθήνην·
 οὐ γάρ οἱ ἄδεν ἔργα πολυχρύσου Ἀφροδίτης,
 10 ἀλλ' ἄρα οἱ πόλεμοι τε ἄδον καὶ ἔργον Ἄρης,
 ὑσμῖναί τε, μάχαι τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' ἀλεγύνειν.
 [πρώτῃ τέκτονας ἀνδρας ἐπιχθονίοις ἐδίδαξεν
 ποιῆται σατίνας τε καὶ ἄρματα ποικίλα χαλκῷ.]

---

6. Vide ad v. 86.

9. Vulgo οὐ γάρ οἱ εὐάδεν. Vide ad Orph. p. 780.

12. Infolens est et valde frigidum, quod vulgo legitur, τέκτονας ἀνδρας ἐπιχθονίους. Quare ἐπιχθονίοις scripti, quod est cum ποιῆσαι construendum.

14. Male vulgo ἥδε τε.

18. Cod. Mosc. πουλίχρυσα δὲ τόξα, καὶ οὗρσαι θῆρας ἀναι-

ἥ δέ τε παρθενικὰς ἀπαλόχρους ἐν μεγάροισιν
 ἀγλαὰ ἔργ' ἐδίδαξεν, ἐπὶ Φρεσὶ θεῖσα ἐκίστη. 15
 οὐδέ ποτ' Ἀρτέμιδα χρυσηλάκατον κελαιδευὴν
 δάμναται ἐν Φιλότῃ Φιλομμειδῆς Ἀφροδίτῃ.
 καὶ γὰρ τῇ ἄδε τόξα, καὶ οὔρεσι θῆρας ἐναίρειν,
 Φόρμιγγές τε, χοροὶ τε, διαπρύσιοί τ' ὀλολυγαί,
 ἄλσεά τε σκιόεντα, δικαίων τε πτόλις ἀνδρῶν. 20
 οὐδὲ μὲν αἰδοίῃ κούρῃ ἄδεν ἔργ' Ἀφροδίτης
 Ἰστίῃ, ἣν πρώτην τέκετο Κρόνος ἀγκυλομήτης,
 [αὖτις δ' ὀπλοτάτην, βουλῇ Διὸς αἰγιόχοιο,]
 πότνιαν, ἣν ἐμνῶντο Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων,
 ἥ δὲ μάλ' οὐκ ἔθελεν, ἀλλὰ στερεῶς ἀπέειπεν, 25
 ὦμοσε δὲ μέγαν ὄρκον, ὃ δὴ τετελεσμένος ἐστίν,
 ἀψαμένη κεφαλῆς πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο,
 παρθένος ἔσσεσθαι πάντ' ἡμάτα, διὰ θεάων.
 τῇ δὲ πατὴρ δῶκεν καλὸν γέρας ἀντὶ γάμοιο,
 καὶ τε μέσῳ οἴκῳ κἄτ' ἄρ' ἔζετο, πῆρ ἐλουῖσα. 30
 πᾶσιν δ' ἐν νηοῖσι θεῶν τιμάοχος ἐστίν,
 καὶ παρὰ πᾶσι βροτοῖσι θεῶν πρέσβειρα τέτυκται.
 τάων οὐ δύναται πεπιθεῖν Φρένας, οὐδ' ἀπατῆσαι·

γεῖν, ut Ruhnkenius et in Animadversionibus Matthiae referunt. Sed hic in novissima editione πολὺχρυσά ex eo codice affert.

25. Puto poetam scripsisse ἐξέλεσκέ.

29. Vulgo τῇ δὲ πατὴρ Ζεὺς δῶκε καλὸν γέρας. Emendavit Ilgenius. Vide ad Orph. Arg. 497.

32. Ed. Flor. πρέσβειρα. Ald. II. Ceph. πρέσβεια. Ald. III. πρέσβεια. Non adnotavit haec nuperrimus editor.

- τῶν δ' ἄλλων οὐ πέρ τι πεφυγμένον ἔστ' Ἀφροδίτην,
 35 οὔτε θεῶν μακάρων, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων·
 καί τε παρὲν Ζηνὸς νόον ἤγαγε τερπικεραύνου,
 ὅς τε μέγιστός τ' ἐστί, μεγίστης τ' ἔμμορε τιμῆς·
 καί τε τοῦ, εὔτ' ἐθέλῃ, πυκινὰς Φρένας ἐξαπάφουσα,
 ῥηϊδίῳ; συνέμιξε καταθνητῆσι γυναιξίν,
 40 Ἥρης ἐκλελαθοῦσα, κασιγνήτης ἀλόχου τε,
 ἣ μέγα εἶδος ἀρίστη ἐν ἀθανάτησι θεῇσιν·
 κυδίστην δ' ἄρα μιν τέκετο Κρόνος ἀγκυλομήτης,
 μήτηρ τε Πείη· Ζεὺς δ' ἄφθιτα μήδεα εἰδὼς
 αἰδοίην ἄλοχον ποιήσατο κέδν' εἰδυῖαν.
 45 Τῇ δὲ καὶ αὐτῇ Ζεὺς γλυκὺν ἡμερον ἔμβαλε θυμῷ,
 ἀνδρὶ καταθνητῷ μιχθήμεναι, ὅφρα τάχιστα

38. Pro vulgato εὔτε θέλει recepi lectionem codicis Mosco-
 vienfis εὔτ' ἐθέλη. Recte tueretur hic optativum Matthiae, si fo-
 lum de re praeterita, neque etiam de praesente et futura, sermo
 esset.

51. Τέκον recte e cod. Mosc. receptum. Non adnotavit Mat-
 thiae vulgo τέκεν legi.

52. Συνέμιξε ex emendatione Schaeferi, (vide Matthiae prae-
 fat. p. VII.) pro vulgato ἀνέμιξε.

53. Verisimile est, poetam dedisse Ἀγχίσεω ἄρα οἱ γλυκὺν
 ἡμερον ἔμβαλε. Nam quum res ante univérse indicata enucleatius
 describitur, ἄρα, *scilicet*, sine copula subiici solet. Iliad. IV. 397.

πάντας ἔπεφν', ἓνα δ' οἷον ἔει οἰκόνδε νέεσθαι.

Μαίον' ἄρα προέηκε.

VIII. 560.

τόσσα μετηγὺ νέων ἠδὲ Ξάνθοιο ῥοάων,

Τρώων καίωντων, πυρὰ φαίνεται Ἰλιόθι πρό.

χίλι' ἄρ' ἐν πεδίῳ πυρὰ καίετο.

Odyss. VI. 251.

μηδ' αὐτὴ βροτέης εὐνῆς ἀποεργμένη εἴη,
καί ποτ' ἐπευξαμένη εἴπη μετὰ πᾶσι θεοῖσιν.
ἦδὺ γελοιήσασα, Φιλομμειδῆς Ἀφροδίτη,
ὥς ῥα θεοὺς συνέμιξε κατὰ θνητῆσι γυναιξίν,
καί τε κατὰ θνητοὺς υἱεῖς τέκον ἀθανάτοισιν,
ὥς τε θεὰς συνέμιξε κατὰ θνητοῖς ἀνθρώποις.

50

Ἀγχίστew δ' ἄρα οἱ γλυκὺν ἥμερον ἔμβαλε θυμῷ,
ὃς τότε ἐν ἀκροπόλοισι ὄρεσιν πολυπιδάκου Ἴδης
βουκολέεσκεν βοῦς, δέμας ἀθανάτοισιν εἰκώς.
τὸν δὲ ἔπειτα ἰδοῦσα Φιλομμειδῆς Ἀφροδίτη
ἠράσχετ', ἐκπάλῳς δὲ κατὰ φρένας ἥμερος εἶλεν.
εἰς Κύπρον δ' ἐλθοῦσα, θυώδεα νηὸν ἔδυνεν,
εἰς Πάφον, ἐνθα τέ οἱ τέμενος βωμός τε θυώδης.

55

αὐτὰρ Ναυσικάα λευκώλενος ἄλλ' ἐνόησεν.
εἴματ' ἄρα πτύξασα τίθει καλῆς ἐπ' ἀπήνης.

Sic etiam ῥὰ Odyss. IV. 503.

εἰ μὴ ὑπερφίαλον ἔπος ἔμβαλε, καὶ μέγ' ἀάσθη.
Φῆ ὅ' ἀέκητι θεῶν φυγέειν μέγα λυῖτμα θαλάσσης.

59. Vulgo ἔνθα δέ οἱ. Neminem latet ἔνθα δὲ esse *ibi*, ut Iliad. XVIII. 497. Od. VIII. 98. ἔνθα τε autem *ubi*, ut Odyss. XI. 474. XIII. 107. XXIV. 14. Quare et si Odyss. VIII. 363. unde hic hymni versus est, pariter ἔνθα δὲ legitur, tamen et in hymno ἔνθα τε scripsi, et eodem modo in Odyssaea scribendum puto. Adhibendus est in hoc genere arbiter sensus, non quod res demonstrari nequeat, sed quod non possit nisi comparatione omnium similium formularum probari. At quis sustineat tantam locorum multitudinem adscribere? ἔνθα τε pro ἔνθα δὲ legi velim etiam Iliad. VIII. 48. XIII. 21. XIV. 215. XXII. 147. Defendi potest ἔνθα δὲ Iliad. VI. 245. 249. quamquam ne hic quidem alterum spernendum esset.

- 60 ἔνθ' ἤγ' εἰσελθοῦσα, θύρας ἐπέθηκε Φαεινὰς·
 ἔνθα δέ μιν Χάριτες λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ
 ἀμβρότῳ, οἷα Θεοὺς ἐπενήνοθεν αἰὲν ἐόντας.
 [ἀμβροσίῳ, ἐδανῶ, τό ρά οἱ τεθωμένον ἦεν.]
 ἐσσαμένη δ' εὖ πάντα περὶ χροὸν εἴματα καλὰ,
- 65 χρυσῶ νοσμηθεῖσα, Φιλομμειδῆς Ἀφροδίτῃ
 σεύατ' ἐπὶ Τροίην, προλιποῦς' εὐώδεα Κύπρον,
 ὕψι μετὰ νεφέεσσι θοῶς πρήσσουσα κέλευθον.
 Ἴδην δ' ἵκανεν πολυπίδακα, μητέρα Θηρῶν·
 βῆ δ' ἰθὺς σταθμοῖο δι' οὖρεος· οἱ δὲ μετ' αὐτὴν
- 70 σαίνοντες πολλοὶ τε λύκοι, χαροποὶ τε λέοντες,
 ἄρκτοι, παρδάλιές τε θοαὶ, προιάδων ἀκόρητοι,
 ἦϊσαν· ἥ δ' ὀρώσα μετὰ Φρεσὶ τέρπετο θυμόν,
 καὶ τοῖς ἐν στήθεσσι βάλλ' ἴμερον· οἱ δ' ἔμα πάντες

66. Cod. Mosc. Ruhnkenio teste, σεύατ' ἐπὶ Τροίης προλιποῦς' εὐώδεα Κύπρον. Matthiae in eo codice pro Κύπρον dicit κῆπον esse.

67. Cod. Mosc. μετὰ νέφεσι ῥίμφα.

76. Legebatur εὖρε σταθμοῖσι et v. 79. ὁ δὲ σταθμοῖσι. Viroque loco praepositionem addidi, ut solet Homerus.

84. Recepi θάμβαινεν e cod. Paris. A. pro vulgato θαύμαινεν: vide ad h. Merc. 407.

86. Vulgo πέπλον μὲν γὰρ ἔστο. Edd. vett. ἔστο. Codd. Paris. B. C. ἔεστο, ut Barnesius correxerat. Idque recepi, si non ut vetustioris poetae, certe ut interpolatoris scripturam. Semel saltem ad hos hymnos litteram Aeolicam paucis attingam, et si nuper exstitit, qui vel lege civili poenam statuendam censeret iis, qui digamma Aeolicum in poeta Ionico ferendum arbitrarentur. Iniqua fortuna quum nobis inviderit epicum carmen de antiquissimis, quod nullis esset mutationibus sui dissimile redditum, numquam penitus explicari illius litterae ratio poterit. Quamquam si modeste cauteque vestigia, quae inveniri possunt, persequaris,

σύνδυο κοιμήσαντο κατὰ σκίοντας ἐναύλους.

αὐτὴ δ' ἐς κλισίας εὐποιήτους ἀφίκανεν.

75

τὸν δ' εὖρ' ἐν σταθμοῖσι λελειμμένον οἶον ἀπ' ἄλλων
'Αγχίστην ἦρωα, θεῶν ἅπο κάλλος ἔχοντα.

οἱ δ' ἄμα βουσὶν ἔποντο νομοὺς κατὰ ποιήεντας

πάντες· ὁ δ' ἐν σταθμοῖσι λελειμμένος οἶος ἀπ' ἄλλων,
πωλεῖτ' ἔνθα καὶ ἔνθα, διακρύσιον κιθαρίζων.

80

στῇ δ' αὐτοῦ προπάροιθε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,

παρθένῳ ἀδμήτῃ μέγεθος καὶ εἶδος ὁμοίη,

μή μιν ταρβήσειεν ἐν ὀφθαλμοῖσι νοήσας.

'Αγχίστης δ' ὁρώων ἐφράζετο θάμβαινέν τε

εἰδός τε μέγεθός τε καὶ εἴματα σιγαλόεντα.

85

πέπλον μὲν γὰρ ἔεστο Φαινότερον πυρὸς αὐγῆς,

εἶχε δ' ἐπιγναμπὰς ἑλικας, κάλυκίς τε Φαινεάς·

aliqua tamen ex parte haec res expeditur. Ac digamma, quod, si figuram litterae spectes, Aeolicum, si usum atque originem, Doricum vel magis Pelasgicum dici debet, quum in aliis verbis, tum in his duobus, de quibus nunc dicam, videtur ab antiquis epicis servatum fuisse, in ἔω *induo*, et ἔργον, unde Germanicum *werk*. Atque in verbo ἔω et inde derivatis digamma pronunciari apud Homerum plerique loci patiuntur, aliqui suadent, perpauci prohibent. Hos tantum, qui prohibent, commemorabo:

λάϊνον ἔσσο χιτῶνα κακῶν ἔνεχ', ὅσσα ἔοργας.

σμερδαλέῳ, τὸν ἔεστο περὶ χροῖ·

αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἔσσαντο περὶ χροῖ νώροπα χαλκόν.

ἐνθα μὲν ἐπτάετες μένον ἔμπεδον, εἴματα δ' αἰεί.

τῷ οὔτ' ἐσθῆτος δευήσεται οὔτε τευ ἄλλου.

καίεο δ' ἐν τ' ἐσθῆτι θεῶν καὶ ἀλείφατι πολλῷ.

Iliad. III. 57. XII. 464. XIV. 383. (Od. XXIV. 466. 499.) Od. VII. 259. XIV. 510. XXIV. 67. Sciens non retuli huc Iliad. X. 23. θαφοινὸν ἔεσσατο, Od. XIV. 529. χλαῖναν ἔεσσατο, VI. 83.

ὄρμοι δ' ἄμφ' ἀπαλῇ δειρῇ περικαλλέες ᾗσαν,
καλοί, χρύσειοι, παμπούκιλοι, ὥς δὲ σελήνη,

φέρων δ' ἐσθῆτα. Itaque antiquus scriptor hymni in Venerem facile videatur ἔστο, non ἔεστο, dedisse, praesertim quum dubitari possit, an etiam Iliad. XII. 464. ἔστο fuerit. Sed obstant alii versus in hoc hymno, ut statim is, qui praecedit. In eo Matthiae putat antiquitus fuisse,

εἶδος καὶ μέγεθος καὶ εἴματα σιγαλόεντα.

Neque hanc suspicionem recte impugnet, qui ab usitata formula εἶδος τε μέγεθος τε non fuisse recedendum contenderet, quae etsi Iliad. II. 58. Od. VI. 152. XI. 336. XVIII. 248. XXIV. 373. legitur, exstat tamen etiam εἶδος καὶ μέγεθος Od. XXIV. 252. Sed si semel displiceret καὶ ante εἴματα correptum, etiam v. 233. eiusdem hymni tale quid coniiciendum erat,

σίτῳ τ' ἄμβροσίῳ, καὶ εἴματα καλὰ δίδουσα.

Vt veniam ad vocabulum ἔργον, v. 6. legitur πᾶσιν δ' ἔργα μέμνηεν. Id quidem, etiam si digamma seruetur, recte se habere puto. Sic Iliad. IV. 470. ἐπ' αὐτῷ δ' ἔργον ἐτύχθη, XVII. 279. et Od. XI. 549. πέρι δ' ἔργα τέτυκτο. Non potest ferri digamma apud Homerum, primo, ubi diphthongus ante hoc vocabulum corripitur, Iliad. I. 395. VI. 289. IX. 228. XI. 703. XXIV. 354. Odys. XI. 473. XIV. 228. 344. XVII. 313. deinde, ubi syllaba brevis praecedit in litteram consonantem terminata, et correpta, Iliad. II. 751. IX. 374. XXII. 450. Od. XXII. 422. denique propter quasdam elisiones, si recte iudico, Iliad. XXIII. 671. ἐν πάντεσ' ἔργοισι, Od. XXII. 422. τὰς μὲν τ' ἔργα διδάξαμεν ἐργάζεσθαι. Consulto praeterea Iliad. XII. 412. Od. XXIV. 277. ubi vel sine codicum et grammaticorum auctoritate δέ τε et ἀμύμονα legi debere apertum est. Sed ne quis tot locis moveatur, ut abfuisse digamma ab hoc vocabulo credat, ex magna caeterorum locorum multitudine, in quibus omnibus potuit adiungi, illos proferam, qui adiectum fuisse suadeant. Horum quoque classes quaedam sunt; et prima quidem hiatus habens in brevi syllaba talem, qui aegre admittitur. Eiusmodi sunt ante nomen ἔργον positum τέ, Iliad. IX. 443. XVI. 392. XVII. 549. XVIII. 469. δέ, Iliad. II. 137. VII. 465. XIX. 242. Od. VI. 234. XXII. 479. XXIII. 161. τόδε, Iliad. IX. 527. X. 39. 303. Od. XIV. 66.

στήθεσιν ἄμφ' ἀπχλοῖσιν ἐλάμπετο, θαῦμα ἰδέσθαι.

90

Ἀγχίσην δ' ἔρος εἶλεν, ἔπος δέ μιν ἀντίον ἦνθα·

XVI. 207. XVIII. 220. τάδε Iliad. I. 252. III. 321. IV. 14. VI. 348. VIII. 9. XI. 838. XIV. 3. 61. XX. 116. Odyss. II. 280. III. 56. XVI. 373. XVII. 78. 274. XXII. 49. XXIV. 454. ἐπί, Iliad. III. 422. IV. 175. 258. XXIII. 53. Od. II. 252. VIII. 245. XIV. 65. 195. XVI. 111. 144. XVIII. 287. ἀπό, Iliad. XVIII. 420. παρὰ, Od. XXI. 239. 385. οὐκέτι, Iliad. IV. 539. ἵνα Odyss. VIII. 307. ἴδε Iliad. XVII. 179. Od. XXII. 233. ἀμβαλλώμεθα, πειρησαίμεθα, Iliad. II. 436. Od. XVIII. 368. ἐπιστορα Od. XXI. 26. Aliud genus est, quum praecedat productio diphthongi in caesura, raro hiatum facientis: talia sunt καί, φράσσομαι, τελέσαι, ἔμεναι, Iliad. XIII. 432. XV. 234. Od. II. 272. XXIV. 75. Porro praegressa productio brevis syllabae in consonantem exeuntis: ἔρις ἔργοιο Od. XVIII. 365. et χρυσὸν εἰργάζετο (lege ἐργάζετο) Od. III. 435. Denique praegressa productio longae vocalis extra caesuram: πολλὰ δ' ὑπ' αὐτοῦ ἔργα, Iliad. V. 92. ἀλλ' ἐπεὶ οὖν δὴ ἔργα, Od. XVII. 226. XVIII. 361. Ex his omnibus exemplis hoc in primis memorabile est, Iliad. XIII. 432.

κάλλει καὶ ἔργοισιν ἰδὲ φρεσίν.

Quis credat poetam, nisi ob digamma, sic maluisse dicere, quam,

κάλλει τ' ἔργοισιν τε ἰδὲ φρεσίν?

Quod supra dicebam, nisi interpolati essent hymni Homerici, fortasse ex iis digamma aliquid praesidii habiturum esse, confirmari videtur antiquissimo et omnium minime corrupto Veneris hymno, qui in hoc genere multo caeteris purior est. Ac sublatis vitiis v. 148. 182. 195. 204. hi tantum loci supersunt, de quibus dubitari possit, si vera sunt, quae de littera Aeolica disputari solent: v. 44. 54. 85. 86. 134. 170. 233. 257. Nam v. 136. et 279. interpolatoris esse equidem existimo. Plures sunt in reliquis hymnis loci, qui in hanc disceptationem veniant: h. Apoll. 8. [15. 22] 46. [59] 71. [78] 102. 106. 163. 177. 181. 275. 276. 286. 385. 396. 437. 447. 535. h. Merc. 46. 92. 120. 154. 179. 180. 182. 190. 224. 239. [266] 306. [343] 376. 428. 464. 466. [472] 500. 522. 535. 574. h. Cer. 6. 35. 66. 75. 117. 118. 140. 144. 195. 199. [202] 206. 213. 227. 246. 315. 333. 388. 430. 438. 444. 458. 492. Numeros versuum recentiorum uncis inclusi.

Χαῖρε ἄνασσ', ἥτις μακάρων τάδε δώμαθ' ἱκάνεις,
 Ἄρτεμις, ἥ Λητώ, ἥ ἐ χρυσέῃ Ἀφροδίτῃ,
 [ἥ Θέμις ἡὔγενής, ἥ ἐ γλαυκῶπις Ἀθήνη,]

95 ἥ που τις Χαρίτων δεῦρ' ἤλυθες, αἵ τε θεοῖσιν
 πᾶσιν ἑταιρίζουσι, καὶ ἀθάνατοι καλέονται,
 ἥ τις νυμφάων, αἵ τ' ἄλσεα καλὰ νέμονται,
 [ἥ νυμφέων, αἵ καλὸν ὄρος τόδε ναιετάουσιν,]
 καὶ πηγὰς ποταμῶν καὶ πίσεα ποιήεντα.

100 σοὶ δ' ἐγὼ ἐν σιοπιῇ, περιφαινομένῳ ἐνὶ χώρῳ,
 βωμὸν ποιήσω, ῥέξω δέ τοι ἱερὰ καλὰ
 ὠρησιν πάσῃσι· σὺ δ' εὖφρονα θυμὸν ἔχουσα
 δός με μετὰ Τρώεσσιν ἀριπρεπέ' ἔμμεναι ἄνδρα,
 ποίει δ' ἐξοπίσω θαλερὸν γόνον, αὐτὰρ ἔμ' αὐτὸν

105 δηρὸν εὖ ζῶειν καὶ ὄρᾱν Φάος ἡέλιοιο,
 ὀλβιον ἐν λαοῖς καὶ γήραος οὐδὸν ἱκέσθαι.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη·

Ἀγχίση, κῦδιστε χαμαιγενέων ἀνθρώπων,
 οὔτις τοι θεός εἰμι· τί μ' ἀθανάτησιν εἵσκεις;

110 ἀλλὰ καταθυγήτῃ τε, γυνὴ δέ με γείνατο μήτηρ.
 Ὅτρεὺς δ' ἐστὶ πατὴρ ὀνομακλυτός, εἵπου αἰούεις,
 ὅς πάσης Φρυγίης εὐτειχέριοι ἀνάσσει.

103. Dispicet ἄνδρα: neque est in his:

Ζεῦ τ' ἄλλοι τε θεοὶ δότε δὴ καὶ τόνδε γενέσθαι,
 πατὴρ ἐμὸν, ὡς καὶ ἐγὼ περ, ἀριπρεπέα Τρώεσσιν.

Scripsisse puto poetam ἀριπρεπέ' ἔμμεναι αἰεί.

111. Ed. Ceph. Ὅτρεὺς ἐστὶ.

113. Vulgo ἡμετέρην καὶ ἡμετέρην. Emendavit Wolfius.

γλῶσσαν δ' ὑμετέρην τε καὶ ἡμετέρην εὖ οἶδα.
 Τρωὰς γὰρ μεγάρῳ με τροφὸς τρέφεν· ἥ δὲ διαπρὸ
 σμικρὴν παῖδ' ἀτίταλλε, Φίλης παρὰ μητρὸς ἐλουῖσα. 115
 [ὥς δ' ἦτοι γλῶσσάν γε καὶ ὑμετέρην εὖ οἶδα.]
 νῦν δέ μ' ἀνῆρπαξεν χρυσόρραπς Ἀργειφόντης
 ἐν χοροῦ Ἀρτέμιδος χρυσηλακῆτος κελαδαινῆς·
 πολλὰ δὲ νύμφαι καὶ παρθένοι ἀλφεσίβοιαι
 παίζομεν, ἀμφὶ δ' ὅμιλος ἀπείριτος ἐστεφάνωτο· 120
 ἔνθεν μ' ἥρπαξεν χρυσόρραπς Ἀργειφόντης,
 πολλὰ δ' ἔπ' ἤγαγεν ἔργα καταθνητῶν ἀνθρώπων,
 πολλὴν δ' ἄκμηρόν τε καὶ ἄκτιτον, ἣν δία θῆρες
 ὠμοφάγοι Φοιτῶσι κατὰ σιόεντας ἐναύλους·
 οὐδὲ ποσὶν ψάυειν ἐδόκουν Φυσιζόου αἶψα· 125
 Ἀγχίστῳ δέ με φάσκει παρὰί λέχεσιν καλέεσθαι
 κουριδίην ἄλοχον, σοὶ δ' ἀγλαὰ τέκνα τεκεῖσθαι.
 αὐτὰρ ἐπειδὴ δεῖξε καὶ ἔφρατεν, ἦτοι ὄγ' αὖτις
 ἀθανάτων μετὰ Φῦλ' ἀπέβη κρατὺς Ἀργειφόντης·
 αὐτὰρ ἐγὼ σ' ἰκόμεν, κρατερὴ δέ μοι ἐπλετ' ἀνάγκη. 130
 ἀλλὰ σε πρὸς Ζηνὸς γουνάζομαι ἠδὲ τοκῆων
 ἐσθλῶν· οὐ μὲν γάρ κε κακοὶ τοῖόνδε τέκοιεν·
 ἀδμήτην μ' ἀγαγὼν καὶ ἀπειρήτην Φιλότῃτος

114. Τρωάς, Ernestii coniecturam, liquido legi in cod. Mosc. restatur Matthiae. Nihil monuit Ruhnkenius. Vulgo Τρωός.

116. Vulgo ὥς δὴ τοι γλῶσσάν τε καί. Vide ad v. 226.

125. Male cod. Mosc. ψάυσειν.

132. Edd. vett. οὐ γάρ τοι κακοί. Vulgo οὐ γάρ τοί γε κακοί. Paris. tres, οὐ γάρ τε κακοί. Cod. Mosc. οὐ μὲν γάρ κε κα-

- πατρί τε σὼ δείξον καὶ μητέρι κέδν' εἰδυῖν,
 135 σοῖς τε κασιγνήτοις, οἳ τοι ὁμόθεν γεγάασιν.
 [οὐ σφιν ἀεικελίη νυὸς ἔσσομαι, ἀλλ' εἰκυῖα.]
 εἴ τοι ἀεικελίη γυνὴ ἔσσομαι, ἥ καὶ οὐκί.
 πέμψαι δ' ἄγγελον ὦκα μετὰ Φρύγας αἰολοπώλους,
 εἰπεῖν πατρί τ' ἐμῷ καὶ μητέρι κηδομένη περ.
 140 οἳ δέ κε τοι χρυσόν τε ἄλῃς, ἐσθῆτά τ' ὑφαντὴν
 πέμψουσιν· σὺ δὲ πολλὰ καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα.
 ταῦτα δὲ ποιήσας, δαίνυ γάμον ἡμερόεντα,
 τίμιον ἀνθρώποισι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν.

- Ὡς εἰποῦσα θεά, γλυκὺν ἥμερον ἐμβαλε θυμῷ,
 145 Ἀγχίστην δ' ἔρος εἶλεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐν τ' ὀνόμαζεν.
 Εἰ μὲν θνητὴ τ' ἐσσί, γυνὴ δέ σε γείνατο μήτηρ,

κοί, quod recepi, ut proxime accedens ad Od. IV. 64. ἐπεὶ οὐ
 κε κακοὶ τοιοῦσδε τέκοιεν. Nec tamen improbarem οὐ μὲν γάρ τε.
 Certe non erat corrigendum οὐ γάρ τοί κε.

135. Cod. Mosc. δοῖώ τε κασιγνήτω.

156. 137. Vulgo: οὐ σφιν ἀεικελίη νυὸς ἔσσομαι, ἀλλ' εἰκυῖα
 εἴ τι ἀεικελίη γυνὴ ἔσσομαι, ἥ καὶ οὐκί. Codd. Parif. tres unum
 versum pro his duobus habent, οὐ σφιν ἀεικελίη γυνὴ ἔσσομαι, ἥ
 καὶ οὐκί. Hinc Ruhnkenius, probantibus aliis, poetam scripsisse
 putabat:

εἴ σφιν ἀεικελίη νυὸς ἔσσομαι, ἥ καὶ οὐκί.

At horum codicum lectio, quae aperte ex aberratione oculorum ad
 vocem ἀεικελίη in altero versu nata est, confirmat vulgatam scrip-
 turam.

140. Edd. vett. et codd. Parif. B. C. οἳ δέ τε χρυσόν κεν
 ἄλῃς. Parif. A. οὐδέ τε. Vulgo οἳ δέ τε μὲν χρυσόν κεν ἄλῃς. Cod.
 Mosc. οἳ δέ κε χρυσόν τε ἄλῃς. Emendavit versum Matthiae.

148. Vulgo ἀθανάτοιο δ' ἔκητι. Reposui antiquiorem lectio-
 nem e vestigiis codicis Mosc. in quo est ἀθανάτου δ' ἔκατι.

Ὅτρευς δ' ἐστὶ πατὴρ ὀνομακλυτός, ὥς ἀγορεύεις,
 ἀθανάτου δὲ ἔκητι διακτόρου ἐνθάδ' ἱάνεις
 Ἑρμῆω, ἐμὴ δ' ἄλοχος κεκλήσεαι ἡματα πάντα·
 οὔτις ἔπειτα θεῶν, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων 150
 ἐνθάδε με σχήσει, πρὶν σῇ Φιλότῃ μιγῆναι
 αὐτίκα νῦν· οὐδ' εἴ κεν ἐκηβόλος αὐτὸς Ἀπόλλων
 τόξου ἀπ' ἀργυρέου προίτοι βέλεα στονόεντα.
 βουλοίμην κεν ἔπειτα, γύναι εἰκυῖα θεῇσιν,
 σῆς εὐνῆς ἐπιβάς, δύναι δόμον Ἀΐδος εἶσω. 155

Ὡς εἰπὼν, λάβε χεῖρα· Φιλομμεϊδῆς δ' Ἀφροδίτῃ
 ἔρπε μεταστρεφθεῖσα, κἀτ' ὄμματα καλὰ βαλοῦσα,
 ἐς λέχος εὔστρωτον, ὅθι περ πάρος ἔσκεν ἀνυκτι
 χλαίνῃσιν μαλακῆς ἐστρωμένον· αὐτὰρ ὑπερθευ

158. Quum ad Orphei Arg. 631. τόθι pro ὅθι post vocalem
 poni dicerem, quod multo magis fieri debet post brevem syllabam
 consonante terminatam, quae producenda sit, epicos intelligebam
 Alexandrinos, et qui horum sunt exemplum sequuti. Hi constan-
 ter ad hiatum vitandum et syllabam producendam τόθι, ubi hae
 caussae absunt, ὅθι dicunt. Hinc apud Apollonium Rhodium IV.
 1475. ὅθι, apud Dionysium Periegeten autem v. 444. e cod.
 Oxoniensi τόθι scribendum. Credas Alexandrinos Homeri aucto-
 ritate motos fuisse: sed apud Homerum nunc quidem nullum est
 huius rei vestigium. Et ὅθι post longam vocalem vel diphthon-
 gum est Iliad. II. 722. 861. V. 446. VIII. 491. X. 199. 568.
 XVIII. 263. 521. XX. 391. XXIII. 61. XXIV. 615. Odyss. IV.
 627. XIV. 397. XVII. 169. XIX. 188. post brevem vocalem
 Iliad. V. 857. et XXIII. 138. quo quidem in loco alia lectio
 hiatum tollit; denique post syllabam caesurae vi productam Od.
 VIII. 277. XVI. 471. His locis motus sum, ut ὅθι in hymno
 servarem. Caeterum ὅθι habent hoc loco edd. Flor. Aldd. Ceph.
 et, ut Matthiae tradit, codd. Paris. tres et Mosc. De Parisiensi-

- 160 ἄριτων δέρματ' ἔκειτο, βαρυφθόγγων τε λέοντων,
 τοὺς αὐτὸς κατέπεφνεν ἐν οὔρεσιν ὑψηλοῖσιν.
 οἱ δ' ἐπεὶ οὖν λεχέων εὐποιήτων ἐπέβησαν,
 κόσμον μὲν οἱ πρῶτον ἀπὸ χροὸς εἴλε Φαινόν,
 πόρπας τε γναμπτάς θ' ἑλικας καλυπνάς τε καὶ ὄρμους·
- 165 λῦσε δέ οἱ ζώνην, ἰδὲ εἴματα σιγαλόεντα
 ἔκδυε, καὶ κατέθηκεν ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου
 Ἀγχίσης· ὃ δ' ἔπειτα, θεῶν ἰότητι καὶ αἴσῃ,
 ἀθανάτη παρέλεντο θεῶν βροτός, οὐ σάφα εἰδώς.

bus tacet Ruhnkenius, in Mosc. autem sic scribi refert: ἐς λέ-
 χον εὔστρωτον, ὃ, τι περ πάρος ἔσκεν αὐτῇ δίνῃσι μαλακῆσιν ἐστρω-
 μένον· αὐτὰρ ὑπερθεν ἐκ τῶν δέρματ' ἔκειτο. Neque ὁ τι primus
 edidit Barnesius, ut putat Matthiae, sed exhibuit, quod iam ante
 in vulgatis libris editum erat. Idem Matthiae quum negaret
 ὅστις apud antiquos poetas simpliciter poni pro pronomine rela-
 tivo, non meminit Iliad. XXIII. 43. Non multum dissimilia sunt
 Iliad. XII. 334. Od. I. 403.

165. Ἡδ' εἴματα, ut Matthiae testatur, cod. Mosc. Certe sic
 Barnesius. Vide ad v. 86.

176. Cod. Mosc. ἰοσσεφάνου.

177. Matthiae non monito lectore edidit ἐξ ὕπνου δ' ἀνέγει-
 ρεν, cum Ilgenio. Quod factum etiam in hymno Apollinis v. 497.
 (in Apoll. Pyth. 318.) Viroque loco recte vulgo τ' erat. Non
 caret difficultatibus usus particulae τέ. Hoc quidem in loco eam
 tinentur similia exempla Iliad. I. 362. V. 373. VI. 253. 406. XIV.
 232. XVIII. 423. XIX. 7. XXIV. 127. Odysse. II. 302. IV. 610.
 V. 181. VIII. 291. X. 280. Falleretur, qui in contrariam partem
 afferret Iliad. XIV. 297. XXI. 356. XXIV. 286. Od. III. 374.
 IV. 311. VI. 254. VII. 330. VIII. 193. XIV. 51. XV. 123. XVI.
 417. XVIII. 77. XIX. 90. XXI. 84. 167. 287. XXIII. 96. quorum
 locorum longe alia ratio est. Nam in illis, quos ante attuli,
 particula τέ non ad praecedentia, sed ad sequentia videtur per-

Ἦμος δ' ὦψ εἰς αὖλιν ἀποκλίνουσι νομῆες
 βοῦς τε καὶ ἴφια μῆλα νομῶν ἐξ ἀνθεμοέντων, 170
 τῆμος ἄρ' Ἀγχίσῃ μὲν ἐπὶ γλυκὺν ὕπνον ἔχευεν
 νήδυμον, αὐτὴ δὲ χροὸν ἔννυτο εἵματα καλά.
 ἐσσαμένη δ' εὖ πάντα περὶ χροὸν δῖα θεάων,
 ἔστη παρ κλισίῃ· εὐποιήτου δὲ μελάθρου
 κῦρε κάρη· κάλλος δὲ παρειάων ἀπέλαμπεν 175
 ἄμβροτον, οἷόν τ' ἐστὶν εὖστεφάνου Κυthereίης·
 ἐξ ὕπνου τ' ἀνέγειρεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐν τ' ὀνόμαζεν·

tinere, ut aperte Odyss. XI. 246. XV. 529. Sunt enim isti loci omnes ex eo genere, in quo copula recte omittitur. Cuius rei quoniam semel mentio facta est, paucis eam attingere placet. Et quamquam epica poesis abruptam orationem reformidat, tamen tres causae sunt, ob quas copula non raro omittitur. Primum perturbatus animus personae, quam loquentem poeta introducit, ut Iliad. I. 107. 117. 178. 179. XIX. 59. Od. X. 320. Deinde quum aut incipitur narrari de re nova et gravi, ut Odyss. IX: 19. 39.

εἶμ' Ὀδυσσεὺς Λαερτιάδης.

Ἰλιόθεν με φέρον άνεμος Κικόνεσσι πέλασσαν.

(vide etiam XI. 320. 325.) aut quum narratio graviter finitur, ut Iliad. I. 531. et alibi. Denique quum res ante vel universe vel obscurius indicata explicatur accuratius. Iliad. IV. 396.

Τυδεὺς μὲν καὶ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκεν·

πάντας ἔπεφν', ἓνα δ' οἷον ἵει οἰκόνδε νέεσθαι.

Sic I. 105. II. 180. V. 4. 169. 199. 587. VI. 174. XI. 244. XVI. 756. XVII. 51. XIX. 193. XXII. 295. XXIII. 141. 353. 420. XXIV. 178. Odyss. IV. 244. 530. VIII. 567. IX. 508. XI. 197. In hunc numerum referri debent etiam illi loci, in quibus αὐτίκα orationem nectit, Iliad. I. 539. IV. 5. 105. Odyss. XVIII. 306. et in quibus ἄρα; vide supra ad v. 53. et in quibus εὔτε; vide ad h. Apoll. 427. Tribus aliis Homeri locis istum loquendi modum

Ὅρσεο Δαρδανίδη· τί νυ νήγρετον ὕπνον ἰαύεις;
καὶ Φράσαι, εἴ τοι ὁμοίῃ ἐγὼν ἰνδάλλομαι εἶναι,
180 οἶήν δὴ με τὸ πρῶτον ἐν ὀφθαλμοῖσι νόησας.

Ὡς φάθ'· ὃ δ' ἐξ ὕπνοιο μάλ' ἐμπαπέως ὑπάκουσεν.
ὥς δὲ ἴδεν δειρήν τε καὶ ὄμματα κάλ' Ἀφροδίτης,
τάρβησέν τε καὶ ὅσσε παρὰ κλισίῳ ἐτραπεν ἄλλῃ·
ἄψ δ' αὖτις χλαῖνῃ τ' ἐκαλύψατο καλὰ πρόσωπα,
185 καὶ μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Αὐτίκα σ' ὥς τὰ πρῶτα θεὰ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
ἔγνων, ὥς θεὸς ἦσθα· σὺ δ' οὐ νημερτές ἔειπες.
ἀλλὰ σε πρὸς Ζηνὸς γουνάζομαι αἰγιόχοιο,
μή με ζῶντ' ἀμειννὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἐάσης

restitui ad Orph. p. 779. Hac ergo ratione illos quoque locos, in quibus τὲ est, interpretandos puto: quorum plures etiam apud Homerum sunt, quam supra attuli. Nunc duos tantum adliicere visum est, quod de his nemo dubitare possit. Odyss. VIII. 123.

τῶν δὲ θέειν ὅχ' ἄριστος ἦν Κλυτόνηος ἀμύμων·
ὅσσον τ' ἐν νειῶ οὖρον πέλει ἡμιονοῖν,
τόσσον ὑπεκπροθέων λαοὺς ἔχεθ', οἳ δ' ἐλίποντο.

XI. 509.

ἦτοι ὅτ' ἀμφὶ πόλιν Τροίην φραζοίμεθα βουλάς,
αἰεὶ πρῶτος ἔβαζε, καὶ οὐχ ἡμάρτανε μύθων·
Νέστωρ τ' ἀντίθεος καὶ ἐγὼ νεικέσκομεν οἶω.

Hic quidem alii libri τ' omittunt.

179. Εἴ τοι dedi pro vulgato εἴ τι.

180. Scribendum videtur, οἶήν δὴ με πρῶτον, omisso articulo, numerorum causa. Vide ad Orph. p. 757. Quamquam similis correptio, sed in primo pede, est Odyss. XVII. 275.

ἢ σὺ πρῶτος ἔσελθε δόμους εὐναιετάνοντας.

vel, ut alii libri, ἢ σύγε πρῶτος.

ναίειν, ἀλλ' ἐλέαιρ'· ἐπεὶ οὐ βιοθάλμιος ἀνὴρ 190
γίγνεται, ὅς τε θεαῖς εὐνάζεταιται ἀθανάτησιν.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη·

Ἀγχίση, κύδιστε καταθνητῶν ἀνθρώπων,
θάρσει, μηδὲ τι σῆσι μετὰ φρεσὶ δειδιδι λίην.
οὐ γάρ τοι δεῖος παθεῖν κακὸν ἐξ ἐμέθεν γε, 195
οὐδ' ἄλλων μακάρων, ἐπειγὴ φίλος ἐσσι θεοῖσιν.
σοὶ δ' ἔσται φίλος υἱός, ὃς ἐν Τρώεσσιν ἀνάξει,
καὶ παῖδες παίδεσσι διαμπερὲς ἐκγεγρόνται·
τῷ δὲ καὶ Αἰνείας ὄνομ' ἔσσεται, οὐνεκά μ' αἰνὸν
ἔσχ' ἄχος, οὐνεκ' ἄρα βροτοῦ ἀνέρος ἔμπεσον εὐνῇ. 200
ἀγχίθεοι δὲ μάλιστα καταθνητῶν ἀνθρώπων

182. Recepi Homericam lectionem ὥς δὲ ἴδεν ex edd. Flor. Aldd. Ceph. ne memoratam quidem novissimo editori, pro vulgato ὥς δ' εἶδεν, quod vix ullus epicus dicturus fuisset.

187. Cod. Mosc. ξειπας.

191. Recte θεαῖς legitur. In folis nominibus θεὰ et ἀκτὴ hanc dativi formam ab Homero admissam esse, et corrigi debere θεῶς Iliad. III. 158. ad Aeschyli Prometheum ostendam.

195. Vulgo οὐ γάρ τοί τι δέος. Cod. Mosc. τί τοι δέος. Parif. tres οὐ γάρ τι δέος. Apud Homerum δέος et cognata, nisi quae reduplicationem habent, praecedentem syllabam produci postulant: hinc legitimum ἔδδεισεν: vide ad Orph. p. 748. et ibidem p. 704. Quare scripsi οὐ γάρ τοι δέος.

200. Vulgo, ἔσχευ ἄχος, ἔνεκα βροτοῦ ἀνέρος ἔμπεσον εὐνῇ. Ilgenii emendationem, ἔμπεσόν εὐνῆς, recepit Matthiae, ἔμπεσον vulgo legi observans, sed oblitus addere εὐνῇ, quae omnium est librorum scriptura. Quantumvis facilis sit et lenis correctio Ilgenii, non debuit tamen probari, quia sic epicus poeta, saltem antiquus, scribere non potuit. Proinde certa emendatione reposui, ἔσχ' ἄχος, οὐνεκ' ἄρα βροτοῦ ἀνέρος ἔμπεσον εὐνῇ. Οὐνεκ' ἄρα

- αἰὲν ἅφ' ὑμετέρης γενεῆς εἰδός τε Φυὴν τε.
 ἦτοι μὲν ξανθὸν Γανυμήδεα μητίετα Ζεὺς
 ἤρπασεν ὃν διὰ κάλλος, ἵν' ἀθανάτοισι μετείη,
 205 καὶ τε Διὸς κατὰ δῶμα θεοῖς ἐπιονοχοεῦσι,
 θαῦμα ἰδεῖν, πάντεσσι τετιμένος ἀθανάτοισιν,
 χρυσεῦ ἐν κρητῆρος ἀφύσσων νέκταρ ἐρυσθρόν.
 Τρῶα δὲ πένθος ἄλαστον ἔχεν Φρένας, οὐδέ τι ἦδει,
 ὅππῃ οἱ φίλον υἱὸν ἀνῆρπασε θέρπεις ἄελλα.
 210 τὸν δὴ ἔπειτα γόασκε διαμπερές ἤματα πάντα.

saepissime dicitur, ut Iliad. VII. 140. IX. 558. XI. 79. XIII. 461. XXIV. 607. Od. VIII. 480. XIII. 265. 309.

202. Vulgo αἰεί. Duabus maxime formis huius adverbii utuntur poetae epici, αἰεί, quum ultima produciuntur, et ideo etiam in fine versus; et αἰὲν, quum ultima corripienda est. Quare et hic et Iliad. I. 520. αἰὲν scribendum. Tertia forma, αἰεί, rara apud Homerum est, nec frequens apud alios epicos.

204. Vulgo ἤρπασ' ἐόν. Cod. Mosc. ἤρπασ' αἰόν, manifesta corruptione ex ἤρπασεν ὄν. Hoc praetuli. Observasse enim mihi videor, poetas epicos, ubi optio iis data est, utrum elisa praecedente vocali ἐός, an, non elisa, ὄς dicere velint, certis conditionibus praeferre breviorē formam etiam cum hiatu. Digamma in hac forma fuisse non est dubium. Alteri formae temere obtrudi nolim. Sine fructu, ut in re immatura, aliquot paginas citationibus implerem. Omnis enim in hoc genere disputatio manca est, quae in singulis vocabulis versatur. Ab his initium ducere, non in iis finire potest.

205. Germanam huic loco scripturam reddi iubet Rulnkenius e cod. Mosc. in quo est ἐπιονοχοεῦειν et τετιμένον, et ἀφύσσειν. Si germana est, certe est interpolatoris.

212. Vulgo ἀργίποδας cum Aldinis. In codd. Parisinis, Mosc. et ed. princeps ἀρσίποδας esse, iam Rulnkenius adnotavit. Sic etiam ed. Ceph. Novissimus editor eam lectionem tantum ex codd. Mosc. et Paris. A. B. affert, editionum, quae cum his

καί μιν Ζεὺς ἐλέησε, δίδου δέ οἱ υἱὸς ἄποινα,
 ἵππους ἀρσίποδας, τοί τ' ἀθανάτους φορέουσιν.
 τοὺς οἱ δῶρὸν ἔδωκεν ἔχειν, εἶπέν τε ἕκαστα
 [Ζηνὸς ἐφημοσύνησι διάκτορος Ἀργειφόντης,]
 ὥς ἔοι ἀθάνατος καὶ ἀγήραος ἡματα πάντα.
 αὐτὰρ ἐπειδὴ Ζηνὸς ὄγ' ἐκλυεν ἀγγελιάων,
 οὐκέτ' ἐπειτα γόασκε, γεγῆθαι δὲ Φρένας ἔνδον,
 γηθόσυνος δ' ἵπποισιν ἀελλοπόδεσσιν ὀχεῖτο.
 ὥς δ' αὖ Τιθωνὸν χρυσόθρονος ἥρπασεν Ἥώς,

215

codd. consentiunt, nulla mentione facta. Praeterea dubites, an codd. B. C. dicere voluerit: his enim, non eo, quem littera A notavit, usus est Ruhnkenius.

213. Vulgo cum Aldd. et Ceph. εἶπέν τε ἕκαστα. Ed. Flor. εἶπεν τὲ ἕκαστα, fortasse per errorem pro εἶπεν δὲ ἕκαστα, ut scribendum videtur, si εἶπε de Mercurio intelligitur.

215. Vulgo ἀγήρας ἡματα πάντα. Cod. Mosc. ἀγήρας ἴσα θεοῖσιν. Recte Ilgenius ἀγήραος ἡματα πάντα scripsit. Contra recte se habet ἀγήρας ἴσα θεοῖσιν.

219. Primus, nisi fallor, Wolfius ὥς δ' αὖ scripsit, quem sequuti sunt reliqui. Antea legebatur ὥς δ' αὖ. Et quidem ὥς pro οὕτως acceptum credas ab Aldo et Cephalaeo, qui commate post αὖ interpungant, quae interpunctio non est in ed. Flor. Hanc editionem ego sequendam duxi. Nam, si recte iudico, magis Homericum est hoc loco ὥς quam ὡς. Plane eodem modo ἢ οἷον frequentatum ab Hesiodo fuit, quem sequuti sunt Hermesianax in nobilissima illa elegia v. 1. 86. 89. et Phanocles v. 1. ipso illo ὥς usus. Neque aliter Homerum dixisse puto in his, quae quod simillima sunt huic hymni loco, adscribam, Od. V. 118.

σχέτλιοι ἐστὲ θεοί, ζηλήμονες ἕξοχον ἄλλων,
 οἵτε θεαῖς ἀγάσθε παρ' ἀνδράσιν εὐνάζεσθαι
 ἀμφιδίην, ἥτις τε φίλον ποιήσεται ἀκοίτην.
 ὥς μὲν ὅτ' Ὀδίων, ἔλετο ῥοδοδάκτυλος Ἥώς,
 τόφρα οἱ ἀγάσθε θεοὶ ῥέγα ζῶοντες,

220 ὑμετέρης γενεῆς, ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν.

βῆ δ' ἔμεν αἰτήσουσα κελαινεφέα Κρονίωνα,
ἀθάνατόν τ' εἶναι καὶ ζῶειν ἥματα πάντα·
τῇ δὲ Ζεὺς ἐπένευσε καὶ ἐκρήηνεν ἐέλδωρ·

ἔωσ μιν ἐν Ὀρτυγίᾳ χρυσόθρονος Ἀρτεμις ἀγνή
οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιοχόμενη κατέπεφνε.
ὥς δ' ὁπότ' Ἰασίωσι εὐπλόκαμος Δημήτηρ,
ᾧ θυμῷ εἴξασα, μίγῃ φιλότῃ καὶ εὐνῇ,
νειῶ ἐνὶ τριπύλῳ· οὐδὲ δὴν ἦεν ἄπυστος
Ζεὺς, ὅς μιν κατέπεφνε βαλὼν ἀργῇτι κεραυνῷ.
ὥς δ' αὖ νῦν μοι ἄγασθε θεοὶ βροτὸν ἄνδρα παρῆναι.

Hic vulgo ter ὥς legitur, etsi primo loco ὥς codices quidam, tertio ed. Florentina habeant. Apud Eustathium quidem ter ὥς est p. 1527. 7. 10. 14. qui tamen eadem pagina v. 44. ita scribit: τὸ δὲ ὥς μέν, καὶ ὥς δέ, καὶ ὥς δ' αὖ, ταυτὸν ἐστὶ τῷ ὡσαύτως.

226. Vulgo τὸν δὴ τοι εἴως μέν. Δ' ἦτοι pro δὴ τοι hic et v. 231. et 238. ac supra v. 116. reposui. Saepissime sic ἦτοι nunc pronomini, nunc particulis quibusdam subiicitur. Τὴν ἦτοι Iliad. II. 813. Nicander Ther. 517. 522. 554. 632. Alexiph. 399. τῆς ἦτοι Odyss. XII. 86. Dionys. Perieg. 281. Nicander Ther. 168. 182. τῶν ἦτοι Iliad. IV. 237. V. 724. Apollon. Rhod. III. 59. 239. IV. 331. Nicander Ther. 118. 219. 264. 771. Alexiph. 474. 570. Oppian. Hal. I. 367. IV. 76. τὰς ἦτοι I. 124. Ἄλλ' ἦτοι tam crebro occurrit, ut non opus sit locos adiiicere, Ἐνθ' ἦτοι Iliad. XVI. 399. 463. Odyss. III. 126. 141. VI. 86. IX. 43. XI. 234. 567. XII. 426. XIV. 259. XVII. 428. Hesiod. O. et D. 166. Scut. Herc. 413. Apollonius Rhod. III. 1203. IV. 688. Oppian. Hal. III. 657. V. 191. ὅφρ' ἦτοι Iliad. XXIII. 52. Odyss. III. 419. ὥς ἦτοι Odyss. V. 24. XVII. 157. XXIV. 479. Duae aliae loquutiones, νῦν δ' ἦτοι, Iliad. XIX. 23. 67. et καὶ νῦν ἦτοι Odyss. IV. 151. orationem videntur interruptam habere, νῦν δ' — ἦτοι, καὶ νῦν — ἦτοι, quemadmodum νῦν δὲ sequente γὰρ dicitur, de quo Heindorfius exposuit ad Platon. Charm. p. 114. et ad Theaetet. p. 286. et καὶ νῦν in hymno Apollinis v. 326.

καὶ νῦν — τοίγαρ ἐγὼ τεχνήτομαι.

νηπίη, οὐδ' ἐνόησε μετὰ Φρεσὶ πότνια Ἥως

ἥβην αἰτῆσαι. ξῦσαι τ' ἄπο γῆρας ὀλοῖόν.

225

τὸν δ' ἦτοι εἶως μὲν ἔχεν πολυήρατος ἥβη,

Ἅοι τερπόμενος χρυσοθρόνῳ ἡριγενεΐῃ

Sed ἦτοι saepissime obscuratum est librariorum negligentia in iis locis, in quibus δὲ praecedit. Recte legitur οὐ δ' ἦτοι Iliad. XII. 141. XVIII. 378. 585. Oppian. Hal. IV. 650. V. 614. τοῦ δ' ἦτοι Iliad. VII. 451. XI. 24. Apollon. Rhod. III. 854. Dionysf. Perieg. 148. 663. Opian. Hal. II. 201. V. 123. ἡ δ' ἦτοι Dionysf. Perieg. 1149. Nicander Alex. 337. τῆς δ' ἦτοι Dionysf. Perieg. 973. Nicander Ther. 326. τοὺς δ' ἦτοι Oppian. Hal. III. 623. σοὶ δ' ἦτοι Iliad. V. 809. Aliis in locis plurimis librarii δὴ τοι scripserunt. Sic apud Hesiodum O. et D. 333. τῷ δὴ τοι, et 385. αὐ δὴ τοι legitur. Recte vero priore loco cod. Viteb. τῷ δ' ἦτοι, et altero αὐ δ' ἦτοι quaedam editiones. Eodem modo vitiatum Aratus Phaen. 404. ubi cod. Mosc. τοῦ δ' ἦτοι. Apollonio Rhodio II. 132. Brunckius pro αὐ δὴ τοι e quatuor codd. restituit αὐ δ' ἦτοι. In Oppiani Hal. I. 213. recte exhibet codex Reg. 1. ἡ δ' ἦτοι. Ibidem 290. et 646. non debebat οὐ δὴ τοι edi, quum Rittershusii editio veram lectionem suppeditaret. Nec dubito, quin eadem medicina adhibenda sit multis aliis locis. Consistam in his scriptoribus, quorum mentionem feci. Igitur apud Hesiodum Theog. 142. scribe οὐ δ' ἦτοι: ibidem 873. αὐ δ' ἦτοι: sic etiam apud Aratum Phaen. 28. et ibidem 477. τῷ δ' ἦτοι. Porro apud Apollonium Rhodium IV. 279. οὐ δ' ἦτοι: apud Nicandrum Alex. 366. τῷ δ' ἦτοι. Ibidem 378. τῇ δ' ἦτοι codices praebent pro τῷ δ' ἦδη. Ibidem 467. scribe τοῦ δ' ἦτοι. Omnino particulas δὴ τοι ita suspectas habeo, ut parum absit, quin ubique tollendas putem. Apud Homerum in his locis inveniuntur: Iliad. X. 316. XXII. 12. XXIV. 731. Odyss. XII. 61. XX. 289.

ὅς δὴ τοι εἶδος μὲν ἔην κακός, ἀλλὰ ποδώκης.

οὐ δὴ τοι εἰς ἄστν ἄλεν, σὺ δὲ δεῦρο λιάτῃς.

αὐ δὴ τοι τάχα νηυσὶν ὀχῆσονται γλαφυρῆσιν.

πλαγκτὺς δὴ τοι τᾶσγε θεοὶ μάκαρες καλέουσιν.

ὅς δὴ τοι κτεάτεσσι πεποιθὼς πατρὸς ἑοῖο

μνάσκετ' Ὀδυσσεὺς δὴν οἰχομένοιο δάμαρτα.

- καίε παρ' Ὀψεανοῦ ῥοῆς ἐπὶ πείρασι γαίης.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πρῶται πολιαὶ κατέχυντο ἔθειραι
 230 καλῆς ἐν κεφαλῇς εὐηγενέος τε γενείου,
 τοῦ δ' ἦτοι εὐνῆς μὲν ἀπείχετο πότνια Ἥώς,
 αὐτὸν δ' αὖτ' ἀτίταλλεν, ἐνὶ μεγάροισιν ἔχουσα,
 σίτω τ' ἀμβροσίῃ τε, καὶ εἴματα καλὰ διδοῦσα.
 ἀλλ' ὅτε δὴ πάμπαν στυγερὸν κᾶτα γῆρας ἐπειγεν,
 235 οὐδέ τι κινῆσαι μελέων δύνατ', οὐδ' ἀναεῖραι,
 ἥδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνεται βουλή·
 ἐν θαλάμῳ κατέθηκε, θύρας δ' ἐπέθηκε Φαιειάς·
 τοῦ δ' ἦτοι Φωνὴ τρεῖς ἄσπετον, οὐδέ τι κίχης

Nullus est horum locorum, in quo non δ' ἦτοι legi possit. Et sic quidam codd. in eo, qui est ex ultimo libro Iliadis. Pro ὅς δὴ τοι quidem, quod habent etiam Apollonius Rhodius III. 958. IV. 285. Dionys. Perieg. 222. 978. Nicander Ther. 366. Alex. 470. si nusquam ὅς δ' ἦτοι scriptum invenitur, manifesto id ignorantiae librariorum imputandum est, ὅς pro articulo habentium. In his quoque locis, quos attuli, legendum puto ὅς δ' ἦτοι, praeter Apollonii III. 958. ubi ὅς aperte articulus est. Ibi quidem scribendum videtur ὅς ῥ' ἦτοι, quemadmodum τόν ῥ' ἦτοι est apud Homerum Iliad. XVIII. 237. Apud eundem Apollonium II. 841. καὶ δὴ τοι in καὶ δ' ἦτοι mutandum videtur. Sed IV. 801. τοὶ in δὴ τοι, ut interdum apud Homerum quoque, est tibi. Redeo nunc ad hymni locum, qui huic disputationi ansam dedit. In eo δ' ἦτοι vel ob usitatam loquutionem ἦτοι εἰως μὲν reponendum erat. Homerus Iliad. XII. 141. οἱ δ' ἦτοι εἰως μὲν. Odys. III. 126. ἐνδ' ἦτοι εἰως μὲν. Apollonius II. 132. αὐ δ' ἦτοι τείως μὲν. IV. 285. ὅς δ' ἦτοι τείως μὲν, ut equidem pro ὅς δὴ τοι scribendum puto. Scriptor carminis de lapidibus, quod Orpheo tribuitur, v. 107. οἱ δ' ἦτοι εἰως μὲν. Τείως, quod ibi cum Musgravio edidi, servandum videtur propter aetatem scriptoris, tamquam pro εἰως dictum, vitandi hiatus causa, ut apud Apollonium. Nam εἰως

ἔσθ', οἷη πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν.
οὐκ ἂν ἔγωγέ σε τοῖον ἐν ἀθανάτοισιν ἐλοίμην 240
ἀθάνατόν τ' εἶναι καὶ ζῶειν ἡματα πάντα.
ἀλλ' εἰ μὲν τοιοῦτος ἐὼν εἶδός τε δέμας τε
ζώοις, ἡμέτερός τε πόσις κεκλημένος εἴης,
οὐκ ἂν ἔπειτα μ' ἄχος πυκινὰς Φρένας ἀμφικαλύπτοι.
νῦν δὲ σὲ μὲν τάχα γῆρας ὁμοῖον ἀμφικαλύψει 245
νηλειές, τό τ' ἔπειτα παρίσταται ἀνθρώποισιν,
οὐλόμενον, καματηρόν, ὃ τε στυγέουσι θεοὶ περ.
αὐτὰρ ἐμοὶ μέγ' ὄνειδος ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν
ἔσσεται ἡματα πάντα διαμπερές εἵνεκα σεῖο,

in his locis, quos attuli, praeter locum hymni in Venerem, caret apodofi: vide etiam Iliad. XIII. 143. XV. 277. XVII. 727. 730. Odyss. II. 148. Et omnino ἔως saepe sic dicitur, ut in apodofi sit δέ, Iliad. I. 193. Odyss. IV. 120. V. 365. et τόφρα δέ, Iliad. X. 507. XI. 411. XV. 539. XVII. 106. Odyss. V. 424. Rarius recta apodofis invenitur, ut in hoc hymni loco, et Odyss. XIX. 530. et, ubi τόφρα solum sequitur, Iliad. XVIII. 15. XXI. 602. Odyss. XII. 307. et, ubi τεῖως, Odyss. IV. 90.

231. Vide ad v. 226.

238. Vulgo, τοῦ δὴ τοι φωνὴ ῥεῖ ἄσπετος. Cod. Paris. B. τοῦ δ' οὔτι φωνὴ ῥεῖ ἄσπετος. Matthiae ῥεῖ' esse dicit etiam iu edd. Flor. Ald. Ceph. Id sane in Aldinis est, sed Flor. et Ceph. ῥεῖ' habent. Quae lectio quocumque modo explicetur, sententiam praebet ineptam inepteque expressam. Quamobrem recepi emendationem meam, cuius iam Ilgenius mentionem fecit, τρεῖ ἄσπετον, ductam ex Iliad. XVII. 332. De δὴ τοι vide ad v. 226.

242. Cod. Mosc. τοῖος, fortasse e τοῖόςδε ἐών, quod Homericum est Iliad. III. 46.

246. Vulgo τό γ' ἔπειτα. Dedi τό τ' ἔπειτα e codd. Paris. A. C. quod etiam sine codd. reponendum erat.

- 250 οἱ πρὶν ἐμοὺς δάρους καὶ μήτιας, ἧς ποτὲ πάντας
 ἀθανάτους συνέμιξα καταθνητῇσι γυναιξίν,
 τάρβεσθον· πάντας γὰρ ἐμὸν δάμνασθαι νόημα.
 νῦν δὲ δὴ οὐκέτι μοι στόμα χεῖσεται ἐξονομήναι
 τοῦτο μετ' ἀθανάτοισιν, ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἀάσθην,
- 255 σχέτλιον, οὐκ ὀνομαστόν, ἀπεπλάγχθη δὲ νόοιο,
 παῖδα δ' ὑπὸ ζώνῃ ἐθέμην, βροτῶ εὐνηθεῖσα.
 τὸν μὲν, ἐπὴν δὴ πρῶτον ἴδῃ Φάος ἡελίοιο,
 νύμφαι μιν θρέψουσιν ὀρεσνῶοι βαθύκολποι,
 αἱ τὸδε ναιετάουσιν ὅρος μέγα τε ζάθεόν τε·
- 260 αἶ ῥ' οὔτε θνητοῖς οὔτ' ἀθανάτοισιν ἔπονται·
 δηρὸν μὲν ζώουσι, καὶ ἄμβροτον εἶδαρ ἔδουσιν,
 καὶ τε μετ' ἀθανάτοις καλὸν χορὸν ἐβρώσαντο.
 τῇσι δὲ Σειληνοὶ καὶ εὐσχοπος Ἀργειφόντης
 μίσγοντ' ἐν Φιλότητι μυχῶ σπείων ἐροέντων.

250. Vulgo αἶς.

253. Vulgo *στοναχῆσεται*. Matthiae *στόμα τλῆσεται*, *invitis numeris*. Recipiendam duxi coniecturam Martini, *στόμα χεῖσεται*, i. e. *os hifcet*, quamvis repugnante Ruhnkenio. Nam sive sententiam spectes, necessario hoc dici debuit, sive facilitatem emendationis, vix potest inveniri lenior. Haeserunt grammatici in illo Odyss. XVIII. 17.

οὐδὸς δ' ἀμφοτέρους ὁδε χεῖσεται.

Cuius formae causa commentum sunt verbum *χεῖω*. Tutior Eustathii sententia est p. 1835, 15. videri futurum singulare esse *χεῖσεται*. Id futurum quidni, ut *χαίνω*, utramque habuerit et capiendi et hiandi significationem?

256. Cod. Mosc. *ζώνην*.

260. Vulgo *θνητοῖς*. Wolfius et Ilgenius *θνητῆς*. Id etiam

τῇσι δ' ἄμ' ἢ ἐλάτται ἢ ἐ δρύες ὑψικάρηνοι 265
 γεινομένησιν ἔφυσαν ἐπὶ χθονὶ βωτικανείρη,
 καλαί, τηλεθάουσai, ἐν οὖρεσιν ὑψηλοῖσιν.
 [ἐστᾶσ' ἡλίβατοι· τεμένη δέ ἐ κικλήσκουσιν
 ἀθανάτων· τὰς δ' οὔτι βροτοὶ κείρουσι σιδήρῳ·]
 ἀλλ' ὅτε κεν δὴ μοῖρα παρεστήκη θανάτοιο, 270
 ἄζάνεται μὲν πρῶτον ἐπὶ χθονὶ δένδρεα καλά,
 Φλοιὸς δ' ἀμφιπεριφθινύθει, πίπτουσι δ' ἅπ' ὄζοι,
 τῶν δέ θ' ὁμοῦ ψυχὴ λείπει Φάος ἡελίοιο.
 ταὶ μὲν ἐμὸν θρέψουσι παρὰ σφίσιν υἱὸν ἔχουσαι.
 τὸν μὲν ἐπὴν δὴ πρῶτον ἔλη πολυήρατος ἦβη, 275
 ἄξουσίν τοι δεῦρο θεαὶ δείξουσί τε παῖδα.
 [σοὶ δ' ἐγὼ, ὄφρα κε ταῦτα μετὰ Φρεσὶ πάντα διέλθω,
 ἐς πέμπτον ἔτος αὖτις ἐλεύσομαι, υἱὸν ἄγουσα.]
 τὸν μὲν ἐπὴν δὴ πρῶτον ἴδης θάλος ὀφθαλμοῖσιν,

Matthiae dedit e codd. Parif. A. B. Quod poetam dicere existimant, nec mortalium feminarum nec dearum comites esse nymphas, non modo inutile foret atque ineptum additamentum, sed repugnaret etiam iis, quae statim sequuntur. Mirum est, non animadversum esse notissimum Graecismum, qui in omnibus verbis est *sequi* significantibus. Sensus est: *quae neque in mortalibus neque in immortalibus numerantur.*

263. Vulgo τῇσι δὲ Σιληνοὶ τε καὶ εὐσκοπος. Σιληνοὶ Parif. A. C. Delevi τε. Vide ad h. Apoll. 36.

273. Vulgo τῶν δέ χ' ὁμοῦ, quod non erat tam diu ferendum.

276. Τοὶ pro σοὶ dedi e cod. Mosc.

277. Non adnotavit Matthiae π a criticis additum esse, quod non est in edd. vulgatis.

- 280 γηθήσεις ὀρόων· μάλα γὰρ θεοείκελος ἔσται·
 ἄξεις δ' αὐτίκα μιν ποτὶ Ἴλιον ἡνεμόεσσαν.
 ἦν δέ τις εἴρηται σε κατὰ θνητῶν ἀνθρώπων,
 ἥτις τοὶ Φίλον υἱὸν ὑπὸ ζώνῃ θέτο μήτηρ,
 τῷ δὲ σὺ μυθεῖσθαι μεμνημένος, ὥς σε κελεύω·
- 285 Φάσθαι τοι νύμφης καλυκώπιδος ἔκγονον εἶναι,
 αἰ τόδε ναιετάουσιν ὄρος καταειμένον ὕλη.
 εἰ δέ κεν ἐξείπῃς καὶ ἐπεύξῃαι ἄφρονι θυμῷ,
 ἐν Φιλότῃ μιγῆναι εὖστε Φάνω Κυthereίῃ,
 Ζεὺς σε χολωσάμενος βαλέει ψολόεντι κεραινῷ.
- 290 εἴρηται τοι πάντα· σὺ δὲ Φρεσὶ σῇσι νοήσας,
 ἴσχεο, μηδ' ὀνόμεινε, θεῶν δ' ἐποπίζεο μῆνιν.
 Ὡς εἰποῦς ἤϊξε πρὸς οὐρανὸν ἡνεμόεντα.
 Χαῖρε θεά, Κύπριοι εὐκτιμένης μεδέουσα·
 σεῦ δ' ἐγὼ ἀρξάμενος μεταβήσομαι ἄλλον ἐς ὕμνον.

280. 281. Codd. Parif. tres γηθήσεις et ἄξεις. Tum vulgo αὐτίκα νιν. Hoc quoque pridem mutari debebat.

283. Vulgo ἥτις σοι, male.

284. Vulgo τῷδε.

285. Matthiae emendationem φάσθαι pro vulgato φασὶν recepit.

291. Nescio qua regula formatum sit, quod vulgo legitur ὀνόμεινε.

I V.

E I Σ Δ Η Μ Η Τ Ρ Α Ν

Δήμητρ' ἡύκομον, σεμνήν θεόν, ἄρχομ' αἰδεῖν,
 αὐτήν, ἥδ' εὐγάτρα τανύσφυρον, ἣν Ἀἰδωνεύς
 ἤρπαξεν, δῶκεν δὲ βαρύντυπος εὐρύοπα Ζεὺς,
 νόσφιν Δήμητρος χρυσαόρου ἀγλαοκάρπου,
 παίζουσιν κούρησι σὺν Ὠκεανοῦ βαθυκόλποις, 5
 ἀνθεά τ' αἰνυμένην, ῥόδα καὶ κρόκον ἥδ' Ἴα καλὰ,
 λειμῶν' ἅμ' μαλακόν, καὶ ἀγαλλίδας ἥδ' ὑάκινθον,
 νάρκισσόν τ', ὃν Φῦσε δόλον καλυκώπιδι κούρη
 Γαῖα Διὸς βουλῇσι, χαριζομένη πολυδέκτη,
 θαυμαστὸν γινώντα· σέβας δὲ τε πᾶσιν ιδέσθαι 10
 ἀθανάτοις τε θεοῖς ἥδ' εὐνητοῖς ἀνθρώποις·
 τοῦ καὶ ἀπὸ ρίζης ἑκατὸν κάρα ἐξεπεφύκει·
 κηῶδει δ' ὀδυῖ πᾶς τ' οὐρανὸς εὐρύς ὑπερθεῖν,
 γαῖά τε πᾶς ἐγέλασσε, καὶ ἄλμυρόν οἶδμα θαλάσσης.

4. Duo idonei antiquae venustatis arbitri, Ruhnkenius et Wolfius, alter χρυσοθρόνου scribendum censuit, alter eam emendationem recepit. Alii multiplices doctrinae thesauros recluserunt, ut codicis lectionem χρυσαόρου defenderent. Equidem ita existimo, χρυσαόρου, nisi id libraiiorum errore pro χρυσοθρόνου scriptum sit, certe non ab antiquo poeta, sed ab interpolatore profectum esse.

- 15 ἥ δ' ἄρα θαμβήσας ὠρέξατο χερσὶν ἅμ' ἅμφω
 καλὸν ἄθυρμα λαβεῖν· χάνε δὲ χθὼν εὐρυάγυια
 Νύσιον ἅμ' πεδίον, τῇ ὄρουσεν ἄναξ πολυδέγμων
 ἵπποις ἀθανάτοισι, Κρόνου πολυώνυμος υἱός.
 ἀρπάξας δ' ἀέκουσαν ἐπὶ χρυσεόισιν ὄχοισιν
 20 ἥγ' ὀλοφυρομένην· ἰάχῃτε δ' ἄρ' ὄρθια Φωνῇ,
 κενλομένη πατέρα Κρονίδην ὕπατον καὶ ἄριστον.
 οὐδέ τις ἀθανάτων, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων
 ἤκουσεν Φωνῆς, οὐδ' ἀγλαόκαρποι ἑταῖροι·
 εἰ μὴ Περσαίου θυγάτηρ ἀταλὰ Φρονέουσα
 25 αἶεν ἐξ ἄντρου, Ἐκάτη λιπαροκρήδεμνος,
 Ἥελιός τε ἄναξ, Ὑπερίονος ἀγλαὸς υἱός,
 κούρης κενλομένης πατέρα Κρονίδην· ὃ δὲ νόσφιν
 ἦστο θεῶν ἀπάνευθε πολυλλίστῳ ἐνὶ νηΐ,
 δέγμενος ἱερὰ καλὰ παρὰ θνητῶν ἀνθρώπων.
 30 τὴν δ' ἀεκαζομένην ἦγεν Διὸς ἐννεσίγησιν
 πατροκασίγνητος, πολυσημάντωρ πολυδέγμων,
 ἵπποις ἀθανάτοισι, Κρόνου πολυώνυμος υἱός.
 ὄφρα μὲν οὖν γαῖαν τε καὶ οὐρανὸν ἀστερόεντα
 λεῦσσε θεὰ, καὶ πόντον ἀγάρρῳον ἰχθυόεντα,
 35 αὐγὰς τ' ἡελίου, ἔτι δ' ἥλπετο μητέρα κενδρὴν
 ὄψεσθαι καὶ Φῦλα θεῶν αἰειγενετάων·

22. Legebatur οὐδὲ θνητῶν ἀνθρώπων.

37. Manifesta lacuna, cuius nullum in codice vestigium est.

40. 41. Legebatur χαίταις ἀμβροσίαις.

46. Codex οὗτ' οἰωνῶν τις τῇ ἐτήτυμος ἄγγελος ἦλθεν. Brunckii emendationem οὔτε τις οἰωνῶν οἱ receperunt editores. At

τόφρα οἷ ἐλπίς ἔθελγε μέγαν νόον ἀχυνμένης περ.

* * *

ἤχησαν δ' ὀρέων κορυφαὶ καὶ βένθεα πόντου
 Φωνῇ ὑπ' ἀθανάτη· τῆς δ' ἔκλυε πότνια μήτηρ.
 ὃξὺ δέ μιν κραδίην ἄχος ἔλλαβεν, ἀμφὶ δὲ χαίτης
 ἀμβροσίης κρήδεμνα δαΐζετο χερσὶ Φίλησιν·
 κυάνεον δὲ κάλυμμα κατ' ἀμφοτέρων βάλετ' ὤμων,
 σεύατο δ' ὥστ' οἰωνὸς ἐπὶ τραφερήν τε καὶ ὑγρὴν
 μαιομένη. τῇ δ' οὔτις ἐτήτυμα μυθήσασθαι
 ἤθελεν, οὔτε θεῶν οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων·
 οὐδέ οἱ οἰωνῶν τις ἐτήτυμος ἄγγελος ἦλθεν.
 ἐννῆμαρ μὲν ἔπειτα κατὰ χθονὰ [πότνια Διὶ]
 στρωφᾷτ', αἰθομένους δαΐδας μετὰ χερσὶν ἔχουσα,
 οὐδέ ποτ' ἀμβροσίης καὶ νέκταρος ἡδυπότοιο
 πάσσαιτ' ἀκηχεμένη, οὐδὲ χροά βάλλετο λουτροῖς.
 ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτῃ οἷ ἐπήλυθε Φαινολὶς ἡώς,
 ἦντετό οἱ Ἑκάτῃ, σέλας ἐν χεῖρεσσιν ἔχουσα,
 καὶ ῥά οἱ ἀγγελεύουσα ἔπος φάτο φώνησέν τε·

40

45

50

Πότνια Δήμητερ, ὦρηφόρε, ἀγλαόδωρε,
 τίς θεῶν οὐρανίων ἢ θνητῶν ἀνθρώπων
 ἥρπασε Περσεφόνην, καὶ σὸν Φίλον ἤμαχε θυμόν;
 Φωνῆς γὰρ ἤκουσ', ἀτὰρ οὐκ ἶδον ὀφθαλμοῖσιν,

55

certe οὐδὲ scribendum erat. Facilius est et suavius ad aures, quod ego dedi.

57. Dubites an poeta dederit φωνῆς γὰρ πυθόμην, ut Odyss. X. 147. ἐνοπήν τε πυθόμην. Raro enim γὰρ in caesura produci-tur, ut Iliad. II. 39. XVII. 403. XIX. 49. Nec placeret φωνῆς

ὅστις ἔην· σοὶ δ' ὦκα λέγοι νημερτέα πάντα

* * *

Ὡς ἄρ' ἔφη Ἑκάτη· τὴν δ' οὐκ ἡμείβετο μύθῳ

60 Πείης ἡϋκίμου θυγάτηρ, ἀλλ' ὦκα σὺν αὐτῇ

ἦϊξ', αἰθομένους δαίδους μετὰ χερσὶν ἔχουσιν.

γάρ ῥ' ἤκουσ'. Nam γάρ ῥα Homerus aut in fine versus ponit, ut Iliad. XIII. 352. XXI. 468. Od. III. 143. VI. 329. aut in medio versu sic, ut, quum ῥά non habet elisam vocalem, brevis syllaba sequatur, ut Iliad. I. 113. 236. V. 511. XI. 74. XIII. 554. XIV. 464. XVII. 554. XX. 77. XXI. 299. XXII. 301. Odyss. IV. 366. VIII. 44. 81. XV. 16. XVII. 172. XXI. 44. aut, quum α eliditur, ut duae sequantur breves syllabae, ut Iliad. II. 342. IV. 467. V. 587. XI. 690. XVII. 600. Sic etiam XIV. 30. novissima Wolfii editio exhibet,

πολλὸν γάρ ῥ' ἀπάνευθε μάχης εἰρύατο νῆες,
ubi ῥά olim aberat, ut abest XVII. 403.

πολλὸν γὰρ ἀπάνευθε νεῶν μάργναντο θοάων,
ubi alii libri addunt.

58. Codex habet, σοὶ δ' ὦκα λέγω νημερτέα πάντα. Frustra se torserunt in hoc loco critici, maxime in eo consentientes, pro ὦκα scribendum esse ὦνα. Aeschylum quidem pro ἄνασσα dixisse ἄναξ Suidae testimonio scimus. Dixit etiam Pindarus Pyth. XII. 6. Sed quid haec ad hymnum poetae epici, et antiqui, in quo etiam contractio ὦνα offensionem habitura esset? Ne Theocritus quidem πότνι' ἄναξ dixit XVIII. 27. ut quidam voluerunt. In hymno quidem, etiamsi defenderetur ὦνα, alia supereffet, nec levis difficultas. Prorsus enim mirum est, ne dicam absurdum, quod Ceres Hecaten, negantem se quidquam scire, sequitur, ita ut temere et casu ad Solem perveniant. Sic demum sequi poterat Hecaten, si haec viam monstrasset. Itaque, prout iam olim indicaveram, lacunae signa posui. Vix enim dubitari potest, quin hoc fere modo poeta scripserit:

σοὶ δ' ὦκα λέγοι νημερτέα πάντα
'Ἡέλιος, ὃς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακούει.

Ἡέλιον δ' ἴκοντο, θεῶν σκοπὸν ἡδὲ καὶ ἀνδρῶν,
στὰν δ' ἵππων προπάροιδε, καὶ εἶρετο δῖα θεάων·

Ἡέλι' αἰδεσσαί με θεᾶς ὕπερ, εἴ ποτε δὴ σευ
ἦ ἔπει ἦ ἔργῳ κραδίην καὶ θυμὸν ἴηνα·
κούρην, τὴν ἔτεκον, γλυκερὸν θάλας, εἶδει' κυδρήν,

65

Omissae particulae ἂν exempla attuli ad hymn. Apoll. 59. Vide eiusdem hymni v. 64. 253. 272. 274.

64. Codicis lectionem αἰδεσσαί με θεᾶς ὕπερ quo iure sic mutare liceat, αἰδεσσαί μ' ἐλέησόν τ', alii iudicent. Mihi sanum videtur θεᾶς ὕπερ, nisi quod Ionice scribendum puto θεῆς. Hefychius, θεᾶν, ὄψιν, θεωρίαν, ὄμματα. Obtestamur enim aliquem per ea, quae is potissima habet.

66. Levis res est, non tamen prorsus negligenda, utrum praeferrī debeat, quod in codice est, κούρην, τὴν ἔτεκον, an rectius scribatur κούρην, ἥν, quod invenitur Iliad. XVI. 56. XVIII. 444. Suspiceris poeticam formam usurpari primo ad vitandum hiatus et producendam brevem syllabam, ut in his Iliad. I. 125. II. 309.

ἀλλὰ τὰ μὲν πολίων ἔξ ἐπράθομεν, τὰ δέδασται·

σμερδαλέος, τὴν ᾧ' αὐτὸς Ὀλύμπιος ἦκε φέωςδε·

deinde in initio versus, cuiusmodi sunt τοῦ Od. XXI. 79. τῷ I. 17. τὸν Iliad. II. 742. VII. 469. VIII. 304. 493. X. 562. XI. 20. XVI. 146. Od. I. 30. τῶν Iliad. IX. 498. τοὺς XVI. 150. τὴν II. 813. III. 123. IX. 188. 450. X. 266. XI. 625. XIII. 406. 430. XXIII. 142. XXIV. 165. Odyss. I. 430. IV. 798. VII. 9. XI. 86. 287. XV. 234. XXI. 29. XXII. 445. XXIV. 331. τῆς Iliad. VIII. 394. τὰς II. 764. 766. XXIV. 325. Od. XXII. 300. τὸ Od. XXI. 32. Sed mira nunc in his inconstantia est. Sic in initio versus est ὃν Iliad. I. 403. V. 137. XI. 832. οἱ III. 187. IV. 378. 534. XII. 197. 199. XIII. 84. οὗς II. 513. III. 128. 235. ὦ XII. 423. XVI. 757. ἥ XII. 389. ἥν IX. 426. Odyss. II. 31. αὐ Iliad. IX. 504. XII. 133. αὖς VIII. 230. XI. 536. XII. 157. XX. 501. Et sic etiam in pronomine demonstrativo, ut οἱ Iliad. II. 525. 788. XXII. 12. αὐ II. 599. XXIV. 731. Neque vero defunt exempla poeticæ formæ in medio versu præter metri necessitatem positæ, ut Αἰνείας, τὸν Iliad. II. 820. οἷς, τὰ XI. 245.

τῆς ἀδινῆν ὅπ' ἀκουσα δι' αἰθέρος ἀτρυγέτοιο
 ὥς τε βιαζομένης, ἀτὰρ οὐκ ἶδον ὀφθαλμοῖσιν.
 ἀλλὰ σὺ γὰρ δὴ πᾶσαν ἐπὶ χθόνα καὶ κατὰ πόντον

70 αἰθέρος ἐκ δῆς καταδέρκεαι ἀκτίνεσσιν,
 νημερτέως μοι ἔνισπε, Φίλον τέκος, εἴ που ὅπως,
 ὅστις νόσφιν ἐμεῖο λαβὼν ἀέκουσαν ἀνάγκη
 οἴχεται ἢ ἐδεῶν, ἢ καὶ θνητῶν ἀνθρώπων.

Ὡς Φάτο· τὴν δ' Ὑπεριονίδης ἡμείβετο μύθῳ·

75 Ῥεῖης ἡυκόμου θυγάτηρ, Δήμητερ ἀνάσσει,
 εἰδήσεις· δὴ γὰρ μέγα ἄζομαι ἢ δ' ἐλεαίρω
 ἀχθυμένην περὶ παιδὶ τανυσφύρῳ· οὐδέ τις ἄλλος
 αἴτιος ἀθανάτων, εἰ μὴ νεφεληγερέτα Ζεὺς,

μελίην, τὴν XVI. 143. τιμῶν, τὸν ibidem 460. ἀμφιφορεὺς, τὸν XXIII. 92. οἴμης, τῆς Odyss. VIII. 74. Πέρσης, τὴν X. 139. ἀπειλάων, τὰς XIII. 126. οὐλήν, τὴν XIX. 393. XXI. 219. XXIII. 74. ἀσχαλῶν, τὴν XIX. 534. δῖων, τοὺς XX. 3. ἡμετέρης, τὴν XXIII. 226. Eadem forma praelata est in hoc exemplo, Iliad. XVII. 145. λαοῖσι, τοί. Contra interdum communis forma reperitur, ubi metrum poeticam requirebat, ut Iliad. XXIV. 736. 758.

χωόμενος, ᾧ δὴ που ἀδελφεὸν ἔκτανεν Ἐκτωρ.

κεῖσαι, τῷ ἵκελος, ὃν τ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων.

In Odyss. XVII. 22. quidem,

ἀλλ' ἔρχευ· ἐμὲ δ' ἄξει ἀνὴρ ὅδε, ὃν σὺ κελεύεις,
 non dubito quin melior sit codicis Harleiani scriptura τόν. Accuratiores sunt in hoc genere recentiores poetae. Hinc illa sunt, τόθι, τοῖος, τόσος, τόφρα, τέως, pro ὅθι, οἶος, ὅσος, ὄφρα, ἔως, non usurpata antiquioribus.

82. Codex γόον, quod mutavi in χόλον, non modo quod hoc aptius est, sed etiam quod verba οὐδέ τί σε χρὴ semper apud Homerum praegressam orationem repetunt. Iliad. XIX. 67.

νῦν δ' ἤτοι μὲν ἐγὼ παύω χόλον, οὐδέ τί με χρὴ
 ἀτκελίως αἰεὶ μενεαινέμεν.

ὅς μιν ἔδωκ' Ἀΐδην θαλερὴν κεκληῖσθαι ἀκοῖτιν,
 αὐτοκασιγνήτῳ· ὃ δ' ὑπὸ ζόφον ἡερέεντα 80
 ἀρπάξας ἵπποισιν ἄγεν μέγ' ἄλ' ἰάχουσαν.
 ἀλλὰ θεὰ κατὰπαυε μέγαν χόλον· οὐδέ τί σε χρὴ
 μάψ αὐτῷ ἀπληστον ἔχειν χόλον· οὐ τοι ἀεικὴς
 γαμβρὸς ἐν ἀθανάτοισι πολυσημάντωρ Ἀἰδωνεύς,
 αὐτοκασιγνήτος καὶ ὁμόσπορος· ἀμφὶ δὲ τιμὴν 85
 ἔλλαχεν, ὥς τὰ πρῶτα διάτριχα δασμὸς ἐτύχθη·
 τοῖς μετὰ ναιετάει, τῶν ἔλλαχε κοῖρανος εἶναι.
 Ὡς εἰπὼν, ἵπποισιν ἐνέκλετο· τοὶ δ' ὑπ' ὁμοκλήσ
 ρίμφ' ἔφερον θοὸν ἄρμα, τανύπτεροι ὥστ' οἰωνοί.
 τὴν δ' ἄχος αἰνότερον καὶ κύντερον ἵκετο θυμόν. 90

VII. 209.

ἀφραίνεις Μενέλαε διοτρεφέες· οὐδέ τί σε χρὴ
 ταύτης ἀφροσύνης.

Vide IX. 492. 613. X. 479. XXIII. 478. Odyss. I. 295. II. 369.
 IV. 492. X. 380. XV. 392. XVIII. 17. XIX. 118. hymn. Merc.
 407. 491. Qui loci omnes apertius tectius repetitionem conti-
 nent ante dictorum vel cogitatorum. Hinc interdum, omiſſa re-
 petitione, simpliciter dici videmus οὐδέ τί σε χρὴ: Iliad. XVI.
 721. XIX. 420. XX. 133. Odyss. XIX. 500.

83. Codex οὗτοι. Recte Ilgenius cum Vossio οὗτοι. Sic οὗ
 οἱ ἀεικὲς est Iliad. XV. 496. XIX. 124. Etiam IX. 70. legendum,
 εἰσὶν οὗτοι, οὗτοι ἀεικὲς, non οὗτοι.

87. Codex, τοῖς μετὰ ναίεται τῶν ἔλλαχε κοῖρανος εἶναι. Ego
 in eandem emendationem incideram, quae facta est et recepta
 ab Ilgenio,

τοῖς μετὰ ναιετάει, τῶν ἔλλαχε κοῖρανος εἶναι.

i. e. οἷς μετὰ ναιετάει. De omiſſione copulae satis dictum ad h.
 Ven. 177. Damnavit versum Matthiae, et lacunae signum addidit,
 alium meliorem versum excidisse ratus.

χωσαμένη δὴ ἔπειτα κελαινεφέϊ Κρονίωνι,
 νοσφισθεῖσα θεῶν ἀγορὴν καὶ μακρὸν Ὀλυμπον,
 ὥχετ' ἐπ' ἀνθρώπων πόλιας καὶ πύονα ἔργα,
 εἶδος ἀμαλδύνουσα πολὺν χρόνον· οὐδέ τις ἀνδρῶν

95 εἰσορόων γίνωσκε βαθυζώνων τε γυναικῶν,
 πρὶν γ' ὅτε δὴ Κελεοῖο δαΐφρονος ἦετο δῶμα,
 ὃς τότε Ἐλευσῖνος θυοέσσης κοίρανος ἦεν.
 ἔζετο δ' ἐγγὺς ὁδοῖο, Φίλον τιτιμημένη ἦτορ,

* * *

Παρθενίῳ Φρέατι, ὅθεν ὑδρεύοντο πολλῖται,
 100 ἐν σιυῇ, αὐτὰρ ὑπερθε πεφύκει θάμνος ἐλαίης,
 γρηῖ παλαιγενεῖ ἐναλίγκιος, ἥ τε τόκοιο

99. Codex Παρθενίῳ Φρέατι. Wolfius edidit παρ θεῖῳ Φρέατι. His verbis si usus esset poeta, scripsisset θεῖῳ παρ Φρέατι. Haec enim sollemnis positura verborum est, ubi per metrum licet. Iliad. VII. 135.

Φειᾶς παρ τείχεσσι, Ἰαγδάνου ἀμφὶ ῥέεθρα.
 Sic χρυσέῳ ἐν δαπέδῳ, χρυσέῳ ἐν δέπαῳ, ἀρνῶν ἐκ κεφαλῶν, ἐχθρῶν
 ἐκ κεφαλῆς, καλῆς ἐκ κεφαλῆς, κρουσῶν ἐκ μεγάλων. Quod si
 quando aliter verba collocantur, non fit hoc temere: ut Iliad.
 IX. 566.

ἐξ ἀρέων μητρός κεχολωμένος.

Non dixit μητέρος ἐξ ἀρέων, quod genitivus μητέρος propius est
 quarti quintique pedis. Odyss. IV. 627. XVII. 169.

ἐν τύκτῳ δαπέδῳ,

quod aut τύκτῳ ἐν δαπέδῳ hiatus, aut τύκτῳ ἐν δαπέδῳ duriorē
 productionm habiturum fuisset. Sed redeo ad codicis lectionem
 Παρθενίῳ Φρέατι, quae merito suspecta est Ilgenio propter omīssam
 particulam παρὰ. Qui futilem esse hanc rationem pronūciavit,
 quippe intelligi posse ἐπί, quod saepe omittatur, is vellem vel
 unum exemplum huius omīssionis attulisset: tale autem exemplum
 requiro, quod huic simile sit. Equidem poetam sic ferme scripsisse
 puto:

εἴργηται, δώρων τε Φιλοστεφάνου Ἀφροδίτης,
οἶαί τε τροφοὶ εἰσὶ θεμιστοπόλων βασιλῆων
παίδων, καὶ ταμίαι κατὰ δώματα ἡχήμεντα.

τὴν δὲ ἴδον Κελεοῖο Ἐλευσινίδαο θύγατρεις,
ἐρχόμεναι μεθ' ὕδωρ εὐήρυτον, ὅφρα Φέροιεν
κάλπισι χαλκίῃσι Φίλα πρὸς δώματα πατρός.
[τέσσαρες, ὥστε θεαί, κουρήϊον ἄνθρωπος ἔχουσιν.

105

Καλλιδίκη καὶ Κλεισιδίη Δημῷ τ' ἐρέεσσα,
Καλλιθόη θ', ἣ τῶν προγενεστάτη ἦεν ἀπασέων.]

110

οὐδ' ἔγνω· χαλεποὶ δὲ θεοὶ θνητοῖσιν ὀρέσθαι·
ἀγχοῦ δ' ἰστάμεναι ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·

Τίς; πόθεν ἐσσι γρη῏υ παλαιγενέων ἀνθρώπων;

ἔξετο δ' ἐγγὺς ὁδοῖο, Φίλον τετιμμένη ἦτορ,

— — — ἐπὶ κρήνῃ μελανύδρῳ,

Παρθενίῳ Φρέατι.

Quare lacunae signa posui.

103. Wolfius, Ilgenius, Matthiae οἶαί δὲ τροφοὶ εἰσὶ. Saltem monendus erat lector, in codice esse οἶαί τε. Dixi iam alibi hanc veram lectionem esse, allatis Iliad. VII. 208. Odyss. XIII. 223. XIX. 233. aliud autem esse οἶαί δὲ, ut Iliad. XIII. 653. XVII. 587. XXI. 57. XXIV. 376. Odyss. I. 32. Particula τε hic et in multis aliis loquutionibus similem potestatem habet, ut ἄν, sed aliquanto leniorem, quae interdum Latine per *forte* et *fortasse*, saepius Germanice per *etwa* et *wohl* exprimi potest.

107. Matthiae hic et v. 180. reposuit Φίλου πρὸς δώματα πατρός, quod Odyss. XIX. 458. legatur, αἴψα δ' ἵκοντο Φίλου πρὸς δώματα πατρός. Quis vero diiudicet, utrum isle Odyssaeae locus hos, qui sunt in hymno, an, quod probabilius est, hi illum mutari postulent? Certe fieri potuit, ut hymni scriptor in Odyssaea scriptum inveniret Φίλα πρὸς δώματα πατρός. Vide ad hymn. Apoll. 507. Et similiter Odyss. XVIII. 420. τοῖ γὰρ Φίλον ἵκετο δῶμα.

τίπτε δὲ νόσφι πόλῃος ἀπέστιχες, οὐδὲ δόμοισιν

115 πιλνῆ, ἔνθα γυναῖκες ἀνὰ μέγαρα σκιδόντα

τήλικαι, ὡς σύ περ ὦδε, καὶ ὀπλότεραι γεγάασιν,

αἶ κέ σε Φίλωνται ἡμὲν ἔπει, ἡδὲ καὶ ἔργῳ;

Ὡς ἔφην· ἥ δ' ἐπέεσσιν ἀμείβετο πύτνα θεάων·

Τέκνα φίλ', αἵτινες ἐστὲ γυναικῶν θηλυτερόων,

120 χαίρετ'· ἐγὼ δ' ὑμῖν μυθήσομαι· οὔτοι ἀεικέες

ὑμῖν εἰρομένησιν ἀληθέα μυθήσασθαι.

115. Vossii emendationem πίλνασαι receperunt Wolfius et Ilgenius. Mireris Ruhnkenium, quò quum πίλνασαι magis Homericum esse iudicaret, codicis lectionem πιλνῆς videtur ferendam putasse. Hesiodi exemplo O. et D. 510. non hic esse πιλνῆς legendum efficitur. Ego πιλνῆ scripsi, leniore emendatione, et, ut opinor, veriore. Nam, ut δύναισαι et παρίστασαι dicatur, inde non potest colligi poetam πίλνασαι dicturum fuisse. Videntur enim terminationem ῆ secundae personae passivi verbi praetulisse, si utraque verbi forma, et αῖ et αμαι, in usu esset. Iliad. XIV. 198.

δὸς νῦν μοι φιλόλητα καὶ ἴμερον, ᾧ τε σὺ πάντας

δαμνῆ ἀθανάτους ἡδὲ θνητοὺς ἀνδρώπους.

118. Codex ὡς ἔφην. Recte Vossius ὡς ἔφην. Vide Iliad. III. 161. 302. 324. VII. 181. 206. X. 295. Odyss. IX. 413. X. 422. 475. XVII. 488. XVIII. 74. 116. XXI. 404.

120. Codex οὔτοι ἀεικέες. Fonteinus οὔτοι ἀεικέες, quod recepi. Iliad. II. 361.

οὔτοι ἀπόβλητον ἔπος ἔσσεται, ὅττι κεν εἴπω.

III. 65.

οὔτοι ἀπόβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα.

XIII. 811.

οὔτοι τι μάχης ἀδαήμενες εἰμέν.

XVII. 175.

οὔτοι ἔγων ἔρριγα μάχην.

122. Ruhnkenius emendabat Δωρίς, Fonteinus Δηώ, Brunckius, quem sequuti sunt Wolfius, Ilgenius, Matthiae, Δῶς μὲν ἐμοί γ'. Eadem probabilitate etiam Δωῖς vel Δωᾶς legi posset.

Δὼς ἐμοί γ' ὄνομ' ἐστί· τὸ γὰρ θέτο πότνια μήτηρ.

νῦν αὖτε Κρήτηθεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης

ἦλυθον οὐκ ἐθέλουσα, βίη δ' ἀέκουσαν ἀνάγκη

ἄνδρες ληϊστῆρες ἀπήγαγον· οἱ μὲν ἔπειτα

125

νηὶ θοῇ Θορικόνδε κατέσχεθον, ἔνθα γυναῖκες

ἡπίρου ἐπέβησαν ἀολλέες, ἡδὲ καὶ αὐτοί·

* * *

δεῖπνον ἐπηρτύνοντο παρὰ πρυμνήσια νηός·

123. Codex νῦν αὖτε. Non debuit recipi Ruhnkenii emendatio νῦν δ' αὖτε. Nam αὖτε pro δὲ positum, ut v. 137. Odyss. XXII, 5. ne plura exempla congeram,

οὗτος μὲν δὴ ἄεθλος ἀάατος ἐκτετέλεσται·

νῦν αὖτε σκοπὸν ἄλλον, ὃν οὐπω τις βάλεν ἀνὴρ,

εἴσομαι, αἱ κε τύχωμι, πόρῃ δέ μοι εὔχος Ἀπόλλων.

Τύχωμι hic pro τύχοιμι scribendum videtur, pariterque Iliad. VII. 243. quem locum spectavit Eustathius p. 1279, 48. Sic ἴχωμι Iliad. IX. 414. ἴδωμι XVIII. 63. XXII. 450. ἀγάγωμι XXIV. 717. de quo loco dixi in libro de emend. rat. Gr. gramm. p. 263. κτείνωμι Odyss. XIX. 490. Caeterum non possum quin afferam Mitscherlichii verba, *mox v. 123. τὸ δὲ τοῖς νῦν αὖτε interferui*, tamquam memorabile exemplum Graeci articuli cum verbis Latinis constructi. Quis credat, τὸ et τοῖς verba esse Mitscherlichii? Optandum est, ut tandem desinant philologi Graeco articulo uti, quum Latine scribunt: quod adeo est barbarum, ut nihil aeque barbarum apud medii aevi scriptores inveniri possit. Desinerent, si quis Germanico vel Anglico vel Gallico articulo sic adhibendo luderet.

127. Post hunc versum lacunae signa posui. Non enim ita rem narrare potuit poeta: *ibi mulieres egressae sunt e navi, et ipsi quoque coenam appararunt*: sed ipsos nautas dixisset navem reliquisse, antequam cibum caperent, ut Odyss. IX. 85. X. 56. XV. 498. Quod si verba ἡδὲ καὶ αὐτοὶ necessario ad praecedentia pertinent, aut δεῖπνον δ' ἡρτύνοντο scripserit poeta necesse est, aut versum adiecerit alium, qui nunc abest. Haec postrema ratio praeferenda erat.

ἀλλ' ἐμοὶ οὐ δόρποιο μελίφρονος ἦρατο θυμός·

130 λάτρη δ' ὀρμηθεῖσα δι' ἡπείροιο μελαίνης,

Φεῦγον ὑπερφιάλους σημάντορας, ὅφρα κε μή με

ἀπριάτην περάσαντες ἐμῆς ἀπονείατο τιμῆς.

οὕτω δεῦρ' ἰνόμην ἀλαλημένη, οὐδέ τι οἶδω,

ἥτις δὴ γαῖ' ἐστὶ καὶ οἵτινες ἐγγεγάασιν.

135 ἀλλ' ὑμῖν μὲν πάντες Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες

δοῖεν κουριδίους ἄνδρας, καὶ τέκνα τελέσθαι,

ὥς ἐθέλουσι τοκῆες· ἐμ' αὖτ' οἴητείρατε κοῦραι

προφρονέως, φίλα τέκνα, τέως πρὸς δώμαθ' ἵκωμαι

137. Codex ἐμὲ δ' αὖτ'. Rulinkenius et Wolfius ex optima Fonteinii emendatione ἐμ' αὖτ'. Vide ad v. 123. Codicis scripturam servavit Matthiae, contrahi putans τοκῆες in duas syllabas, ut in Hesiodi versu O. et D. 263.

ταῦτα φυλασσόμενοι βασιλῆες ἱθύνετε μύθους.

At hic versus, si quisquam in Hesiodi carminibus, corruptus est, neque in exemplum trahi potest. Cod. Viteb. cum aliis libris βασιλῆες ἱθύνετε δίκας habet. Ne quis autem βασιλεῖς scribendum putet c v. 248.

ὦ βασιλεῖς, ὑμεῖς δὲ καταφράζεσθε καὶ αὐτοί, operae pretium erit attulisse eiusdem codicis lectionem:

ὕμεῖς δὲ βασιλεῖς καταφράζεσθαι καὶ αὐτοί, quae facit ut suspicer veram lectionem esse,

ὕμεῖς δ', ὦ βασιλῆες, ἐπιφράζεσθε καὶ αὐτοί.

138. Τέως vitandi hiatus causa pro ἔως recentioris usus est: vide ad hymn. Ven. 226. Adde Apoll. Rhod. IV. 821. 1617. ubi Brunckius parum accurate hunc usum apud quosvis poetas inveniri dicit. Apud Homerum Od. XII. 327. pro οἱ δὲ ἔως practulerim cum H. Stephano in Thef. T. IV. p. 827. F. lectionem οἱ δ' εἰως, quam quum alii libri habent, tum codex Harleianus.

140. 144. Si poeta, qui hos versus fecit, ἔργον cum littera Aeolica pronunciasset, facile potuisset v. 144. καὶ omittere, hic autem scribere,

ἀνέρος ἢ δὲ γυναικός, ἵνα σφίσιν ἐργάζωμαι
 πρόφρων, οἷα γυναικὸς ἀφήλικος ἔργα τέτυκται.

140

καὶ κεν παῖδ' αὖ νεογνὸν ἐν ἀγνοίῃσιν ἔχουσα
 καλὰ τιθηνόμην, καὶ δώματα τηρήσαιμι·
 καὶ κε λέχος στορέσαιμι μυχῶ θαλάμων εὐπήτην
 δεσπόσυνον· καὶ κ' ἔργα διδασκῆσαιμι γυναῖκας.

Φῆ ῥα θεά· τὴν δ' αὐτὴν ἀμείβετο παρθένος ἀδμής, 145
 [Καλλιόπῃ,] Κελεοῖο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστη·

Μαῖα, θεῶν μὲν δῶρα καὶ ἀχρύνενοι περ ἀνάγκη
 τετλάμεν ἄνθρωποι· δὴ γὰρ πολὺ φέρτεροί εἰσιν.

ἵνα σφίσιν ἐργάζωμαι

πρόφρων ἔργα γυναικὸς ἀφήλικος, οἷα τέτυκται.

Odyss. XXIV. 122.

καὶ ἀτρεκέως καταλέξω

ἡμετέρου θανάτοιο κακὸν τέλος, οἷον ἐτύχθη.

148. Codex hic et infra v. 217. τέτλαμεν. Brunckius audacius corrigebat, θεῶν μὲν δῶρα καὶ ἀχρύνενοις περ ἀνάγκη τετλάμεν ἀνθρώποις. Non negaverim codicis lectionem defendi posse. Et Odyss. XX. 311. in edd. Flor. Rom. aliisque et apud Eustathium p. 1892, 21. legitur,

ἀλλ' ἔμπης τὰδε μὲν καὶ τέτλαμεν εἰσορόωτες.

Ex eodemque loco videtur τέτλαμεν apud Etymol. M. esse p. 754, 3. Quamquam similes locos consideranti Odyss. I. 288. III. 209. VI. 190. XIII. 307. XVII. 275. non modo in Odyssæe XX. 311. recte nunc τετλάμεν legi, sed sic etiam in utroque hymni loco scribendum videbitur. Locorum, quos commemoravi, cum, qui simillimus est, adscripti, Od. VI. 188.

Ζεὺς δ' αὐτὸς νέμει ὄλβον Ὀλύμπιος ἀνθρώποισιν,

ἐσθλοῖς ἢ δὲ κακοῖσιν, ὅπως ἐθέλῃσιν, ἐκάστω·

καὶ πῃ σοὶ τὰδ' ἔδωκε, σὲ δὲ χρὴ τετλάμεν ἔμπης.

Hoc ipso loco usus Ilgenius in hymno τετλάμεν reposuit, is infinitivus ut esset imperativi loco. Quod sane verum est, modo ne putasset pro imperativo tertiæ personæ positum. Dure enim

- ταῦτα δέ τοι σαφές ὑποθήσομαι, ἥδ' ὀνομήνω
 150 ἀνέρας, οἷσιν ἔπεστι μέγα κράτος ἐνθάδε τιμῆς,
 δήμου τε προὔχουσιν, ἰδὲ κρήδεμνα πόλῃος
 εἰρύεται βουλῇσι καὶ ἰθείησι δίκῃσιν,
 ἡμὲν Τριπτολέμου πυκιμήδεος, ἥδ' Διόκλου,
 ἥδ' Πολυξείνου, καὶ ἀκύμονος Εὐμόλποιο,
 155 καὶ Δολιχοῦ, καὶ πατρὸς ἀγήνορος ἡμετέροιο.

et insolenter sic loqueretur, qui ipse in his est, de quibus loquitur. Est iste infinitivus pro imperativo primae personae et in hymno et Odyss. XX. 311. ut Iliad. XIX. 140.

δῶρα δ' ἐγὼν ὅδε πάντα παρασχεῖν.

153. Codex ἡ μὲν. Quod movit Ruhnkenium, ut deinde ἥδ' in ἡ δὲ mutaret, οἰκία vel στέγη intelligens. Miror hanc ellipsin summo viro placere potuisse. Schneiderus ingeniose versus in hunc ordinem redigebat:

τῶν πάντων ἄλοχοι κατὰ δώματα πορσαίνουσιν,

ἡ μὲν Τριπτολέμου πυκιμήδεος, ἡ δὲ Διόκλου,

et reliqua. Et sic edidit Matthiae, reposito tamen ἡμὲν, et servato ἥδ'. Equidem, praeter ἡμὲν, nihil mutandum esse putavi, quum codicis lectio commode defendi possit. Summa est Homericī sermonis negligentia in mutanda constructione. Ac genitivi Τριπτολέμου, Διόκλου, et reliqui inde orti sunt, quod poeta eos ad verba οἷσιν ἔπεσι μέγα κράτος ἐνθάδε τιμῆς referebat, tamquam si dixisset ὧν ἐστὶ κράτος ἐνθάδε τιμῆς. Odyss. IX. 256.

ἡμῖν δ' αὖτε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,

δαισάντων Φηόγγον τε βαρύν, αὐτόν τε πέλωρον.

Iliad. VI. 395.

Ἀνδρομάχη, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἡετίωνος,

Ἡετίων, ὅς ἐναιεν ὑπὸ Πλάκῃ ὑλήεσσι,

veluti si ante dixisset, ἣν ἐγείνατο Ἡετίων. II. 229.

ἥ ἔτι καὶ χρυσοῦ ἐπιδύεαι, ὃν κέ τις οἶσει

Τρώων ἱπποδάμων ἐξ Ἰλίου, υἱὸς ἄποινα,

ὃν κεν ἐγὼ δήσας ἀγάγω, ἢ ἄλλος Ἀχαιῶν;

ἢ γυναικα νέην, ἵνα μίσγεται ἐν Φιλότῃ;

τῶν πάντων ἄλοχοι κατὰ δώματα πορσαίνουσιν,
 τάων οὐκ ἂν τίς σε κατὰ πρῶτιστον ὀπωπῇν,
 εἶδος ἀτιμήσασα, δόμων ἀπονοσφίσσειεν,
 ἀλλὰ σε δέξονται· δὴ γὰρ Θεοείμελός ἐστι.
 εἰ δ' ἐθέλεις, ἐπίμεινον, ἵνα πρὸς δώματα πατρὸς
 ἔλθωμεν, καὶ μητρὶ βαθυζώνῃ Μετανείρῃ
 εἴπωμεν τὰδε πάντα διαμπερές, αἶ κέ σ' ἀνώγῃ

160

X. 544.

εἴπ' ἄγε μ', ὦ πολύαιν' Ὀδυσσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
 ὅπως τέσδ' ἵππους λάβετον καταδύντες ὄμιλον
 Τρῶων; ἢ τίς σφωε πόρεν θεὸς ἀντιβολήσας;
 αἰνῶς ἀκτίνεσσιν ἑοικότες ἠελίοιο.

Diserit quaedam huc pertinentia Eustathius p. 236. et 649, 33. Operae pretium faceret, qui Homericī sermonis negligentiam diligentius persequeretur. Ut in casibus nominum, ita etiam in modis verborum saepe sibi aliquid indulget. Iliad. III. 79.

τῷ δ' ἐπετοξάζοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοί,
 ἰοῖσιν τε τιτυσκόμενοι, λάεσσί τ' ἔβαλλον.

Odysf. XVI. 5.

νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς
 σαίνοντάς τε κύνας, πέρι τε κτύπος ἤλθε ποδοῖν.

XIX. 367.

ὅστα σὺ τῷ ἐδίδως, ἀρώμενος ἕως ἱχοιο
 γῆρας τε λιπαρόν, θρέψαιό τε Φαίδιμον υἱόν.

Vide etiam XXII. 38—40. Sic saepius verba, quae praecedentibus adiecta sunt, cum sequentibus, tamquam si non referrentur ad praegressa, confirui videmus: ut Iliad. XV. 367.

ὥς οὐ μὲν παρὰ νηυσὶν ἐρητύοντο μένοντες,
 ἀλλήλοισί τε κεκλόμενοι, καὶ πῦσι θεοῖσιν
 χεῖρας ἀνίσχοντες, μεγάλ' εὐχετόωντο ἕκαστος

Vide similem locum ad h. Merc. 288.

160. Codex εἰ δὲ θέλεις. Vide ad h. Apoll. 46.

ἡμετερόνδ' ἰέναι, μηδ' ἄλλων δάματ' ἐρευνᾶν.

τηλύγετος δέ οἱ υἷος ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήμετω

165 ὀψίγονος τρέφεται, πολυεύχετος, ἀσπάσιός τε.

εἰ τόν γ' ἐκθρέψαιο καὶ ἥβης μέτρον ἵκοιτο,

ρεῖά κέ τις σε ἰδοῦσα γυναικῶν θηλυτεράων

ζηλώσαι· τόσα κέν τοι ἄπο θρεπτήρια δοίη.

“Ὡς ἔφαθ'· ἥ δ' ἐπένευσε καρήντι· ταὶ δὲ Φαεινὰ

170 πλησάμεναι ὕδατος Φέρον ἄγγεα κυδιάουσαι.

ρίμφα δὲ πατρὸς ἵκοντο μέγαν δόμον, ὧκα δὲ μητρὶ

ἐννεπον, ὡς εἶδόν τε καὶ ἔκλυον· ἥ δὲ μάλ' ὧκα

ἐλθούσας ἐκέλευε καλεῖν ἐπ' ἀπείρονι μισθῷ.

αἱ δ' ὥς τ' ἥ ἔλαφοι ἥ πόρτιες εἵαρος ὥρη

175 ἄλλοντ' ἄν λειμῶνα, κορεσσάμεναι Φρένα Φορβῇ,

ὡς αἱ ἐπισχόμεναι ἐανῶν πτύχας ἱμεροέντων

ἤϊξαν κοίλην κατ' ἀμαξιτόν· ἀμφὶ δὲ χαῖται

ῥμοῖς ἀίσσοντο κροκηῖω ἄνθει ὁμοῖαι.

τέτμον δ' ἐγγὺς ὁδοῦ κυδρὴν θεόν, ἐνθα πάρος περ

180 κἄλλιπον· αὐτὰρ ἔπειτα Φίλα πρὸς δάματα πατρὸς

ἡγεῦνθ'· ἥ δ' ἄρ' ὅπισθε, Φίλον τετιγημένην ἦτορ,

172. Non debebat recipi Ruhnkenii coniectura ὅσσ' εἶδον, quod epicus poeta dicturus fuisset ὅσσα ἴδον. Recte vero codex ὡς εἶδον. Attulit similia quaedam Mitscherlichius ad v. 137. Adde Odyss. XVII. 543.

ἄστον τ' οὐλον ἑλὼν περικαλλέας ἐκ κανόσιο,

καὶ κρέα, ὡς οἱ χεῖρες ἐχάνθανον ἀμφιβαλόντι.

175. Non memini alibi apud Homerum in hac loquutione additum φρένα, licet multa apud eum similia sint. Sed paene ad verbum Lucretius I. 260.

στεῖχε, κατακρηῖθεν πεκαλυμμένη· ἀμφὶ δὲ πέπλος
κύνεος ῥαδινοῖσι θεᾶς ἐλελίζετο ποσσίν.

αἶψα δὲ δάμαθ' ἵκοντο διοτρεφέος Κελεοῖο,

βλὺν δὲ δι' αἰθούσης, ἔνθα σφίσι πότνια μήτηρ 185

ἦστο παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,

παῖδ' ὑπὸ κόλπῳ ἔχουσα, νέον θάλος· αἶ δὲ παρ' αὐτὴν

ἔδραμον· ἥ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἔβη ποσί, καὶ ῥα μελάθρου

κῦρε κάρη, πληῖσεν δὲ θύρας σέλαος θείοιο.

τὴν δ' αἰδώς τε σέβας τε ἰδὲ χλωρὸν δέος εἶλεν·

190

εἶξε δέ οἱ κλισμοῖο καὶ ἐδριάσθαι ἄνωγεν.

ἀλλ' οὐ Δημήτηρ ὠρηφόρος ἀγλαόδωρος

ἤθελεν ἐδριάσθαι ἐπὶ κλισμοῖο Φαινοῦ,

ἀλλ' ἀκέουσα ἔμιμνε, κἄτ' ὄμματα καλὰ βαλοῦσα,

πρίν γ' ὅτε δὴ οἱ ἔθηκεν Ἰάμβη κέδν' εἰδυῖα

195

πηκτὸν ἔδος, καθύπερθε δ' ἔπ' ἀργύφειον βάλε κῶας.

ἔνθα καθεζομένη προκατέσχετο χερσὶ καλύπτρην·

θηρὸν δ' ἄφθογγος τετιμημένη ἦστ' ἐπὶ δίφρου,

οὐδέ τιν' οὔτ' ἔπει' προσπτύσσετο, οὔτε τι ἔργῳ,

ἀλλ' ἀγέλαστος, ἄπαστος ἐδητύος ἡδὲ ποτῆτος,

200

hinc nova proles

artubus infirmis teneras lasciva per herbas

ludit, lacte mero menteis percussa novellas.

179. Codicis lectionem θεᾶν in θεὸν mutavi, ut v. 1. melioribus numeris: vide ad Orph. p. 729. seq. Et κνδρὴν θεὸν in eodem versus loco est v. 292.

180. Vide ad v. 107.

183. Male servarunt editores hic et v. 279. codicis lectionem θεῆς. Sic etiam corrige θεὴν apud Nicandrum Ther. 487.

ἦστο, πόθ' ἠ μινύθουσα βαθυζώνοιο θυγατρός,
 [πρὶν γ' ὅτε δὴ χλεύης μιν Ἰάμβη κένδ' εἰδυῖα
 πολλὰ παρασιώπτουσ' ἐτρέψατο, πότνιαν, ἀγνήν,
 μειδῆσαι, γελάσαι τε, καὶ ἴλαον σχεῖν θυμόν·

205 ἢ δὴ οἱ καὶ ἔπειτα μεθύστερον εὐαδεν ὀργαῖς.]

τῇ δὲ δέπας Μετάνειρα δίδου μελιγδέος οἴνου
 πλήσας· ἢ δ' ἀνένευσ'· οὐ γὰρ θεμιτόν οἱ ἔφασκεν
 πίνειν οἶνον ἐρυθρόν· ἄνωγε δ' ἄρ' ἄλφι καὶ ὕδωρ
 δοῦναι μίξασαν πιέμεν γλήχωνι τερείνῃ.

210 ἢ δὲ κυκεῶ τεύξασα θεᾶ πόρεν, ὡς ἐκέλευεν·

δεξαμένη δ' ὁσίης ἔνεκεν [πολυπότνια Δηώ·]

τῇσι δὲ μύθων ἦρχεν εὐζῶνος Μετάνειρα·

Χαῖρε γύναι, ἐπεὶ οὐ σε κακῶν ἄπ' ἔολπα τοκήων
 ἔμμεναι, ἀλλ' ἀγαθῶν· ἔπι τοι πρόπει ὄμμασιν αἰδῶς

207. Codex θεμιτόν τοι. Vide ad Orph. p. 780.

211. Ἐπέβη alii, recte forsitan, e Vossii emendatione. Codex ἔνεκεν. Parum feliciter hunc locum tentavit Val. Slothouwer in Actis Soc. Traiect. T. III. p. 134.

217. Vide ad v. 148.

221. Codex εἰ τόν γε θρέψαιο. Reponenda erat lectio verus 166.

222. Codex ἢ ῥά κε τίς σε. Iam alio loco monui, reponendum esse ῥεῖά κε τίς σε e v. 167. Nec puto hac de re dubitatum esse, qui Homeri usum respiciat.

223. Commendabili coniectura Matthiae scribendum putat δοίη, ut v. 168. quod alumni, non parentes, perfolverint θρεπτήρια. Et paene e Ruhnkennii nota ad v. 168. δοίη colligas in codice esse, nisi tacuisset Mitscherlichius. Nihil tamen mutare aulin, quum dubitari nequeat, quin parentes nutricibus mercedem dederint. Et de hoc quidem loco dubitationem eximunt illa v. 172.

καὶ χάρις, ὥσει πέρ τε θειστοπόλων βασιλῶν. 215

ἀλλὰ θεῶν μὲν δῶρα καὶ ἀχνύμενοί περ ἀνάγκη
τετλάμεν ἀνθρώποι· ἔπι γὰρ ζυγὸς ἀνέχενι κεῖται.
νῦν δ' ἐπεὶ ἴμεο δεῦρο, παρέσσεται, ὅσσα τ' ἐμοὶ περ.
παῖδα δέ μοι τρέφε τόνδε, τὸν ὀψίγονον καὶ ἄελπτον
ᾧπασαν ἀθάνατοι, πολυάρετος δέ μοι ἐστίν. 226

εἰ τὸν γ' ἐκθρέψαι, καὶ ἥβης μέτρον ἴκοιτο,
ρεῖά κέ τίς σε ἰδοῦσα γυναικῶν θηλυτεράων
ζηλώσαι· τόσα κέν τοι ἄπο θρεπτήρια δόιν.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπεν εὐστέφανος Δημήτηρ·

Καὶ σὺ, γύναι, μάλα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ἐσθλὰ πόροιεν. 225

παῖδα δέ τοι πρόφρων ὑποδέξομαι, ὥς με κελεύεις,
θρέψω· κοῦ μιν ἑολπα κακοφραδίῃσι τιθήνης
οὔτ' ἄρ' ἐπηλυσίῃ δηλήσεται, οὔθ' ὑποταμνόν.

ἢ δὲ μάλ' ὦκα

ἐλθούσας ἐκέλευε καλεῖν ἐπ' ἀπείροني μισθῶ.

Similiter τροφεία, quo nomine Atice dicunt θρεπτήρια, (vid. Valckenar. ad Eurip. Phoen. 44.) diis offerebantur a parentibus. Euripides Electra v. 629.

Π. νύμφαις ἐπόρσυν' ἔροτιν, ὥς ἔδοξ' ἐμοί.

Ο. τροφεῖα παίδων, ἢ πρὸ μέλλοντος τόκου;

227. Codex θρέψω· κῦ μιν. Mitscherlichius, Ilgenius, Matthiae, e Vossii coniectura, θρέψω τ'. ὃ μιν dederunt. Nec θρέψω τ' ita nude positum in initio versus placet, et minus etiam omisso copulae in sequentibus verbis. Suspicabar aliquando totum illud θρέψω ex adnotatione ortum esse, qua ὑποδέξομαι explicaretur, et poetam scripsisse:

οὐδέ τί μέ μιν ἑολπα κακοφραδίῃσι τιθήνης.

Sed multo lenius emendari locus potest:

παῖδα δέ τοι πρόφρων ὑποδέξομαι, ὥς με κελεύεις,
θρέψαι·

οἶδα γὰρ ἀντίτομον μέγα Φέρτερον ὑλοτόμοιο,

230 οἶδα δ' ἐπηλυσίης πολυπήμονος ἐσθλὸν ἐρυσμόν.

Ὡς ἄρα Φωνήσασα, θυώδει δέξατο κόλπῳ,

χερσίν τ' ἀθανάτησι· γεγήθει δὲ Φρένα μήτηρ.

ὥς ἣ μὲν Κελεοῖο δαΐφρονος ἀγλαὸν υἱόν,

Δημοφώωνθ', ὃν ἔτικτεν εὐζῶνος Μετάνειρα,

235 ἔτρεφεν ἐν μεγάροις· ὃ δ' ἀέξετο δαίμονι ἴσος,

οὔτ' οὖν σῖτον ἔδων, οὐ θησάμενος *

* ·

*

*

Δημήτηρ

χρίεσθ' ἀμβροσίῃ, ὥσει θεοῦ ἐκγεγαῶτα,

ἥδ' ὑπὸ καταπνείουσα καὶ ἐν κόλποισιν ἔχουσα·

νύκτας δὲ κρύπτεσκε πυρὸς μένει, ἥύτε δαλόν,

240 λάθρα φίλων γονέων· τοῖς δὲ μέγα θαῦμα τέτυκτο,

ὥς προθαλῆς τελέθεσκε, θεοῖσι δὲ ἅντα ἐώκει.

Hesiodus Theog. 479.

τὸν μὲν οἱ ἐδέξατο Γαῖα πελώρη,

Κρήτη ἐν εὐρείῃ, τραφόμεν ἀπιταλλόμεναί τε.

Δέχεσθαι proprie dici de nutricibus, quae pueros nutriendos suscipiunt, docuit Abreschius Animadv. ad Aesch. lib. II. p. 474.

Καὶ ferri fortasse poterit, ut κάγώ, κάκεϊνος. Quamquam hic satis fuisset omissa negatione καὶ dicere. Vox κακοφραδίη, omissa ab H. Stephano et Dan. Scotto, occurrit apud Nicandrum Ther. 348. Homericum est κακοφραδίη, Iliad. XV. 16. Odysf. II. 236. XII. 26.

236. Codex: οὐ θησάμενος. Δημήτηρ χρίεσθ' ἀμβροσίῃ. Duram orationem emollire conatus novissimus editor, insigni audacia ἥ δ' ἡμᾶς scripsit pro Δημήτηρ. Non satis est, sex pedes habere hexametrum. Recte vero Mitscherlichius censuit duos versus in unum coaluisse. Simile exemplum praebent codd. Paris. in hymno Veneris 136. 137. Et fortasse fuerat hic, οὐ θησάμενος γάλα

καί κέν μιν ποίησεν ἀγήρων τ' ἀθάνατόν τε,
 εἰ μὴ ἄρ' ἀφραδίῃσιν εὐζωνος Μετάνειρα,
 νύκτ' ἐπιτηρήσασα, θυώδεος ἐκ θαλάμοιο
 σκέψατο· κώνυσεν δὲ καὶ ἄμφω πλήξατο μηρώ,
 δείσασ' ὧ περὶ παιδί, καὶ ἀάσθη μέγα θυμῷ·
 καὶ ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτεροέυντα προσήυδα·

245

Τέκνον Δημοφών, ξείνη σε πυρὶ ἐνὶ πολλῷ
 κρύπτει, ἐμοὶ δὲ γόον καὶ κήδεα λυγρὰ τίθῃσιν.

Ὡς φάτ' ὀδυρομένη· τῆς δ' αἶε διὰ θεάων.

250

τῇ δὲ χολωσαμένη καλλιστέφανος Δημήτηρ
 παῖδα Φίλον, τὸν ἄελπτον ἐνὶ μεγάροισιν ἔτικτεν,
 χεῖρεσσ' ἀθανάτησιν ἀπὸ ἔο θῆκε πέδονδε,
 ἐξανελούσα πυρός, θυμῷ κοτέσασα μάλ' αἰνῶς·
 καὶ ῥ' ἄμυδις προσέειπεν εὐζωνον Μετάνειραν·

255

μητρός, ut facile litterarum similitudo oculos librarii ad sequentem versum abduceret. Propterea lacunae signa apposui.

240. Codex θαῦμ' ἐτίτυκτο. Reposui, quod magis Homericum est, θαῦμα τέτυκτο. Et sic Aristarchus Iliad. XVIII. 549.

248. Non est verisimile poetam ξείνη σε πυρὶ ἐνὶ πολλῷ cum prava caesura in quarto pede, et productione minime grata dedisse. Scripserat ille, si quid video,

τέκνον Δημοφών, ξείνη σ' ἦδ' ἐν πυρὶ πολλῷ.

Sic ἐν πυρὶ πολλῷ in fine versus est Odyss. XII. 237. et πυρὶ πολλῷ Iliad. XXI. 362. Sic ἐν πυρὶ κηλέῳ Iliad. XVIII. 346. Odyss. VIII. 435. IX. 328. et πυρὶ κηλέῳ Iliad. VIII. 235. XXII. 374. 512. Ac saepe Homerus ἐν πυρὶ, numquam πυρὶ ἐν, dicit.

254. Magis Homericum fortasse esset κοτέουσα, ut Iliad. XXIII. 391. et apud Apollon. Rhod. IV. 1672. Non recorder nunc, ut κοτέσαι invenire media corrupta.

- Νήϊδες ἄνθρωποι καὶ ἀφράδμονες οὐτ' ἀγαθοῖο
 αἴσαν ἐπερχομένου προγνώμεναι, οὔτε κακοῖο.
 καὶ σὺ γὰρ ἀφραδίῃσι τεῆς μήμιστον ἀΐσθης.
 ἴστω γὰρ, θεῶν ὄρκος, ἀμείλικτον Στυγὸς ὕδαρ,
 260 ἀθάνατόν κέν τοι καὶ ἀγήραον ἥματα πάντα
 παῖδα φίλον, ποίησα, καὶ ἄφθιτον ὥπασα τιμὴν·
 νῦν δ' οὐκ ἔσθ' ὥς κεν θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξαι·
 τιμὴ δ' ἄφθιτος αἰὲν ἐπέσσεται, οὔνεκα γουνοῶν
 ἡμετέρων ἐπέβη καὶ ἐν ἀγκοίνῃσιν ἴαυσεν.
 265 ὥρῃσιν δ' ἄρα τοῦ γε, περιπλομένων ἐνιαυτῶν,
 παῖδες Ἑλευσινίων πόλεμον καὶ Φύλοπιν αἰνὴν
 αἰὲν ἐν ἀλλήλοισι συνάξουσ' ἥματα πάντα.
 * * *
 εἰμί δὲ Δημήτηρ τιμάοχος, ἥ τε μέγιστον

256. Si conflaret, quid in his hymnis antiquum esset, καὶ deleri vellem, numerorum caussa. Sic in hymno Apollinis v. 532.

νήπιοι ἄνθρωποι, δυστλήμονες, οἳ μελεδῶνας
 βούλεσθ' ἀργαλέους τε πόνους καὶ στεῖνεα θυμῶ.

257. Latuit vitiosa codicis scriptura προγνώμενοι, donec ab novissimo editore corrigeretur.

265. Codex τῷ γε. Mutavit Fonteinus.

267. Συνάξουσ' ex Ilgenii emendatione pro codicis lectione συναυξήσους. Quod nimis brevis esset haec belli Eleusiniarum commemoratio; quod ea ordinem sententiarum turbaret; quod versus 268. commode exciperet versum 264. sat graves causas esse iudicavit novissimus editor, quare versus 265 — 267. damnari deberent. Ego, prout iam olim faciendum dixeram, post v. 267. lacunae signum posui. Tolluntur enim omnes de hoc loco dubitationes, si, quod praecedentia paene efflagitant, aliquid excidisse putamus, quo mors Demophoontis praediceretur.

ἀθανάτοις θνητοῖσι τ' ὄναρ καὶ χάρμα τέτυκται.
 ἀλλ' ἄγε μοι νηόν τε μέγαν καὶ βωμὸν ὑπ' αὐτῷ 270
 τευχόντων πᾶς δῆμος ὑπαὶ πόλιν αἰπύ τε τεῖχος,
 Καλλιχόρου καθύπερθεν, ἐπὶ προὔχοντι κολωνῷ.
 ὄργια δ' αὐτῇ ἐγὼν ὑποθήσομαι, ὥς ἂν ἔπειτα
 εὐαγέως ἔρδοντες ἐμὸν νόον ἰλάσχοισθε.

Ὡς εἰποῦσα θεά, μέγεθος καὶ εἶδος ἄμειψεν, 275
 γῆρας ἀπωσαμένη, πέρι τ' ἀμφὶ τε κάλλος ἤτο·
 ὁδμὴ δ' ἰμερόεσσα θυγέντων ἀπὸ πέπλων
 σκιδνατο, τῆλε δὲ φέγγος ἀπὸ χροὸς ἀθανάτοιο
 λάμπε θεᾶς, ξανθαὶ δὲ κόμαι κατεγνήνοθεν ὤμους,
 αὐγῆς δ' ἐπλήσθη πυκινὸς δόμος, ἀστεροπῆς ὥς· 280
 βῆ δὲ δι' ἐκ μεγάρων. τῆς δ' αὐτίκα γούνατ' ἔλυντο,
 δηρὸν δ' ἄφθογγος γένετο χρόνον, οὐδέ τι παιδὸς

269. Codex: ἀθανάτοις θνητοῖσι τ' ὄνειαρ καὶ χάρμα τέτυκται.
 Receptam esse miror in quasdam editiones Ruhnkenii coniec-
 turam, ὄνειαρ χάρμα τ' ἐτύχθη. Magis miror, ipsum Ruhn-
 kenium ita corrigere voluisse. Neque vero ὄνιαρ aut ὄνεαρ scri-
 bi potest. Non dubitavi ὄναρ reponere. Quod ad hymnum
 Mercurii v. 159. de vocabulis ἄγκος, ἀγκάλη, ἀγκοίνη dixi,
 quadrat etiam in ὄναρ et ὄνειαρ. Vtrumque proprie significa-
 bat utilitatem, commodum, emolumentum. Vtrumque deinde
 de somnio dictum est, frequentius ὄναρ, rarius ὄνειαρ. Suidas:
 ὄνειαρ, ὄνειρον.

ἃ μέγα Βαττιάδαο σοφοῦ περιπύσον ὄνειαρ.

Qui versus est epigrammatis inter incertorum poetarum lusus 565.
 Sic etiam Callimachus usurpavit ὄνειαρ epigr. 27. (52. Ernesti.)

275. Recte codex μέγεθος καὶ εἶδος, non μέγεθος τε καὶ εἶ-
 dos, ut ex Ruhnkenii sententia edidit Wolfius.

279. Male legebatur θεῆς. Vide ad v. 183.

μνήσατο τηλυγέτοιο ἀπὸ δαπέδου ἀνελέσθαι.

τοῦ δὲ κασιγνήται Φωνὴν ἐσάκουσαν ἐλεεινήν·

285 καὶ δ' ἄρ' ἀπ' εὐστρώτων λεχέων θόρον· ἥ μὲν ἔπειτα

παῖθ' ἀνὰ χερσὶν ἐλοῦσα, ἐῷ ἐγκάτθετο κόλπῳ·

ἥ δ' ἄρα πῦρ' ἀνέκαι'· ἥ δ' ἔσσυτο πόσσ' ἀπαλοῖσιν,

μητέρ' ἀναστήσουσα θυώδεος ἐν θαλάμοιο.

ἀγρόμεναι δέ μιν ἀμφὶς ἐλούεον ἀσπαίροντα,

290 ἀμφαγαπαζόμεναι· τοῦ δ' οὐ μειλίσσετο θυμός·

χειρότεραι γὰρ δὴ μιν ἔχον τροφοὶ ἢ δὲ τιθῆναι.

Αἱ μὲν παννύχια κυδρὴν θεὸν ἰλάσκοντο,

δείματι παλλόμεναι· ἅμα δ' ἠοῖ Φαινομένηφιν

εὐρυβίη Κελεῶ νημερτέα μυθήσαντο,

295 ὥς ἐπέτελλε θεὰ, καλλιστέφανος Δημήτηρ.

αὐτὰρ ὅγ' εἰς ἀγορὴν καλέσας πολυπείρουα λαόν,

ἥνωγ' ἡυκόμω Δημήτερι πίονα νηὸν

284. Servavi lectionem codicis. Editores Ruhnkenio iubente reposuerunt *ἐλεινήν*: qui quem locum affert grammatici MS. Sangermanensis, eum cenfor Hecubae Porfonianae in *Monthly Review* 1799. mense Iannuario p. 82. ex apographo suo, quod olim fuerat in bibliotheca Coisliniana, ita supplet: *ἐλεινόν, ἀντὶ τοῦ, ἐλεεινόν*. *Εὐπολὶς Αἰξίν*. Πλάτων δὲ Πολιτικῇ κατὰ ἐλεητικοῦ τὸν ἐλεινόν τέθεικεν. Non videtur Ruhnkenii coniecturam in dubitationem vocare R. Porfonus in praefatione ad Euripidis Hecubam, ubi *ἐλεινός* Atticum esse ostendit. Equidem non memini me apud epicis poetas *ἐλεινός* invenire, qui vereor ne ab hac forma prorsus abstinerint. Hic quidem etiam numeri versus displicent. Quare suspicor poetam dedisse:

τοῦ δὲ κασιγνήτη Φωνὴν ἐσάκουσ' ἐλεεινήν.

Itha sororum. Pluralis, qui sequitur, tantum abest, ut offensionem sit, ut magis augeat huius descriptionis virtutes.

ποιῆσαι, καὶ βωμὸν ἐπὶ προὔχοντι κολωνῷ.

οἳ δὲ μάλ' αἰψ' ἐπίθοντο καὶ ἔηλυν αὐδῆσαντος,
τεῦχον δ', ὡς ἐπέτελλ'. ὃ δ' ἀέξετο δαίμονος αἴση.

300

αὐτὰρ ἐπεὶ τέλεσαν, καὶ ἐρώησαν καμάτοιο,
βάν ρ' ἴμεν οἴκαδ' ἕκαστος· ἀτὰρ ξανθὴ Δημήτηρ
ἔνθα καθεζομένη μακάρων ἀπὸ νόσφιν ἀπάντων,
μῖμνε πόθῳ μινύθουσα βαθυζώνοιο θυγατρὸς.

αἰνότατον δ' ἐνικυτὸν ἐπὶ χθόνα πουλυβότειραν

305

ποίησ' ἀνθρώποις καὶ κύντατον, οὐδέ τι γαῖα

σπέρμ' ἀνίει· κρύπτει γὰρ εὖστέφανος Δημήτηρ.

πολλὰ δὲ καμπύλ' ἄροτρα μάτην βόες εἶλκον ἀρούρις·

πολλὸν δὲ κρεῖ λευκὸν ἐτώσιον ἔμπεσε γαίῃ.

καὶ νύ κε πάμπαν ὄλεσσε γένος μερόπων ἀνθρώπων

310

λιμοῦ ὑπ' ἀργαλέης, γεράων τ' ἐρικυδέα τιμὴν

καὶ θυσιῶν ἡμερσεν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντας,

296. Vocabulum πολυπείρων vix alibi inveneris, quam apud Orpheum Arg. 33.

312. Codex θυσιῶν. Quod vocabulum si quis servandum putabit, vereor ne non scribi debeat θυσιέων. Hunc enim Ionicum genitivum vix puto aliter usurpari potuisse, quam ubi ante ἔων aut longa vocalis, aut consonans esset. Ita et vox ipsa in pronunciando exigit, et analogia postulat: vide quae dixi de emendanda rat. Gr. gramm. p. 35. Itaque praetulerim κλισιῶν Iliad. XXIII. 112. Sed θυσία quidem, quod etiam v. 368. legitur, neque Homericum vocabulum est, neque omnino frequentatum epicis. Occurrit in Lithicis Orpheo tribui solitis v. 100. Propterea nescio an hic θυέων, v. 368. autem θυέεσσι scribendum sit. Hesychius: θυέων, (ita recte corrigunt) θυσιῶν. Idem: θυέεσσι, θυσίαις.

εἰ μὴ Ζεὺς ἐνόησεν, ἐῷ τ' ἐφράσσατο θυμῷ.

Ἴριν δὲ πρῶτον χρυσόπτερον ὥρσε καλέσσαι

315 Δημήτρ' ἡΐκομον, πολυήρατον εἶδος ἔχουσιν.

ὥς ἔφαθ'· ἥ δὲ Ζηνὶ κελαϊνεφέϊ Κρονίῳ

πείθετο, καὶ μεσσηγὺ διέδραμεν ὦκα πόδεσσιν.

ἦετο δὲ πτολίεθρον Ἐλευσῖνος θυέσσης,

εὗρεν δ' ἐν νηῷ Δημήτερα κυανόπεπλον,

320 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Δήμητερ, καλέει σε πατὴρ Ζεὺς ἄφθιτα εἰδώς

ἐλθέμεναι μετὰ Φῦλα θεῶν αἰειγενετάων.

ἀλλ' ἴθι, μηδ' ἀτέλεστον ἐμὸν ἔπος ἐν Διὸς ἔστω.

Ὡς φάτο λισσομένη· τῇ δ' οὐκ ἐπεπείθετο θυμός.

325 αὐτὴν ἔπειτα θεοὺς μάναρας Ζεὺς αἰὲν ἐόντας

πάντας ἐπιπροΐαλλεν· ἀμοιβηδὶς δὲ κίοντες

314. Magis Homericum foret, Ἴριν μὲν πρῶτον.

317. Ilgenio scribendum videbatur τὸ μεσσηγὺ ex hymno Apollinis v. 108. idque recepit Matthiae. Servanda vero codicis lectio. Μεσσηγὺ adverbium est, quo imprimis Apollonius Rhodius quum aliter, neque uno modo, tum plane sic, ut noster, utitur: III. 930.

τάων τις μεσσηγὺς ἄνα πτερὰ κινήσασα,
ὑψοῦ ἐπ' ἀκρεμόνων Ἥρης ἡνίπαπε βουλάς.

IV. 1232.

καὶ τότε ἀναρπάξθην ὀλοῇ Βορέας θύελλα
μεσσηγὺς πέλαγόςδε Λιβυτικὸν ἐννέα πάσας
νύκτας ὁμῶς καὶ τόσσα φέρ' ἤματα.

319. Εὗρε δ' ἐν νηῷ codex.

321. Ruhnkenius legendum putat,

Δημήτερ, καλέει Ζεὺς ἄφθιτα μήδεα εἰδώς.
quod Iliad. XXIV. 88. legatur,

ὄρσο Θέτι, καλέει Ζεὺς ἄφθιτα μήδεα εἰδώς,

κίηλησκον, καὶ πολλὰ δίδον περικαλλέα δῶρα,
 τιμάς θ', ἅς κεν ἔλοιτο μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν·
 ἀλλ' οὔτις πείσαι δύνατο Φρένας ἠδὲ νόημα
 θυμῷ χωμένης· στερεῶς δ' ἠγκίνητο μύθους. 330
 οὐ μὲν γάρ ποτ' ἔφασκε θυώδεος Οὐλύμποιο
 πρὶν γ' ἐπιβήσεσθαι, ἢ πρὶν γῆς καρπὸν ἀνήσειν,
 πρὶν ἰδοὶ ὀφθαλμοῖσιν ἐὴν εὐώπιδα κούρην.
 αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσε βαρύντυπος εὐρύοπα Ζεὺς,
 εἰς ἔρεβος πέμψεν χρυσόρραπιν Ἀργειφόντην, 335
 ὅφρ' Ἀΐδην μαλακοῖσι παραιφάμενος ἐπέεσσιν,
 ἀγνὴν Περσεφόνειαν ἀπὸ ζόφου ἡερόεντος
 ἐς Φάος ἐξαγάγοι μετὰ δαίμονας, ὅφρα ἑ μήτηρ
 ὀφθαλμοῖσιν ἰδοῦσθαι μεταλλήξειε χόλοιο.
 Ἑρμῆς δ' οὐκ ἀπίθῃσεν, ἄφαρ δ' ὑπὸ κεύθεα γαίης 340

et quod Ζεὺς ἄφθιτα μῆδεα εἰδὼς occurrat in hymno Ven. 43. et apud Hesiodum Theog. 545. 561. Non ausim Ruhnkenii coniecturam recipere, praefertim quum hymni scriptor id, quod in codice est, legere potuerit in loco Iliadis. Vide ad v. 107.

324. Codex τῆς δ' οὐκ ἐπεπείθετο θυμός. Reposui τῇ δ'. Vide Odyss. X. 406. 466. 475. 550. XII. 28. 324. XIX. 148. XXIV. 137.

325. Codex αὐτίς ἔπειτα μάκρας θεοὺς αἰὲν ἔόντας. Homeri usus postulabat αὐτίκ' ἔπειτα: vide ad hymn. Ven. 177. Reliqua emendarunt Wassenberghius et Fonteinus.

328. Nimium patienter tulerunt editores codicis lectionem, τιμάς θ', ἅς κ' ἐθέλοιτο μετ' ἀθανάτοισιν ἐλίσθαι. Emendavi verbum e v. 444. prout iam alibi faciendum dixeram.

331. Codex ποτε φάσκε.

332. Codex πρὶν γ' ἐπιβήσεσθ', οὐ πρὶν. Recepi emendationem Vossii.

ἐσσυμένως κατόρουσε, λιπὼν ἔδος Οὐλύμποιο.

τέτμε δὲ τὸν γε ἄνακτα δόμων ἔντοσθεν ἔοντα,

ἤμενον ἐν λεχέεσσι σὺν αἰδοίῃ παρανοίτι,

πόλλ' ἀεναζομένη μητρὸς πόθῳ· ἡδ' ἐπ' ἀτλήτων

345 ἔργοις θεῶν μακάρων μητίσето βουλῇ·

ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος προσέφη κρατὺς Ἀργειφόντης·

Ἀΐδη κυανοχαῖτα, καταφθιμένοισιν ἀνάσσων,

Ζεὺς με πατὴρ ἤνωγεν ἀγαυὴν Περσεφόνειαν

ἐξαγαγεῖν ἐρέβευςφι μετὰ σφέας, ὄφρα ἐ μήτηρ

350 ὀφθαλμοῖσιν ἰδοῦσα χόλου καὶ μήνιος αἰνῆς

ἀθανάτοισι παύσειεν· ἐπεὶ μέγα μῆδεταί ἔργον,

344. 345. Vt in loco corruptissimo, servavi scripturam codicis. Μητίσето is habet, non, ut operarum errore in novissima editione traditur, μητίζето. Μητίετο βουλήν legendum vidit Ruhnkenius. Nec dubitari potest quin ἡδ' in ἡ δ' mutandum, idque de Cerere intelligendum sit. Praetereo criticorum coniecturas, quae ita abhorrent ab epicorum usu, ut sponte concidant. Mihi ad Orph. p. 757. scribendum videbatur,

ἡ δ' ἐπ' ἀλάστοις

ἔργοισιν μακάρων ὅλοήν μητίετο βουλήν.

Hesychius, ἄλαστα, ἄτλητα. Sic potuit certe scribere poeta.

347. Male legebatur Ἀΐδη, quod non est epicorum. Ἀΐδη in primo pede, ut Βορέης καὶ Ζέφυρος, νέα μὲν μοι κατέαξε.

348. Codex Ζεὺς σε. Emendavit Wyttenbachius.

351. Recte quidem se habet παύσειεν. Hesiodus in Scuto, quem iam Matthiae attulit, v. 449. παῦε μάχης. Homerūs Odysſ. IV. 659.

μνηστῆρες δ' ἄμυδις κάθισαν, καὶ παῦσαν ἀέθλων.

Possis tamen suspicari λήξειεν a poeta scriptum esse, quum v. 409. paene iisdem verbis dicat:

ἵνα μ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδοῦσα

λήξαις ἀθανάτοισι χόλου καὶ μήνιος αἰνῆς.

Φθίσαι Φῦλ' ἀμεινῆνὰ χαμαιγενέων ἀνθρώπων,
σπέρμ' ὑπὸ γῆς κρύπτουσα, καταφθινύθουσα δὲ τιμὰς
ἀθανάτων· ἥ δ' αἰνὸν ἔχει χόλον, οὐδὲ θεοῖσιν
μίσγεται, ἀλλ' ἀπάνευθε θυώδεος ἔνδοθι νηοῦ
ῥῆσται, Ἐλευσίης κραναὸν πτολίεθρον ἔχουσα. 355

Ὡς φάτο· μείδῃσεν δὲ ἀναξ ἐνέρων Αἰδωνεύς
ὀφρύσιν, οὐδ' ἀπίθῃσε Διὸς βασιλῆος ἐφετμῆς.
ἐσσυμένως δ' ἐκέλευσε δαΐφροني Περσεφονείῃ·

Ἔρχεο Περσεφόνῃ παρὰ μητέρα κυανόπεπλον, 360
ῥῆπιον ἐν στήθεσσι νόον καὶ θυμὸν ἔχουσα,
μηδέ τι δυσθύμαινε λίγην περιώσιον ἄλλων.

361. Servarunt editores codicis lectionem ῥῆπιον ἐν στήθεσσι μένος καὶ θυμὸν ἔχουσα. At non aptum hic μένος. Librarii non raro, quae saepius apud Homerum legissent, memoriter alienis locis scripserunt. Hic iis in mente fuerat versus Homeri,

ὥς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάστου,
ex Iliad. V. 470. 792. VI. 72. XI. 291. XIII. 155. XV. 500. 667. XVI. 275. Odyss. VIII. 15. Et saepius μένος et θυμὸς coniuncta reperiuntur, ut Iliad. VIII. 358. XXII. 346. XXIV. 198. Odyss. XI. 561. Nusquam tamen sic, ut hic. Quare non dubia emendatione reposui νόον καὶ θυμόν. Iliad. IV. 309·

τόνδε νόον καὶ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι ἔχοντες.

XIII. 732.

ἄλλω δ' ἐν στήθεσσι τίθει νόον εὐρύοπα Ζεὺς
ἑσθλόν.

Odyss. X. 329.

σοὶ δέ τις ἐν στήθεσσι ἀκήλητος νόος ἐστίν.

XX. 365.

εἰσὶ μοι ὀφθαλμοί τε καὶ οὐατα καὶ πόδες ἄμφω,
καὶ νόος ἐν στήθεσσι τετυγμένος οὐδὲν ἀεικῆς.

362. Parum caute ἄλλως e Wyttenbachii coniectura, probata Ruhkenio et Mitscherlichio, in novissima editione receptum.

οὐ τοι ἐν ἀθανάτοισιν ἀεικὴς ἔσσομ' ἀποιότης,
αὐτοκασιγνήτος πατρὸς Διός· ἐνθα δ' ἐοῦσα

365 δεσπόσεις πάντων, ὅποσα ζῶει τε καὶ ἔρπει,
τιμὰς δὲ σχήσῃσθαι μετ' ἀθανάτοισι μεγίστας.
τῶν δ' ἀδίκησάντων τίσις ἔσσεται ἡμᾶτα πάντα,
οἳ κεν μὴ θυσίῃσι τεὸν μένος ἰλάσκωνται,
εὐαγέως ἔρδοντες, ἐναΐσιμα δῶρα τελεῦντες.

370 “Ὡς Φάτο· γήθησεν δὲ περίΦρων Περσεφόνεια·
καρπαλίμως δ' ἀνόρουσ' ὑπὸ χάριματος· αὐτὰρ ὅγ' αὐτῇ
ροίῃς νόκκον ἔδωκε φαγεῖν μελιηδέα λάθρη,

Potest quidem περιώσιον ἄλλων proprie intelligi apud Apollonium Rhodium I. 466. et Pindarum Isthm. V. 3. Sed tales formulae explendi versus causa usurpantur, neglecta propria significatione. Sic proprie dictum ἔξοχος ἄλλων invenitur Iliad. IX. 627. 637. XIII. 499. XVII. 358. Odyss. IV. 171. VI. 158. at abundat ἄλλων Iliad. VI. 194.

καὶ μὲν οἱ Λύκιοι τέμενος τάμον ἔξοχον ἄλλων.

XX. 184.

ἦ νύ τί τοι Τρῶες τέμενος τάμον ἔξοχον ἄλλων.

De qua re ne quis dubitet, certiora afferam exempla: Odyss. XIX. 247.

Εὐρυβάτης δ' ὄνομ' ἔσκε· τίεν δέ μιν ἔξοχον ἄλλων
ὦν ἐτάρων Ὀδυσσεύς.

V. 105.

Φησί τοι ἄνδρα παρεῖναι ὀξυρώτατον ἄλλων
τῶν ἀνδρῶν, οἳ ἄστει πέρι Πριάμοιο μάχοντο.

Sic μάλλον in formula κηρόθι μάλλον proprie accipi potest Odyss. IX. 480. XI. 207. XVII. 458. hymn. Apoll. 138. abundat autem Iliad. IX. 300. XXI. 136. Odyss. V. 284. XV. 369. XVIII. 386. XXII. 224.

364. Codex ἐνθάδ' ἰοῦσα. Emendavit Ruhnkenius.

365. Codex δεσπόσεις. Ruhnkenium, δεσπόζης scribentem.

ἀμφὶ ἐνωμήσας, ἵνα μὴ μένοι ἥματα πάντα

αὔθι παρ' αἰδοίῃ Δημήτερι κυανοπέπλω.

ἵππους δὲ προσπάρουθεν ὑπὸ χρυσεόισιν ὄχεσφιν

375

ἐντυεν ἀθανάτους πολυσημάντων Ἀιδωνεύς.

ἣ δ' ὀχέων ἐπέβη, πάρα δὲ κρητὺς Ἀργειφόντης

ἦνίκα καὶ μάστιγα λαβὼν μετὰ χερσὶ Φίλησιν,

σεῦε δι' ἐκ μεγάρων· τῷ δ' οὐκ ἄκουτε πετέσθην.

ρίμφα δὲ μακρὰ κέλευθα διήνυσαν· οὐδὲ θάλασσαν

380

οὐθ' ὕδωρ ποταμῶν, οὐτ' αἶνεα ποιήεντα

ἵππων ἀθανάτων, οὐτ' ἄκριες, ἔσχεθον ὀρμήν,

quod receperunt editores, glossam emendasse puto. Nec potuit ad nomen Proserpinae δέσποινα poeta alludere.

366. Non intellexerunt editores, cur Rubnkenius, quamvis infeliciter, corrigendum putaret, ἀμφὶ δὲ τιμὰς ἔχχσθα. Si genuina est codicis scriptura, τιμὰς δὲ σχήσθθα, exemplum habemus futuri coniunctivi, contra grammaticorum sententiam. Sed veri simile est poetam dedisse, τιμὰς δ' αἰὲν ἔχχσθα.

368. Vide ad v. 312.

369. Legebatur τελοῦντες.

371. Αὐτῇ e Vossii emendatione pro αὐτός.

372. In codice nulla est interpunctio in fine versus. Ad praecedentia pertinere λάτρη colligas e v. 411.

373. Codex ἀμφὶ ἐ, ac si ἀμφὶ non esset praepositio, sed adverbium. Interpretes haec ita acceperunt, ut si scriptum esset ἀμφὶ ἐ ἐνωμήσας: sed quas tentarunt explicationes, eae tales sunt, ut sic quidem nihil non possit explicari. Scribendum puto ἀμφὶς ἐνωμήσας, *seorsim tribuens*.

381. Bene versatus in Graecis litteris iuvenis, Christian. Frieder. Graese, vocabula ἀνῆρ, Ἄρης, ὕδωρ, et similia, apud Homerum in primo, quarto, sexto pede primam syllabam longam habere, aliis in sedibus corripere observavit. Malim ita hanc regulam constitui, produci primam syllabam in arsi, corripì in

ἀλλ' ὑπὲρ αὐτῶν βαθὺν ἤερα τέμνον ἰόντες.

στῆσε δ' ἄγων, ὅθι μίμνεν εὖστεφανος Δημήτηρ,

385 νηοῖο προπάροιθε θυνώδεος· ἥ δὲ ἰδοῦσα

ἦϊξ', ἥύτε μαιναῖς ὄρος κατὰ δάσπιον ὕλη.

Περσεφόνη δ' ἐτέρω * * *

μητρὸς ἐῆς κατ * * *

ἄλτο θέειν * * *

390 τῇ δὲ * * *

theſi. Atque ἀνὴρ quidem apud nullum poetam epicum, ſi bene memini, priorem ſyllabam in theſi productam habet. "Υδωρ prima longa in arſi ſecundi pedis eſt apud Apollonium IV. 601.

οὐδέ τις ὕδωρ κείνο διὰ πτερὰ κοῦφα τανύσσας·

in theſi in his, IV. 289.

ἐνθα δὲ χῆ τὸ μὲν ἐνθα μετ' Ἰονίην ἄλλα βάλλει

τῇθ' ὕδωρ, τὸ δ' ὀπισθε βαθὺν διὰ κόλπον ἵησιν

σχιζόμενος πόντου Τρινακρίου εἰσανέχοντα.

Sed valde hic ſuſpectum habeo vocabulum τῇδε, quod mutandum puto in τηλοῦ. In hymni verſu ſcribendum videtur οὗτ' ἄρ' ὕδωρ. Sic particulam ἄρα ſaepius poetae, ut primam in ὕδωρ corripere poſſent, addidere: ut Iliad. XVIII. 347. Odyſſ. VIII. 436.

ἐν δ' ἄρ' ὕδωρ ἔχεαν.

Apollonius III. 225.

ἥ δ' ἄρ' ὕδωρ προρέεσκε.

387. Veri ſimile eſt, poetam dediſſe,

Περσεφόνη δ' ἐτέρωθεν, ἅφ' ἄρματος ἀΐξασα,

vel, ut Ilgenio viſum eſt,

Περσεφόνη δ' ἐτέρωθεν, ἅφ' ἄρμ' ἵππους τε λιποῦσα.

In duobus verſibus, qui proxime ſequuntur, operam perdat, qui vel ſententiam poetae ſe coniectura aſſequuturum ſperet.

391. Scripſiſſe videtur poeta,

ἀμφοτέρωσι δὲ τῇσιν ὕφ' ἱμερος ὦρτο γόοιο.

Odyſſ. XVI. 213.

ὧς * * * * *
 * * * * *
 Τέννον, μή ῥά τι μ * *
 βρώμης· ἐξαύδ * * *
 ὧς μὲν γάρ κε νέουσ * 395
 καὶ παρ' ἐμοὶ καὶ πατρὶ κελαινεφέϊ Κρονίωνι
 ναιετάοις πάντεσσι τετιμένη ἀθανάτοισιν.
 εἰ δ' ἐπάσω, πάλιν αὖτις ἰοῦσ', ὑπὸ κεύθεσι γαίης
 οἰκήσεις ὠρέων τριτάτην μοῖραν εἰς ἐνικυτόν,

Τηλέμαχος δὲ

ἀμφιχυθεὶς πατέρ' ἐσθλὸν ὀδύρετο, δάκρυα λείβων.

ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ὕφ' ἡμέρος ὤρετο γόοιο.

Fortasse ex eodem loco ducta erant, quae v. 390. perierunt.

393. Codex μὴ ῥ' ἀτιμ —

394. Verisimile est, fuisse hic, ἐξαύδα, μὴ κεῦθ', ἵνα εἶδομεν ἄμφω. Iliad. I. 363. et XVI. 19.

ἐξαύδα, μὴ κεῦθε νόω, ἵνα εἶδομεν ἄμφω.

XVIII. 74. ἐξαύδα, μὴ κεῦθε.

395. Codex, ὧς μὲν γάρ κε νέουσ — Ruhnkenii coniecturam esse, ὧς μὲν γάρ κ' ἀνιῶσ', non Vossii, cui eam Mitscherlichius et Matthiae tribuunt, ex ipsius Ruhnkenii verbis colligas. Vereor ne poeta aliter scripserit. Nec dedisse eum puto, ut Ilgenio visum est, ὧς μὲν γάρ κ' ἀνιῶσ' ἐκ ταρτάρου ἡερόεντος. Sic enim duplex καί, quod sequitur, *quum ium* significaret, quod non est epici sermonis. Quare verbum optativi modi excidisse credo.

397. Codex ναιετάεις.

398. Codex εἰ δὲ πᾶσα πάλιν ἰοῦσ' ὑπὸ κεύθεσι γαίης. Εἰ δ' ἐπάσω Wytenbachii coniectura est, qua admissa versum ita emendavit Ruhnkenius, uti cum aliis in textu exhibui.

399. Codex οἰκήσεις ὠρέων τριτάτην μ ab antiqua manu. Accentum in τριτάτην correxit secunda manus, et ita versum implevit οἶραν εἰς ἐνικυτόν. Ruhnkenius corrigit ὠρέων, quod fideliter

400 τὰς δὲ δύω παρ' ἐμοί τε καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν.
 ὁπότε δ' ἄνθρσι γὰρ' εὐώδεσιν εἰαρινόσιν
 παντοδαποῖς θάλλει, τότ' ἀπὸ ζόφου ἡερόεντος
 αὖτις ἄνει μέγα θαῦμα θεοῖς θνητοῖς τ' ἀνθρώποις.

* * *

καὶ τίνι σ' ἐξαπάτησε δόλῳ κρατερὸς Πολυδέγμων.

servarunt editores omnes, quamvis codex ὡρέων scribendum esse monstraret. Eidem Ruhnkenio placet Fonteinii supplementum, *τριτάτην μοῖραν παρ' ἀκοίτη*, in quo mihi quidem displicent numeri. Ilgenius *τριτάτην μὲν σῶ παρ' ἀκοίτη* supplevit. Matthiae Mitscherlichii coniecturam recepit *τρίτατον μέρος εἰς ἐνιαυτόν*, ut τὰς δὲ δύω ad *μοῖρας* referatur, quod lateat in vocabulo *μέρος*. Si id, quod simplicitate maxime est commendabile, praefерendum est, scriptum fuisse credas,

οἰκίσεις ὡρέων τριτάτην μέγαν εἰς ἐνιαυτόν.

Sic saepius *τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν*. Librarii recentioris supplementa maximam partem ducta sunt e veteris scripturae vestigiis. Et quam facile ei videri poterat *μοῖραν* latere in evanescente scriptura verbi *μέγαν*.

401. Recentioris librarii sunt *δεσιν ἡαρινοῖσι*. Mitscherlichio teste vetustioris scripturae vestigia, quamvis obscurissima, aliam hic olim lectionem obtinuisse produnt. Eam nescio an eleganti coniectura assequutus sit Fonteinus, *εἶαρος ὥρη*. De re ipsa vide ad Orph. hymn. XXIX. (28) 13.

403. Codex *ἀνεῖ*. Emendavit Wyttenbachius.

404. Codex *καὶ τιν' ἐξαπάτησε*. Καὶ τίνι σ' emendatio est Ruhnkenii, qui unum alterumve versum, ad quem καὶ referretur, excidisse putat. Eum sequutus novissimus editor lacunae signa posuit: recte, nisi versum ita constituisset:

καὶ τινά ῥ' ἐξαπάτησε δόλῳ κρατερὸς Πολυδέγμων.

quorum verborum hunc esse vult sensum: *et vero unum et alteram iam decepit Pluto*. At non modo haec sententia valde friget, sed scriptura etiam ista, quam in textum recipere non dubitavit, triplici laborat vitio, primo, quod *τινά ῥ'* scripsit, non *τιν'*

Τὴν δ' αὖ Περσεφόνη περικαλλῆς ἀντίον ἦνδα·

405

Τοίγαρ ἐγὼ τοι, μῆτερ, [ἐρῶ νημερτέα πάντα.]

εὖτέ μοι ἦλθ' Ἑρμῆς ἐριούνιος ἄγγελος ὠκύς

παρ πατέρος Κρονίδαο καὶ ἄλλων οὐραניώνων,

ἦγε δέ μ' ἐξ ἐρέβους, ἵνα μ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδοῦσα

λήξαις ἀθανάτοισι χόλου καὶ μήνιος αἰνῆς·

410

ἄρ', (vide ad hymn. Apoll. 325.) altero, quod non hoc ordine, καὶ ῥά τιν', tertio, quod hic non καὶ ῥα, sed καὶ τε dicendum erat. Proserpinae responsio v. 414—416. docet hoc fere modo poetam scripsisse:

λέξον δ', ὅπως ἦλθες ὑπὸ ζόφον ἡερόεντα,

καὶ τίνι σ' ἐξαπάτησε δόλῳ κρατερὸς Πολυδέγμων.

406. Male legebatur τοίγαρ ἐγὼ σοι. Ibidem Ruhnkenius et Mitscherlichius ediderunt ἐρῶ, ut ita in codice esse videatur. Novissimus editor exhibuit ἐρέω, non monito lectore. Neque ἐρῶ Homericum est, neque ἐρέω bisyllabum.

407. Ruhnkenius exhibuit εὖτέ μοι Ἑρμῆς ἐριούνιος, ita ut εἰ μοι Ἑρμῆς ἐρι supplementum sit recentioris librarii. Mitscherlichius dedit εὖτέ μοι ἦλθ' Ἑρμῆς ἐριούνιος, ut recentiora haec tantum sint εἰ μοι et ἐρι. Nam Ἑρμῆς a recentiore quidem manu in superiori charta scriptum esse, sed etiam ab antiqua manu in inferiori charta positum inveniri dicit. Ἥλθ', de quo tacet Mitscherlichius, ab eo inventum esse sub charta superinducta scribit Matthiae.

409. Ruhnkenius hanc exhibuit codicis scripturam, ἐλθεῖν ἐξ ἐρέβους ἅμ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδοῦσα, ut antiqua sint ἐλ — ἐξ — ὀφθαλμοῖσιν ἰδοῦ — Mitscherlichius affirmat antiqua esse haec: — ἐξ — μ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδοῦ —, recentiora autem ἐλθεῖν — ἐρέβους ἅ — σα, et librarium de veritate supplementi sui dubitantem supra ἐλθεῖν adscripsisse ἦγ'. Illud ἦγ', quod, viro quodam κριτικῶτάτῳ suadente, infandum piaculum peperit, veram lectionem monstrare poterat,

ἦγε δέ μ' ἐξ ἐρέβους, ἵνα μ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδοῦσα

λήξαις ἀθανάτοισι χόλου καὶ μήνιος αἰνῆς.

αὐτὰρ ἐγὼν ἀνόρουσ' ὑπὸ χάρματος· αὐτὰρ ὃ λάτρη
 ἔμβαλέ μοι ροιῆς κόκκον, μελιθεῖ δ' ἐδάδην,
 ἄκουσαν δὲ βίη με προσηνάγκασε πάσασθαι.
 ὡς δέ μ' ἀναρπάξας Κρονίδεω πυκινὴν διὰ μῆτιν
 415 ᾤχετο, πατρὸς ἐμοῖο, Φέρων ὑπὸ κεύθεα γαίης,
 ἐξερέω, καὶ πάντα διΐξομαι, ὡς ἐρεείνεις.
 ἡμεῖς μὲν μάλα πᾶσαι ἀν' ἡμερτὸν λειμῶνα,
 Λευκίππη, Φαινὼ τε, καὶ Ἥλέκτρη, καὶ Ἰάνθη,
 [καὶ Μελίτη, Ἰάχη τε, Ῥοδεία τε, Καλλιρόη τε,]
 420 Μηλόβοσις τε, Τύχη τε, καὶ Ὀκυρόη καλυκῶπις,
 Χρυσήϊς τ', Ἰάνειρά τ', Ἀκάστη τ', Ἀδμήτη τε,
 καὶ Ῥοδόπη, Πλουτώ τε, καὶ ἡμερόεσσα Καλυψώ,
 καὶ Στύξ, Οὐρανίη τε, Γαλαξάυρη τ' ἐρατεινὴ,

Εἴτε saepius in apodofi habet δέ: vide Iliad. XII. 373. XXIII. 62. Odyss. XVII. 359. XX. 56. 73. Ita non opus erat cum Ruhnkenio v. 411. αὐτὰρ in εἴθαρ mutare.

413. Merito miratur Mitscherlichius, doctissimos Batavos hunc versum, ut genuinum, emendare conatos esse. Sententia tamen tam apta est, ut vix putem dubitari posse, quin hic versus non fictus sit ab aliquo scriba, sed natus ex interpretationibus. Suspicis hoc fere modo poetam scripsisse:

πόλλ' ἀεκαζομένην δὲ βίη προὔτρεψε πάσασθαι.

Certe ἀεκαζομένην per ἄκουσαν, προτρέπειν per ἀναγκάζειν explicant grammatici.

420. Μηλόβοσις τε e Pausania IV. 30. Codex Μηλοβότη τε.

421. Χρυσήϊς. Hinc corrigendus Hesiodus Theog. 359. apud quem Κρισίη, Κρισίης, Κρησηῖς, Κρυσήϊς legitur.

425. Non diffitendum est, elegantiores futuros fuisse numeros, si legeretur,

παίζομεν, ἢ δ' ἐρόεντ' ἐδρέπτομεν ἄνθρα χερσίν.

si tamen forma δρέπτειν, de qua dixit Matthiae in animadversio-
 nibus p. 412. et Schaeferus ad Long. p. 354. usum poetam esse
 putabimus.

[Παλλάς τ' ἐγρεμάχη, καὶ Ἀρτεμις ἰοχέαιρα,]
παίζομεν, ἡδ' ἀνθεα δρέπομεν χεῖρεσσ' ἐρόεντα, 425
μίγδα κρόκον τ' ἀγανὸν καὶ ἀγαλλίδας ἡδ' ὑάκινθον,
καὶ ῥοδέας κάλυκας, καὶ λείρια, θαῦμα ἰδέσθαι,
νάρκισσόν θ', ὃν ἔφυσ' ὥσπερ κρόκον εὐρεῖα χθών.
αὐτὰρ ἐγὼ δρεπόμην περὶ χάσματι· γαῖα δ' ἔνερθεν
χώρησεν· τῇ δ' ἐκθορ' ἀναξ κρατερὸς Πολυδέγμων. 430
βῆ δὲ Φέρων ὑπὸ γαῖαν ἐν ἄρμασι χρυσείοισιν
πόλλ' ἀεκαζομένην· ἐβόησα δ' ἄρ' ὄρθια φωνῇ.
ταῦτά τοι ἀχυνμένη περ ἀληθέα πάντ' ἀγορεύω.
Ὡς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ὁμόφρονα θυμὸν ἔχουσαι,
πολλὰ μάλ' ἀλλήλων κραδίην καὶ θυμὸν ἱαίνου 435
ἀμφαγαπαζόμεναι· ἀχέων δ' ἀπεπαύετο θυμός,

426. Κρόκον τ' ἀγανὸν Vossii correctio est pro codicis lectione κροκόεντα γανόν.

428. Codicis lectionem ὥσπερ κρόκον valde frigere iam vidit Ruhnkenius. Sponte cadunt virorum doctorum coniecturae. Mihi scribendum videtur,

νάρκισσόν θ', ὃν ἔφυσ' ὥσπερ κόνιν εὐρεῖα χθών.

Verba περὶ χάσματι, quae statim sequuntur, tale quid de narcisso praedicatum esse arguunt, quo Proserpina valde gaudere potuerit. Videtur autem copia narcissi fuisse, qua illa maxime laetaretur. Similiter Iliad. IX. 385.

οὐδ' εἴ μοι τόσα δοίη, ὅσα ψάμαθός τε κόνις τε.

429. Codex: αὐτὰρ ἐγὼ δρεπομένη περὶ χάσματι. γαῖα δ' ἔνερθε. Δρεπόμην emendatio est Ruhnkenii, qui quidem in verbis περὶ χάσματι vitium haerere putat. Hoc quidem satis descendit Ilgenius, qui quos locos attulit p. 560. iis addi possunt Aesch. Choeph. 33. 543. et alii. Violentius et repugnante epico sermone novissimus editor dedit, αὐτὰρ δρεπομένη περὶ χάσματι γαῖ' ἐκάτερθε χώρησεν.

γηθοσύνας δὲ δέχοντο πᾶρ' ἀλλήλων ἐδιδόν τε.

[τῇσιν δ' ἐγγύθεν ἦλθ' Ἑκάτη λιπαροκρήδεμος·

πολλὰ δ' ἄρ' ἀμφαγάπησε κόρην Δημήτερος ἀγνὴν·

440 ἐκ τοῦ οἱ πρόπολος καὶ ὀπάων ἔπλετ' ἀνασσα.]

τῆς δὲ μέτ' ἄγγελον ἦκε βχυόντυπος εὐρύοπα Ζεὺς

Ῥεῖην ἡύκομον, Δημήτερα κυανόπεπλον

ἀξέμεναι μετὰ Φῦλα θεῶν, ὑπέδεκτο δὲ τιμὰς

δωσέμεν, ἅς κεν ἔλοιτο μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.

445 νεῦσε δὲ οἱ κούρην ἔτεος περιτελλομένοιο

τὴν τριτάτην μὲν μοῖραν ὑπὸ ζόφον ἡρόεντα,

τὰς δὲ δύο παρὰ μητρὶ καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν.

ὥς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθῃσε θεὰ Διὸς ἀγγελιάων.

ἔστυμένως δ' ἦῖξε κατ' Οὐλύμποιο καρήνων,

450 εἰς δ' ἄρα Ῥάριον ἶξε, Φερέσβιον οὔθαρ ἀρούρης

τὸ πρὶν, ἀτὰρ τότε γ' οὔτι Φερέσβιον, ἀλλὰ ἔκηνον

437. Codex: γηθοσύναι et ἐδίδοντο. Emendavit Ruhnkenius.

442. Codex ἦν μητέρα. Emendavit Fonteinus.

447. Ad Orphei hymn. XXIX. (28) 13. existimabam versum hic excidisse, idque argui versu 466. (471) qui cum praecedentibus continuatus fuisset. Nunc aliter iudico, eodem versu 466. motus, quem, ut deinde dicam, aliter explendum esse puto, atque haecenus factum est.

448. Ruhnkenius haud dubie poetam ἀγγελίῃσιν scripsisse dicebat. Bene tamen codicis lectionem tuetur Matthiae. Aliter malim legi ἀμέλῃσε. Iliad. XVII. 697.

ἀλλ' οὐδ' ὥς Μενελάου ἐφημοσύνης ἀμέλῃσεν.

450. Codex εἰς δ' ἄρα ῥίον. Cur maluerint editores Ruhnkenii correctionem εἰς δ' ἄρ' Ῥάριον recipere, quam εἰς δ' ἄρα Ῥάριον scribere, non intelligo. Caeterum Ῥάριον sine spiritu aspero

ἑστήκει πανάφυλλον· ἔκευθε δ' ἄρα κρι' λευκὸν

μήδεσι Δήμητρος καλλισφύρου· αὐτὰρ ἔπειτα

μέλλεν ἄφαρ ταυνοῖσι κομήσειν ἀσταχύεσσιν,

ἦρος ἀεξομένοιο, πέδῳ δ' ἄρα πίνες ὕγμοι

455

βρισμένον ἀσταχύων, τὰ δ' ἐν ἑλλεθανοῖσι δεδέσθαι.

ἐνθ' ἐπέβη πρώτιστον ἀπ' αἰθέρος ἀτρυγέτοιο.

ἀσπασίως δ' ἴδον ἀλλήλας, κεχάρηντο δὲ θυμῷ.

τὴν δ' ὧδε προσέειπε Ῥέη λιπαροκρήδεμνος·

Δεῦρο τέκος, καλέει σε βαρύνκτυπος εὐρύοπα Ζεὺς

460

ἐλθέμεναι μετὰ Φῦλα θεῶν, ὑπέδεκτο δὲ τιμὰς

δωσέμεν, ἅς κ' ἐθέλῃσθα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.

νεῦσε· δέ σοι κούρην ἔτεος περιτελλομένοιο

τὴν τριτάτην μὲν μοῖραν ὑπὸ ζῴφον ἡρόοντα,

* * * ἀθανάτοισιν.

465

* * * σθαι, ἐῷ δ' ἐπένευσε κάρητι.

scribendum erat. Scholiaſtes Venetus et Lipſienſis ad Iliad. I.

56. πάσης γὰρ λέξεως τὸ ρ ἀρχόμενον δασύνεται, πλὴν τοῦ Ῥάρος.
452. Legebatur εἰστήκει.

454. Ruhnkenius mavult ἀνθερίκεσσιν. Non opus videtur, si
modo ὄγμοι de fegete demessa intelligantur,

465. Explendus versus e v. 447.

τὰς δὲ δύο παρὰ σοί τε καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν.

Parum caute hunc versum deleuit novissimus editor, quum recte
tolleret quinque sequentes, quorum haec fragmenta in codi-
ce sunt:

— — — — — 'ων
— — — — — οιο καρήνων
— — — Φερέσβιον οὔθαρ ἀρούρης
— — γ' οὔτε Φερέσβιον, ἀλλὰ ἔκηλον
— — ἔκευθε δ' ἄρα κρι' — —

ἀλλ' ἴθι τέκνον ἐμὸν καὶ πείθεο, μηδέ τι λήν
ἀζηχὲς μενέαινε κελαινεφεί Κρονίωνι.

αἴψα δὲ καρπὸν ἄεξε Φερέεβιον ἀνθρώποισιν.

470 "Ως ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθασεν ἐϋστέφανος Δημήτηρ·

αἴψα δὲ καρπὸν ἀνῆκεν ἀρουράων ἐριβώλων.

πᾶσα δὲ φύλλοισιν τε καὶ ἄνθεσιν εὐρεῖα χθὼν

ἔβρισ'· ἣ δὲ κιοῦσα θεμιστοπόλοις βασιλεῦσιν

δείξεν, Τριπτολέμῳ τε Διοκλεῖ τε πληξίππῳ,

475 Εὐμόλπῳ τε βίῃ, Κελεῷ θ' ἡγήτορι λαῶν

δρησμοσύνην θ' ἱερῶν, καὶ ἐπέφραδεν ὄργια πᾶσιν,

[Τριπτολέμῳ τε, Πολυξείνῳ τ', ἐπὶ τοῖς δὲ Διοκλεῖ]

Hos versus una cum v. 465. lineis subductis delendos esse indicavit librarius, recte sane, ut e v. 448—452. per errorem repetitos, modo ne versum 465. his addidisset. Quem quidem non poterat non damnare ob illud supplementum, quo explevit versum, qui hos sequitur,

δύο δὲ παρ' σοι ἔσεσθαι· ἐῷ δ' ἐπένευσε κάρητι.

At ex Iliad. XV. 75.

ὣς οἱ ὑπέστην πρῶτον, ἐμῷ δ' ἐπένευσα κάρητι,

colligas poetam scripsisse:

ὣς τοι ὑπέστη ἔσεσθαι, ἐῷ δ' ἐπένευσε κάρητι.

Propterea ego quidem istos quinque versus, qui post v. 465. legebantur, omisi, versu 466. autem ea tantum exhibui quae ab antiqua manu sunt. Recentior enim librarius addidit δύο δὲ παρ' σοι ἔσε.

474. Δείξεν pro codicis lectione εἶπε e Pausania II. 14. restituit Ruhnkenius. Porsoni nota, qua confundi δεῖξαι et λέξαι docet, memorata a novissimo editore, non ad v. 532. sed ad 539. Phoenissarum est. Ex ea permutatione colligas fortasse, εἶπε explicationem esse vitiosae aliorum codicum lectionis λέξεν. Probabilior tamen ea ratio videtur, quam in praefatione attuli.

476. Codex: χρησμοσύνην θ' ἱερῶν, καὶ ἐπέφραδεν ὄργια καλά.

σεμνά, τὰ τ' οὕτως ἔστι παρεξίμεν, οὔτε πυθέσθαι,

οὔτ' ἀχέειν· μέγα γάρ τι θεῶν ἄγος ἰσχάνει αὐδὴν.

[Ὀλβιος, ὃς τὰδ' ὅπωπεν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων·

480

ὃς δ' ἀτελὴς ἱερῶν, ὃς τ' ἔμμορος, οὔποθ' ὁμοίην

αἶσαν ἔχει, Φθίμενός περ, ὑπὸ ζόφῳ εὐρῶεντι.]

αὐτὰρ ἐπειδὴ πάνθ' ὑπεθήκατο διὰ θεάων,

βάν ρ' ἴμεν Οὐλυμπόνδε, θεῶν μεθ' ὁμήγουριν ἄλλων.

ἔνθα δὲ ναιετάουσι παραὶ Διὶ τερπικεραύνῳ

485

σεμναὶ τ' αἰδοῖαί τε. μέγ' Ὀλβιος, ὄντιν' ἐπεῖναι

προφρονέως φιλῶνται ἐπιχθονίων ἀνθρώπων.

αἰψὰ τέ οἱ πέμπουσιν ἐφέστιον ἐς μέγα δῶμα

Paufanias II. 14. δρησμοσύνην ἱερῶν, καὶ ἐπέφραδεν ὄργια πᾶσιν. Inde δρησμοσύνην ἱερῶν receperunt Ilgenius et Matthiae. At copulae adiectio prorsus HomERICA est. Vide quae supra attuli ad v. 153. Quare equidem haec tantum e Paufania recepi, quae antiquioris poetae esse videbantur.

478. Codex τὰ γ' οὕτως, quod pridem corrigi oportebat. Deinde παρεξίμεν in παρεξίμεν mutavi.

479. Codex οὔτ' ἀχέειν. Frustra hoc explicare studeas. Valde placet mihi Ilgenii coniectura, οὔτε χανεῖν. Ibidem ἄγος Valkenariorum debetur pro codicis lectione ἄχος.

481. Codex: ὃς δ' ἀτελὴς, ἱερῶν ὃς τ' ἔμμορος. Bis idem, neque eleganter, dicitur. Quare scripsi, ὃς δ' ἀτελὴς ἱερῶν, ὃς τ' ἔμμορος. Dispar, inquit, conditio initiatorum est et non initiatorum. Deinde ὁμοίην receperunt editores e Fonteinii et Vossii emendatione pro codicis lectione ὁμοίων. Sic Iliad. XV. 209. ἰσόμορον καὶ ὁμῇ πεπρωμένον αἶση.

488. Legebatur αἰψὰ δέ οἱ, pro quo dedi αἰψὰ τέ οἱ. Narrantis est αἰψὰ δέ, sed in generali sententia αἰψὰ τε dicitur. Sic Iliad. XIX. 221. Odyss. I. 392. Similiter οὐ γὰρ τ' αἰψα Odyss. III. 147. Τὲ enim, ut alibi dixi, fere significat. Hinc saepissime adhibetur, quum quid generatim est et universe exprimendum.

Πλοῦτον, ὃς ἀνθρώποις ἄφενος θνητοῖσι δίδωσιν.

490 [Ἄλλ' ἄγ' Ἐλευσῖνος θυοέσσης δῆμον ἔχουσα,
καὶ Πάρον ἀμφιρύτην, Ἄντρωνά τε πετρήεντα,
πόντια, ἀγλαόδωρ', ὠρηφόρε, Διοῖ ἄνασσα,
αὐτὴ καὶ κούρη περικαλλὴς Περσεφόνεια,
πρόφρονες ἀντ' ὠδῆς βίοτον θυμῆρε' ὅπαζε.

495 αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ' αἰοιδῆς.]

V.

ΕΙΣ ΔΙΟΝΥΣΟΝ

*

*

*

οἱ μὲν γὰρ Δρακάνῳ σ', οἱ δ' Ἰνάρῳ ἡνεμοέσση
 Φάσ', οἱ δ' ἐν Νάξῳ, Δῖον γένος, εἰραφιῶτα,
 οἱ δέ σ' ἐπ' Ἀλφειῷ ποταμῷ βαθυδινήεντι
 κυσσαμένην Σεμέλην τεκέρειν Διὶ τερπικεραύνῳ.
 ἄλλοι δ' ἐν Θήβησιν, ἄναξ, σὲ λέγουσι γενέσθαι,
 ψευδόμενοι· σὲ δ' ἔτικτε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
 πολλὸν ἅπ' ἀνθρώπων, κρύπτων λευκώλενον Ἥρην.

5

V. 1—9. Hos novem versus ex Homeri hymnis affert Diodorus Siculus III. 65. p. 235. Idem postremos duos etiam I. 15. p. 19. IV. 2. p. 248. indidem produxit, quos scholiaſtes Apollonii ad II. 1215. Herodoro tribuit. Varias lectiones, quas frustra quaeras in novissima editione, congeſſit Heſenius p. 667. Quum Dracanum oppidum ſit Icarī inſulae, credibile eſt Icarum hic non inſulae, ſed oppidi nomen eſſe, quemadmodum multae inſulae oppidum habuere eiſdem nominis. Stephanus quidem Byzantinus, qui Icarī oppidi mentionem facit, ſic loquitur, ut aliam urbem intelligere videatur. Sed fortasſe huc pertinent Plinii verba IV. 23. *a Naxo decem et ſeptem M. paſſuum Icaros, quae nomen mari dedit, tantumdem ipſa in longitudinem patens, cum oppidis duobus, tertio amiſſo.* Niſi promontorium, in quo tumulus Icarī erat, eo nomine appellatum fuit, appellatione deinde ad univerſam inſulam translata. De eo promontorio Pauſanias IX. 11, 3.

ἔστι δέ τις Νύση, ὕπατον ὄρος, ἀνθέον ὕλη,
τηλοῦ Φοινίκης, σχεδὸν Αἰγύπτιοιο βράων·

* * *

10 καὶ οἱ ἀναστήσουσιν ἀγάλματα πόλλ' ἐνὶ νηοῖς.

ὥς δὲ τὰ μὲν τρία, σοὶ πάντως τριετήρισιν αἰεὶ
ἀνθρώποι βέξουσιν τελεέσσας ἐκατόμβας.

[Ἦ, καὶ κυανέησιν ἔπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων·

8. In tribus Diodori locis ὕπατον ὄρος legitur, nisi quod III. 65. vulgo est ἄβατον. Apud scholiasten Apollonii autem ad II. 1215. est ὕπατον κέρας. Ingeniosa est Wesselingii coniectura p. 235. eam lectionem ex Apollonii versu, IV. 282. ortam esse,

ἔστι δέ τις ποταμός, ὕπατον κέρας ὠκεανοῖο.

Quare etiam apud scholiasten istum cum Iensio in lectt. Lucian. p. 184. ὕπατον ὄρος scribendum censet. Idem Wesselingius p. 19. et Cuperus Obs. IV. 7. p. 417. Diodori auctoritate moti, per errorem a scholiasta hos versus Herodoro tribui existimant: quorum Cupero pro Ἡρόδωρος scribendum videtur Ὁμηρος, Wesselingius autem verba scholiastae mutila esse et Homeri commemorationem excidisse putat. Id quidem a Wesselingio ad liquidum perductum esse ait Grodeckius p. 13. non inspecto, ut opinor, scholiasta, in quo omnia sunt integra. Hemsterhusium ad Lucian. T. I. p. 229. eo inclinare, ut contra Cuperum versus istos Herodori esse credat, non est obscurum. Et mihi haec sententia verissima videtur. Quid obstat enim, quin Herodorus Homeri versus in suum carmen transferre potuerit? Ita nihil mirum, si κέρας ibi legitur, quippe quod Herodorus, non Homerus, scripserit.

10. Καὶ οἱ. Quum commode possit Semele intelligi, non opus est ut καὶ σοὶ legatur, quod exhibuerunt Wolfius et Matthiae. Sed ita si cui placeat, saltem καὶ τοι scribere debet.

11. Legebatur ὥς δὲ τὰ μὲν τρία σοὶ usque ad ἐκατόμβας sine interpunctione. Novissimus editor post v. 12. lacunae signa posuit, parum circumspicte. Doceri enim ante debebat, qui sensus esset versusum 11. et 12. qui, ut in codice Moscovienſi

ἀμβρόσιαι δ' ἄρα χαῖται ἐπεβρώσαντο ἄνακτος
 κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο· μέγαν δ' ἐλέλιξεν Ὀλυμπον.] 15

ᾠς εἰπὼν, ἐπένευσε καρήατι μητίετα Ζεύς.

[Ἰλῆθ' εἰραφιδῶτα, γυναιμανές· οἱ δέ σ' αἰοῖδοι
 ἄδομεν ἀρχόμενοι λήγοντές τ'· οὐδέ πη ἔστιν
 σεῖ' ἐπιληθόμενον ἱερῆς μεμνησθαι αἰοιδῆς.]

Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, Διώνυσ' εἰραφιδῶτα, 20
 σὺν μητρὶ Σεμέλῃ, ἥνπερ καλέουσι Θυώνην.

scripti sunt, non possunt intelligi. Nulla paene mutatio est, quam feci, tollendo accentu in particula *ως*, et addenda interpunctione. Ita et sensus planus est, nec quidquam deesse apparet. *It haec numero tria sunt*, inquit, *sic tibi tertio quoque anno sacra sient*. Apertum est, praegressam esse trium rerum commemorationem, a quibus originem habeant Bacchi triennia. Aliam causam affert Diodorus Siculus III. 64. IV. 3.

16. Ἐπένευσε Ruhnkenii emendatio est pro codicis lectione ἐκέλευσε.

17. Codex Ἰλαθ'.

VI.

ΕΙΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΝ

Αἰδοίην χρυσοστέφανον καλὴν Ἀφροδίτην
 ἄσομαι, ἣ πάσης Κύπρου κρήδεμνα λέλσγχευ
 εἰναλῆς, ὅθι μιν Ζεφύρου μένος ὕγρὸν αἴντος
 ἦνεικεν κατὰ κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης
 5 Ἀφρῶ ἐνὶ μαλακῷ· τὴν δὲ χρυσάμπυκες ὦραι
 δέξαντ' ἀσπασίως, πέρι δ' ἄμβροτα εἴματα ἔσσαν,
 κρατὶ δ' ἐπ' ἀθανάτῳ στεφάνην εὐτυκτον ἔθηκαν,
 καλὴν, χρυσεῖην· ἐν δὲ τρητοῖσι λυβοῖσιν

VI. 10. Tres codd. Parif. edd. Flor. Aldd. Ceph. ἀργυφέοισιν. Cod. Mosc. ut Matthiae dicere videtur, cum Stephano ἀργυροῖσιν.

12. Edd. Flor. Aldd. Ceph. κοσμίσθην. Mosc. κοσμήσθην. Parif. tres κοσμίσθην. teph. κόσμηθεν. Barnesius intulit ἐκόσμηθεν. Praetuli cum novissimo editore κοσμεῖσθην, ut maiore auctoritate firmatum. Sed is rationem addidit non idoneam, quod plerumque imperfectum usurpetur, ubi ὁπότε, ὅφρα, et similes particulae, cum optativo rem saepius repetitam indicante iunctae, sequantur. Nam quum de re aut breviter absoluta, aut fieri solita sermo est, aoristo; quum de re per aliquod tempus durante, imperfecto usus est. Quare si κοσμεῖσθαι hic esset *se ornare*, dicendum fuisset κόσμηθεν. Nunc vero, quum significare possit, *ornatae erant*, recte dicetur κοσμίσθην. Caeterum existet fortasse aliquis, qui poetam duali usum putet, quod duas tantum Horas agnoverit, de quibus est apud Pausaniam IX. 35. Sed rectius tali commento carebimus, praesertim in hoc hymno, qui poetae est sat recentis.

ἄνθεμ' ὀρειχάλκου, χρυσοῖό τε τιμήμενος·
 δειρῇ δ' ἄμφ' ἀπαλῇ καὶ στήθεσιν ἀργυφέοισιν 10
 ὄρμοισιν χρυσέοισιν ἐκόσμεον, οἷσί περ αὐταὶ
 ὦραι κοσμεῖσθην χρυσάμπυνες, ὅππότε' ἴοιεν
 εἰς χορὸν ἡμερόεντα θεῶν καὶ δώματα πατρός.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα περὶ χροῖ κόσμον ἔθηκαν,
 ἦγον εἰς ἀθανάτους· οἳ δ' ἡσπάζοντο ἰδόντες, 15
 χερσὶ τ' ἐδεξιόωντο, καὶ ἡρήσαντο ἕκαστος
 εἶναι κουριδίην ἄλοχον, καὶ οἴκαδ' ἄγεσθαι,
 εἶδος θαυμάζοντες ἰοστεφάνου Κυthereίης.

Χαῖρ' ἐλικοβλέφαρε, γλυκυμείλιχε· δὸς δ' ἐν ἀγῶνι
 νίκην τῷδε φέρεσθαι, ἐμὴν δ' ἔντυνον αἰοιδῆν. 20
 αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ' αἰοιδῆς.

15. Cod. Mosc. ἡσπάζοντο ἰδέσθαι.

18. Codd. Parif. tres εἰστεφάνου. Sic variatur etiam in maiore Veneris hymno v. 176.

VII.

ΕΙΣ ΔΙΟΝΥΣΟΝ

- Ἀμφὶ Διώνυσον, Σεμέλης ἐρικυδέος υἱόν,
 μνήσομαι, ὥς ἐφάνη παρὰ θῖν' ἄλός ἀτρυγέτοιο,
 ἀκτῇ ἐπὶ προβλήτι, νεηνίῃ ἀνδρὶ ἑοικώς,
 πρωθήβη· καλαὶ δὲ περισσεύοντο ἔθειραι,
 5 κυάνεαι, Φᾶρος δὲ περὶ στιβαροῖς ἔχεν ὤμοις
 πορφύρεον. τάχα δ' ἄνδρες εὐστέλμου ἀπὸ νηὸς
 ληϊσταὶ προγένοντο θοῶς ἐπὶ οἶνοπα πόντον
 Τυρσηνοί· τοὺς δ' ἦγε κακὸς μῦθος· οἳ δὲ ἰδόντες
 νεῦσαν ἐς ἀλλήλους, τάχα δ' ἐκθορον· αἶψα δ' ἐλόντες,
 10 εἶσαν ἐπὶ σφετέρης νηὸς κευκαρήμενοι ἦτορ.
 υἱὸν γάρ μιν ἔφαντο Διοτρεφέων βασιλῆων
 εἶναι, καὶ δεσμοῖς ἔθελον δεῖν ἀργαλέοισιν.
 τὸν δ' οὐκ ἴσχανε δεσμά, λύγοι δ' ἄπο τηλόσε πίπτον
 χειρῶν ἠδὲ ποδῶν· ὃ δὲ μειδιᾶων ἐκάθητο
 15 ὄμμασι κυανέοισι· κυβερνήτης δὲ νοήσας,
 αὐτίνα οἷς ἐτάροισιν ἐκέκλετο, Φώνησέν τε·

VII. 1. Praeter scriptores, quos Ilgenius et Matthiae citarunt, Apollodorum III. 5, 3. Philostratum imag. I. 19. Ovidium Metam. III. 577. seqq. Hyginum fab. 134. vide etiam Nonnum Dionys. XLV. 105—168. p. 1164, 5.

13. Legebatur τηλός' ἔπιπτον.

24. Addidi copulam e codd. Parif. A. C. Vulgo ἀργαλέους ἀνέμους.

Δαιμόνιοι τίνα τόνδε θεὸν δεσμεύετε ἑλόντες,
καρτερόν; οὐδὲ φέρειν δύναται μιν νῆος εὐεργής.
ἡ γὰρ Ζεὺς ὅδε γ' ἐστίν, ἡ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
ἡὲ Ποσειδάων· ἐπεὶ οὐ θνητοῖσι βροτοῖσιν
εἵκελος, ἀλλὰ θεοῖς, οἳ Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσιν.
ἀλλ' ἄγετ' αὐτὸν ἀφῶμεν ἐπ' ἡπείροιο μελαίνης
αὐτίκα· μὴδ' ἐπὶ χεῖρας ἰάλλετε, μή τι χολωθείς
ὄρση ἀργαλέους τ' ἀνέμους καὶ λαίλαπα πολλήν.

20

ᾧ Ως φάτο· τὸν δ' ἀρχὸς στυγερῶ ἠνίπαπε μύθεω·

25

Δαιμόνι οὔρον ὄρα, ἅμα δ' ἰστίον ἔλκεο νηός,
σύμπανθ' ὅπλα λαβών· ὅδε δ' αὖτ' ἀνδρῆσσι μελήσει.
ἐλπομαι, ἡ Αἴγυπτον ἀφίξεται, ἡ ὅγε Κύπρον,
ἡ ἐς Ὑπερβορέους, ἡ ἐκαστέρω· ἐς δὲ τελευτήν
ἐκ ποτ' ἐρεῖ αὐτοῦ τε φίλους καὶ κτήματα πάντα,
οὓς τε κασιγνήτους· ἐπεὶ ἡμιν ἔμβαλε δαίμων.

30

ᾧ Ως εἰπών, ἰστόν τε καὶ ἰστίον ἔλκετο νηός.

ἔμπνευσεν δ' ἄνεμος μέσον ἰστίον, ἀμφὶ δ' ἄρ' ὅπλα
καττάνυσαν· τάχα δέ σφιν ἐφαίνετο θαυματὰ ἔργα·
οἷνος μὲν πρῶτιστα θοὴν ἀνὰ νῆα μέλαιναν
ἡδύποτος κελάρυζ' εὐώδης, ὥρνυτο δ' ὀδυρὰ
ἀμβροσίη· ναύτας δὲ τάφος λάβε πάντας ἰδόντας.

35

27. Hemsterhusii coniectura βαλόν, quam egregiam vocat Ruhnkenius, aliis indiget locis, quibus firmetur, quam illo Theognidis v. 671.

οὐνεκα νῦν φερόμεσθα καὶ ἰστίᾳ λευκᾷ βαλόντες.

quod ne afferendum quidem erat. Bene vulgatam tuctur Ilgenius.

αὐτίκα δ' ἀκρότατον παρὰ ἱστίον ἐξετανύσθη
 ἄμπελος ἔνθα καὶ ἔνθα, κατεκρημνῶντο δὲ πολλοὶ
 40 βότρυες· ἀμφ' ἱστὸν δὲ μέλας εἰλ' ἴσσετο κισσός,
 ἄνθεσι τηλεθάων, χαρῖεις δ' ἐπὶ καρπὸς ὀρώρει·
 πάντες δὲ σκαλμοὶ στεφάνους ἔχον· οἳ δὲ ἰδόντες
 μὴ δῆδειν τότ' ἔπειτα κυβερνήτην ἐκέλευον
 γῆ πελάαν· ὃ δ' ἄρα σφι λέων γέμετ' ἔνδοθι νηός,
 45 δεινὸς ἐπ' ἀκροτάτης, μέγα δ' ἔβραχεν, ἐν δ' ἄρα μέσση
 ἄρκτον ἐποίησεν λασιαύχενα, σήματα φαίνων·
 ἄν δ' ἔστη μεμαυῖα· λέων δ' ἐπὶ σέλματος ἄκρου
 δεινὸν ὑπόδρι· ἰδών. οἳ δ' ἐς πρύμνην ἐφόβηθεν,

43. Parif. A. C. edd. Flor. Ald. Ceph. μὴ δῆδειν. Cod. Mosc. μὴ δ' ἦδη. Stephanus Μηδήδην. Barnesius Μηδείδην. Ruhnkenio in mentem venit Μήδην δῆ. Ovidius et Hyginus gubernatorem vocant Acoeten. Nonnus nulla habet nomina. Et sic etiam hymni scriptor. Qui si nomen gubernatoris commemorare voluisset, ibi id fecisset, ubi primam eius mentionem faciebat. Verbum πελάαν videtur accusativum requirere. Quare fortasse sic legendum est:

οἳ δὲ ἰδόντες,

νη' ἦδη τότ' ἔπειτα κυβερνήτην ἐκέλευον

γῆ πελάαν.

Levissimum discrimen est, si codicis Moscovienſis lectionem consideres, inter ΜΗΔΗΔΗ et ΝΗΔΗΔΗ. Nec tamen diffiteor, non esse mihi exemplum in promptu, in quo coniunctae sint particulae ἦδη τότ' ἔπειτα. Homerus certe nusquam sic loquitur. Quamquam non opus exemplo esse videtur, quum hic ἦδη ad πελάαν, τότ' ἔπειτα ad ἐκέλευον pertineat.

55. Cod. Mosc. δι' ἐκάτωρ. Parif. A. δι' ἐκάτωρ. Edd. Flor. Ald. Ceph. δι' ἐκάτωρ. Nulla harum edd. πάτωρ habet, quae cuiusdam coniectura est. Alii legunt κράτωρ. Ilgenius δι' ἄκτωρ. quod nomen de belli duce usurpavit Aeschylus Pers. 555. Eum.

ἀμφὶ κυβερνήτην δὲ, σάοφρονα θυμὸν ἔχοντα,
 ἔσταν ἄρ' ἐκπληγέντες· ὃ δ' ἐξαπίνης ἐπορούσας 50
 ἀρχὸν ἔλ'· οἱ δὲ θύραζε, κακὸν μόρον ἐξαλύοντες,
 πάντες ὁμῶς πῆδησαν, ἐπεὶ ἴδον, εἰς ἄλλα δίκαν,
 δελφῖνες δ' ἐγένοντο· κυβερνήτην δ' ἐλεήσας
 ἔσχεθε, καὶ μιν ἔθηκε πανόλβιον, εἴπε τε μῦθον·

Θάρτει, διὲ κἄτωρ, τῷ ἐμῷ πεχαρισμένε θυμῷ. 55
 εἰμὶ δ' ἐγὼ Διόνυσος ἐρίβρομος, ὃν τέκε μήτηρ
 Καδμηΐς Σεμέλη, Διὸς ἐν Φιλότῃτι μιγεῖσθαι.

Χαῖρε τέκος Σεμέλης εὐώπιδος· οὐδέ πη ἔστιν
 σεῖό γε ληθόμενον γλυκερὴν νοσμηῆσαι αἰοιδήν.

---

396. Nam quis afferat Sept. ad Theb. 557. (561) ubi Ἄκτωρ nomen proprium est? Ab hymni scriptore ἄκτωρ hic positum esse eo magis dubito, quod id nomen de domino navis, non de gubernatore, intelligendum fuisset. Atqui, ut hic rem narrat, diversi sunt ἀρχὸς et κυβερνήτης.

VIII.

ΕΙΣ ΑΡΕΑ

- Ἄρες ὑπερμενέτα, βρισάρεματε, χρυσεοπήληξ.
 ὀμβριμόθυμε, Φέρασπι, πολισσόε, χαλικοκορυστά,
 καρτερόχειρ, ἀμόγητε, δορυσθενές, ἔρκος Ὀλύμπου,
 Νίκης εὐπολέμοιο πάτερ, συναρωγὲ Θέμιστος,
 5 ἀντιβίοισι τύραννε, δικαιοτάτων ἀγὲ Φωτῶν,
 ἡνορέης σκηπτούχε, πυραυγέα κύκλον ἐλίσσων
 αἰθέρος ἐπταπόροις ἐνὶ τείρεσιν, ἔνθα σε πῶλοι
 ζαφλεγέες τριτάτης ὑπὲρ ἄντυγος αἰὲν ἔχουσιν,
 κλυθι βροτῶν ἐπίκουρε, δοτὴρ εὐθαρσέος ἥβης,
 10 πρὸ καταστίλβων σέλας ὑψόθεν ἐς βιότῃτα
 ἡμετέρην καὶ κάρτος ἀρήϊον, ὥς κε δυναίμην
 σεύεσθαι κακιότητα πιερὴν ἀπ' ἐμοῖο καρήνου,
 καὶ ψυχῆς ἀπατηλὸν ὑπογνάμψαι Φρεσὶν ὀρμήν,
 θυμοῦ τ' αὖ μένος ὃξὺ κατισχέμεν, ὅς μ' ἐρέθισιν
 15 Φυλόπιδος κρυερῆς ἐπιβαινέμεν· ἀλλὰ σὺ θάρσος
 δός, μάχηρ, εἰρήνης τε μένειν ἐν ἀπήμοσι δεσμοῖς,
 δυσμενέων προφυγόντα μόθον κῆράς τε βικίας.

VIII. Hymnus, ut iam Ruhnkenius monuit, aperte Orphicus. Quare cum Orphicis adiunxi.

8. Hic versus omissus est in ed. Ceph.

10. Recte librorum lectionem *καταστίλβων* contra Hemsterhufii coniecturam *κατάστλβων*, quam Ruhnkenius, Wolfius, Ilgenius probarunt, tuctur Matthiae.

12. Cod. Mosc. *σεύασθαί*.

ΙΧ.

ΕΙΣ ΑΡΤΕΜΙΝ

Ἄρτεμιν ὕμνει Μοῦσα, κσιγνήτην ἐκάτοιο,
 πάρθενον ἰοχέαιραν, ὁμότροφον Ἀπόλλωνος.
 ἥ θ' ἵππους ἄρσασα βαθυσχοίνιο Μέλητος,
 ῥίμφα διὰ Σμύρνης παγχρύσειον ἄρμα δῶκει
 ἐς Κλάρον ἀμπελόεσσαν, ὅθ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
 ἦσται, μιμνάζων ἐνατηβόλον ἰοχέαιραν.

5

Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, θεαί θ' ἅμα πᾶσαι, αἰοιδῇ.
 αὐτὰρ ἐγὼ σὲ πρῶτα καὶ ἐν σέθεν ἄρχομ' αἰεΐδειν,
 σεῦ δ' ἐγὼ ἀρξάμενος μεταβήσομαι ἄλλον ἐς ὕμνον.

X.

ΕΙΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΝ

Κυπρογενῇ Κυθήρειαν αἰέσομαι, ἥ τε βροτοῖσιν
 μέλιχα δῶρα δίδωσιν, ἐφ' ἡμερτῶ δὲ προσώπων
 αἰεὶ μειδιάει, καὶ ἔφ' ἡμερτὸν φέρει ἄνθος.

IX. 3. Martinus V. L. I. 28. et Holstenius ad Steph. Byz. v. Μελήτου pro vulgato Μελήτης scribunt Μέλητος, quod cum aliis recepi. Μέλητος etiam in cod. Mosc. esse in novissima editione dicit Matthiae, quamquam neque ipse in animadversionibus, neque Ruhnkenius quidquam ea de re adnotarunt. Codd. tres Parif. Μελήτης.

7. Legebatur θεαὶ δ' ἅμα πᾶσαι, hic et hymn. XIV. 6.

8. Codd. tres Parif. et edd. ἐγὼ σε πρῶτα. Cod. Mosc. ἐγὼ σε τε πρῶτα.

X. 3. Cod. Mosc. habet a recentiori manu nove inductum, ut ait Matthiae, ἐφ' ἡμερτὸν θείει ἄνθος.

Χαῖρε Θεὰ Σαλαμῖνος εὐκτιμένης μεδέουσα
5 καὶ πάσης Κύπρου· δὸς δ' ἱμερόεσσιν αἰοδῆν.

[Χαῖρε μάκαιρα, Κυθήρης εὐκτιμένης μεδέουσα,
εἰναλῆς τε Κύπρου· δὸς δ' ἱμερόεσσιν αἰοδῆν.]
αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ' αἰοδῆς.

XI.

ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΝ

Παλλάδ' Ἀθηναίην ἐρυσίπτολιν ἄρχομ' αἰεῖδεν,
δεινὴν, ἥ σὺν Ἀρηϊ μέλει πολεμῆϊα ἔργα,
περθόμεναι τε πόλῃες, αὐτὴ τε, πτόλεμοί τε,
καὶ τ' ἐρρύσατο λαὸν ἰόντα τε νισσόμενόν τε.
5 Χαῖρε Θεά, δὸς δ' ἄμμι τύχην εὐδαιμονίην τε.

XII.

ΕΙΣ ΗΡΑΝ

Ἥρην αἰεῖδω χρυσόθρονον, ἣν τέκε Ῥεῖη,
Ἀθανάτην βασιλῆειαν, ὑπείροχον εἶδος ἔχουσιν,
Ζηνὸς ἐριγδούποιο κασιγνήτην ἄλοχόν τε,
κυδρὴν, ἣν πάντες μάκκρες κατὰ μακρὸν Ὀλυμπον
5 ἄζόμενοι τίουσιν ὁμῶς Διὶ τερπικεραύνῳ.

---

4. In vulgatis libris tantum leguntur v. 4. 5. 8. qui in cod. Parif. B. in fine sequentis hymni adiecti sunt. Pro v. 4. et 5. codex Mosc. illos exhibet, quos uncis inclusi, sextum et septimum.

XI. 2. Cod. Mosc. Ἀρει, omisso μέλει.

XIII.

ΕΙΣ ΔΗΜΗΤΡΑΝ

Δήμητρ' ἠύκομον, σεμνήν θεὸν, ἄρχομ' αἰεῖδεν,
αὐτήν, καὶ κούρην, περικαλλέα Περσεφόνειαν.

Χαῖρε θεά, καὶ τήνδε σάω πόλιν· ἄρχε δ' αἰοιδῆς.

XIV.

ΕΙΣ ΜΗΤΕΡΑ ΘΕΩΝ

Μητέρα μοι πάντων τε θεῶν πάντων τ' ἀνθρώπων
ὕμνει, Μοῦσα λίγεια, Διὸς θυγάτηρ μέγαλοιο·
ἧ κροτάλων τυπάνων τ' ἰαχή, σὺν τε βρόμος αὐλῶν
εὐάδεν, ἥδ' ἐ λύκων κλαγγή, χαροπῶν τε λεόντων,
οὔρεά τ' ἠχήμεντα, καὶ ὑλήμεντες ἔναυλοι.

5

Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, θεαί θ' ἅμα πᾶσαι, αἰοιδῆ.

XV.

ΕΙΣ ΗΡΑΚΛΕΑ ΛΕΟΝΤΟΘΥΜΟΝ

Ἡρακλέα, Διὸς υἱὸν, αἰέσομαι, ὃν μέγ' ἄριστον
γείνατ' ἐπιχθονίων Θήβης ἐνὶ καλλιχόροισιν

XIII. 2. Codd. tres Paris. Περσεφόνειαν.

3. Σάω Barnesius pro librorum lectione σάου.

XIV. 2. Θυγάτηρ, nominativi forma, codd. Paris. et edd. vett.

3. Codd. Paris. ἧ κροτάλη, τυπάνων τ' ἰαχή, σὺν τε βρόμος αὐλῶν. Cod. Mosc. edd. Flor. Aldd. Ceph. ἧ κροτάλων τυμπάνων τ' ἰαχή σὺν τε βρόμος αὐλῶν. In vulgaribus edd. omisso τ', est ἧ κροτάλων τυμπάνων ἰαχή σὺν τε βρόμος αὐλῶν.

6. Vide ad hymn. IX. 7.

Ἀλκμήνη, μιχθεῖσα κελαινεφέϊ Κρονίωνι·
 ὃς πρὶν μὲν κατὰ γαῖαν ἀθέσφατον ἠδὲ θάλασσαν
 5 πλαζόμενος, πομπῇσιν ὑπ' Εὐρυστῆος ἀνακτος,
 πολλὰ μὲν αὐτὸς ἔρεξεν ἀτάσθαλα, πολλὰ δ' ἀνέτλη·
 [ὃς ῥ' ἡμῖν κατὰ γαῖαν ἀθέσφατον ἠδὲ θάλασσαν
 πλαζόμενος πημαίνειτ', ἀεθλεύων δὲ κραταίως,
 πολλὰ μὲν αὐτὸς ἔρεξεν ἀτάσθαλα ἔξοχα ἔργα·]
 10 νῦν δ' ἤδη κατὰ καλὸν ἔδος νιφόμενος Ὀλύμπου
 ναίει τερπόμενος, καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην.
 Χαῖρε ἀναξ, Διὸς υἱέ· δίδου δ' ἀρετὴν τε καὶ ὄλβον.

XVI.

ΕΙΣ ΑΣΚΛΗΠΙΟΝ

Ἰητῆρα νόσων Ἀσκληπιὸν ἄρχομ' αἰεῖδεν,
 υἱὸν Ἀπόλλωνος, τὸν ἐγένεατο διὰ Κορωνίς
 Δωτίῳ ἐν πεδίῳ, κούρη Φλεγύου βασιλῆος,
 χάρμα μέγ' ἀνθρώποισι, κακῶν θελκτῆρ' ὀδυράων.
 5 Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, ἀναξ· λίτομαι δέ σ' αἰοιδῆ.

XV. 7. Versus 7. 8. 9. qui non sunt in vulgatis libris, in codice Moscovienſi ſcripti ſunt pro verſibus 4. 5. 6. ſic quidem, ut ὃς ῥα ἡμὲν et πηαίνειτ', ut bis dicit Ruhnkenius, ut Matthiae autem, πημαίνειτ', ſupra mediam ſyllabam addito η, tum ἀεθλεύων κραταίως, quod Matthiae emendavit, legatur.

12. Aldinarum lectio eſt δίδους δ'.

XVI. 3. Tres primos huius hymni verſus affert ſcholiaſtes Pindari ad Pyth. III. 14. non ad IV. 11. quem Ilgenii errorem noviffimus editor, non inſpecto ſcholiaſta, his ſuum fecit. Codd. Pariſ. tres Δωτίῳ. Tum vulgo Φλεγύου, quod non magis pla-

XVII.

ΕΙΣ ΔΙΟΣΚΟΥΡΟΥΣ

Κάστορα καὶ Πολυδεύκῃ ἀείσειο Μοῦσα λίγεια,
 Τυνδαρίδας, οἳ Ζηνὸς Ὀλυμπίου ἐξεγένοντο·
 τοὺς ὑπὸ Τηϋγέτου κορυφῆς τέκε πότνια Λήδη,
 λάτρη ὑποδμηθεῖσα κελαινεφέϊ Κρονίῳ.

Χαίρετε Τυνδαρίδαι, ταχέων ἐπιβήτορες ἵππων.

5

XVIII.

ΕΙΣ ΕΡΜΗΝ

Ἑρμῆν ἀείδω Κυλλήνιον Ἀργειφόντην,
 Κυλλήνης μεδέοντα καὶ Ἀρκαδίας πολυμήλου,
 ἄγγελον ἀθανάτων ἐριούνιον, ὃν τέκε Μαῖα,
 Ἀτλαντος θυγάτηρ, Διὸς ἐν Φιλότῃ μιγεῖσα,
 αἰδοίῃ· μακάρων δὲ θεῶν ἀλέεινεν ὅμιλον,
 ἄντρω ναιετάουσα παλιτιῇ· ἔνθα Κρονίῳ
 νύμφῃ εὐπλοκάμῳ μισγέσκειτο νυκτὸς ἀμολγῶ,
 εὔτε κἄτα γλυκὺς ὕπνος ἔχοι λευκώλενον Ἥρην·
 λάνθανε δ' ἀθανάτους τε θεοὺς θνητοὺς τ' ἀνθρώπους.

5

cet, quam Atticum Φλεγύα, quod est apud scholiasten Pindari, aut Φλεγύεω Barnesii. Praetulerim Φλεγύω, ut Βορέω. Vide ad hymn. Cer. 312.

XVII. 1. Non damnaverim lectionem codd. Mosc. trium Paris. et edd. Flor. Aldd. Ceph. ἀείσειο, quam recentiores in ἀείδω mutarunt.

3. Vulgatum Ταῦγέτου Ernestius mutavit in Τηϋγέτου.

XVIII. 4. Hoc versu finitur codex Moscovienlis.

- 10 Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, Διὸς καὶ Μαιάδος υἱέ·
 σεῦ δ' ἐγὼ ἀρξάμενος μεταβήσομαι ἄλλον ἐς ὕμνον.
 [Χαῖρ' Ἑρμῇ χαριδῶτα, διάντορε, δῶτορ ἐάων.]

X I X.

Ε Ι Σ Π Α Ν Α

- Ἄμφι μοι Ἑρμείῳ φίλον γόνον ἔννεπε Μοῦσα,
 αἰγιόδοην, δικέρωτα, Φιλόκροτον, ὅς τ' ἀνὰ πίστη
 δενδρήεντ' ἄμυδις Φοιτᾶ χοροῦθεσι νύμφαις,
 αἷ τε κᾶτ' αἰγίλιπος πέτρης στείβουσι κάρηνα.
 5 Πᾶν' ἀνακεκλόμεναι, νόμιον θεόν, ἀγλαέθειρον,
 αὐχμήενθ', ὅς πάντα λόφον νιφόμεντα λέλογχεν,
 καὶ κορυφὰς ὀρέων, καὶ πετρήεντα κάρηνα·
 Φοιτᾶ δ' ἔνθα καὶ ἔνθα διὰ ῥωπήϊα πυκνά,

XIX. 2. Αἰγιόδοην c v. 37. scripsi pro αἰγοπόδοην. Πίστη Wolfius et cum eo alii in πίσσα mutarunt, quod mea sententia non recte factum. Elegantis hic est, sed recentioris poetae hymnus.

6. Etiam Bocchus Slothouwer in tirocinio critico p. 24. aliquid contulit, ut αὐχμήεντα mutaretur, quod non videtur sollicitandum esse.

7. Tres codd. Parif. κέλευθα habent pro κάρηνα.

12. Ἀργινόμεντα pro αἰγινόμεντα debetur Barnefio.

14. Librorum lectio est τότε δ' ἑσπερος ἔκλαγεν οἶον. Mireris consensu placuisse criticis legere ἐς σπέος ἤλασεν οἶας. Solus novissimus editor, licet ipse quoque eam emendationem in textum receperit, vulgatam defendi posse intellexit, modo ne οἶας tene-
 ret. Equidem pro τότε mutato accentu, ut res ipsa postulabat, τοτὲ scripsi, οἶον autem in οἶος mutavi. Non repugnant, quae v. 19. seqq. dicuntur. Hoc enim dicit poeta: circa vesperam solus

ἄλλοτε μὲν ῥεῖθροισιν ἐφελκόμενος μαλακοῖσιν,
 ἄλλοτε δ' αὖ πέτρῃσιν ἐν ἡλιβάτοισι διοιχνεῖ, 10
 ἀκροτάτην κορυφὴν μηλόσκηπον εἰσαναβαίνων·
 πολλάκι δ' ἀργινόμεντα διέδραμεν οὖρεα μακρά,
 πολλάκι δ' ἐν κνημοῖσι διήλασε, θῆρας ἐναίρων,
 ὀξέα δερνόμενος· τότε δ' ἔσπερος ἔκλαγεν ὄϊος,
 ἄγρης ἐξανιών, δονάκων ὑπο μοῦσαν ἀθύρων 15
 νήδυμον· οὐκ ἂν τότε παραδράμοι ἐν μελέεσσιν
 ὄρνις, ἢ τ' ἕαρος πολυάνθεος ἐν πετάλοισιν
 θρῆνον ἐπιπροχέουσ' ἰάχει μελίγηρυν αἰοδὴν.
 σὺν δέ σφιν τότε νύμφαι ὄρεστιάδες λιγύμολποι
 Φοιτῶσαι πύκα ποσσὶν ἐπὶ κρήνῃ μελανύδρῳ 20
 μέλπονται· κορυφὴν δὲ περιστένει οὔρεος ἡχώ·
 δαίμων δ' ἐνθα καὶ ἐνθα χορῶν τότε γ' ἐς μέσον ἔρπων,

fistula canit Pan, a venatione redux: ibi conveniunt deinde nymphae.

15. Libri ἀγρης. Emendatio Pierfoni est.

18. Librorum lectio est ἐπιπροχέουσα χέει. Lenissima quidem Ilgenii correctio est ἐπιπροχέουσ' ἀχέει, sed non videtur hic aptum verbum esse ἀχέει. Quare Ruhukennii emendationem, ἐπιπροχέουσ' ἰαχεῖ, praeferendam duxi, repósito tamen ἰάχει, qua forma in praesenti tempore utuntur epici.

19. Σφιν singularis numeri est, et ad Panem spectat. Vide ad Orph. p. 792. 797.

20. Post hunc versum Ilgenius collocavit v. 25. 26. qui sane cum v. 20. quod ad constructionem verborum attinet, iungendi, sed non loco movendi sunt. Πύκα e verissima emendatione Barnesii pro πυκνὰ repofui.

22. Legebatur τότε ἐς, qui hiatus apud hunc poetam ferri non poterat.

- πυκνὰ ποσὶν διέπει· λαῖφος δ' ἐπὶ νῶτα δαφνοῖνδον
 λυγρὸς ἔχει, λιγυρῆσιν ἀγχαλλόμενος Φρένα μολπαῖς·
 25 ἐν μαλακῷ λειμῶνι, τόθι κρόκος ἦδ' ὑάκινθος
 εὐώδης θαλέθων καταμίσγεται ἄκριτα ποίη.
 ὕμνευσιν δὲ θεοὺς μάκαρας καὶ μακρὸν Ὀλυμπον·
 οἶδον θ' Ἑρμείην ἐριούνιον ἔξοχον ἄλλων
 ἔννεπον, ὡς ὅγ' ἅπασι θεοῖς θεὸς ἄγγελός ἐστιν·
 30 καὶ ῥ' ὅγ' ἐς Ἀρκαδίην πολυπίδακα, μητέρα μῆλων,
 ἐξήκετ', ἐνθα τέ οἱ τέμενος Κυλληνίου ἐστίν·
 ἐνθ' ὅγε καὶ θεὸς ὦν, ψαφαρότριχα μῆλ' ἐνόμειεν
 ἀνδρὶ παρὰ θνητῷ· θάλε γὰρ πόθος ὑγρὸς ἐπελθὼν
 νύμφῃ εὐπλοκάμῳ Δρύοπος Φιλότῃτι μιγῆναι.
 35 ἐκ δ' ἐτέλεσσε γάμον θαλερόν· τέκε δ' ἐν μεγάροισιν
 Ἑρμείῃ Φίλον υἱόν, ἄφαρ τερατωπὸν ιδέσθαι,
 αἰγυπόδην, δικέρωτα, πολύκροτον, ἡδυγέλωτα·
 Φεῦγε δ' ἀναΐξασα, λίπεν δ' ἄρα παῖδα τιθήνη.
 δεῖσε γάρ, ὡς ἴδεν ὄψιν ἀμείλιχον, ἡυγένειον.
 40 τὸν δ' αἰψ' Ἑρμείας ἐριούνιος ἐς χέρρα θῆκεν

26. Θαλέθων codd. Parisini, quibus usus est Ruhnkenius, i. e. B. et C. Matthiae eam lectionem affert e codd. A. C. quorum priorem non viderat Ruhnkenius. Vulgo θαλέων.

29. Ἐννεπον non magis hic est aut esse potest imperfectum, quam alibi κίχεν et προσέειπον.

31. Legebatur ἐνθα δέ οἱ. Vide ad hymn. Ven. 59. Deinde vulgo Κυλληνίου ἐστίν. Recepi exquisitam lectionem trium codd. Paris. Κυλληνίου ἐστίν. Vide ad Orph. p. 301. seq. Praeivit hanc loquendi rationem Homerus in *Odyssaea*, si bene memini. Sic etiam in hymno *Cereris* v. 37.

δεξάμενος· χαῖρεν δὲ νόῳ περιώσια δαίμων.

ρίμφα δ' ἐς ἀθανάτων ἔδρας κίε, παῖδα καλύψας

δέρμασιν ἐν πυκινούσιν ὀρεσκήοιο λαγωῦ·

πὰρ δὲ Ζηνὶ κἀθίζε καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν,

δεῖξε δὲ κοῦρον ἐόν· πάντες δ' ἄρα θυμὸν ἔτερφθεν

ἀθάνατοι, περὶάλλα δ' ὁ Βάκχειος Διόνυσος·

Πᾶνα δέ μιν καλέεσκον, ὅτι Φρένα πᾶσιν ἔτερψεν.

Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, ἄναξ· λίτομαι δέ σ' αἰοῖν·

αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ' αἰοιδῆς.

X X.

ΕΙΣ ΗΦΑΙΣΤΟΝ

Ἦφαιστον κλυτόμητιν αἰίδεο Μοῦσα λίγειε,

ὃς μετ' Ἀθηναίης γλαυκώπιδος ἀγλαὰ ἔργα

ἀνθρώπους ἐδίδαξεν ἐπὶ χθονός, οἳ τὸ πάρος περ

ἄντροις ναιετάασκον ἐν οὔρεσιν, ἥντε θῆρες·

νῦν δὲ δι' Ἦφαιστον κλυτοτέχνην ἔργα δαέντες,

ρήθιδως αἰῶνα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν

33. Nolim sollicitari θάλε.

36. Friget Ruhnkenii coniectura, ἀτὰρ τερατωπὸν ιδέσθαι.

38. Martini emendatio est ἀναίξασα, λίπεν δ' pro ἀναίξας, λείπεν δ'.

40. Male mutarunt veterum librorum lectionem Ἑρμείας in Ἑρμείης.

43. Parif. A. πυκινούσιν.

48. Λίτομαι ex emendatione Bannellii. Vulgo λίσομαι.

εὐκῆλοι διάγουσιν ἐνὶ σφετέροισι δόμοισιν.

Ἄλλ' ἴληθ' Ἥφαιστε· δίδου δ' ἀρετὴν τε καὶ ὄλβον.

ΧΧΙ.

ΕΙΣ ΑΠΟΛΛΩΝΑ

Φοῖβε, σὲ μὲν καὶ κύκνος ὑπὸ πτερύγων λίγ' αἶδει,

ὃχθῃ ἐπιθρώσκων ποταμὸν πάρα δινήεντα

Πηνειόν· σὲ δ' αἰοδὸς ἔχων Φόρμιγγα λίγειαν

ἠδυεπὴς πρῶτόν τε καὶ ὕστατον αἶεν αἶδει.

5 Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, ἄναξ· ἱλαμαι δέ σ' αἰδοῖ.

ΧΧΙΙ.

ΕΙΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝΑ

Ἀμφὶ Ποσειδάωνα θεὸν μέγαν ἄρχου' αἶδειν,

γαίης κινητῆρα καὶ ἀτρυγέτοιο θαλάσσης,

πόντιον, ὃς θ' Ἐλιῶνα καὶ εὐρείας ἔχει Αἰγῆς.

δύχθα τοι ἐννοσίγαιε θεοὶ τιμὴν ἐδόξαντο,

5 ἵππων τε δμητῆρ' ἔμεναι, σωτῆρά τε νηῶν.

Χαῖρε Ποσειδάων γαίηοχε κυανοχαῖτα,

καὶ μάναρ, εὐμενὲς ἦτορ ἔχων, πλώουσιν ἄρηγε.

XX. 8. Codd. Paris. A. C. et cum his edd. Flor. Aldd. δίδου δ' ἀρετὴν. Error editionis Ceph. δίδου ἀρετὴν, quem editioni principi tribuit Matthiae, deinde in vulgares libros venit.

XXII. 1. Codd. Paris. A. B. θεῶν. Melius esset μέγαν θεόν.

3. De quorundam coniectura Ἐλίην τε diserit Bocchius Slothouwer in tirocinio critico p. 97.

7. Orpheum audire videaris.

XXIII.

ΕΙΣ ΔΙΑ

Ζῆνα θεῶν τὸν ἄριστον αἰέτομαι ἡδὲ μέγιστον,
εὐρύοπα, κρείοντα, τελεσφόρον, ὅς τε Θέμιστι
ἐγκλιδὸν ἐζομένη πυκινούς δάρους ὀαρίζει.

Ἰληθ' εὐρύοπα Κρονίδη, κύδιστε, μέγιστε.

XXIV.

ΕΙΣ ΕΣΤΙΑΝ

Ἰστίη, ἥτε ἄνακτος Ἀπόλλωνος ἐκάτοιο
Πυθοῖ ἐν ἡγαθέῃ ἱερὸν δόμον ἀμφοιπολεύεις,
αἰεὶ σῶν πλουιάμων ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον.
ἔρχεο τόνδ' ἀνὰ οἶνον ἐπέρχεο θυμὸν ἔχουσα
σὺν Διὶ μητιόεντι, χάριν δ' ἅμ' ὅπασσον αἰοιδῇ.

5

XXV.

ΕΙΣ ΜΟΥΣΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΛΛΩΝΑ

Μουσάων ἄρχωμαι, Ἀπόλλωνός τε, Διός τε·
ἐκ γὰρ Μουσάων καὶ ἐκηβόλου Ἀπόλλωνος

XXIV. 4. Ἐνθάδε Barnesi emendatio est pro ἐπέρχεο.

XXV. 2. Hoc prooemium petatum est ex Hesiodi Theogonia v. 94—97. ubi huius hymni versus 2—5. totidem verbis leguntur. Versus 2. et 3. affert etiam scholiastes Pindari ad Pyth. IV. 313. integros, ad Nem. III. 1. usque ad ἔασιν. Vtroque loco legitur ἐκ γὰρ τοι Μουσάων, ut quaedam Hesiodi editiones habent. Priore loco codex Gottingensis rectius, ἐκ γὰρ τοι Μουσέων. Cacterum neutro loco scholiastes scriptorem, cuius hi versus sunt, memoravit.

ἄνδρες ἀοῖδοι ἔασιν ἐπὶ χθονὶ καὶ νιθαρισταί,
 ἐν δὲ Διὸς βασιλῆες. ὃ δ' ὄλβιος, ὅντινα Μοῦσαι
 5 Φίλωνται· γλυκερὴ οἱ ἀπὸ στόματος ῥέει αὐδή.

Χαίρετε τέκνα Διός, καὶ ἐμὴν τιμήσατ' ἀοιδὴν·
 αὐτὰρ ἐγὼν ὑμέων τε καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

XXVI.

ΕΙΣ ΔΙΟΝΤΣΟΝ

Κισσοκόμην Διόνυσον ἐρίβρομον ἄρχομ' αἰδεῖν,
 Ζηνὸς καὶ Σεμέλης ἐρικυδέος ἀγλαὸν υἱόν,
 ὃν τρέφον ἡὔκομοι νύμφαι, παρὰ πατρὸς ἄνακτος
 δεξάμεναι κόλποισι, καὶ ἐνδυκέως ἀτίταλλον,
 5 Νύσῃς ἐν γυάλοις· ὃ δ' ἀέξετο πατρὸς ἔκρητι
 ἄντρω ἐν εὐώδει, μεταρίθμιος ἀθανάτοισιν.
 αὐτὰρ ἐπειδὴ τόνδε θεαὶ πολύμυνον ἔθρεψαν,
 δὴ τότε φοιτίζεσκε κατ' ὑλήεντας ἐναύλους,
 νισσῶ καὶ δάφνῃ πεπνυασμένος· αἱ δ' αἶψ' ἔποντο
 10 νύμφαι· ὃ δ' ἐξηγεῖτο· βρόμος δ' ἔχεν ἄσπετον ὕλην.

Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, πολυστάφυλ', ὦ Διόνυσε·
 δὸς δ' ἡμᾶς χαίροντας ἐς ὥρας αὔτις ἴνεσθαι,
 ἐν δ' αὖθ' ὥράων εἰς τοὺς πολλοὺς ἐνικαυτούς.

5. Codd. tres Parif. edd. Flor. Alld. Ceph. *φίλωνται*, quod in vulgaribus edd. ex Hesiodo male in *φιλεῦνται* mutatum.

6. *Χαίρετε τέκνα Διός*. Haec quoque e Theogoniae v. 104. XXVI. 7. Homericum esset *τόνγε*.

11. Coniungebantur verba *πολυστάφυλ' ὦ Διόνυσε*. Vide ad hymn. Apoll. 14.

ΧΧVII.

ΕΙΣ ΑΡΤΕΜΙΝ

Ἄρτεμιν αἰδῶ χρυσηλάνατον κελαδεινήν,
 παρθένον αἰδοίην, ἐλαΦηβόλον, ἰοχέαιραν,
 αὐτοκασιγνήτην Ἰχρυσάου Ἀπόλλωνος,
 ἥ κατ' ὄρη σκιόεντα καὶ ἄκριας ἡγεμοέσσας
 ἄγρη τερπομένη παγχεύσας τόξα τιταίνει, 5
 πέμπουσα στονόεντα βέλη· τρομέει δὲ κάρην
 ὑψηλῶν ὀρέων· ἰάχει δ' ἐπὶ δάσκιος ὕλη
 δεινὸν ὑπὸ κλάγγης θηρῶν· Φρίσσει δέ τε γαῖα,
 πόντος τ' ἰχθυοίς· ἥ δ' ἄλκιμον ἦτορ ἔχουσα
 πάντῃ ἐπιστρέφεται, θηρῶν ὀλέκουσα γενέθλην. 10
 αὐτὰρ ἐπὴν τερφθῇ θηροσιόπος ἰοχέαιρα,
 εὐφρήνη δὲ νόον, χαλάσας· εὐκαμπέα τόξα,
 ἔρχεται ἐς μέγα δῶμα κασιγνήτοιο Φίλοιο,
 Φοίβου Ἀπόλλωνος, Δελφῶν ἐς πῖονα δῆμον,
 Μουσέων καὶ Χαρίτων καλὸν χορὸν ἄρτυνέουσα. 15
 ἔνθα κατακρεμάσασα παλίντονα τόξα καὶ ἰούς,
 ἡγεῖται, χαρίεντα περὶ χροῖ κόσμον ἔχουσα
 ἐξάρχουσα χορούς· αἳ δ' ἀμβροσίην ὅπ' ἰεῖται,

XXVII. 7. Legebatur ἰαχεῖ. Vide ad hymn. XIX. 18.

8. Praeter necessitatem Barnelius θηρῶν in τόξων, Bocchus Slothouwerus in tirocinio critico p. 54. in κήλων, Ruhnkenius in νευσῶν mutabat. quod receperunt editores.

18. Non sollicitanda verba, ἐξάρχουσα χορούς, ob ineptam subtilitatem Athenaei, quem iam Casaubonus notavit. Verba, αἳ δ' ἀμβροσίην ὅπ' ἰεῖται, de quibus silent interpretes, non puto

ὑμνεῦσιν Λητῷ καλλίσφυρον, ὡς τέκε παῖδας
 20 ἀθανάτων βουλῇ τε καὶ ἔργμασιν ἔξοχ' ἀρίστους.

Χαίρετε τέκνα Διὸς καὶ Λητοῦς ἡυκόμοιο.
 αὐτὰρ ἐγὼν ὑμέων τε καὶ ἄλλης μνήσομ' αἰοιδῆς.

XXVIII.

ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΝ

Παλλάδ' Ἀθηναίην, κυδρὴν θεὸν, ἄρχομ' αἰδεῖν,
 γλαυκῶπιν, πολύμητιν, ἀμείλιχον ἦτορ ἔχουσιν,
 παρθένον αἰδοίην, ἐρυσίπτολιν, ἀλκήεσσαν,
 Τριτογενῇ, τὴν αὐτὸς ἐγένεατο μητίετα Ζεὺς
 5 σεμνῆς ἐκ νεφελῆς, πολεμῆϊα τεύχε' ἔχουσιν,
 χρύσεα, παμφανόωντα· σέβας δ' ἔχε πάντας ὀρώντας
 ἀθανάτους· ἥ δὲ πρόσθεν Διὸς αἰγιόχοιο
 ἐσσυμένως ὤρουσεν ἀπ' ἀθανάτοιο καρήνου,
 σείσασ' ὄξυν ἄκοντα· μέγας δ' ἐλελίζετ' Ὀλυμπος
 10 δεινὸν ὑπὸ βροίμῃ γλαυκῶπιδος· ἀμφὶ δὲ γαῖα
 σμερδαλέον λάχυσεν· ἐκινήθη δ' ἄρα πόντος
 κύμασι πορφυρέοισι κυκώμενος, ἔσχετο δ' ἄλμη
 ἐξαπίνης· στήσεν δ' Ὑπερίονος ἀγλαῆς υἱὸς

a poeta profecta esse, quandoquidem neque *ιεῖσαι* cum leni spiritu ferri, neque ὅφ' *ιεῖσαι* scribi potest. Librarii hic error esse videtur, quum poeta dedisset, αὐ δ' ἄμβροτον ὅσσαν *ιεῖσαι*, quae verba leguntur apud Hesiodum in Theogonia v. 43.

22. Primus nisi fallor Wolfius *τέ* addidit.

XXVIII. 10. Vulgo ὑπ' ὀμβροίμης. Codd. tres Parif. ὑπ' ὀβροίμης. Emendavit Ruhnkenius.

ἵππους ὠκύποδας δηρὸν χρόνον, εἰδόμενός κούρη
 εἶλετ' ἀπ' ἀθανάτων ὤμων θεοεικέλα τεύχη,
 Παλλὰς Ἀθηναίη· γήθησε δὲ μητίετα Ζεὺς.

15

Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, Διὸς τέκος αἰγιόχοιο·
 αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομαι ἀοιδῆς.

XXIX.

ΕΙΣ ΕΣΤΙΑΝ

Ἰστίη, ἥ πάντων ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσιν
 ἀθανάτων τε θεῶν, χαμαὶ ἐρχομένων τ' ἀνθρώπων
 ἔδρην αἰδίου ἔλαχες, πρεσβηίδα τιμήν,

[καλὸν ἔχουσα γέρας καὶ τιμήν· οὐ γὰρ ἄτερ σοῦ
 εἰλαπίναι θνητοῖσιν, ἴν' οὐ πρώτη πυμάτη τε

5

Ἰστίη ἀρχόμενος σπένδει μελιηδέα οἶνον.]

καὶ σύ μοι, Ἀργεϊφόντα, Διὸς καὶ Μαιάδος υἱέ,

[ἄγγελε τῶν μακάρων, χρυσόρραπι, δῶτορ ἐάων,]

ναίετε δώματα καλὰ, Φίλα Φρεσὶν ἀλλήλοισιν

[Ἰλαος ὦν ἐπάρηγε σὺν αἰδοίῃ τε Φίλῃ τε

10

Ἰστίη·] ἀμφοτέροι γὰρ ἐπιχθονίων ἀνθρώπων

εἰδότες ἔργματα καλὰ, νόῳ θ' ἔσπεσθε καὶ ἥβῃ.

XXIX. 3. Cod. Parif. C. edd. Flor. Aldd. Ceph. ἔλαχε.

4. Versus 4. 5. 6. ab alio rhapsodo profectos esse animadvertit Ilgenius. Vide de hoc hymno praefationem.

9. Martinus hunc versum collocavit post v. 11. quem sequutus est Matthiae. Sed sic haeremus in v. 12.

12. Libri omnes εἰδότες ἔργματα καλὰ.

Χαῖρε Κρόνου θυγάτηρ, σύ τε, καὶ χρυσόβραπις Ἑρμῆς·
αὐτὰρ ἐγὼν ὑμέων τε καὶ ἄλλης μνήσομ' αἰοιῶς.

X X X.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΗΤΕΡΑ ΠΑΝΤΩΝ

Γαῖαν παμμήτειραν αἰέσομαι ἡϋθέμεθλον,
πρεσβίστην, ἣ Φέρβει ἐπὶ χθονὶ πάνθ', ὅπόσ' ἔστιν,
ἡμὲν ὅσα χθονὰ δῖαν ἐπέρχεται, ἡδ' ὅσα πόντον,
ἡδ' ὅσα πωτῶνται, τάδε Φέρβεται ἐκ σέθεν ὄλβου.
5 ἐν σέο δ' εὐπαιδές τε καὶ εὐναρποι τελέθουσιν,
πότνια· σεῦ δ' ἔχεται δοῦναι βίον ἡδ' ἀφελέσθαι
θυητοῖς ἀνθρώποισιν· ὃ δ' ὄλβιος, ὃν κεν σὺ θυμᾷ
πρόφρων τιμήσεις· τῷ τ' ἀφθονα πάντα πάρεστιν.
βρίθει μὲν σφιν ἄρουρα Φερέσβιος, ἡδὲ κατ' ἀγρούς
10 κτήνεσιν εὐθυνεῖ, οἶκος δ' ἐμπίμπλαται ἐσθλῶν·

XXX. Inscriptio huius hymni in edd. Flor. Aldd. est, *εἰς γῆν μητέρα πάντων*. Ceph. *εἰς μητέρα πάντων*.

3. *Ἐπέρχεται* tres codd. Parif. pro vulgato *ὑπέρχεται*.

4. Sustuli maiorem distinctionem post *πωτῶνται*. Haec Homericæ dicendi ratio est. Vide ad hymn. Cer. 153.

8. Codd. Parif. A. C. *τῷ δ'*. Melior est lectio edd. Flor. Aldd. Ceph. *τῷ τ'*. Vide ad hymn. Cer. 488. Possit hoc ingenti locorum copia demonstrari. Deinde ed. Flor. *πάντα περ ἐστί*. Aldd. Ceph. *πάντα πέρ ἐστί*.

10. Neque H. Stephanus, neque Arnaldus, neque Albertius ea dicunt, quæ eos dicere ait novissimus editor.

14. Ed. Flor. et aliae *χοροῖς περσεσάνθουσιν*. Aldd. Ceph. *χοροῖς περ ἔσαν θέσιν*. Fuerunt iam ante Barnesium, qui *περιανθέσιν* legerent, eamque lectionem etiam Wolfgangus Seberus commemoravit. Codd. Parif. tres *παρ' ἐνανθέσιν*. Ilgenius *Φερσεσαν-*

αὐτοὶ δ' εὐνομήσῃσι πόλιν κατὰ καλλιγύναικα
 κοιρανέουσ' ὄλβος δὲ πολὺς καὶ πλοῦτος ὀπηδεῖ,
 παῖδες δ' εὐφροσύνῃ νεοθελεῖ κυδιώωσιν,
 παρθενικαί τε χοροῖς εὐανθέσιν εὐφροني θυμῷ
 παίζουσαι σκαίρουσι κατ' ἄνθεα μαλθακὰ ποίης,
 οὓς κε σὺ τιμήσεις, σεμνὴ θεά, ἄφθονε δαῖμον.

15

Χαῖρε θεῶν μήτηρ, ἄλοχ' Οὐρκανοῦ ἀστερέεντος·
 πρόφρων δ' ἀντ' ᾠδῆς βίοτον θυμῆρε' ὅπαζε.
 αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ' αἰοιδῆς.

X X X I.

ΕΙΣ ΗΛΙΟΝ

Ἥλιον ὑμνεῖν αὐτε Διὸς τέκος ἄρχεο Μοῦσα,
 Καλλιόπη Φαέθοντα, τὸν Εὐρυφάεσσα βοῶπις

θέσιν, quod quidem aliis exemplis indiget, quam talibus, *Φερεσσακής, Φερέσβιος*. Tutissimum esse duxi, *χοροῖς εὐανθέσιν* recipere, quod est de locis intelligendum, in quibus choreae ducuntur. Παρ' illud vel περ vereor ne ex aliqua interpolatione remanferit, cuius fortasse illud etiam indicium est, quod eodd. Paris. A. B. v. 15. *παίζουσι, χαίρουσι*, C. autem *παίζουσιν χαίρουσι* habent. Vulgo ibi *παίζουσαι χαίρουσι*. Recepi cum aliis elegantissimam emendationem Ruhnkenii.

16. Ruhnkenio hic versus vehementer frigere et fortasse aliunde illatus esse videtur. Equidem tantum abest ut cum frigeré putem, ut tale additamentum maxime Homericum esse arbitrer. Quamquam sic quoque non negaverim ab interpolatore addi potuisse. Caeterum non spernenda est novissimi editoris coniectura, *ἄφθιτε δαῖμον*.

18. Hunc vero versum facilius, quam ullam alium in hoc hymno, ex interpolatione ortum crediderim.

- γείνατο Γαίης παιδὶ καὶ Οὐρανοῦ ἀστερόεντες.
 γῆμε γὰρ Εὐρυφάεσσαν ἀγκλειτὴν Ὑπερίων,
 5 αὐτοκασιγνήτην, ἣ οἱ τέκε κἄλλισμα τέκνα,
 Ἦῳ τε ῥοδόπηχυν, εὐπλόκαμόν τε Σελήνην,
 Ἠελίον τ' ἀνάμαντ', ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν,
 ὃς Φαίνοι θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
 ἵπποις ἐμβεβαῶς· σμερδνὸν δ' ὄγε δέρκεται ὄσσοις,
 10 χρυσέης ἐκ κόρυθος, λαμπραὶ δ' ἀντῖνες ἀπ' αὐτοῦ
 αἰγλήεν στίλβουσι, παρὰ κροτάφων τε παρειαὶ
 λαμπραὶ ἀπὸ κρατὸς χαρίεν κατέχουσι πρόσωπον
 τηλαυγές· καλὸν δὲ περὶ χροῖ λάμπεται ἔσθος,
 λεπτουργές, πνοιῇ ἀνέμων· ὕπο δ' ἄρσενες ἵπποι

*

*

*

XXXI. II. Miror Pierfoni coniecturam, περὶ κροτάφοισι τ' ἔθειραι λαμπραὶ ἀπὸ κρατὸς χαρίεν κατέχουσι πρόσωπον, cuiquam placere potuisse, aut alia in eandem sententiam tentari. Vulgatiam lectionem sanam esse puto, modo παρειαι non de genis dei, sed de alis galeae, quae genas tegunt, intelligatur. Id in equis παρήϊον vocant. Παρειαι quidem ubi hoc significatu occurrant, nescio: sed tam veri simile est, illas galeae partes sic dictas esse, ut, quum hoc vocabulum hic ita accipi possit, temerarium videatur de emendatione cogitare.

14. Valckenarius in diatriba de Euripide p. 108. emendabat, πνοιῆς δ' ἀνέμων ὑπὸ θάσσοις ἵπποι, qua emendatione cognita Io. Luzacium pro ὑπὸ maluisse πολὺ legere scribit. Nihil mutandum videtur. Est enim πνοιῇ ἀνέμων, ut vidit etiam Matthiae, cum verbis λάμπεται περὶ χροῖ coniungendum, ut vestis vento agitata circa corpus lucere dicatur. Caeterum tam manifestum est post hunc versum aliquid excidisse, ut mirum sit hanc lacunam ab nemine esse animadversam. Quis enim in animum inducat, iis, quae praegressa sunt, haec potuisse addi: ὕπο δ' ἄρσενες ἵπποι?

ἐνθ' ἄρ' ὄγε στήσας χρυσόζυγον ἄρμα καὶ ἵππους
ἐσπέριος, πέμπῃσι δι' οὐρανοῦ ὤκεανόνδε. 15

Χαῖρε ἄνδρ', πρόφρων δὲ βίον θυμήρε' ὅπαζε.
ἐκ σέο δ' ἀρξάμενος, κλήσω μερόπων γένος ἀνδρῶν
ἡμιθέων, ὧν ἔργα θεοὶ θνητοῖσιν ἔδειξαν.

XXXII.

ΕΙΣ ΣΕΛΗΝΗΝ

Μήνῃν αἰεῖδεν ταυσιπτερον ἔσπετε Μοῦσαι
ἡδυεπεῖς, κοῦραι Κρονίδεω Διός, ἵστορες ᾧδῃς.
ἥς ἄπο αἴγλη γαῖαν ἐλίσσεται οὐρανόδεικτος,
κρατὸς ἅπ' ἀθανάτοιο· πολὺς δ' ὑπο κόσμος ὄρωρεν
αἴγλης λαμπούσης· στίλβει δ' ἀλάμπετος ἀήρ 5

15. Novissimus editor librorum lectionem ἐνθ' ἄρ' in εὐτ' ἄν mutavit, eaque verba cohaerere vult cum illis, ἵπποις ἐμβεβαώς, quod quum per se fieri non potest, tum sententia etiam minime apta est. Nam quis verba, ἄρμα καὶ ἵππους ἐσπέριος πέμπῃσι δι' οὐρανοῦ ὤκεανόνδε, sic interpretetur, *per coelum vehitur?*

16. 'Εσπέριος Ruhnkenii emendatio est pro θεσπέσιος.

XXXII. 3. Manifesto corruptam lectionem mutare nolui, quod verba ἥς ἄπο αἴγλη, fortasse ab aliquo interpolatore in fine praecedentis versus posita, hic collocari potuerunt. Sed eum poetam, qui versu secundo ἵστορες ᾧδῃς dedit, vix dubitari potest hic scripsisse:

ἥς αἴγλη περὶ γαῖαν ἐλίσσεται οὐρανόδεικτος.

5. Ed. Flor. στίλβει δ' ἀλάμπετος ἀήρ. Aldd. στίλβη δ' ἀλάμπετος ἀήρ. Cephi. στίλβησ' ἀλάμπετος ἀήρ. Pierfonus conieciēbat, στίλβει δὲ μελάντατος ἀήρ; Ruhnkenius, στίλβη δ' ἐπιλάμπεται ἀήρ. Barnesium, στίλβει δὲ τ' ἀλάμπετος ἀήρ scribentem, sequutus est Ilgenius. Equidem nescio an melius corrigatur, στίλβει δ' ἀπολάμπετος ἀήρ. Saepius ἀπὸ pro α privativo additur adiectivis: vide Koenium ad Greg. Cor. p. 250.

- χρυσέου ἀπὸ στεφάνου· ἀκτῖνες δ' ἐνδιέχονται,
 εὖτ' ἂν ἀπ' ὤκεανοῖο λοεσσαμένη χροά καλόν,
 εἴματα ἐσσαμένη τηλαυγέα, δῖα Σελήνη,
 ζευξαμένη πώλους ἐριαύχενας αἰγλήεντας,
 10 ἐσσυμένως προτέρωσ' ἐλάσῃ καλλίτριχας ἵππους
 ἐσπερίῃ διχόμηνος, ὅτε πλήθῃ μέγας ὄγμος,
 λαμπρόταται τ' αὐγαὶ τότε' ἀεξομένης τελέθωσιν
 οὐρανόθεν· τέκνωρ δὲ βροτοῖς καὶ σῆμα τέτυκται.
 τῇ βρά ποτε Κρονίδης ἐμίγη Φιλότῃ καὶ εὐνῇ·
 15 ἥ δ' ὑποκυσσάμενη Πανδείῃν γείνατο κούρην,
 ἐκπρεπὲς εἶδος ἔχουσιν ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 Χαῖρε ἄνασσα, θεὰ λευκώλενε, δῖα Σελήνη,
 πρόφρον, εὐπλόκαμος· σέο δ' ἀρχόμενος κλέα Φωτῶν
 ἄσομαι ἡμιθέων, ὧν κλείουσ' ἔργματ' αἰοιδοί,
 20 Μουσάων θεράποντες, ἀπὸ στομάτων ἐροέντων.

6. Vulgo ἀκτῆρες. Barnesii correctio est, et ante eum nescio cuius, qui eam meo exemplo ed. Ceph. adscripsit, ἀκτῖνες. Et sic cod. Paris. B. et in margine C. Ἀκτῆρες suspectum fuit iam H. Stephano in indice Thesauri. Aeolenses ἀκτὴν dicebant, teste Etym. M. p. 605, 55.

7. Εὖ 9' ἂν vitium est Aldinarum, quod inde etiam in ed. Ceph. venit. Ed. Flor. εὖτ' ἂν.

11. Πλήθει vulgo, quod in πλήθῃ mutavit Matthiae.

15. Heynius ad scholiastae Pindari verba in argumento tertio Nem. I. ἐστὶ δὲ ἡ Νεμέα τῶν Ἀργείων τῆς χώρας μοῖρα, ὡνομασμένη ἀπὸ τῆς Σελήνης καὶ Διός, adscripsit: an *Hymn. Homer. in Lunam?* Sine dubio hunc versum spectavit. Πανδείῃ illa, quaecumque fuerit, Πανδῖν videtur scribenda esse.

20. Vocabulum ἐροέντων non est in Aldina secunda. Habent Flor. Ald. tertia, et Ceph. Totus versus omissus in cod. Paris. A.

XXXIII.

ΕΙΣ ΔΙΟΣΚΟΤΡΟΥΣ

Ἀμφὶ Διὸς κούρους ἐλικώπιδες ἔσπετε Μοῦσαι,
 Τυνδαρίδας, Λήδης καλλισφύρου ἀγλαὰ τέκνα,
 Κάστορά θ' ἰππόδαμον καὶ ἀμώμητον Πολυδεύηνα·
 τοὺς ὑπὸ Τηϋγέτου κερυφῇ ὄρεος μέγалоιο
 μιχθεῖσ' ἐν Φιλότητι κελαινεφείῃ Κρονίωνι 5
 σωτήρας τέκε παῖδας ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
 ὠκυπόρων τε νεῶν, ὅτε τε σπέρχωνσιν ἄελλαι
 χειμέριαι κατὰ πόντον ἀμείλιχον· οἳ δ' ἀπὸ νηῶν
 εὐχόμενοι καλέουσι Διὸς κούρους μέγалоιο
 ἄρνεσσιν λευκοῖσιν, ἐπ' ἀκρωτήρια βάντες 10
 πρύμνης· τὴν δ' ἀνεμός τε μέγας καὶ κῦμα θαλάσσης
 ᾤηκον ὑποβρυχίην· οἳ δ' ἐξαπίνης ἐφάνησαν
 ξουθῆσιν πτερύγεσσι δι' αἰθέρος αἰξάντες,
 αὐτίκα δ' ἀργαλέων ἀνέμων κατέπαυσαν ἄελλας,
 κύματα δ' ἐστόρεσαν λευκῆς ἁλὸς ἐν πελάγεσσιν 15
 νύctαις, σήματα καλὰ πλόου σφίσιν· οἳ δὲ ἰδόντες
 γήθησαν, παύσαντο δ' οἰζυροῖο πόνοιο.

XXXIII. 1. Non est certe silentio praetereunda Heringae et Ruhnkenii coniectura, Ἐλικώνιδες.

4. Edd. vett. Ταῦγέτου.

13. Edd. vett. ξουθῆσι. Alii ξανθῆσι.

16. Legebatur πόνου. Recepi πλόου, quod reponendum vidit Matthiae. Fortasse hic quoque interpolatoris versus habemus. Commode certe hymnus finiretur versu 15. et magis etiam commode iungerentur haec:

Χαίρετε Τυνδαρίδαι, ταχέων ἐπιβήτορες ἵππων·
 αὐτὰρ ἐγὼν ὑμέων τε καὶ ἄλλης μνήσομ' αἰοιδῆς.

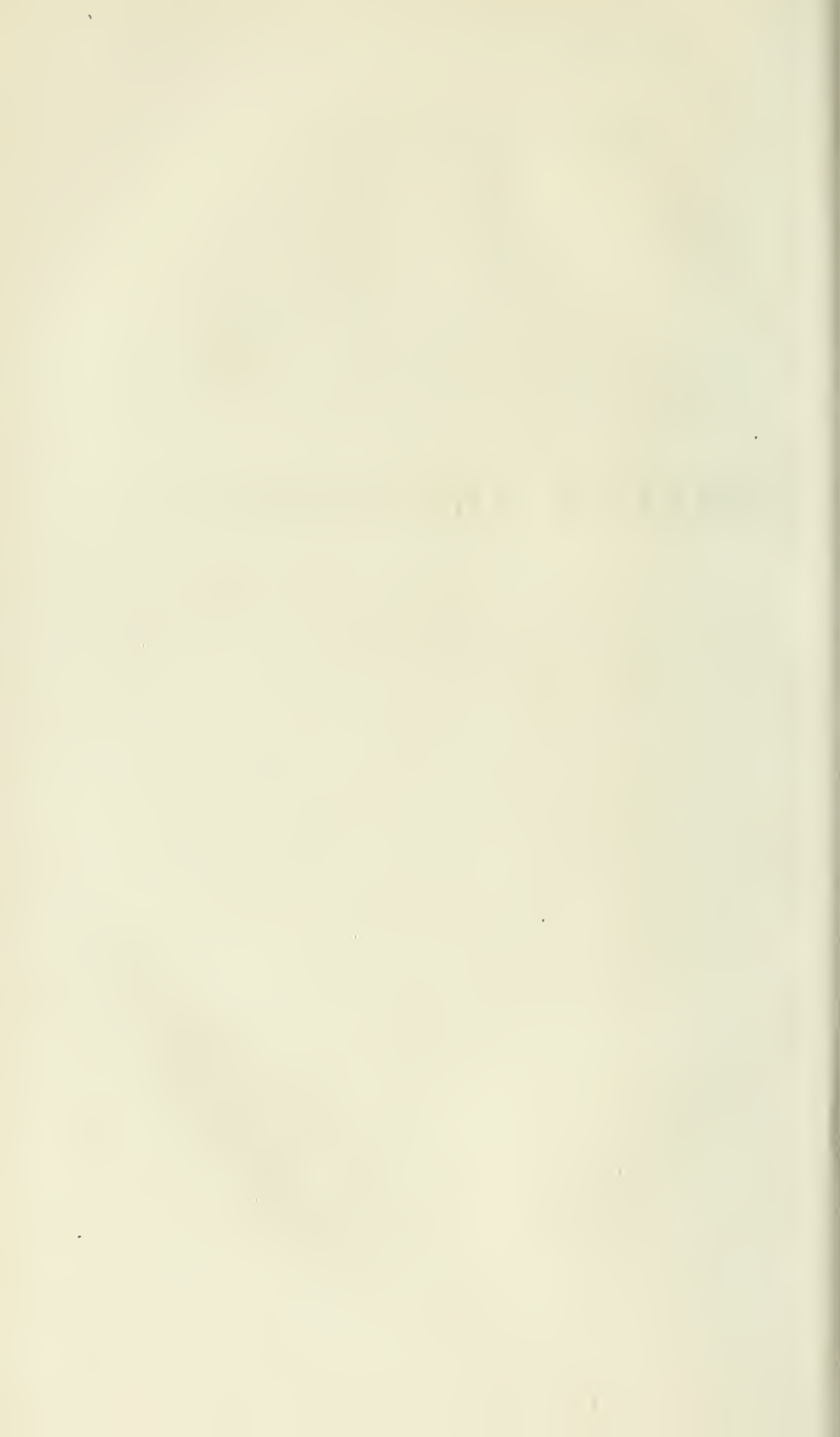

οἱ δ' ἐξαπίνης ἐφάνησαν
 ναύταις, σήματα καλὰ πλόου σφίσιν· οἱ δὲ ἰδόντες
 γήθησαν, παύσαντο δ' οἷζυροῖο πόνοιο,

ita ut suspicer, interpolatorem pro versibus 13. 14. 15. posuisse
 versus 16. 17. Vtcumque est, σφίσιν pro genitivo accipi debet.

19. Te primus, nisi fallor, addidit Wolfius.

ΟΜΗΡΟΥ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

I.

Π Ρ Ο Σ   Κ Τ Μ Α Ι Ο Υ Σ

Αἰδεῖσθε ξενίων κεχρημένον ἡδὲ δόμοιο,
οἳ πόλιν αἰπεινὴν νύμφης ἐρατώπιδος Ἥρης
ναίετε, Σαιδῆνης πόδα νείκτον ὑψικόμοιο,
ἀμβρόσιον πίνοντες ὕδωρ ζαθέου ποταμοῦ,
Ἑρμου καλὰ ρέοντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς.

5

I I.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΜΗΝ ΑΝΑΣΤΡΕΦΩΝ

Αἶψα πόδες με φέροιεν εἰς αἰδοίων πόλιν ἀνδρῶν.
τῶν γὰρ καὶ θυμὸς πρόφρων καὶ μῆτις ἀρίστη.

I I I.

ΕΙΣ ΜΙΔΗΝ

Χαλκίῃ παρθένος εἰμί, Μίδεω δ' ἐπὶ σήματι κεῖμαι,
εἰς τ' ἂν ὕδωρ τε ῥέῃ, καὶ δένδρεα μακρὰ τεθῆλῃ,

I. 5. In primis foliis codicis Homeri, qui est in bibliotheca Paullina, leguntur epigrammata Homeri, exceptis II. V. VIII. IX. XVII. nostrae editionis. Hoc quidem loco codex Lipsiensis Ἑρμου praebebat.

III. 1. Hic versus abest in cod. Lipf. qui v. secundo ὥστ' habet, prima littera, quae initialis esset, minio scripta. Tum idem codex ῥέῃ et τεθῆλῃ et λάμπῃ.

ἡέλιός τ' ἀνιῶν λάμπη, λαμπρή τε σελήνη,
 καὶ ποταμοὶ πλήθυσιν, ἀνακλύζῃ δὲ θάλασσα.
 5 αὐτοῦ τῇδε μένουσα πολυκλαύτῳ ἐπὶ τύμβῳ,
 ἀγγελέω παριοῦσι, Μίδης ὅτι τῇδε τέθνηται.

I V.

Π Ρ Ο Σ Κ Υ Μ Α Ι Ο Υ Σ

Οἷον μ' αἶσῃ δῶκε πατὴρ Ζεὺς κύρμα γενέσθαι,
 νήπιον αἰδοίης ἐπὶ γούνασι μητρὸς ἀτάλλων,
 ἣν ποτ' ἐπύργωσαν βουλῇ Διὸς αἰγιόχοιο
 λαοὶ Φρίκωνος, μάργων ἐπιβήτορες ἵππων,
 5 ὀπλότεροι, μαλεροῖο πυρὰς κρίνοντες Ἄρηα,
 Αἰολίδα Σμύρνην ἀλιγείτονα, ποντοστίνεκτον,
 ἣν τε δὶ' ἀγλαὸν εἶσιν ὕδωρ ἱεροῖο Μέλχτος.
 ἔνθεν ἀπορνούμεναι κοῦραι Διὸς, ἀγλαὰ τέκνα,
 ἡθελέτην κληῖται δῖαν χθόνα καὶ πόλιν ἀνδρῶν.
 10 οἱ δ' ἀπανηνάσθην ἱερὴν ὄπα, Φῆμιν αἰοιδῆς,
 ἀφραδίῃ· τῶν μὲν τε παθῶν τις φράσσεται αὖτις,
 ὃ σφιν ὄνειδείησιν ἐμὸν διεμήσατο πότμον.

4. Hic versus in cod. Lips. omisus. Mox idem πολυκλαύτου ἐπὶ τύμβου ἀγγέλω. Inde non male corrigas ἀγγέλλω.

IV. 6. Etiam cod. Lips. ποτνιανάκτον. Emendavit Pierfonus.

11. Codex Lips. ἀφραδίη, ut Ilgenius corrigebat pro ἀφραδίην.

12. Iam H. Stephanus in Herodoto edidit,

ὅς σφιν ὄνειδείησιν ἐμὸν διεμήσατο πότμον.

Ed. Flor. et aliae veteres, ὅσφιν ὄνειδεσιν ἐμὸν διεμήσατο πότμον. Versum hunc, qui intelligi, ut in edd. est, nequit, ita corrigendum puto :

κῆρυξ δ' ἐγώ, τήν μοι θεὸς ὥπασε γεινομένῳ περ,
τλήσομαι ἀκράντα φέρων τετληότι θυμῷ·

οὐδέ τί μοι Φίλη γυῖα μένειν ἱεραῖς ἐν ἀγυαῖς

15

Κύμης ὀρμαίνουσι, μέγας δέ με θυμὸς ἐπείγει

δῆμον ἐς ἄλλοδαπὸν ἰέναι, ὀλίγον περ εἶντα.

V.

ΑΡΧΗ ΙΛΙΑΔΟΣ ΤΗΣ ΕΛΑΤΤΟΝΟΣ

Ἴλιον αἰείδω καὶ Δαρδανίην εὐπωλον,

ἧς πέρι πολλὰ πάθον Δαναοὶ θεράποντες Ἄρηος.

VI.

ΠΡΟΣ ΘΕΣΤΟΡΙΔΗΝ

Θεστορίδῃ, θνητοῖσιν ἀνώστων πολέων περ,

οὐδὲν ἀφραστότερον πέλεται νόου ἀνθρώποισιν.

VII.

ΠΟΣΕΙΔΩΝΙ

Κλυθεῖ Ποσειδάων μεγαλοσθενὲς ἐννοσίγαιε,

εὐρυχόρου μεδέων ἡδὲ ζαθέου Ἑλικωνος,

ὁ σφιν ὄνειδος ἔσαιεν ἐμὸν διὰ μήτατο πότμον.

Intelliget, inquit, se popularibus suis propter meam sortem aeternum reperisse opprobrium. Ὁ pro ὅτι·

λεύσσετε γὰρ τόγε πάντες, ὃ μοι γέρας ἔρχεται ἄλλῃ.

In cod. Lipsf. maxima versus pars, quod charta detricta est, legi nequit.

17. Codex Lipsf. ἄλλοδαπῶν.

VI. 2. Etiam cod. Lipsf. νόου.

VII. 1. Etiam cod. Lipsf. Ποσειδάων.

2. Cod. Lipsf. ἡδὲ καὶ ξανθοῦ.

δὸς δ' οὔρον καλὸν καὶ ἀπήμονα νόστον ιδέσθαι
ναύτης, αἱ νηὸς πομποὶ ἡδ' ἄρχοι ἔασιν·

5 δὸς δ' ἐς ὑπωρείην ὑψικρήμοιο Μίμαντος
αἰδοίων μ' ἐλθόντα βροτῶν ὁσίων τε κυρῆσαι,
Φῶτά τε τισαίμην, ὃς ἐμὸν νόον ἡπεροπέυσας,
ὠδύσατο Ζῆνα ξένιον, ξενίην τε τράπεζαν.

VIII.

ΕΙΣ ΠΟΛΙΝ ΕΡΤΘΡΑΙΑΝ

Πόντια γῆ, πάνδωρε, δότεира μελίφρονος ὄλβου,
ὥς ἄρα δὴ τοῖς μὲν Φωτῶν εὐοχθος ἐτύχθης,
τοῖσι δὲ δύσβωλος καὶ τρηχεῖ', οἷς ἐχολώθης.

IX.

Π Ρ Ο Σ Ν Α Τ Τ Α Σ

Ναῦται ποντοπόροι, στυγερεῖ ἐναλίγκιοι ἄττη,
πτωκάσιν αἰθυσίησι βίον δύσζηλον ἔχοντες,
αἰδεῖτθε ξενίοιο Διὸς σέβας ὑψιμέδοντος·
δεινὴ γὰρ μέτ' ὅπῃς ξενίου Διός, ὅς κ' ἀλίτῃται.

4. E cod. Lipf. dedi ναύτης pro vulgato ναύταις.

6. Etiam cod. Lipf. ὁσίων τε.

IX. 4. Ita emendarunt, quod apud Herodotum legitur μέτοπις. Dubitari potest, an hoc sanum sit. Ed. Flor. μέτοπιν habet. Apud Suidam legitur, δεινὴ γὰρ μετόπισθεν ὅπῃς ξενίω, ὅς κ' ἀλίτῃται. Hinc conici potest scribendum esse,

δεινὴ γὰρ μετόπισθεν ὅπῃς Διός, ὅς κ' ἀλίτῃται.

X.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Ἰμέας, ὃ ξεῖνοι, ἄνεμος λάβεν ἀντίος ἐλθών·
ἀλλ' ἔτι νῦν δέξασθε, καὶ ὁ πλόος ἔσσεται ὑμῖν.

XI.

ΕΙΣ ΠΕΥΚΗΝ

Ἄλλη τίς σευ, πεύκη, ἀμείνονα καρπὸν ἴησιν
Ἰδης ἐν κορυφῇσι πολυπτύχου ἡνεμοέσσης,
ἐνθα σίδηρος Ἄρηος ἐπιχθονίοισι βροτοῖσιν
ἔσσεται, εὖτ' ἂν μιν Κεβρήνιοι ἄνδρες ἔχωσιν.

XII.

ΠΡΟΣ ΓΛΑΥΚΟΝ ΤΟΝ ΑΙΠΟΛΟΝ

Γλαῦκε, βοτῶν ἐπιόπτα, ἔπος τί τοι ἐν Φρεσὶ θήσω·
πρῶτον μὲν κυσὶ δεῖπνον ἐπ' αὐλείησι θύρησιν
δοῦναι· ὥς γὰρ ἄμεινον· ὁ γὰρ καὶ πρῶτον ἀκούει
ἀνδρὸς ἐπερχομένου, καὶ ἐς ἔρκεα θηρὸς ἰόντος.

X. Apud Herodotum haec sic leguntur: ἰμάς ὃ ξένοι ἔλαβεν
ὁ ἄνεμος ἀντίος γενόμενος· ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν με δέξασθε, καὶ ὁ
πλοῦς ὑμῖν ἔσται.

XI. 1. Cod. Lips. σου.

2. Idem codex omittit Ἰδης, et habet ἐν πολυπτύχου κορυφῇσι.

XII. 1. Cod. Lips. Γλαῦκε πέπων ἐπιών τοι ἔπος τί τοι ἐν
Φρεσὶ θήτω.

XIII.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΙΕΡΕΙΑΝ ΕΝ ΣΑΜΩΙ

Κλυθί μοι εὐχομένῳ κουροτρόφε, δὸς δὲ γυναῖκα
 τήνδε νέων μὲν ἀνήνασθαι Φιλότητα καὶ εὐνὴν·
 ἣ δ' ἐπιτερπέσθω πολιορκιτάφοισι γέρουσιν,
 ὧν ὥρη μὲν ἀπήμβλυνται, θυμὸς δὲ μενοινᾷ.

XIV.

ΕΙΣ ΟΙΚΟΝ ΤΩΝ ΦΡΑΤΟΡΩΝ

Ἄνδρὸς μὲν στέφανος παῖδες, πύργοι δὲ πόληος,
 ἵπποι δ' ἐν πεδίῳ κόσμος, νῆες δὲ θαλάσσης,
 χρήματα δ' αὖξει οἶκον, ἀτὰρ γεραροὶ βασιλῆες
 ἥμενοι εἰν ἀγορῇ, κόσμος τ' ἄλλοισιν ὀρᾷσθαι,
 5 αἰδομένου δὲ πυρὸς γεραρώτερος οἴκος ιδέσθαι.
 ἥματι χειμερίῳ, ὅπότε ἂν νίψῃσι Κρονίων.

XV.

ΚΑΜΙΝΟΣ Η ΚΕΡΑΜΙΣ

Εἰ μὲν δώσετε μισθόν, αἰίσω ὦ κεραμῆες·
 δεῦρ' ἄγ' Ἀθηναίῃ, καὶ ὑπείρεχε χεῖρα κελύφου,
 εὖ δὲ περανθεῖεν κότυλοι καὶ πάντα κύνεστρον,

XIII. 4. Etiam cod. Lipf. ὥρη.

XIV. 1. Cod. Lipf. παῖδες στέφανος.

3. Idem codex αὖξει οἶκον.

6. Hic versus omisus in cod. Lipf.

XV. 1. Propius ad Suidae lectionem codex Lipf. αἰοδήσω
 κεραμῆες.

2. 3. Idem codex ὑπερσχήγε, et μελανθεῖεν, et πάντα μάλ' ἐλά.

Φρυξθῆναι τε καλῶς καὶ τιμῆς ὄνον ἀρέσθαι,
 πολλὰ μὲν εἰν ἀγορῇ πωλεύμενα, πολλὰ δ' ἀγυιαῖς, 5
 πολλὰ δὲ κερδῆναι, ἡμῖν δὲ δῆ, ὥς σφιν ἀεῖται.
 ἦν δ' ἐπ' ἀναιδείην τρεφθέντες ψεύδε' ἄρησθε,
 συγκαλέω δὴ ἔπειτα καμίνῳ δηλητηῆρας,
 Σύντριβ' ὁμῶς Σμάραγόν τε καὶ Ἄσβετον ἠδὲ Σαβάκτην
 Ὠμόδαμόν θ', ὃς τῇδε τέχνη κακὰ πολλὰ πορίζοι. 10
 πέρθε πυραΐθουσαν καὶ δώματα, σὺν δὲ κάμινος
 πᾶσα κυκηθεῖη, κεραμέων μέγα κωκυσάντων.
 ὡς γνάθος ἱππείῃ βρύκει, βρύκοι δὲ κάμινος,
 πάντ' ἔντοσθ' αὐτῆς κεραμήϊα λεπτὰ ποιοῦσα.
 δεῦρο καὶ Ἡελίου θυγάτηρ, πολυφάρμακε Κίρκη, 15
 ἄγρια φάρμακα βάλλε, κἄνου δ' αὐτοῦς τε καὶ ἔργα.
 δεῦρο δὲ καὶ Χείρων ἀγέτω πολέας κενταύρους,
 οἳ θ' Ἡρακλῆος χεῖρας φύγον, οἳ τ' ἀπόλοντο·

5. 6. Cod. Lipf. πολλὰ δ' ἐν ἀγυιαῖς, et ὡς σφιν νοῆσαι.

8. 9. Cod. Lipf. συγκαλέω et ὁμόσμαραγόν τε καὶ ἄσβεστον ἠδὲ γ' ἄμακτον. Mox idem πορίζει.

11. Apud Herodotum et in cod. Lipf. est πεῖθε πυραΐθουσαν, apud Suidam in edd. Porti et Kusteri σεῖλαι πυραΐθουσαν, in edd. Mediol. et Basil. στεῖλαι πυραΐθουσαν. Hinc fecere πέγθε πύρ' αἴθουσαν, vel πρῆθε πύρ' αἴθουσαν, quod non magnopere placet. Ilgenius περθέμεν αἴθουσαν, sensu bono, modo ne audacior videretur mutatio. Equidem nescio an πυραΐθουσα focus vel pars fornacis dicta fuerit. Similiter πυραΐθεῖα Strabo vocat p. 733. (1066. A) locos, in quibus Persarum magi, qui πύρραιβοι dicebantur, perennem ignem affervabant.

14. Cod. Lipf. αὐτοῦ.

15. Cod. Lipf. θυγάτης πολυφάρμακος.

τύπτοιεν τάδε ἔργα κακῶς, πίπτοι δὲ κάμινος,
 20 αὐτοὶ δ' οἰμώζοντες ὀρώατο ἔργα πονηρά·
 γηθήσω δ' ὁδῶν αὐτῶν κακοδαίμονα τέχνην.
 ὅς δέ χ' ὑπερκύψῃ, πυρὶ τούτου πᾶν τὸ πρόσωπον
 Φλεχθεῖη, ὥς πάντες ἐπίσταντ' αἴσιμα ῥέζειν.

XVI.

ΕΙΡΕΣΙΩΝΗ

Δῶμα προσητραπόμεσθ' ἀνδρὸς μέγα δυναμένοιο,
 ὅς μέγα μὲν δύναται, μέγα δὲ πρέπει ὀλβιος αἰεὶ·
 αὐταὶ ἀνακλίνεσθε θύραι· πλοῦτος γὰρ ἔξεισιν
 πολλός, σὺν πλούτῳ δὲ καὶ εὐφροσύνῃ τεθαλυῖα,

19. Cod. Lipf. τύπτειεν et deinde τύπτοι.

22. Apud Herodotum in ed. Flor. est, ὁ δ' ἔχ' ὑπερκύψει
 περὶ ταῦτα, in ed. Steph. et aliis, ὅς δέ χ' ὑπερκύψει περὶ ταῦτα,
 apud Suidam et in quibusdam Herodoti edd. ὅς δέ χ' ὑπερκύψει
 περὶ τούτου. Reposui coniunctivum. Πυρὶ, Barnesii emendatio-
 nem, iam Wolfius recepit.

23. Cod. Lipf. ἐπίστωντ'.

XVI. 3. Clare codex Lipf. exhibet Pierfoni coniecturam αὐταὶ
 pro αὐτάς.

6. Hunc versum exhibui, ut in cod. Lipf. et apud Herodo-
 tum legitur. Apud Suidam est, κυρκαίη δ' αἰεὶ κατὰ δόξου
 ἔρπεο μάζα, non ἔρκεο, ut Ilgenius scribit, qui omnino hic in
 variis lectionibus indicandis erravit, ambigua oratione deceptus,
 qua Wesselingius lectiones librorum commemorat. Versum septi-
 mum non habet Herodotus. Fortasse sic legendum est:

κυρκαίη δ' αἰεὶ κατὰ καρδόπου ἔρπεο, μάζαν
 ἔμμεν κριθαίην, εὐώπιδα, σησαμόεσσαν.

Ignis mactram calefaciat, ut semper placenta suppetat.

8. Exhibui lectionem, quae est apud Herodotum. Codex

εἰρήνην τ' ἀγχαθή· ὅσα δ' ἄγγεα, μεστὰ μὲν εἶη, 5
 κυρβαίη δ' αἰεὶ κατὰ καρδόπου ἔρποι μάζα
 νῦν μὲν κριθαίην εὐώπιδα σησαμόεσσαν.
 τοῦ παιδὸς δὲ γυνὴ κατὰ διφράδα βήσεται ὕμνιν.
 ἡμίονοι δ' ἄξουσιν κρηταίποδες ἐς τόδε δῶμα·
 αὐτὴ δ' ἰστὸν ὑφαίνοι ἐπ' ἡλέκτρῳ βεβαυῖα. 10
 νεῦμαί τοι, νεῦμαι ἐνιαύσιος, ὥστε χελιδών
 ἔστηκ' ἐν προθύροις ψιλὴ πόδας· ἀλλὰ Φέρ' αἶψα
 πέρσαι τῷ Ἀπόλλωνι γυιάτιδος. καὶ
 εἰ μὲν τι δώσεις· εἰ δὲ μή, οὐχ ἑστήξομεν·
 οὐ γὰρ συνοικήσοντες ἐνθάδ' ἤλθομεν. 15

Lipf. διφράδην. Apud Suidam sic legitur, τοῦ παιδὸς δὲ γυνὴ κατὰ δίφρα καταβήσεται ὕμνεῖν. Hinc viri docti legendum videntur κατὰ δίφρακα. Poeta beatae domus mollitiem describens ita videtur dixisse:

τοῦ παιδὸς δὲ γυνὴ κατὰ δίφρακα βήσεται ὕπνεῖν.

Vide Hesychium et eius interpretes in δίφραξ et δριφρακτος. Ὑπνος et ὕμνος confundi notum est.

10. Etiam cod. Lipf. ὑφαίνοι ἰστόν.

11. Cod. Lipf. νεῦμαί τοι νεῦμα.

12. Apud Herodotum haec ita scripta sunt: ἔστηκ' ἐν προθύροις καὶ εἰ μὲν τοι δώσεις, εἰ δὲ μή οὐχ ἑστήξομεν, οὐ γὰρ συνοικήσοντες ἐνθάδ' ἤλθομεν. Sic etiam cod. Lipf. nisi quod εἰ μὲν τι et συνοικήσοντες habet. Apud Suidam autem hoc modo: ἔστηκε πρὸ θύρης ψιλὴ πόδας· ἀλλὰ Φέρ' αἶψα πέρσαι τῷ Ἀπόλλωνι γυιάτιδος. καὶ εἰ μὲν τι δώσεις. εἰ δὲ μή. οὐχ ἐξήξομεν. οὐ γὰρ συνοικήσοντες ἐνθάδ' ἤλθομεν. Licebit in tam corrupto loco coniecturam experiri. Fortasse poeta sic scripsit,

ἀλλὰ Φέρ' αἶψα,

κέρματα δ' Ἀπόλλωνι ἀγυιάτη δὸς ἐνείκας.

XVII.

ΤΟΙΣ ΑΛΙΕΥΣΙ

Τοίων γὰρ πατέρων ἐξ αἵματος ἐκγεγάασθε,
οὔτε βαθυκλήρων, οὔτ' ἄσπετα μῆλα νεμόντων.

XVII. 1. Suidae lectionem ἐκγεγάασθε recepi. Simile est ἐκγεγάονται in hymno Veneris v. 198. Apud Herodotum legitur ἐκγεγάατε.

I N D E X V E R B O R V M

Hymni a quinto numeris Romanis indicantur.

- A** terminatio genitivi ab nominibus in *ης* XVI. 3.
- α** terminatio pluralis pro *ατα* Merc. 136.
- α̃** terminatio sec. perf. passivi Cer. 115.
- αγκάλη* Merc. 159.
- αγκαλον* et *αγκαλόν* Merc. 82.
- αγκοίνη* Merc. 159.
- αχος* et *αχος* permut. Cer. 479.
- αγραυλος* Merc. 409.
- αδης* Cer. 347.
- αει* apud epicos Ven. 202.
- αείσεο* imperativus XVII. 1.
- αδρόος* et *αφθιτος* confusa Merc. 326.
- αι** infinitivorum quando elidatur Merc. 133.
- Αίγα* promontorium Ap. 35.
- Αιγαί* urbs Ap. 32.
- αιει* et *αιεν* quando dicant epicis Ap. 87. Ven. 202. *αιεν* excidit Ap. 59. Cer. 366. obliteratum videtur Ven. 103.
- αἶκεν*, de significato et constructione Merc. 288.
- αἶκτος* Merc. 346.
- αις* dativi terminatio Ven. 191.
- Αισαγέη* Ap. 35.
- αἶψα δὲ* et *αἶψά τε* Cer. 488.
- ακτήρ* XXXII. 6.
- ακτωρ* VII. 55.
- αλεγίζειν* et
- αλεγύνειν* et
- αλεείνειν* confusa Merc. 557.
- αλλων* cum superlativo abundat Cer. 362.
- αν* omissum Ap. 59. Cer. 58.
- αννα* rex et surge an elidat ultimam Ap. 526.
- ανα* terminatio aoristi pro *ηνα* Merc. 140.
- αναβήσασθαι* active Merc. 166.
- ανασ* regina Cer. 58.
- ανήρ*, qua mensura, Cer. 381.
- ανδρες*, terra continens, Ap. 142.
- ανθειν* Ap. 139.
- ανθρωποι* cum nominibus propriis gentium: Ap. 42. ubi vide Ilgenium. Adde Bastium in epistola critica ad Boissonadum p. 15.
- αντιτορεῖν* Merc. 86.
- από* pro *α* privativo XXXII. 5.
- απολάμπετος* XXXII. 5.
- αποστρέφειν* Epist. p. 52.
- αρ* syllaba geminata Merc. 69.
- αθα* bis positum Merc. 365.
- scilicet*, Ven. 53.
- Αρης* qua mensura Cer. 381.
- αριστεύειν* Ap. 173.

Ἀσία Ap. 250.

Ἄσος λειμῶν Ap. 250.

αὖτε pro δὲ Cer. 123.

αὐτίκα orationem incipiens sine
copula Ven. 177. Cer. 325.

confusum cum αὐτὶς ibidem.

αὐτὶς cum αὐτίκα permutatum
Cer. 325.

Αὐτοκάνη Ap. 35.

αὐτῶ, αὐτοῖς, omisso vel addi-
to σύν, Ap. 148.

ἄφθιτος et ἀφρόος permutata
Merc. 326.

ἄχος et ἄγος permutata. Cer. 479.

Βέβληται et μεμέληται confusa
Ap. 20.

Γάρ in caesura productum Cer.

57. cum ἐπεὶ iunctum ἐκ παρ-
αλλήλου Ap. 464.

γάρ ῥα Cer. 57.

γὲ et τὲ permutata Ap. 3. Ven.
246. Cer. 478.

γενεή et

γενετή confusa Merc. 440.

Δὲ Ven. 213. post duo vocabu-
la Ap. 333. in apodosis Ap.
335. Cer. 409.

δείω timeo et inde derivata lon-
gam reddunt praecedentem
brevem vocalem Ven. 195.

δῆος ibidem.

δεσμός Ap. 129.

δεσπόζειν non est veterum epi-
corum Cer. 365.

δέχεσθαι de nutricibus Cer.
227.

δὴ et ῥα permutata Merc. 400.

δὴ ἄρα Ap. 51.

δὴ τοι Ven. 226.

Δηὼ Epist. p. 101.

δία cum anastrophe Merc. 367.

δρέπτειν Cer. 425.

δυσηχῆς Ap. 64.

Ἐθέλειν Ap. 48. Etym. M. p.

318, 23. δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι
αἰεὶ τὸ τρισύλλαβον εὐρίσκεται
παρὰ τῷ ποιητῇ, ἐθέλω. ἀμέ-
λει ἐν τῷ, μὴ δὲ σὺ Πηλεί-
δεϊ ἐξέμεναι, δηλονότι
κράσει ἐγένετο τοῦ η καὶ ε
eis η.

εἰ hortantis Ap. 51. Merc. 520.
cum ἐπεὶ confusum Ap. 526.

εἶδεν et ἴδεν Ven. 182.

εἵκεν, de significatu et constru-
ctione Merc. 288.

εἶμα habuit digamma Ven. 86.
(p. 92.)

ἐκγεγάσθαι, ἐκγεγάονται Epigr.
XVII. 1.

ἐκ γενετῆς Merc. 440.

ἐκῆτι Ven. 148.

ἐλαινὸς Cer. 284.

ἐμμέλεια Merc. 325.

ἐν omissum ab librariis Ven.
76. abundat Merc. 152.

ἐνθα δὲ et ἔνθα τε Ven. 59.
XIX. 31.

ἐννυμι habuit digamma Ven. 86.
(p. 90. seqq.)

ἐξερέειν, ἐξερεῖναι τι Merc.
252.

ἐξέτι Merc. 508.

ἐὸς Ven. 204.

ἐπεὶ et γάρ posita ἐκ παραλλή-
λου Ap. 464. confusum cum
εἰ Ap. 526.

ἐπεὶ κε quid significet et quo-
modo construatur Merc. 288.

ἐπεσθαι Ven. 260.

ἐπὴν, de significatu et confir-
matione Merc. 288.

ἐπιβήσομαι active Merc. 166.

ἐπιθίδοσθαι ὄρκον Merc. 383.

ἐπιμαρῆσαι cum genitivo Merc.
108.

ἔργον habuit digamma Ven. 86.
(p. 92.) Cer. 140.

ἐρέω bisyllabum Cer. 406.

ἔρματα navium Ap. 507.

Ἐρμείας XIX. 40.

ἐρῶ Cer. 406. Epist. p. 108.

εὐ et εὔ in compositis Ap. 36.

εὐβους Ap. 54.

εὐμέλεια Merc. 325.

Εὐρώπη Ap. 250.

εὐτε sine copula orationem in-
cipit, Ap. 427. Ven. 177.

(adde Odyss. g. 359. x. 182.

ω. 146.) sequente δὲ Cer. 409.

ἔω induo habuit digamma Ven.
86. (p. 90.)

εω terminatio genitivi post vo-
calem brevem XVI. 3.

ἔων genitivi terminatio Cer. 312.

ἔως sine apodosis Ven. 226. se-
quente δὲ, ibidem.

H terminatio pluralis pro εα
XIX. 2. Epist. p. 57.

ἦ ἄρ Ap. 51. ἦ ῥα et ῥεῖα con-
fusa Cer. 222.

ἡγεμονεύειν et ἡπεροπεύειν per-
mutata Merc. 259.

ἡδὴ τότε ἔπειτα VII. 43.

ἡες terminatio pluralis non con-
trahitur Cer. 137.

ἦν, de significatu et constructio-
ne Merc. 488.

ἦνα et ἀνα terminatio aoristi
Merc. 140.

ἡπεροπεύειν et ἡγεμονεύειν per-
mutata Merc. 259.

ἦς terminatio dativi Ven. 191.

ἦτοι Ven. 226. ἦτοι εἰως (τείως)
μὲν ibidem,

Θαμβαίνειν et

θαυμαίνειν confusa Merc. 407.

θέα Cer. 64.

θεὰν et θεὸν confusa Cer. 1.

179. θεή Cer. 183. θεαῖς Ven.

191.

θέλειν an apud epicos, Ap. 48.

vide etiam in ἐθέλειν.

Θέμις Ἰχναίη Ap. 94.

θεὸν et θεὰν confusa Cer. 1.

179.

θρεπτήρια Cer. 223.

Θριαλ Merc. 552. et Μοῖραι
confusa, ibidem.

θυμὸς et μῦθος confusa Merc.
457.

θυσία Cer. 312.

Ἰάχειν, ἰαχεῖν XIX. 18. XXVII. 7.

ἰδεῖν, ἰδεν post vocalem, Ap.
255. Ven. 182. Cer. 172.

ἰεῖσαι XXVII. 18.

Ἰχναίη Θέμις Ap. 94.

ἶχνη, ἶχνεα, ἶχνια Merc. 76.

καὶ — καὶ Cer. 395. καί ῥα

Cer. 404. καί τε ibidem. καὶ

νῦν ἦτοι, καὶ νῦν τοίγαρ Ven.
226.

κακοῖραφίη Cer. 227.

κακοφραδίη Cer. 227.

καλεῖσθαι τινος Ap. 325.

καὶ, de collocatione Merc. 224.

de significatu Ap. 51. Merc.
288.

κεκλημένος τινὸς Ap. 325.

κηρόθι μᾶλλον Cer. 362.

κόρη Epist. p. 108.

κοτέσαι media brevi Cer. 254.

Κύνθος quo genere Ap. 26.

Λαγχάνειν Epist. p. 103.

λαοί, terra continens, Ap. 142.

Λευκὸς ποταμὸς Ap. 217.

- λοχεύειν Epist. p. 61.
 Λύγκος Ap. 217.
 Μᾶλλον abundat Cer. 362.
 μεμέληται et βέβληται confusa
 Ap. 20.
 μένος et θυμός iuncta Cer. 361.
 μεσηγὺ Cer. 317.
 μητέρος in quibus hexametri se-
 dibus Cer. 99.
 μν longam facit praecedentem
 vocalem brevem Ap. 209.
 Μοῖραι et Θριαλ et σεμναὶ per-
 mutata Merc. 552.
 μῦθος et θυμός confusa Merc.
 457.
 Νέος, per se et in compositis,
 quod ad adolescentiam per-
 tinet, Merc. 136.
 νῦν δέ, sequente γάρ Ven. 226.
 νῦν δ' ἤτοι ibidem.
 νωχάλος Merc. 188.
 "Ογμος Cer. 454.
 ὄσι Ven. 158.
 οἷ sequente genitivo XIX. 31.
 οἶμος et ὕμνος confusa Merc.
 451.
 οἶος Merc. 335.
 οἴός τε, οἶος δὲ Cer. 103.
 ὄναρ utilitas Cer. 269.
 ὄνειρα somnium Cer. 269.
 ὀπάτ' αὖ et
 ὀπότε κεν Merc. 288.
 ὄργη Epist. p. 105.
 ὄρος cum genitivo nominis pro-
 prii Ap. 26.
 ὄς suus Ven. 204.
 ὅς qui Ap. 390. ὅς ῥά τε Ap.
 390. ὅς τε ibidem.
 ὀσίη Epist. p. 102.
 ὀστis pro ὅς Ven. 158.
 ου terminatio genitivi primae
 decl. ab nominibus in ηs
 XVI. 3.
 οὐδέ τί σε χρὴ Cer. 82.
 οὔνεκ' ἄρα Ven. 200.
 οὔτοι Cer. 120.
 ὅφ' pro ὅπα XXVII. 18.
 Παιπαλόεις Ap. 39.
 παρέξεσθαι Ap. 345.
 παρειὰ pars galeae XXXI. 11.
 παροίγειν, παροηγύειν Merc.
 152.
 παύειν pro παύεσθαι Cer. 351.
 πελάγην VII. 43.
 περᾶν duplex verbum Merc.
 133.
 περὶ cum dativo prae Cer. 429.
 πίλαμαι, πιλᾶω Cer. 115.
 πλανοδία Epist. p. 52.
 πλόος et πόνος confusa XXXIII.
 16.
 πολυπείρων Cer. 296.
 πολυπότνιος Epist. p. 102.
 πολύπυργος Ap. 242.
 πόνος et πλόος confusa XXXIII.
 16.
 πυραΐθεια Epigr. XV. 11.
 πυραΐθουσα Epigr. XV. 11.
 πύργος, inde composita apud
 Homerum Ap. 242.
 Ρά quando post brevem voca-
 lem Ap. 325. Cer. 404. cum
 δὴ permutatum Merc. 400.
 scilicet, Ven. 53.
 Ράριον cum spiritu leni Cer.
 450.
 ῥέα, ῥεῖα, Merc. 409. ῥεῖα et ἤ
 ῥα confusa Cer. 222.
 Σατίνη Epist. p. 91.
 σεμναὶ et Μοῖραι permutata
 Merc. 552.
 σοὶ Merc. 368.

στηρίζεσθαι Merc. 11.
 στρέφεσθαι πόλιν Ap. 173.
 σὺν αὐτῷ, ubi alias simpliciter
 αὐτῷ, Ap. 148.
 σφιν singularis XIX. 19.
 σφίσιν pro genitivo XXXIII.
 16.
 σχήσησθα Cer. 366.

Τὲ Ap. 390. Ven. 177. 213.
 Cer. 153. 404. 476. 488. IX.
 7. cum γέ permutatum Ap. 3.
 Ven. 246. Cer. 478.

τείως pro εἰως Ven. 226.
 τετιμμένος Ap. 478.
 τέτλαμεν et τετλάμεν Cer. 148.
 τέως pro ἔως Cer. 66. 138.
 τήν, τῆς etc. pro ἥν, ῆς etc.
 Cer. 66.

τὶ pro τὸς Merc. 143.
 τόθι pro ὅθι Ven. 158. Cer. 66.
 τοὶ tibi Merc. 368.
 τοῖος pro οἷος Cer. 66.
 τὸν, τοῦ, etc. pro ὃν, οὗ, etc.
 Cer. 66.

τόσος pro ὅσος Cer. 66.
 τότε post participium Merc. 294.
 τόφρα pro ὄφρα Cer. 66.
 τροφεῖα Cer. 223.
 Τυφάων Epist. 32. 34.
 Τυφωὺς Epist. 32. 34.

Υ et φ confusa Merc. 52
 ὕδωρ qua mensura Cer. 381.
 υἱός prima brevi Ap. 48. υἱεῖ,
 υἱῖ, ibidem.

ὕμνεῖν et ὕπνεῖν confusa Epigr.
 XVI. 8.
 ὕμνος et οἶμος confusa Merc.
 451.
 ὕπνεῖν et ὕμνεῖν confusa Epigr.
 XVI. 8.
 ὑποδέχεσθαι de nutricibus Cer.
 227.

Φ et υ confusa Merc. 52.
 Φερέσβιος, Φερεστακῆς XXX. 14.
 Φῆ Merc. 241.
 Φιλοκηδῆς et .
 Φιλοκυδῆς et
 Φιλομμειδῆς confusa Merc. 481.
 Φωνή et
 Φωρῆ et
 Φώρη confusa Merc. 136. 385.

Χεῖσεται Ven. 253.
 χρυσάορος Cer. 4.

Ω genitivi primae declinationis
 pro ἔω XVI. 3.
 ὦ ut construatur Ap. 14.
 ωμι terminatio coniunctivorum
 Cer. 123.
 ὦν genitivi terminatio Cer. 312.
 ὦν, οὔσα apud epicos Ap. 330.
 ὦνα Cer. 58.
 ὦς et ῶς Ven. 219. ὦς τὸ πάρος
 περ Ap. 345. ὦς ubi ὅσα dici
 potest Cer. 172. additum ab
 librariis Merc. 280.

I N D E X R E R V M

Activum pro passivo Cer. 351.
 Aega promontorium Ap. 35.
 Aegae urbs Ap. 32.
 Aelagea Ap. 35.
 Anacoluthon Merc. 288. Cer.
 153. 476.

Anapaestus in primo pede hexametri Cer. 347.
 Anastrophe Merc. 357.
 Apocope Merc. 136.
 Apostropho non ubique locus XVII. 18.
 Asia Ap. 250.
 Asia prata Ap. 250.
 Augmentum Cer. 240. VII. 13.
 Autocane Ap. 35.

Bessa regio. Reizius ad hymn. Apoll. 280. adscripserat: *Scr.* Βήσσα. *Iliad.* II. 532. *Locus in Locride situs.* Str. IX. p. 293. Καλλίαρος οὐκέτι οἰκεῖται· ἐξῆς δὲ Βῆσσά τι πεδῖον· δρυμώδης τόπος ἐστίν. Strabonis verba p. 426. (652) haec sunt: Καλλίαρος μὲν οὐκέτι οἰκεῖται· ἐξῆς δὲ Βῆσσά τι πεδῖον· καλοῦσι δ' οὕτως ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος τῷ τύπῳ· δρυ-

μώδης γὰρ ἐστί. Nec situs locorum, neque epitheton καλῇ patitur in hymno isto Βῆσσα pro nomine proprio haberi.

Casus mutati Cer. 153. XIX. 31.
 Cnidus an Homero nota Ap. 41.
 Coniunctivi usus Ven. 38. Coniunctivus futuri Cer. 366.
 Constructio perturbata Cer. 153. 476. Constructiones duae coniunctae Cer. 153. XXX. 4. Vide *Imperfectum*.
 Copulae omissio Ap. 427. (v. Ind. verborum in εὔτε) Ven. 177. Cer. 87. Epist. p. 54.
 Coria arefacta Merc. 125.
 Correptio longae vocalis in nominibus propriis Ap. 496. ante mutam cum liquida Ven. 180. Cer. 256.
 Crasis καὶ γὰρ, καὶ κεῖνος, καὶ Cer. 227.
 Cynthus mons Ap. 26.
 Digamma Ap. 255. Ven. 86. 148. 182. 195. 204. 215. Cer. 140.

Etymologiae apud poetas Ap.
373.

Europa quae regio antiquius
dicta Ap. 250.

Formulae dicendi: αὐτῷ et σὺν
αὐτῷ Ap. 148. γὰρ et ἐπεὶ
posita ἐκ παραλλήλου Ap. 464.
δ' ἦτοι Ven. 226. δολίης οὐ
λήθετο τέχνης, δολίην ἐφράσ-
σατο τέχνην Epist. p. 53. εἶ-
δος καὶ μίγεθος, εἶδος τε μέ-
γεθος τε Ven. 86. p. 92. ἐκ
γενετῆς Merc. 440. ἐν πυρί,
πυρὶ ἐνι Cer. 248. ἐπεὶ et γὰρ
posita ἐκ παραλλήλου Ap. 464.
ἤδη τότ' ἐπειτα VII. 43. ἦτοι
εἴως μὲν Ven. 226. θαῦμα
τέτυκτο, θαῦμ' ἐτέτυκτο Cer.
240. καὶ νῦν ἦτοι, καὶ νῦν
τοίγαρ Ven. 226. καλεῖσθαι
τινος Ap. 325. κλέος πάντα
ἐπ' ἀνθρώπους Ap. 81. (adde
Odys. τ. 333. ω. 94.) νῦν δὲ
sequente γὰρ Ven. 226. νῦν
δ' ἦτοι ibidem. οἷα τέτυκται,
οἷον ἐτύχθη Cer. 140. ὅς ῥά
τε Ap. 390. οὐδέ τί σε χρὴ
praecedentia repetit Cer. 82.
περὶ βωμὸν Ap. 510. στρέφε-
σθαι πόλιν Ap. 173. τῇ δ' οὐκ
ἐπεπείθετο θυμὸς Cer. 324.
Φίλα πρὸς δώματα πατρὸς
Cer. 107. ὡς ἔφαν Cer. 118.
ὡς τὸ πάρος περ Ap. 345.

Geographia Homeri et Hesiodi
Epist. p. 122. Ap. 250. Geo-
graphiae non accurata ratio
habita a poetis Ap. 424.

Hesiodi carmina interpolata
Epist. p. 10. seqq.

Hiatus XIX. 22. ἦ ἄρ, δὴ ἄρα
Ap. 51. ante ἔω, εἴμα, εἶδος,
ἔργον Ven. 86. ante ἔκητι
Ven. 148. ante ἰδεῖν Ap. 255.
Cer. 172. ante ὅς *suius* Ven.
204. Hiatus vitandi causa
pronomem demonstrativum pro
relativo, Ven. 226. Hiatus
rariores. Ven. 86. p. 92.

Homeri carmina interpolata
Epist. p. 7. seqq. Homeri
variae lectiones in imitatione
aliorum poetarum, Ap. 507.
Cer. 107. 321. Homeri verba
ab librariis male in alios poe-
tas illata Cer. 361.

Horae duae VI. 12.

Icarus urbs vel promontorium
V. 1.

Iclinaea Themis Ap. 94.

Imperfectum, sequente ὁπότε,
ὄφρα, etc. cum optativo,
VI. 12.

Infinitivus pro imperativo pri-
mae personae Cer. 148.

Λευκὸς ποταμὸς Ap. 217.

Lyncus Ap. 217.

Medium pro activo Merc. 166,
Messapius mons Ap. 223.

Navium ἔρματα Ap. 507.

Nutricum merces Cer. 223.

Pandia XXXII. 15.

Peloponnesus non Europae pars
antiquitus Ap. 250.

Praepositio duplex verbo addita
Ap. 451. (adde hymn. Cer.
196.) Praepositionis collocatio
Cer. 99.

Productio ante δαίω, δέος, et

- cognata, Ven. 195. ante $\mu\nu$
 Ap. 209. diphthongi vel lon-
 gae vocalis rarior Ven. 86.
 p. 93.
- Pronomen demonstrativum pro
 relativo vitandi hiatus causa
 Ven. 226.
- Pronunciatio recentior Graecae
 linguae peperit errores Merc.
 52.
- Rhapsodorum ars, Epist. p. 6.
 seqq.
- Sami Thraciae nomen an Ho-
 mero notum Ap. 41.
- Sonus asperior e repetitione
 eiusdem syllabae Merc. 69.
- Themis Ichnaea Ap. 94.
- Thriae Merc. 552.
- Trieterica Bacchi V. 10.
- Versus duo in unum confusi
 Ven. 136. Cer. 236.
- Vocalis longa in nominibus
 propriis quando correpta Ap.
 496.
-

INDEX SCRIPTORVM

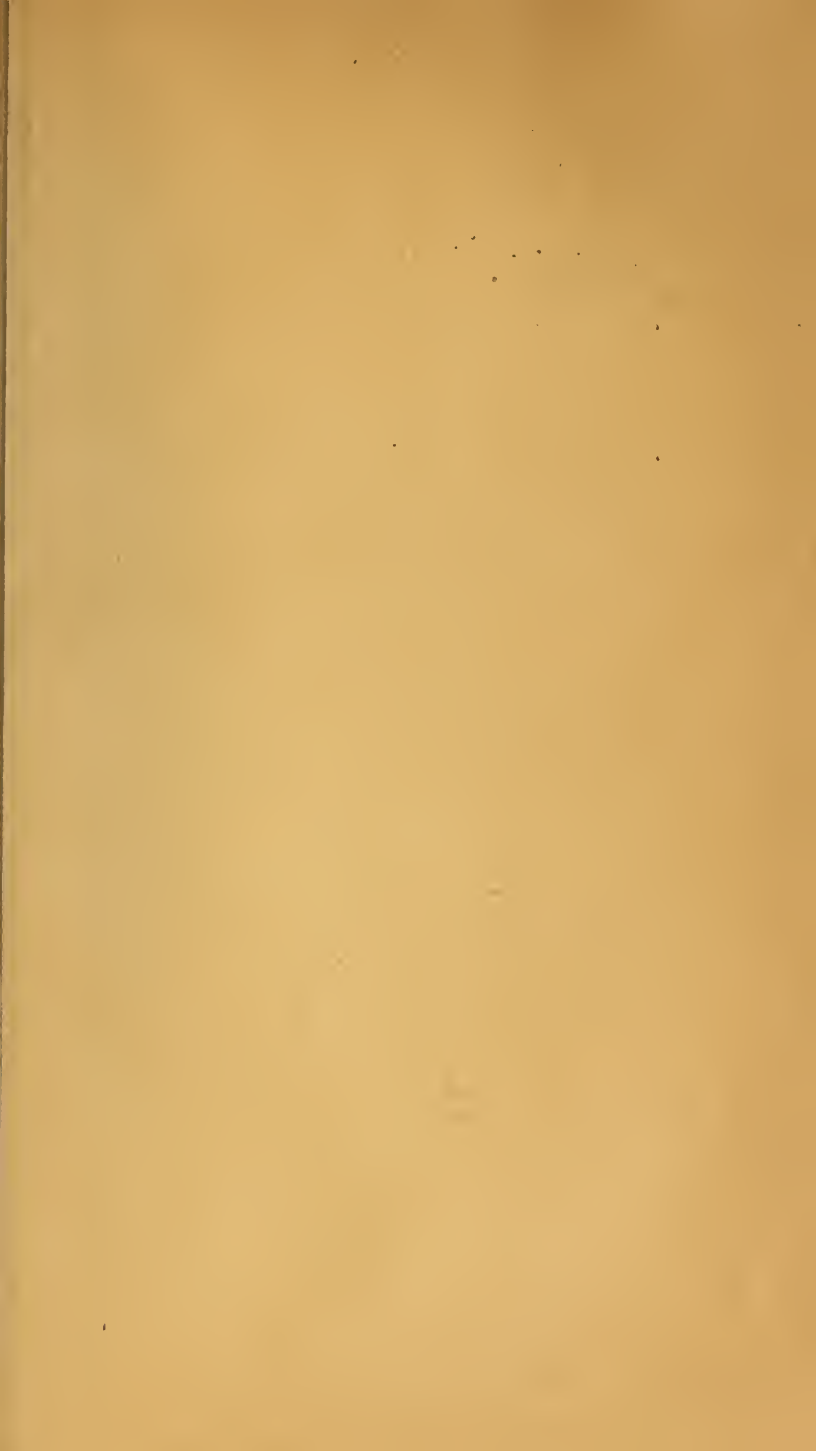
- Aeschylus Ap. 142.
 Apollodorus Epist. p. 45.
 Apollonius Rhodius Ap. 48.
     Merc. 133. Ven. 158. 226.
     septies. Cer. 381.
 Aratus Ven. 226. ter.
 Asclepiades Ap. 20.

 Dionysius Periegetes Ven. 158.
     226. bis.

 Etymologicum magnum Cer. 148.

 Herodorus V. 1. 8.
 Hesiodus Op. et D. Ven. 226.
     Cer. 115. 137. bis.
     Theog. Ven. 226. bis.
     Cer. 421. XXV. 2.
     Epist. p. 10. 11—19.
     Scuto Herculis, Merc. 52.
 Hefychius Merc. 188. bis. Epist.
     p. 52.
 Homerus Ap. 14.
     Iliad. α. Ap. 507. Ven. 202.
     β. Ap. 250. Cer. 57.
     153.
     γ. Ven. 191. Cer. 153.
     δ. Ap. 14. Ven. 86.
     p. 92.
     ζ. Ven. 59. bis. Cer.
     153.
     η. Ap. 390. Cer. 123.
     Epist. p. 7.
     θ. Ven. 59.
     ι. Cer. 123.
     κ. Ven. 86. (p. 91.)
     226. Cer. 153.
     λ. Epist. p. 8.
     μ. Ven. 86. (p. 92.) bis.
     ν. Ven. 59. Epist. p. 9.
     ξ. Ven. 59. Cer. 57.
     115. Epist. p. 9.
     ο. Ap. 390. Cer. 153.
     Epist. p. 9.
     π. Epist. p. 9.
     ρ. Ap. 14. Ven. 86.
     (p. 92.) Cer. 57.
     bis. Epist. p. 9.
     σ. Ap. 48. Cer. 123.
     240.
     τ. Cer. 57. 148.
     υ. Epist. p. 8.
     φ. Ap. 48. Merc. 133.
     140. Epist. p. 7.
     χ. Ap. 48. 155. Ven.
     59. 226. Cer. 123.
     ψ. Ap. 36. Cer. 312.
     ω. Ven. 226. Cer. 123.
     321.
 Odyss. ε. Ven. 219.
     ζ. Ven. 86. (p. 91.)
     η. Ap. 36. 325.
     θ. Ap. 14. 255. Ven.
     59. Epist. p. 16.
     ι. Ap. 26. Cer. 153.
     κ. Merc. 288.
     λ. Ap. 48. Ven. 86.
     (p. 92.).
     μ. Ven. 226. Cer. 138.
     ν. Ap. 26.
     ξ. Ven. 86. (p. 91.)
     ο. Ap. 48. 427. 507.
     π. Cer. 153.
     ρ. Ap. 255. Ven. 180.
     Cer. 66.
     σ. Ap. 14. 209.
     τ. Merc. 76. Cer. 107.
     123. 153.

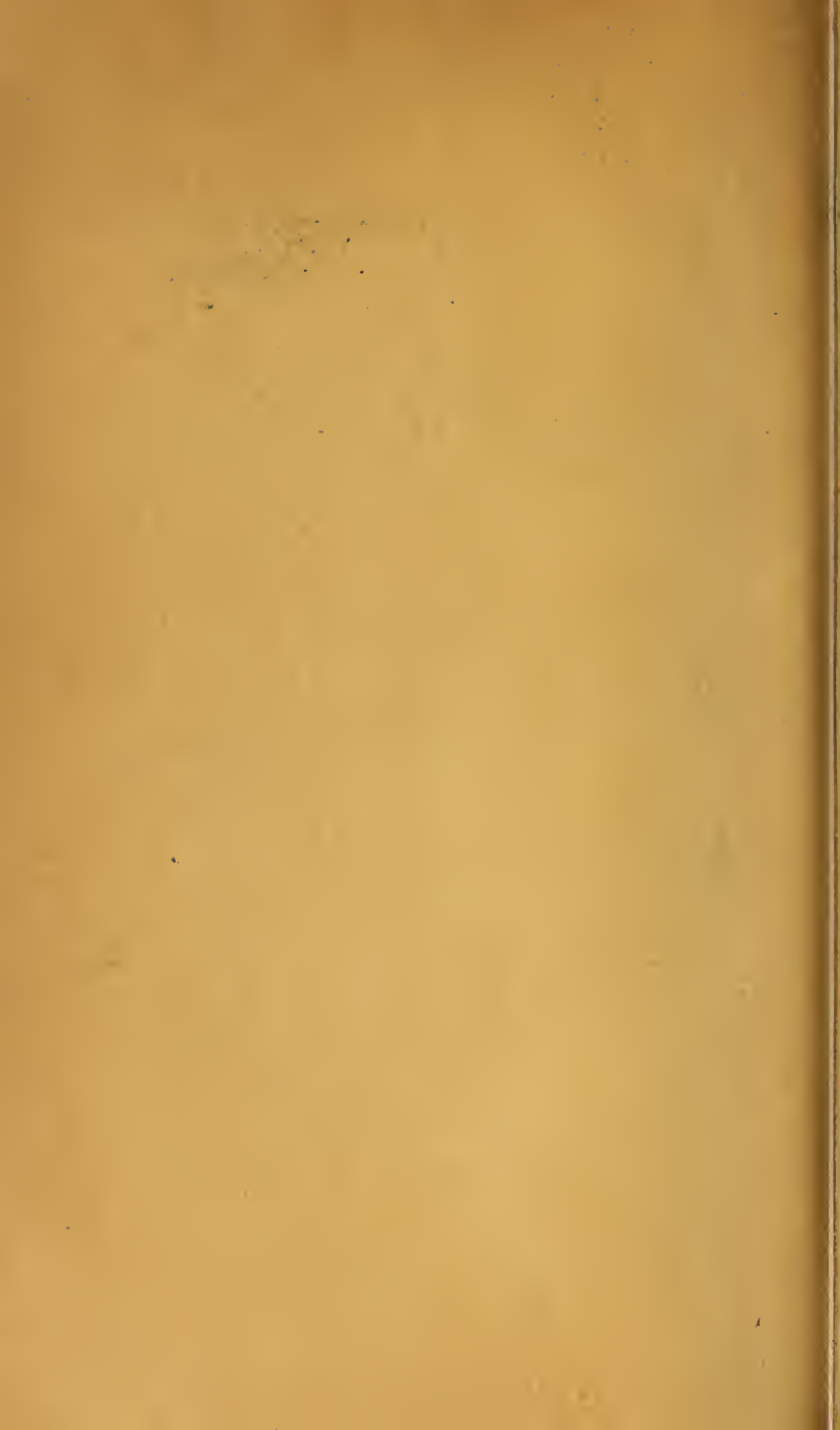
- υ. Ap. 14. Ven. 226. Hymnus V. Epist. p. 112. seq.
 Cer. 148. — X. Epist. p. 114.
 φ. Ap. 390. — XV. Epist. p. 114.
 χ. Cer. 123. 153. — XVIII. Epist. p. 37.
 ψ. Ap. 255. — XXIV. Epist. p. 114.
 ω. Ap. 255. Ven. 86. — XXV. Epist. p. 18.
 (p. 92.) — XXIX. Epist. p. 114. seqq.
 Batrachomyomachia Epist. p. — XXX. Epist. p. 117.
 10. 11. — XXXII. Epist. p. 118.
 Hymnus Apollinis, v. ad h. — XXXIII. Epist. p. 119.
 Ven. 86. (p. 93.) Epist.
 p. 20 — 37.
 v. 42. v. indicem Graecum
 in ἀνθρῳποι.
 v. 48. v. indicem Gr. in
 ἐδέλειν.
 v. 81. v. indicem rerum in
formulae dicendi.
 v. 280. v. indicem rerum
 in *Bessa*.
 v. 326. v. ad h. Ven. 226.
 v. 427. v. indicem Gr. in
 εὔτε.
 v. 497. v. ad h. Ven.
 177.
 Hymnus Mercurii, v. ad h. Ven.
 86. (p. 93.) Epist. p.
 37 — 89.
 — Veneris v. ad h. Ven.
 86. (p. 93.) Epist. p.
 89 — 95.
 — Cereris v. ad h. Ven.
 86. (p. 93.) Epist. p.
 95 — 112.
 Lexicon MS. Sangermanense
 Cer. 284.
 Nicander Ven. 226. quinquies.
 Cer. 183.
 Oppiani Halieutica Ven. 226.
 ter.
 Orphei Argon. Merc. 86. 259.
 Lithica Ven. 226.
 Pausanias Epist. p. 97. bis. 109.
 Pindarus Cer. 58.
 Plinius maior V. 1.
 Scholiastes Aeschyli MS. Ap. 142.
 Scholiastes Apollonii V. 8.
 Sophocles Antigona Ap. 14.
 fragm. Epist. p. 112.
 Stephanus Byzantinus Ap. 26.
 Strabo Ap. 41.
 Theocritus Cer. 58.

 L I P S I A E,

EX OFFICINA F. C. DÜRRII.

13431A

LGr

Author Homer. Hymni

H766hH

Title Hymni et Epigrammata; ed... by Hermann.

**University of Toronto
Library**

**DO NOT
REMOVE
THE
CARD
FROM
THIS
POCKET.**

**Acme Library Card Pocket
Under Pat. "Ref. Index File"
Made by LIBRARY BUREAU**

